

॥ श्री शत्रुंजयमंडन ऋषभदेवाय नमः ॥ ॥ श्री शंभेश्वर पार्थनाथाय नमः ॥

॥ सिरसा वंदे भद्रावीरं ॥

॥ गणसम्पत्समृद्ध श्री सुधर्मास्वामिने नमः ॥

॥ अनंतलब्धिनिधान श्री गौतमस्वामिने नमः ॥

ॐ नमः सिद्धम्

विजय प्रेम-भुवनभानु-जयधोष-धर्मजित्-राजेन्द्र-जयशोभर-अभयशोभरसूरि नमः

सविधि संवत्सरी प्रतिक्रमण सूत्र

(पर्युषण - १७ प्रतिक्रमण विधि)

* पावन प्रेरणा + संकलन *

प.पू. आचार्य श्रीमद् विजय

शक्तिशोभरसूरीश्वरजी म.सा.

प्रकाशक : अर्हम् परिवार ट्रस्ट

આવૃત્તિ : પ્રથમ
છુટક નકલ વેચાણ મૂલ્ય : રૂ. ૧૦૦/-
પ્રચારાર્થે : રૂ. ૪૦/-
પ્રકાશન વર્ષ : સં. ૨૦૭૬,
ઈ.સ.૨૦૨૦

સંપર્ક

દિપકભાઈ કુરીયા : Cell : 98675 80227

E-mail : arhamparivar@gmail.com | Website : www.arhamparivar.com

 / arhamparivar / arhamparivar / arhamparivar

મુદ્રક : પરમ ગ્રાફીક્સ - મુલુન્ડ, મુંબઈ.

ફોન : 98920 45 229

Email : info@paramgraphics.com

આવશ્યક વાતો

વર્તમાન પરિસ્થિતિને નજરમાં લઈ આ પ્રકાશન પ્રકાશિત થઈ રહ્યું છે. આત્મનિર્ભર થઈ ઘરે-ઘરે પર્યુષણ મહાપર્વની આરાધના થાય-કોઈ એથી વંચિત રહે નહીં એ આશય છે.

ખાસ... પર્યુષણ શરૂ થતાં પહેલા જ...

(૧) બધા સૂત્રો શુદ્ધોચ્ચારપૂર્વક થાય એમટે આસ-પાસ જાણકારનો સાથ લઈ બધા સૂત્રો સ્પષ્ટ કરાવી લેવા ને વારંવાર અભ્યાસ કરી લેવો.

(૨) વાંદણાની પદ્ધતિ, મુહપત્તિ પડિલેહણની પદ્ધતિ, ચૈત્યવંદનની મુદ્રાઓ, કાઉસ્સગ્ગની મુદ્રાઓ, વંદિત્તા સૂત્રની મુદ્રાઓ બરાબર જાણી લેવી.

(૩) એ જ રીતે ખામણા વગેરે વખતે ક્યો હાથ ચરવળા-કટાસણા પર કેવી રીતે રાખવો, વગેરે જાણી લેવું.

(૪) કાઉસ્સગ્ગ કેવી રીતે પારવો, ત્યારે કેવી રીતે બોલવું... એ પણ જાણી લેવું.

(૫) આસપાસ નહીં જાણતા પાંચ-દસ જણને પ્રેમથી સમજાવી સાથે લઈ સત્તર પ્રતિકમણ કરવા-કરાવવા.

(૬) આ પુસ્તક પઢ્ખી-ચૌમાસી વખતે પણ કામ આવશે..

પણ બધું ખુલ્લું થયા પછી ગુરુનિશ્રામાં જ કરવાથી વિશેષ લાભ થાય છે ને સામુદાયિક લાભ મળે છે, કારણ કે ત્યાં સૂત્રાદિ શુદ્ધિના કારણે ચોકખું પ્રતિકભણ થાય છે.

આપકાશનનો ભરપુર લાભ લેવાય એ જ શુભ ભાવના છે.

અશુદ્ધિ વગેરે માટે મિચ્છા મિદુક્કંડં...

શ્રા.સુ. ૮

પાર્શ્વનાથ મોક્ષ કલ્યાણ...

આચાર્ય અજિતશેખર સૂરિ

આભાર

વર્ધમાન તત્ત્વજ્ઞાન કેન્દ્ર-ચૈત્ર્ય પ્રકાશિત સાંવત્સરિક પ્રતિકભણ વિધિ પુસ્તકનો જ આધાર લીધો છે...

પરમ ગ્રાફિક્સ જિગરભાઈએ અંગત રસ લઈ શીઘ્ર ટાઈપસેટીંગ વગેરે કરી આપ્યું.

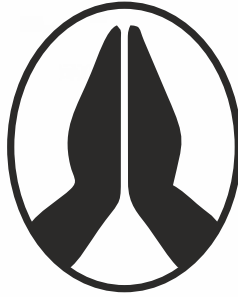
સ્મિતભાઈ (મલાડ), રાકેશભાઈ (ગુંટુંર), પ્રતિકભાઈ (મુલુંડ) વગેરે એ પ્રચાર - પ્રસાર માટે કિંમતી સમય ફાળવ્યો.

ખાસ

શ્રી આદિનાથ શ્વેતામ્બર જૈન ટ્રસ્ટ-સંઘે
પ્રકાશનમાં લાભ લીધો... સહુને ધન્યવાદ...

... અર્હ પરિવાર વતી દિપક ફુરિયા...

લાભાર્થી

શ્રી આદિનાથ
જૈન શૈલાંબર મંદિર ટ્રસ્ટ

જૈન ટેમ્પલ સ્ટ્રીટ, ચીકપેટ, બેંગલોર

અનુક્રમણિકા

૧	રાઇઅ પ્રતિક્રમણ વિધિ	૧
૨	દેવસિ પ્રતિક્રમણ વિધિ	૫૦
૩	સંવત્સરી / પકિં / ચઉમાસી પ્રતિક્રમણ વિધિ	૮૩
૪	પર્યુષણ પર્વ ચૈત્યવંદન / થોય / સજ્જાય	૧૬૮
૫	શ્રી વીર પ્રભુના ૨૭ ભવનું સ્તવન	૧૭૩
૬	શ્રી વીર પ્રભુનું ઠાલરડું	૧૮૦
૭	શ્રી પંચકલ્યાણકનું સ્તવન	૧૮૪

સંવત ૨૦૧૬ના પર્યુષણનાં ચોથા દિવસના
દૈવસિક પ્રતિક્રમણના ચૈત્યવંદન-થોય-સ્તવન
વગેરે બીજા દિવસે કરવાના છે.

શાત્મનિર્ભર
શ્રાવક

શ્રી રાઈશ પ્રતિક્રમણ વિધિ

❀ સામાયિક લેવાની વિધિ ❀

(શ્રાવક-શ્રાવિકાઓ ને સામાયિક લેવા માટે બાહ્ય શુદ્ધિ કરવી જરૂરી છે. સૌથી પહેલા હાથ-પગ ધોઈ ને સ્વચ્છ કરવા અને શુદ્ધ વસ્ત્ર પહેરવા જોઈએ.)

(સ્થાપનાચાર્યજી ન હોય તો પુસ્તક નવકારવાળી વગેરેની સ્થાપના કરીને જમણો હાથ (હથેળીની રેખાએ સ્થાપનાજીની તરફ) સામે કરીને સ્થાપના મુદ્રાની સામે નવકાર અને પંચિંદ્રિય નીચે મુજબ કહેવું.)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો ઉવજ્જાયાણં. નમો લોએ સ્વ-સાહૂણં. એસો પંચ-નમુક્કારો, સ્વ-પાવ-પ્પાણાસણો, મંગલાણં ચ સ્વેસિં, પઠમં હવઠ મંગલં.

પંચિંદ્રિય-સંવરણો, તહ નવવિહ-બંભચેર-ગુત્તિ-ધરો. ચઉવિહ-કસાય મુક્કો, ઇઅ અટ્ઠારસ ગુણેહિં સંજુતો ॥૧॥ પંચ-મહુવ્વચ-જુત્તો, પંચવિહાચાર-પાલણ-સમત્થો. પંચ-સમિઓ તિ-ગુત્તો, છત્તીસગુણો ગુરુ મજ્જ ॥૨॥

(પછી ઊભા થઈને બે ખમાસમણા દેવા.)

(બે હાથ, બે પગ અને મસ્તક પાંચેને જમીન સાથે લગાડી ખમાસમણા દેવા)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ, મત્થએણ વંદામિ.

(બીજું ખમાસમણું)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ, મત્થએણ વંદામિ.

ઇચ્છકાર, સુહ-રાઈ?, સુખ-તપ? શરીર નિરાબાધ? સુખ-સંજમ-જાત્રા નિર્વહો છો જી? સ્વામી ! શાતા છે જી? ભાત-પાણીનો લાભ દેજો જી ॥૧॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણવંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! અબ્ભુટ્ઠિઓ-મિ-અબ્ભિંતર-
રાઇઅં ખામેઉ ? ઇચ્છં, ખામેમિ રાઇઅં

(જમણો હાથ જમીન પર રાખીને અને ડાબો હાથ મોઢાંની સામે રાખી મસ્તક નીચે
ઝુકાવીને આગળ બોલવું)

જં કિંચિ અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણો, વિણાએ, વેયાવચ્ચે,
આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણો, સમાસણો, અંતર-ભાસાએ, ઉવરિ-ભાસાએ,
જં કિંચિ મજ્ઝ વિણાય-પરિહીણાં, સુહુમં વા બાયરં વા, તુબ્ભે જાણહ, અહં ન
જાણામિ; તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કં.

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણવંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ઈરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ? ઇચ્છં,
ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉ ॥૧॥ ઈરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ ॥૨॥ ગમણા
ગમણો ॥૩॥ પાણ-ક્કમણો, બીય-ક્કમણો, હરિય-ક્કમણો, ઓસા-ઉત્તિંગ-
પણાગ-દગ-મટ્ટી-મક્કડા-સંતાણા-સંકમણો ॥૪॥ જે મે જીવા વિરાહિયા
॥૫॥ એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા ॥૫॥
અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા,
કિલામિયા, ઉદ્ધવિયા, ઠાણાઓ ઠાણં સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા,
તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કં ॥૭॥

તસ્સ ઉત્તરીકરણેણં, પાયચ્છિત્તકરણેણં, વિસોહિકરણેણં,
વિસલ્લીકરણેણં, પાવાણં કમ્માણં નિગ્ધાયણટ્ઠાએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.
॥૧॥

અત્તથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દ્વિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ પ.

(એક લોગસ્સ ‘ચંદેસુ નિમ્મલયરા’ સુધી નો કાઉસ્સગ્ગ નીચે મુજબ કરવો, લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણે, અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુફ્ફંતં, સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ; વિમલ-મણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જ રમરણા; ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આશગ્ગ-બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા,

(ખાસ સૂચના, આવા એક, બે, ચાર, સોળ, ચાલીસ લોગસ્સ ‘ચંદેસુ નિમ્મલયરા’ સુધી કાઉસ્સગ્ગ ઘણી વખત આવશે.

(ત્યાર બાદ ‘નમો અરિહંતાણં’ કહીને કાઉસ્સગ્ગ પારીને પૂરો લોગસ્સ બોલવો.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણે, અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં

સુપાસં, જિણં ચ ચંદ્રપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુષ્કદંતં, સીઅલ સિજજંસ વાસુપૂજજં ચ; વિમલ-મણાંતં
ચ જિણં, ઘમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલિલં, વંદે મુણિસુવ્વચં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રચમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઘચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ.

(ખમાસમણું)

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક મુહપત્તિ પડિલેહું ?
“ઇચ્છં”

(એમ કહીને મુહપત્તિનું પડિલેહણ કરવું) પછી...

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક સંદિસાહું ? “ઇચ્છં”

(ખમાસમણું)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક ઠાઉં ? “ઇચ્છં”

(એમ કહીને બે હાથ જોડીને ઊભા રહીને મસ્તક ઝુકાવીને
નીચે મુજબ એક નવકાર ગણવો.)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો

ઉવજઝાયાણાં. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણાં. એસો પંચ-નમુકારો,
સવ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણાં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઘ મંગલં.

(પછી ઊભા-ઊભા)

ઇચ્છકારી ભગવન્ ! પસાય કરી સામાયિક દંડક ઉચ્ચરાવોજી.

(એમ કહીને બે હાથ જોડીને વડીલ હોય તો વડીલ બોલે. નહીં તો
પોતે 'કરેમિ ભંતે' સૂત્ર' ઉચ્ચારવું. તે નીચે મુજબ.)

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં, સાવજજં જોગં પરચકખામિ, જાવ નિયમં
પજજુવાસામિ. દુવિહં, તિવિહેણાં, મણેણાં, વાયાએ, કાએણાં, ન કરેમિ ન
કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પરિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણાં
વોસિરામિ.

(પછી - ખમાસમણું)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! બેસણો
સંદિસાહું ? “ઇચ્છ” (ખમાસમણું) ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં
જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) ઇચ્છાકારેણ
સંદિસહ ભગવન્ ! બેસણો ઠાઉં ? “ઇચ્છ” (ખમાસમણું) ઇચ્છામિ
ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, મત્થએણ વંદામિ.
(ઉભા થઇ) ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્ઝાય સંદિસાહું ? “ઇચ્છ”
(ખમાસમણું) ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્ઝાય કરું ?
“ઇચ્છ”

(એમ કહીને બે હાથ જોડી ઉભડક બેસીને ત્રણ નવકાર નીચે મુજબ ગણવા.)

નમો અરિહંતાણાં. નમો સિદ્ધાણાં. નમો આચરિયાણાં. નમો
ઉવજઝાયાણાં. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણાં. એસો પંચ-નમુકારો,
સવ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણાં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઘ મંગલં.

(સામાયિક લેવાની વિધિ સમાપ્ત)
(સમય જોઈ લેવો - ૪૮ મીનીટ ધારી લેવી.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો, વંદિઉ જાવણિજજાએ નિસીહિઆએ,
મત્થએણવંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! કુસુમિણ દુસુમિણ ઉડ્ડાવણી
રાઇઅ પાયચિછત વિસોહણત્થં કાઉસ્સગ્ગ કરું ? ઇચ્છં; કુસમિણ દુસુમિણ
ઉડ્ડાવણી રાઇઅ પાયચિછત્ત વિસોહણત્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ.

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજજ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ સાગરવરગંભીરા સુધી.

લોગસ્સ ન આવડતો હોય તો સોળ નવકાર નો કાઉસ્સગ્ગ કરવો,
કાઉસ્સગ્ગ પારીને પ્રગટ લોગસ્સ બોલવો. એ નીચે મુજબ છે.)

લોગસ્સ ઉજજોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણે, અરિહંતે કિત્તઇસ્સં,
ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુફ્ફંતં, સીઅલ સિજજંસ વાસુપૂજજં ચ; વિમલ-મણંતં
ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,

પાસંતહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મેપસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

(ખમાસમણં)

ઇરછામિ ખમાસમણો, વંદિઉં જાવણિજજાએ નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ.

(ઉભા થઇને)

ઇરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ચૈત્યવંદન કરું ? ઇરછં,

(એમ કહીને ડાબો પગ (ઢીંચણ) ઉપર કરીને ચૈત્યવંદન કરવું)

જગ-ચિંતામણિ ! જગ-નાહ ! જગ-ગુરુ ! જગ-રક્ખાણ ! જગ-
બંધવ ! જગ-સત્થવાહ ! જગ-ભાવ-વિઅકખણ ! અઠ્ઠા-વચ-સંઠવિઅ-
રૂવ ! કમ્મહ-વિણાસણ ! ચઉવીસંપિ જિણ-વર ! જયંતુ અપ્પહિહુય-
સાસણ ! ॥૧॥

કમ્મ-ભૂમિહિં કમ્મ-ભૂમિહિં પઢમ સંઘયાણી ઉક્કોસય સત્તરિ-સય,
જિણ-વરાણ વિહરંત લબ્ભઇ, નવકોડિહિં કેવલીણ, કોડિ સહસ્સ નવ સાહુ-
ગમ્મઇ, સંપઇ જિણવર વીસ મુણિ, બિહું કોડિહિં વર-નાણ, સમણહ કોડિ-
સહસ્સ-દુઅ, થુણિજજઇ નિચ્ચ-વિહાણિ ॥૨॥

જયઉ સામિય, જયઉ સામિય, રિસહ સત્તુજિ, ઉચ્છિંતિ પહુ-
નેમિજિણ, જયઉ વીર સચ્ચઉરી-મંડણ, ભરૂઅચ્છહિં મુણિસુવ્વચ, મુહરિ
પાસ દુહુ-દુરિઅ-ખંડણ, અવર-વિદેહિં તિત્થયરા, ચિહું દિસિ વિદિસિ જિં
કેવિ, તીઆણાગય-સંપઇય, વંદું જિણ સવ્વેવિ ॥૩॥

સત્તાણવઇ-સહસ્સા, લકખા છપ્પમ્મ અઠ્ઠ કોડીઓ, બત્તીસ-સય-

બાસિઆઇં, તિઅ-લોએ યેઇએ વંદે ॥૪॥

પનરસ-કોડિ-સયાઇં, કોડિ બાયાલ લકખ અડવના, છત્તીસ-સહસ-અસિઇં, સાસય-બિંબાઇં પણમામિ ॥૫॥

જંકિંચિ નામ તિત્થં, સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ, જાઇં જિણ, બિંબાઇં, તાઇં સવ્વાઇં વંદામિ.

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આછગરાણં તિત્થયરાણં સયંસંબુદ્ધાણં, ॥૨॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસિહાણં, પુરિસવર-પુંડરિયાણં પુરિસવર-ગંધહુત્થીણં, ॥૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિયાણં, લોગપઇવાણં, લોગપજજોઅ-ગરાણં, ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચક્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥૫॥

ધમ્મદયાણં, ધમ્મ-દેસયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ધમ્મવર-ચાઉરંત-ચક્કવટ્ટીણં. ॥૬॥

અપ્પહિહય-વરનાણ-દંસણ-ધરાણં, વિચટ્ટ-છઉમાણં, ॥૭॥ જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં મોઅગાણં, ॥૮॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વદરિસીણં; સિવ-મયલ-મરુઅ-મણંત મક્ખય-મવ્વાબાહુ-મપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઇ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં ॥૯॥ નમો જિણાણં જિઅ-ભયાણં. જે અ અઇઆ સિદ્ધા, જે અ ભવિસ્સંતિ ણાગએ કાલે, સંપઇ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥૧૦॥

જાવંતિ યેઇઆઇં. ઉઠ્ઠે અ અહે અ તિરિ અલોએ અ. સવ્વાઇં તાઇં વંદે, ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇં. ॥૧॥

(ખમાસમણ)

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, મત્થએણ વંદામિ.

(પછી ચૈત્યવંદન મુદ્રામાં - કપાળે હાથ)

જાવંત કે વિ સાહુ, ભરહેરવય-મહાવિદેહે અ, સવ્વેસિં તેસિં પણાઓ, તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણં. ॥૧॥

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

ઉવસગ્ગ-હરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્મ-ઘણ-મુક્કં, વિસહર-વિસ-
નિન્નાસં, મંગલ-કલ્યાણ-આવાસં ॥૧॥

વિસહર-કુલિંગ-મંતં, કંઠે ધારેઠ જો સયા મણુઓ, તસ્સ ગહ-રોગ-
મારી-દુક-જરા જંતિ ઉવસામં ॥૨॥

ચિદ્દઉ દૂરે મંતો, તુજ્ઞ પણામો વિ બહુ-ફલો હોઠ, નર-તિરિએસુ
વિજીવા, પાવંતિ નદુકખ-દોગચ્યં ॥૩॥

તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે, ચિંતામણિ-કપ્પપાયવભહિએ, પાવંતિ
અવિગ્ધેણં, જીવા અચરામરંઠાણં ॥૪॥

ઇઅ સંથુઓ મહાયસ ! ભત્તિભર-નિભભરેણ હિચએણ, તા દેવ !
દિજ્જ બોહિં, ભવે ભવે પાસ ! જિણચંદ ! ॥૫॥

(કપાળે હાથ)

જય વીયરાય ! જગગુરુ ! હોઉ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં !
ભવનિવ્વેઓ મગ્ગાણુસારિયા ઇટ્ઠ ફલ સિદ્ધિ ॥૧॥

લોગ-વિરુદ્ધચ્યાઓ, ગુરુજણપૂઆ પરત્થ-કરણં ચ; સુહુગુરુ-
જોગો તત્ત્વચણ-સેવણા આભવ-મખંડા ॥૨॥

વારિજ્જઇ જઇવિ નિયાણ, બંધણં વીયરાય ! તુહ સમયે; તહ વિ મમ
હુજ્જ સેવા, ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં ॥૩॥

દુકખકખઓ કમ્મકખઓ, સમાહિ મરણં ચ બોહિલાભો અ;
સંપજ્જઉ મહ એઅં, તુહ નાહ પણામ કરણેણં ॥૪॥

સર્વ મંગલ માંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણ કારણં; પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં, જૈનં
જયતિ શાસનમ્ ॥૫॥

(અહીંયા એક એક ખમાસમણ દેવાના.

ભગવાનહં સહિત એક એક પદ કહીને, નીચે મુજબ બોલવું)

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) ભગવાનહં. (ખમાસમણું)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) આચાર્યહું. (ખમાસમણું)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) ઉપાધ્યાયહું. (ખમાસમણું)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) સર્વસાધુહું. (ખમાસમણું)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્જાય
સંદિસાહું? ઇચ્છં (ખમાસમણું)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્જાય કરું? ઇચ્છં

(આમ કહીને એક નવકાર ગણવો, પછી ભરહેસરની સજ્જાય જે નીચે મુજબ છે.)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો
ઉવજ્જાયાણં. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણં. એસો પંચ-નમુક્કારો,
સવ્વ-પાવ-પ્પાણાસણો, મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં.

ભરહેસર, બાહુબલી, અભય-કુમારો અ, ઢંઢણ-કુમારો; સિરિઓ,
અણિઆ-ઉત્તો, અઇ-મુત્તો, નાગ-દત્તો અ ॥૧॥

મેઅજ્જ, થૂલિ-ભદ્દો, વચર-રિસી, નંદિ-સેણ, સિંહ-ગિરી;
કયવન્નો અ, સુ-કોસલ, પુંડરિઓ, કેસી, કર-કંડૂ ॥૨॥

હલ્લ, વિહલ્લ, સુદંસણ, સાલ, મહા-સાલ, સાલિ-ભદ્દો અ; ભદ્દો,
દસન્ન-ભદ્દો, પસન્ન-ચંદો અ જસ-ભદ્દો ॥૩॥

જંબુપહુ, વંકચૂલો, ગય-સુકુમાલો, અવંતિ-સુકુમાલો; ધન્નો,
ઇલાઇ-પુત્તો, ચિલાઇ-પુત્તો અ બાહુ-મુણી ॥૪॥

અજ્જ-ગિરી, અજ્જ-રક્ખિઅ, અજ્જ-સુહત્થી, ઉદાયગો,

મણગો; કાલય-સૂરી સંબો, પજજુન્નો, મૂલ-દેવો અ ॥૫॥

પભવો, વિણુ-કુમારો, અદ-કુમારો, દઢ-પ્પહારી અ; સિજજંસ,
કૂર-ગૂ અ, સિજજંભવ, મેહ-કુમારો અ ॥૬॥

એમાઇ મહા-સત્તા, દિંતુ સુહં ગુણ-ગણોહિં સંજુત્તા; જેસિં નામ-
ગ્ગહણો, પાવ-પ્પબંધા વિલયં જંતિ ॥૭॥

સુલસા, ચંદન-બાલા, મણો-રમા, મયણ-રેહા, દમયંતી; નમયા-
સુંદરી, સીયા, નંદા, ભદા, સુભદા ય ॥૮॥

રાઇ-મઈ, રિસિ-દત્તા, પઉમાવઇ, અંજણા, સિરિ-દેવી; જિક્ક,
સુજિક્ક, મિગાવઇ, પભાવઇ, ચિલ્લાણા-દેવી ॥૯॥

બંભી, સુંદરી, રૂપિણી, રેવઈ, કુંતી, સિવા, જયંતી ય; દેવઈ,
દોવઈ, ધારિણી, કલાવઈ પુફ્ફયૂલા ય ॥૧૦॥

પઉમાવઇ ય ગોરી, ગંધારી, લકખમણા, સુસીમા ય; જંબુવઈ,
સચ્ચ-ભામા, રૂપિણી, કણુ-ઉક-મહિસીઓ ॥૧૧॥

જકખા ય જકખ-દિન્ના, ભૂઆ તહુ ચેવ ભૂઅ-દિન્ના ય, સેણા,
વેણા, રેણા, ભયાણીઓ થૂલિભદ્દસ ॥૧૨॥

ઇચ્ચાઇ મહા-સઈઓ, જયંતિ અ-કલંક-સીલ-કલિઆઓ;
અજજ વિવજજઇ જાસિં, જસ-પડહો તિહુઅણો સયલે ॥૧૩॥

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો
ઉવજઝાયાણં. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણં. એસો પંચ-નમુક્કારો,
સવ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમંહવઇ મંગલં.

ઇચ્ચકાર, સુહ-રાઇ ? (સુહ-દેવસિ?), સુખ-તપ? શરીર
નિરાબાધ ? સુખ-સંજમ-જાત્રા નિર્વહો છો જી ? સ્વામી ! શાતા છે જી ?
ભાત-પાણીનો લાભ દેજો જી ॥૧॥

ઇચ્ચકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! રાઇઅ પડિક્કમણો ઠાઉં ? ઇચ્ચં

(જમણો હાથ જમીન પર સ્થાપના કરીને આ પાઠ બોલવો)

સવ્વરસ વિ રાઘઅ દુરિચિંતિઅ, દુબ્ભાસિઅ, દુરિચિટ્ઠિઅ, મિરઘા
મિ દુક્કંડં.

(પછી ચૈત્યવંદન મુદ્રામાં)

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આઘગરાણં તિત્થયરાણં
સયંસંબુદ્ધાણં, ॥૨॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસિહાણં, પુરિસવર-પુંડરિયાણં
પુરિસવર-ગંધહત્થીણં, ॥૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિયાણં,
લોગપઘવાણં, લોગપજ્જોઅ-ગરાણં, ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચક્ખુદયાણં,
મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥૫॥

ધમ્મદયાણં, ધમ્મ-દેસયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં,
ધમ્મવર-ચાઉરંત-ચક્કવટ્ટીણં. ॥૬॥

અપ્પડિહય-વરનાણ-દંસણ-ધરાણં, વિચટ્ટ-છઉમાણં, ॥૭॥
જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં
મોઅગાણં, ॥૮॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વદરિસીણં; સિવ-મયલ-મરુઅ-મણંત
મક્ખય-મવ્વાબાહ-મપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઘ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં
॥૯॥ નમો જિણાણં જિઅ-ભયાણં. જે અ અઘઆ સિદ્ધા, જે અ ભવિરસંતિ
ણાગએ કાલે, સંપઘ અવટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણા વંદામિ ॥૧૦॥

(ઊભા થઇને)

કરેમિ ભંતે ! સામાઘયં, સાવજ્જં જોગં પરચક્ખામિ, જાવ નિયમં
પજ્જુવાસામિ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ ન
કારવેમિ, તરસ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં
વોસિરામિ.

ઇરઘામિ ઠામિ કાઉરસગ્ગં, જો મે રાઘઓ, અઘયારો, કઓ,
કાઘઓ, વાઘઓ, માણસિઓ, ઉરસુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો
દુજ્જાઓ, દુલ્લિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિરિછઅવ્વો, અસાવગ-
પાઉગ્ગો, નાણે દંસણે, ચરિતાચરિત્તે, સુએ સામાઘએ, તિણહં ગુત્તીણં,

ચઉણું કસાયાણું, પંચણું-મણુવ્વયાણું, તિણું ગુણવ્વયાણું, ચઉણું
સિકખાવયાણું, બારસ-વિહુસસ સાવગ-ધમ્મસસ, જં ખંડિઅં, જં
વિરાહિઅં, તસસ મિરઠા મિદુક્કંડં.

તસસ ઉત્તરીકરણેણું, પાયરિછત્તકરણેણું, વિસોહિકરણેણું,
વિસલ્લીકરણેણું, પાવાણું કમ્માણું નિગ્ધાયણટ્ઠાએ, ઠામિ કાઉસસગ્ગં.
॥૧॥

અત્તથ ઊસસિએણું, નિસસિએણું, ખાસિએણું, છીએણું,
જંભાઇએણું, ઉડુએણું, વાયનિસગ્ગેણું, ભમલીએ, પિત્તમુરઠાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંયાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંયાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંયાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસસગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણું, ભગવંતાણું, નમુક્કારેણું ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણું, મોણેણું, ઝાણેણું, અપ્પાણું વોસિરામિ ૫.

(એક લોગસસનો કાઉસસગ્ગ ચંદેસુ નિમ્મલયરા સુધી. ન આવડે તો
ચાર નવકારનો કાઉસસગ્ગ. કાઉસસગ્ગ પારીને પ્રગટ લોગસસ બોલવો.)

લોગસસ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણે, અરિહંતે કિત્તઇસસં,
ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણું ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણું ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુપ્ફહંતં, સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ; વિમલ-માણંતં
ચ જિણું, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલિલં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણું ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણું ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જરમરણા;

ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આશગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઠચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

સવ્વલોએ અરિહંતચેઘયાણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણ-વત્તિઆએ,
પૂઆણ-વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિયાએ બોહિલાભ-
વત્તિઆએ નિશવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ઘિઘએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વહ્ઠ્ઠમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અત્તથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઘએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરઘાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિંસંચાલેહિં ૨.

એવમાઘએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ ચંદેસુ નિમ્મલયરા સુધી. ન આવડે તો ચાર નવકારનો
કાઉસ્સગ્ગ કરવો, પછી પુકખરવરદીવઠ્ઠે બોલવું. એ નીચે મુજબ છે.)

પુકખર-વર-દીવઠ્ઠે, ધાયઘ-સૈડે અ જંબુ-દીવે અ; ભરહેરવય-
વિદ્દેહે, ધમ્માઘગરે નમંસામિ ॥૧॥

તમ-તિમિર-પડલ-વિદ્ધં-સાણસ્સ-સુરગાણ-નરિંદ-મહિઅસ્સ;
સીમાધરસ્સ વંદે, પપ્ફોડિઅ-મોહજાલસ્સ ॥૨॥

જાઘ-જરા-મરણ-સોગ-પણાસણસ્સ, કલ્લાણ-પુકખલ-
વિસાલ-સુહાવહસ્સ, કો દેવ-દાણવ-નરિંદ-ગણચિયઅસ્સ, ધમ્મસ્સ

સારમુવલબ્ભ કરે પમાયં ॥૩॥

સિદ્ધે ભો ! પયઓ ણમો જિણમએ, નંદી સયા સંજમે, દેવં નાગ-
સુવન્ન-કિન્નર-ગણસૂ, સબ્ભૂઅ-ભાવચિયએ, લોગો જત્થ પછકિઓ
જગમિણં, તેલુક્ક-મચ્યાસુરં, ધમ્મો વહ્ણઉ સાસઓ વિજયઓ, ધમ્મુત્તરં વહ્ણઉ
॥૪॥

સુઅસ્સ ભગવઓ, કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણ-વત્તિઆએ, પૂઆણ-
વત્તિઆએ, સક્કાર-વત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિઆએ, બોહિ-લાભ-
વત્તિઆએ નિરૂવસગ્ગ-વત્તિઆએ ॥૨॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ઘિઇએ,
ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ વહ્ણમાણીએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંયાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંયાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંયાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(પછી પંચાચારની આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, અથવા તો આઠ નવકાર મંત્ર
ગણવા. કાઉસ્સગ્ગમાં ગણવા માટે આઠ ગાથા નીચે મુજબ છે.)

નાણંમિ દંસણંમિ અ, ચરણંમિ તવંમિ તહ ય વીરિયંમિ, આચરણં
આચારો, ઇઅ એસો પંચહા ભણિઓ ॥૧॥

કાલે વિણએ બહુમાણે, ઉવહાણે તહ અનિણુહવાણે, વંજણ-અત્થ-
તદ્દુભએ, અટ્ઠવિહો નાણમાચારો ॥૨॥

નિસ્સંકિઅ નિક્કંખિઅ, નિવ્વિતિગિચ્છા અમૂઢદિટ્ઠી અ; ઉવવૂહ
થિરી-કરણે, વચ્છલ્લ-પ્પભાવણે અટ્ઠ ॥૩॥

પણિહાણ-જોગજુતો, પંચહિં-સમિઠહિં તીહિં ગુત્તીહિં, એસ
ચરિતાયારો, અટ્ઠવિહો હોઠ નાયવ્વો ॥૪॥

બારસ-વિહુંમિ વિ તવે, સભિંતર-બાહિરેકુસલ-દિટ્ઠે, અગિલાઠ
અણાજીવી, નાયવ્વો સો તવાયારો ॥૫॥

અણસણ-મૂણોઅરિઆ, વિત્તિ-સંખેવણં રસચ્યાઓ; કાય-
કિલેસો સંલીણયા ય, બજઝો તવો હોઠ ॥૬॥

પાયચિછત્તં વિણઓ, વેયાવચ્ચં તહેવ સજઝાઓ, ઝાણં ઉરસગ્ગો વિ
અ અભિંતરઓ તવો હોઠ ॥૭॥

અણિગૂહિઅ-બલ-વીરિઓ, પરક્કમઘ જો જહુત્તમાઉત્તો; જુંજઠ અ
જહા-થામં, નાયવ્વો વીરિયા-યારો ॥૮॥

(કાઉરસગ્ગ પારીને, સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં નીચે મુજબ કહેવું)

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં, પાર-ગયાણં, પરંપર-ગયાણં, લોઅગ્ગ-
મુવગયાણં, નમો સયા સવ્વ-સિદ્ધાણં ॥૧॥

જો દેવાણ વિ દેવો, જં દેવા પંજલી નમંસંતિ, તં દેવ-દેવ-મહિઅં,
સિરસા વંદે મહાવીરં ॥૨॥

ઇક્કો વિ નમુક્કારો, જિણવર-વસહુરસ-વદ્ધમાણરસ; સંસાર-
સાગરાઓ, તારેઠ નરંવ નારિંવા ॥૩॥

ઉજિજંત-સેલ-સિહરે, દિકખા નાણં નિસીહિઆ જરસ, તં ધમ્મ-
ચક્કવહિં અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥૪॥

ચત્તારિ-અટ્ઠ-દસ-દો ય, વંદિયા જિણવરા ચઉવ્વીસં, પરમટ્ઠ-
નિટ્ઠિઅટ્ઠા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥૫॥

(ત્રીજા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહવી. પછી બે વાંદણાં દેવા.)

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે ! રાઠઅં

વઘકંતો ? જતા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! રાઘઅં
 વઘકમં આવસિસઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, રાઘઆએ
 આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, માણ-દુક્કડાએ,
 વયદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ,
 સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિચ્છોવચારાએ, સવ્વ-ધમ્માઠકમણાએ,
 આસાયણાએ, જો મે અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ,
 નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણંવોસિરામિ. ॥૩॥

ઘરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
 અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંકાસં-
 ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે ! રાઘઅં
 વઘકંતો ? જતા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! રાઘઅં
 વઘકમં, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, રાઘઆએ આસાયણાએ તિત્તી-
 સન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, માણ-દુક્કડાએ, વયદુક્કડાએ, કાય-
 દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ
 સવ્વ-મિચ્છોવચારાએ, સવ્વ-ધમ્માઠકમણાએ, આસાયણાએ, જો મે
 અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ,
 અપ્પાણંવોસિરામિ. ॥૩॥

ઘરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! રાઘઅં આલોઉં ? ઘરછં,
 આલોએમિ.

જો મે રાઘઓ, અઘચારો, કઓ, કાઠઓ, વાઠઓ, માણસિઓ,
 ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજજો દુજ્જાઓ, દુલ્લિચિંતિઓ,
 અણાચારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ-પાઉગ્ગો, નાણે દંસણે,
 ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ સામાઠએ, તિણહં ગુત્તીણં, ચઉણહં કસાયાણં, પંચણહ-
 મણુલ્લવયાણં, તિણહં ગુણલ્લવયાણં, ચઉણહં સિકખાવયાણં, બારસ-વિહસ્સ
 સાવગ-ધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છા મિદુક્કંડં.

(પૌષ્ઠ લીધો હોય તો ગમણાગમણે સૂત્ર બોલવું.)

સાત લાખ પૃથ્વીકાય, સાત લાખ અપ્કાય, સાત લાખ તેઉકાય, સાત લાખ વાઉકાય, દશ લાખ પ્રત્યેક-વનસ્પતિકાય, ચૌદ લાખ સાધારણ-વનસ્પતિકાય, બે લાખ બેઇંદ્રિય, બે લાખ તેઇંદ્રિય; બે લાખ ચઉરિંદ્રિય ॥૧॥ ચાર લાખ દેવતા, ચાર લાખ નારકી, ચાર લાખ તિર્યચ પંચેંદ્રિય, ચૌદ લાખ મનુષ્ય, એવંકારે, ચોરાશી લાખ જીવયોનિમાંહિ, મારે જીવે જે કોઈ જીવ હણ્યો હોય; હણ્યાવ્યો હોય, હણતાં પ્રત્યે અનુમોદો હોય, તે સવિ હું મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છામિદુક્કંડં. ॥૨॥

પહેલે પ્રાણાતિપાત, બીજે મૃષાવાદ, ત્રીજે અદત્તાદાન, ચોથે મૈથુન, પાંચમે પરિગ્રહ, છઠ્ઠે ક્રોધ, સાતમે માન, આઠમે માયા, નવમે લોભ, દશમે રાગ, અગિયારમે દ્વેષ, બારમે કલહ, તેરમે અભ્યાખ્યાન, ચૌદમે પૈશુન્ય, પંદરમે રતિ-અરતિ, સોળમે પર-પરિવાદ, સત્તરમે માયા-મૃષાવાદ, અઠારમે મિથ્યાત્વ-શલ્ય ॥૧॥ એ અઠાર પાપસ્થાનકમાંહિ, મારે જીવે જે કોઈ પાપ સેવ્યું હોય, સેવરાવ્યું હોય, સેવતાં પ્રત્યે અનુમોદું હોય, તે સવિ હું મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છામિદુક્કંડં ॥૨॥

સવ્વસ્સવિ રાઇઅ દુચિયંતિઅ, દુબ્ભાસિઅ, દુચિયટ્ઠિઅ; ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ઇચ્છં, તસ્સ મિચ્છામિદુક્કંડં.

(પછી જમણો પગ (ઢીંચણ) ઊભો કરી નીચે મુજબ બોલવું)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો ઉવજ્જાયાણં. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણં. એસો પંચ-નમુક્કારો, સવ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં.

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં, સાવજજં જોગં પરચકખામિ, જાવ નિચમં પજજુવાસામિ દુવિહં, તિવિહેણં, મણોણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં

વોસિરામિ.

ઇચ્છામિ પરિક્કમિઉં, જો મે રાઇઓ, અઇચારો, કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજજો દુજ્જાઓ, દુલ્લિચ્ચિત્તિઓ, અણાચારો, અણિચ્ચિઅલ્લો, અસાવગ-પાઉગ્ગો, નાણે દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ સામાઇએ, તિણ્ણં ગુત્તીણ્ણં, ચઉણ્ણં કસાયાણ્ણં, પંચણ્ણ-મણ્ણવ્વયાણ્ણં, તિણ્ણં ગુણ્ણવ્વયાણ્ણં, ચઉણ્ણં સિકખાવયાણ્ણં, બારસ-વિહરસ સાવગ-ધમ્મસસ, જં ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં, તસસ મિચ્છા મિદ્ધુક્કં.

વંદિત્તુ સલ્લ-સિદ્ધે, ધમ્માચરિએ અ સલ્લ-સાહૂ અ; ઇચ્છામિ પરિક્કમિઉં, સાવગ-ધમ્મઇઆરસ ॥૧॥

જો મે વયાઇઆરો, નાણે તહ દંસણે ચરિત્તે અ; સુહુમ્મો અ બાયરો વા, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૨॥

દુવિહે પરિગ્ગહમ્મિ, સાવજ્જે બહુવિહે અ આરંભે; કારાવણે અ કરણે, પરિક્કમે રાઇઅં સલ્લં ॥૩॥

જં બદ્ધમિંદિએહિં, ચઉહિં કસાએહિં અપ્પસત્થેહિં; રાગેણ વ દોસેણ વ, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૪॥

આગમણે નિગ્ગમણે, ઠાણે ચંકમણે અણાભોગે, અભિઓગે અ નિઓગે, પરિક્કમે રાઇઅં સલ્લં ॥૫॥

સંકા-કંખ વિગિચ્છા, પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ; સમ્મત્તસ-ઇઆરે, પરિક્કમે રાઇઅં સલ્લં ॥૬॥

ઇક્કાય-સમારંભે, પચણે અ પચાવણે અ જે દોસા, અત્તટ્ઠા ચ પરટ્ઠા, ઉભયટ્ઠા ચેવ તં નિંદે ॥૭॥

પંચણ્ણ મણ્ણવ્વયાણ્ણં, ગુણ્ણ-વ્વયાણ્ણં ચ તિણ્ણમઇચારે, સિકખાણ્ણં ચ ચઉણ્ણં, પરિક્કમે રાઇઅં સલ્લં ॥૮॥

પઢમે અણ્ણવ્વચંમિ, થૂલગ-પાણાઇવાય-વિચ્છઓ, આચરિય-

મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાય-પ્પસંગેણું ॥૯॥

વહુ-બંધ-છવિરઘેએ, અઠ-ભારે ભત્ત-પાણ-વુરઘેએ; પઠમ-વયસ્સ-ઇઆરે, પડિક્કમે રાઘઅં સવ્વં ॥૧૦॥

બીએ અણુવ્વયંમિ, પરિથૂલગ-અલિઅ-વયણ-વિરઘઓ, આયરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાય-પ્પસંગેણું ॥૧૧॥

સહુસા-રહુસ્સ-દારે, મોસુવએસે અ કૂડ-લેહે અ; બીય-વયસ્સઇઆરે, પડિક્કમે રાઘઅં સવ્વં ॥૧૨॥

તઠએ અણુવ્વયંમિ, થૂલગ-પર-દવ્વ-હરણ-વિરઘઓ; આયરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણું ॥૧૩॥

તેના-હડપ્પઓગે, તપ્પડિરૂવે વિરુદ્ધ-ગમણે અ; કૂડ-તુલ કૂડમાણે, પડિક્કમે રાઘઅં સવ્વં ॥૧૪॥

ચઉત્થે અણુવ્વયંમિ, નિચયં પર-દાર-ગમણ-વિરઘઓ, આયરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણું ॥૧૫॥

અપરિગ્ગહિઆ ઇત્તર, અણંગ-વિવાહ-તિવ્વ-અણુરાગે, ચઉત્થ-વયસ્સઇઆરે, પડિક્કમે રાઘઅં સવ્વં ॥૧૬॥

ઇત્તો અણુવ્વએ પંચમંમિ, આયરિઆમપ્પસત્થમ્મિ; પરિમાણ-પરિરઘેએ, ઇત્થ પમાય-પ્પસંગેણું ॥૧૭॥

ધણ-ધન્ન-ખિત્ત-વત્થુ-રૂપ્પ-સુવન્ને અ કુવિઅ-પરિમાણે; દુપએ ચઉપ્પયંમિ ચ, પડિક્કમે રાઘઅં સવ્વં ॥૧૮॥

ગમણસ્સ ઉ પરિમાણે, દિસાસુ ઉઠ્ઠં અહે અ તિરિઅં ચ; વુઠ્ઠિ સઘ-અંતરદ્ધા, પઠમમ્મિ ગુણુવ્વએ નિંદે ॥૧૯॥

મજ્જંમિ અ મંસંમિ અ, પુપ્ફે અ ફલે અ ગંધ મલ્લે અ; ઉવભોગ-પરિભોગે, બીયમ્મિ ગુણુવ્વએ નિંદે ॥૨૦॥

સચિત્તે પડિબદ્ધે, અપોલ-દુપ્પોલિઅં ચ આહારે; તુરઘોસહિ-ભકખાણયા, પડિક્કમે રાઘઅં સવ્વં ॥૨૧॥

ઇંગાલી-વણ-સાડી-ભાડી-ફોડી-સુવજ્જએ કમ્મં; વાણિજ્જં ચેવ

દંત, લકખ-રસ-કેસ-વિસ-વિસયં ॥૨૨॥

એવં ખુ જંત-પિલ્લાણ-કમ્મં નિલ્લાંછણં ચ દવ-દાણં; સર-દહ-
તલાય-સોસં, અસઘ-પોસં ચ વજિજજજા ॥૨૩॥

સત્થગ્ગિ-મુસલ-જંતગ, તણ-કટ્ઠે મંત-મૂલ-ભેસજજે; દિન્ને
દવાવિએવા, પડિક્કમે રાઘઅં સવ્વં ॥૨૪॥

ન્હાણુવ્વટ્ટણ-વન્નગ-વિલેવણે, સદ્-રૂવ-રસ-ગંધ; વત્થા-
સણ-આભરણે, પડિક્કમે રાઘઅં સવ્વં ॥૨૫॥

કંદપ્પે કુક્કુઘએ, મોહરિ અહિગરણ ભોગ-અઘરિત્તે; દંડમ્મિ
અણટ્ઠાએ, તઘઅમ્મિ ગુણુવ્વએ નિંદે ॥૨૬॥

તિવિહે દુપ્પણિહાણે, અણવટ્ઠાણે તહા સઘ વિહૂણે; સામાઘઅ
વિતહ-કએ, પઢમે સિકખાવએ નિંદે ॥૨૭॥

આણવાણે પેસવાણે, સદે રૂવે અ પુગ્ગલકખેવે; દેસાવગાસિઅંમિ,
બીએ સિકખાવએ નિંદે ॥૨૮॥

સંથારૂચ્યારવિહિ, પમાય તહ ચેવ ભોયણાભોએ, પોસહવિહિ-
વિવરીએ, તઘએ સિકખાવએ નિંદે ॥૨૯॥

સચ્ચિત્તે નિક્કિખવણે, પિહિણે વવએસ મરછ રે ચેવ,
કાલાઘક્કમદાણે, ચઉત્થે સિકખાવએ નિંદે ॥૩૦॥

સુહિએસુ અ દુહિએસુ અ, જા મે અરસંજએસુ અણુકંપા, રાગેણ વ
દોસેણવ, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૧॥

સાહૂસુ સંવિભાગો, ન કઓ તવ-ચરણ-કરણ-જુત્તેસુ; સંતે
ફાસુઅ-દાણે, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૨॥

છહલોએ પરલોએ, જીવિઅ-મરણે અ આસંસ-પઓગે, પંચવિહો
અઘચારો, મા મજ્જા હુજ્જ મરણંતે ॥૩૩॥

કાએણ કાઘઅરસ, પડિક્કમે વાઘઅરસ વાયાએ, મણસા
માણસિઅરસ, સવ્વરસ વચાઘઆરસ ॥૩૪॥

વંદણ-વચ-સિકખા-ગારવેસુ સન્ના-કસાય-દઉસુ; ગુત્તીસુ અ

સમિઠસુ અ, જો અઠઆરો અ તં નિંદે ॥૩૫॥

સમ્મદિટ્ઠિઠ જીવો, જઠ વિ હુ પાવં સમાયરે કિંચિ, અપ્પો સિ હોઠ
બંધો, જેણ ન નિદ્ધંધસં કુણાઠ ॥૩૬॥

તં પિ હુ સપડિક્કમણં, સપ્પરિઆવં સ-ઉત્તર-ગુણં ચ; ખિપ્પં
ઉવસામેઠ, વાહિવ્વ સુ-સિક્ખિઓ વિજજો ॥૩૭॥

જહા વિસં કુટ્ઠગયં, મંત-મૂલ-વિસારયા, વિજજા હુણંતિ મંતેહિં,
તોતં હવઠ નિવ્વિસં ॥૩૮॥

એવં અટ્ઠ-વિહં કમ્મં, રાગ-દોસ-સમજ્જિજાં, આલોઅંતો અ
નિંદંતો, ખિપ્પં હુણાઠ સુ-સાવઓ ॥૩૯॥

કચ-પાવો વિ મણુસ્સો, આલોઠય નિંદિય ગુરુ-સગાસે, હોઠ
અઠરેગ-હહુઓ, ઓહરિઅ-ભરૂવ્વ ભારવહો ॥૪૦॥

આવસ્સઓણ એઓણ, સાવઓ જઠવિ બહુ-રઓ હોઠ, દુકખાણ-
મંતકિરિઅં, કાહી અચિરેણ કાલેણ ॥૪૧॥

આલોઆણા બહુવિહા, ન ચ સંભરિઆ પડિક્કમણ-કાલે, મૂલગુણ-
ઉત્તરગુણે, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૪૨॥

તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલી-પન્નત્તસ્સ, અબ્ભુટ્ઠિઓ મિ આરાહુણાએ;
(પછી ઊભા થઇને અથવા જમણો પગ નીચે રાખીને નીચેની ગાથાઓ બોલવી)
વિરઓ મિ વિરાહુણાએ, તિવિહેણ પડિક્કંતો, વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં
॥૪૩॥

જાવંતિ ચેઠઆઠં ઉઠ્ઠે અ અહે અ તિરિઅલોએ અ. સવ્વાઠં તાઠં વંદે,
હહુ સંતો તત્થ સંતાઠં. ॥૪૪॥

જાવંત કે વિ સાહૂ, ભરહેરવય-મહાવિદેહે અ, સવ્વેસિં તેસિં પાણઓ,
તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણં. ॥૪૫॥

ચિર-સંચિય-પાવ-પાણાસણીઠ, ભવ-સય-સહસ્સ-મહુણીએ,
ચઉવીસ-જિણ-વિણિગ્ગય-કહાઠ, વોલંતુ મે દિઅહા ॥૪૬॥

મમ મંગલ-મરિહંતા, સિદ્ધા સાહૂ સુઅં ચ ધમ્મો અ, સમ્મદિટ્ઠી

દેવા, દિંતુ સમાહિંચ બોહિંચ ॥૪૭॥

પડિસિદ્ધાણં કરણો, કિચ્યાણ-મકરણો પડિક્કમણં; અસદ્દહણો અ તહા, વિવરીઅ-પરૂવણાએ અ ॥૪૮॥ ખામેમિ સવ્વ-જીવે, સવ્વે જીવા ખમંતુ મે; મિત્તી મે સવ્વ-ભૂએસુ, વેરં મજ્જા ન કેણઇ ॥૪૯॥ એવં મહં આલોઇઅ, નિંદિઅ ગરહિઅ-દુગંછિઅં સમ્મં; તિવિહેણ પડિક્કંતો, વંદામિ જિણો ચઉવ્વીસં ॥૫૦॥

(હવે નીચે પ્રમાણે બે વાંદણાં દેવાં)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે ! રાઇઅં વઇક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! રાઇઅં વઇક્કં મં આવસિસઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, રાઇઆએ આસાયણાએ તિત્તીસન્નચરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ, વચ્છુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિચ્છોવચારાએ, સવ્વ-ધમ્માઇક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે ! રાઇઅં વઇક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! રાઇઅં વઇક્કં મં, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, રાઇઆએ આસાયણાએ તિત્તી-સન્નચરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ, વચ્છુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિચ્છોવચારાએ, સવ્વ-ધમ્માઇક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે

અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ,
અપ્પાણંવોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! અબ્ભુટ્ઠિઓ-મિ-અબ્ભિંતર-
રાઇઅં ખામેઉ ? ઇચ્છં, ખામેમિ રાઇઅં,

(જમણો હાથ જમીન પર રાખીને અને ડાબો હાથ મોઢાં ની સામે રાખી
મસ્તક નીચે ઝુકાવીને આગળ બોલવું)

જં કિંચિ અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણો, વિણાએ, વેચાવચ્ચે,
આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણો, સમાસણો, અંતર-ભાસાએ, ઉવરિ-ભાસાએ,
જં કિંચિ મજ્ઝ વિણાય-પરિહીણાં, સુહુમં વા બાયરં વા, તુબ્ભે જાણહં, અહં ન
જાણામિ; તસ્સ મિચ્છા મિદુક્કં.

(હવે નીચે પ્રમાણે બે વાંદણાં દેવાં)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણહં, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે ! રાઇઅં
વઇક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! રાઇઅં
વઇક્કં મં આવસિસઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણાં, રાઇઆએ
આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ,
વયદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ,
સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિચ્છોવચારાએ, સવ્વ-ધમ્માઇક્કમણાએ,
આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ,
નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણંવોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણહં, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે ! રાઇઅં
વઇક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! રાઇઅં

વઘક્રમં, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, રાઘઆએ આસાયણાએ તિત્તી-
 સન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ, વચદુક્કડાએ, કાય-
 દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ
 સવ્વ-મિચ્છોવયારાએ, સવ્વ-ધમ્માઠક્રમણાએ, આસાયણાએ, જો મે
 અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ,
 અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥ (ઉભાહો, તોજરાક પાછળજવું)

(બે હાથ જોડી મસ્તક નમાવવું)

આયરિય ઉવજ્જાએ, સીસે સાહુમ્મિએ કુલ-ગણે અ, જે મે કેઘ
 કસાયા, સવ્વેતિવિહેણ ખામેમિ ॥૧॥

સવ્વસ્સ સમણ-સંઘસ્સ, ભગવઓ અંજલિં કરિઅ સીસે, સવ્વં
 ખમાવઘત્તા, ખમામિ સવ્વસ્સ અહુયંપિ ॥૨॥

સવ્વસ્સ જીવ-રાસિસ્સ, ભાવઓ ધમ્મ-નિહિઅ-નિય-ચિત્તો,
 સવ્વં ખમાવઘત્તા, ખમામિ સવ્વસ્સ અહુયંપિ ॥૩॥

કરેમિ ભંતે ! સામાઘયં, સાવજ્જં જોગં પરચકખામિ, જાવ નિયમં
 પજજુવાસામિ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ ન
 કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં
 વોસિરામિ.

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં, જો મે રાઘઓ, અઘચારો, કઓ,
 કાઘઓ, વાઘઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો
 દુજ્જાઓ, દુલ્લિચિંતિઓ, અણાચારો, અણિચિહ્નવ્વો, અસાવગ-
 પાઉગ્ગો, નાણે દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ સામાઘએ, તિણ્ણં ગુત્તીણં,
 ચઉણ્ણં કસાયાણં, પંચણ્ણ-મણુલ્લયાણં, તિણ્ણં ગુણલ્લયાણં, ચઉણ્ણં
 સિકખાવયાણં, બારસ-વિહુસ્સ સાવગ-ધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં, જં
 વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છા મિદુક્કંડં.

તસ્સ ઉત્તરીકરણેણં, પાયચિહ્નત્તકરણેણં, વિસોહિકરણેણં,

વિસદ્લીકરણેણં, પાવાણં કમ્માણં નિગ્ધાયણટ્ઠાએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.
॥૧॥

અત્તથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉકુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરુઠાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંયાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંયાલેહિં, સુહુમેહિં
દ્વિટ્ઠિકસંયાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(તપચિંતામણીનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, ન આવડે તો સોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો.
પછી નમો અરિહંતાણં એમ બોલી કાઉસ્સગ્ગ પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો)

તપ ચિંતવન કાઉસ્સગ્ગ કરવાની વિધિ

કાઉસ્સગ્ગ અવસ્થામાં ઉભા રહીને મનમાં ચિંતન કરવુંકે, હે ચેતન !
આપણા ઉપકારી શાસનપતિ ભગવાન શ્રી મહાવીરસ્વામીએ છ મહીનાના
ઉપવાસ બતાવ્યા છે. શું તું કરી શકીશ ?

ઉત્તરમાં ચિંતન કરવુંકે શક્તિ નથી, પરિણામ (ભાવના) નથી.

તો શું એક ઉપવાસ ઓછો છ:માસી તપ કરીશ ?

બે ઉપવાસ ઓછા છ:માસી તપ કરીશ ?

ત્રણ ઉપવાસ ઓછા છ:માસી તપ કરીશ ?

ચાર ઉપવાસ ઓછા છ:માસી તપ કરીશ ?

પાંચ ઉપવાસ ઓછા છ:માસી તપ કરીશ ?

છ ઉપવાસ ઓછા છ:માસી તપ કરીશ ?

સાત ઉપવાસ ઓછા છ:માસી તપ કરીશ ?

આઠ ઉપવાસ ઓછા છ:માસી તપ કરીશ ?

નવ ઉપવાસ ઓછા છ:માસી તપ કરીશ ?

દસ ઉપવાસ ઓછા છઃમાસી તપ કરીશ ?

આવી રીતે ઉતરતા ક્રમે ઓગણત્રીસ ઉપવાસ ઓછા કરવા સુધી ચિંતવવું. તેના ઉત્તરમાં દરેક વખતે શક્તિ નથી, પરિણામ નથી, એમ ચિંતવવું.

પછી પાંચમાસી તપ તું કરીશ ?

ચારમાસી તપ તું કરીશ ?

ત્રણ માસનો તપ તું કરીશ ?

બે માસનો તપ તું કરીશ ?

એક માસનો તપ તું કરીશ ?

ઉત્તરમાં એવી જ રીતે શક્તિ નથી, પરિણામ નથી એમ ચિંતવવું.

પછી ૨૮ ઉપવાસ તું કરીશ ? ૨૮ ઉપવાસ તું કરીશ ? ૨૭ ઉપવાસ તું કરીશ ? ૨૬ ઉપવાસ તું કરીશ ? ૨૫ ઉપવાસ તું કરીશ ? આવી રીતે ઉતરતા ક્રમકે ૧૭ ઉપવાસ તું કરીશ ? એમ ચિંતન કરવું.

ઉત્તરમાં એવી જ રીતે શક્તિ નથી, પરિણામ નથી, એમ ચિંતવવું.

પછી સોળ ઉપવાસ ચોત્રીસ ભક્ત કહેવાય છે.

૩૪ ભક્તની આરાધના કરીશ ?

૩૨ ભક્તની આરાધના કરીશ ?

૩૦ ભક્તની આરાધના કરીશ ?

૨૮ ભક્તની આરાધના કરીશ ?

૨૬ ભક્તની આરાધના કરીશ ?

૨૪ ભક્તની આરાધના કરીશ ?

૨૨ ભક્તની આરાધના કરીશ ?

૨૦ ભક્તની આરાધના કરીશ ?

૧૮ ભક્તની આરાધના કરીશ ?

૧૬ ભક્તની આરાધના કરીશ ?

૧૪ ભક્તની આરાધના કરીશ ?
 ૧૨ ભક્તની આરાધના કરીશ ?
 ૧૦ ભક્તની આરાધના કરીશ ?
 ત્રણ ઉપવાસની આરાધના કરીશ ?
 બે ઉપવાસની આરાધના કરીશ ?

ઉપરોક્ત ભક્તનું ચિંતન કરતી વખતે જ્યાં સુધી ઉપવાસ કર્યા હોય ત્યાં કહેવું શક્તિ છે, ભાવ નથી.

પછી આયંબિલ, નિવિ, એકાસણા, બિયાસણા તથા અવઢ, સાઢ પોરિસી, પોરિસી, નવકારશી. એમાંથી જે પણ ઇચ્છા હોય તે કરી શકો છો. એ વખતે મનમાં ધારણા કરવાની કે આજે હું આ તપ કરીશ. એ તપની શક્તિ પણ છે અને પરિણામ પણ છે. એમ ચિંતન કરી નમો અરિહંતાણં કહીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.

લોગસ્સ ઉજજોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણો, અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુફ્ફંતં, સીઅલ સિજજંસ વાસુપૂજજં ચ; વિમલ-મણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મહિલં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિયુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જરમરણા; ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મેપસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર -

વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

(છટ્ઠા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહવી. બે વાંદણાં દેવા.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહું, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે ! રાઇઅં વઇક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! રાઇઅં વઇક્કમં આવસિસઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, રાઇઆએ આસાયણાએ તિત્તીસન્નચરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, માણ-દુક્કડાએ, વચ્છુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિચ્છોવચારાએ, સવ્વ-ધમ્માઇક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તરસ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહું, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે ! રાઇઅં વઇક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! રાઇઅં વઇક્કમં, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, રાઇઆએ આસાયણાએ તિત્તી-સન્નચરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, માણ-દુક્કડાએ, વચ્છુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિચ્છોવચારાએ, સવ્વ-ધમ્માઇક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તરસ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

(પછી બે હાથ જોડી સકલ તીર્થ સૂત્ર કહેવું)

સકલ તીર્થ વંદુ કર જોડ, જિનવર-નામે મંગલ કોડ; , પહેલે સ્વર્ગે લાખ બત્રીશ, જિનવર ચૈત્ય નમું નિશ-દિશ ॥૧॥

બીજે લાખ અટ્કાવીશ કહ્યાં; ત્રીજે બાર લાખ સદહ્યાં; ચોથે સ્વર્ગે
અડલખ ધાર, પાંચમે વંદું લાખ જ ચાર ॥૨॥

છટ્કે સ્વર્ગે સહસ પચાસ, સાતમે ચાલીશ સહસ પ્રાસાદ; આઠમે
સ્વર્ગે છ હજાર, નવ-દશમે વંદું શત ચાર ॥૩॥

અગ્યાર બારમે ત્રણસેં સાર, નવ-ત્રૈવેચકે ત્રણસેં અઢાર, પાંચ
અનુત્તર સર્વે મળી, લાખ ચોરાશી અધિકા વળી ॥૪॥

સહસ-સત્તાણું ત્રેવીશ સાર, જિનવર-ભવનતાણો અધિકાર; લાંબા
સો જોજન વિસ્તાર, પચાસ ઊંચા બહોંતેર ધાર ॥૫॥

એકસો એંશી બિંબ પ્રમાણ, સભા-સહિત એક ચૈત્યે જાણ; સો કોડ,
બાવન કોડ સંભાલ, લાખ ચોરાણું સહસ ચોંઆલ ॥૬॥

સાતસેં ઉપર સાઠ વિશાલ, સવિ બિંબ પ્રણમું ત્રણ કાલ; સાત કોડ ને
બહોંતેર લાખ, ભવનપતિમાં દેવલ ભાખ ॥૭॥

એકસો એંશી બિંબ પ્રમાણ, એક એક ચૈત્યે સંખ્યા જાણ; તેરસે કોડ,
નેવ્યાશી કોડ, સાઠ લાખ વંદું કર જોડ ॥૮॥

બત્રીસેં ને ઓગણ સાઠ, તિરછાં લોકમાં ચૈત્યનો પાઠ; ત્રણ લાખ
એકાણું હજાર, ત્રણસેં વીશ તે બિંબ જુહાર ॥૯॥

વ્યંતર જ્યોતિષમાં વળી જેહ, શાશ્વતા જિન વંદું તેહ; ઋષભ
ચંદ્રાનન વારિષેણ, વર્ધમાન નામે ગુણસેણ ॥૧૦॥

સમેતશિખર વંદું જિન વીશ, અષ્ટાપદ વંદું ચોવીસ, વિમલાચલ ને
ગઢ ગિરનાર, આબુ ઉપર જિનવર જુહાર ॥૧૧॥

શંખેશ્વર કેસરિયો સાર, તારંગે શ્રી અજિત જુહાર; અંતરિક્ષ વરકાણો
પાસ, જીરાવલો ને થંભાણ-પાસ ॥૧૨॥

ગામ નગર પુર પાટણ જેહ, જિનવર ચૈત્ય નમું ગુણગેહ; વિહરમાન
વંદું જિન વીશ, સિદ્ધ અનંત નમું નિશદિશ ॥૧૩॥

અઢી દ્વીપમાં જે અણગાર, અઢાર સહસ શીલાંગના ધાર; પંચ
મહાવ્રત સમિતિ સાર, પાળે પળાવે પંચાચાર ॥૧૪॥

બાહ્ય અભ્યંતર તપ ઉજમાળ, તે મુનિ વંદું ગુણમણિમાળ; નિત નિત
ઊઠી કીર્તિ કરું, જીવ કહે ભવસાયર તરું ॥૧૫॥

(પછી જે પરચક્ષ્માણ ધારવા હોય તે અહીંયા ધારી લેવા)

નવકારશી

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં મુટ્ટિઠસહિઅં પરચક્ષ્માઇ,
ચઉલ્લિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણા ભોગેણં,
સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સ્વસમાહિ-વત્તિયાગારેણં વોસિરઇ
(વોસિરામિ).

નવકારશી-પોરિસી-સાહુપોરિસી-પુરિમહુ-અવહુ- મુટ્ટિઠસહિઅં-વિગઇઓ-નિવી-આયંબિલ- એકાસણા-બિયાસણા-દેશાવગાસિકના પરચક્ષ્માણ

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં પોરિસિં, સાહુપોરિસિં, સૂરે ઉગ્ગએ
પુરિમહું અવહું મુટ્ટિઠસહિઅં પરચક્ષ્માઇ, ઉગ્ગએ, સૂરે ચઉલ્લિહંપિ આહારં,
અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં,
પરચક્ષ્માલેણં દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં, મહત્તરાગારેણં, સ્વસમાહિ-
વત્તિયાગારેણં વિગઇઓ નિલ્લિગઇઅ, આયંબિલં પરચક્ષ્માઇ,
અન્નત્થણાભોગેણં સહસાગારેણં લેવાલેવેણં, ગિહ્થસંસટ્ઠેણં,
ઉક્ખિત્તવિવેગેણં, પુરુચ્ચ-મક્ખિએણં, પારિટ્ઠાવણિયાગારેણં,
મહત્તરાગારેણં, સ્વસમાહિ-વત્તિયાગારેણં એગાસણં બિયાસણં
પરચક્ષ્માઇ, તિલ્લિહંપિ આહારં, અસણં ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણા-
ભોગેણં, સહસાગારેણં, સાગારિયાગારેણં, આઊંટણપસારેણં,
ગુરુઅબ્ભુટ્ઠાણેણં, પારિટ્ઠાવણિયાગારેણં મહત્તરાગારેણં, સ્વસમાહિ-
વત્તિયાગારેણં, પાણસ્સ લેવેણ વા, અલેવેણ વા, અચ્છેણ વા, બહુલેવેણ
વા, સસિત્થેણ વા, અસિત્થેણ વા, (દેસાવગાસિઅં ઉવભોગં, પરિભોગં,

પચ્ચક્ષ્ણાઇ, ધારણા અભિગ્રહ પચ્ચક્ષ્ણાઇ, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં સ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં) વોસિરઠ (વોસિરામિ).

તિવિહાર ઉપવાસ

સૂરે ઉગ્ગએ, અભત્તટ્ઠં, પચ્ચક્ષ્ણાઇ, તિવિહંપિ આહારં, અસણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પારિટ્ઠા-વણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સ્વસમાહિ-વત્તિયાગારેણં, પાણહાર પોરિસિં, સાહુપોરિસિં, મુટ્ઠિસહિઅં પચ્ચક્ષ્ણાઇ, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પચ્છન્નકાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં, મહત્તરા-ગારેણં, સ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, પાણસ્સ, લેવેણ વા, અલેવેણ વા, અચ્છેણ વા, બહુલેવેણ વા, સસિત્થેણ વા, અસિત્થેણ વા, વોસિરઠ (વોસિરામિ).

(નોટ :- ૧. ઉપવાસ-અભત્તટ્ઠં, ૨. ઉપવાસ-છટ્ઠભત્તં, ૩. ઉપવાસ-અષ્ટભત્તં, ૪. ઉપવાસ-દશભત્તં, ૫. ઉપવાસ-દ્વાદશભત્તં, ૬. ઉપવાસ-ચતુર્દશભત્તં, ૭. ઉપવાસ-સોલસભત્તં, ૮. ઉપવાસ-અષ્ટાદશભત્તં, ૯. ઉપવાસ-વીશભત્તં)

બીજા વગેરે ઉપવાસમાં પાણહારનું પચ્ચક્ષ્ણાઇ

પાણહાર પોરિસિં સાહુપોરિસિં સૂરે ઉગ્ગએ પુરિમહં મુટ્ઠિસહિઅં પચ્ચક્ષ્ણાઇ, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પચ્છન્નકાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં મહત્તરાગારેણં, સ્વસમાહિ-વત્તિયાગારેણં, પાણસ્સ લેવેણ વા, અલેવેણ વા, અચ્છેણ વા, બહુલેવેણ વા, સસિત્થેણ વા, અસિત્થેણ વા વોસિરઠ (વોસિરામિ).

ચોવિહાર ઉપવાસ

સૂરે ઉગ્ગએ, અભત્તટ્ઠં પચ્ચક્ષ્ણાઇ, ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પારિટ્ઠા-

વણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવસ્સમાહિ-વત્તિયાગારેણં વોસિરઠ
(વોસિરામિ).

(ઉપર્યુક્ત પરચક્ષ્માણોમાંથી કોઈ પણ એક પરચક્ષ્માણ કરવું. પછી)

સામાયિક, ચઉવ્વિસત્થો, વાંદણા, પડિક્કમાણ, કાઉસ્સગ્ગ,
પરચક્ષ્માણ કર્યું છે જી.

છરછામો અણુસટ્ઠિં, નમો ખમાસમણાણં (પુરુષ) નમોહૃત્-
સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય-સર્વ સાધુભ્યઃ

વિશાલલોચન-દલં, પ્રોઘદન્તાંશુ-કેસરમ્; પ્રાતર્વીરજિનેન્દ્રસ્ય,
મુખ-પદ્મં પુનાતુ વઃ ॥૧॥

યેષામભિષેક-કર્મ કૃત્વા, મતા હર્ષભરાત્ સુખં સુરેન્દ્રાઃ; તૃણમપિ
ગણયન્તિ નૈવ નાકં, પ્રાતઃ સન્તુ શિવાય તે જિનેન્દ્રાઃ ॥૨॥

કલંકં નિર્મુક્ત-મમુક્ત-પૂર્ણાતં; કુતર્ક-રાહુગ્રસનં સદોદયમ્;
અપૂર્વચન્દ્રં જિનચન્દ્ર-ભાષિતં, દિનાગમે નૌમિ બુધૈર્નમસ્કૃતમ્ ॥૩॥

(શ્રીઓએ સંસારદાવાનલ ની ત્રણ થોય સુધી કહેવું.)

સંસાર-દાવાનલ-દાહ-નીરં, સંમોહ-ધૂલી-હરણો સમીરં; માયા-
રસા-દારણ-સાર-સીરં, નમામિ વીરં ગિરિ-સાર-ધીરં ॥૧॥

ભાવાવનામ-સુર-દાનવ-માનવેન, -ચૂલા-વિલોલ-કમલાવલિ-
માલિતાનિ; સંપૂરિતાભિનત-લોક-સમીહિતાનિ, કામં નમામિ જિનરાજ
પદાનિતાનિ ॥૨॥

બોધાગાઘં સુપદ-પદવી-નીર-પૂરાભિરામં, જીવાહિંસા-વિરલ-
લહરી-સંગમાગાહદેહં; ચૂલા-વેલં ગુરુગમ-મણિસંકુલં-દૂરપારં, સારં
વીરાગમ-જલનિર્ધિં સાદરં સાધુ સેવે ॥૩॥

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આઠગરાણં તિત્થયરાણં
સચંસંબુદ્ધાણં, ॥૨॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસિહાણં, પુરિસવર-પુંડરિયાણં

પુરિસવર-ગંધર્વથીણં, ॥૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિયાણં,
લોગપદવાણં, લોગપજજોઅ-ગરાણં, ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચક્ષુદયાણં,
મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥૫॥

ધમ્મદયાણં, ધમ્મ-દેસયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં,
ધમ્મવર-ચાઉરંત-ચક્કવટ્ટીણં. ॥૬॥

અપ્પડિહુચ-વરનાણ-દંસણ-ધરાણં, વિચટ્ટ-છઉમાણં, ॥૭॥
જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં
મોઅગાણં, ॥૮॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વદરિસીણં; સિવ-મયલ-મરુઅ-મણંત
મક્ખય-મવાબાહ-મપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઘ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં
॥૯॥ નમો જિણાણં જિઅ-ભયાણં. જે અ અઘઆ સિદ્ધા, જે અ ભવિસ્સંતિ
ણાગએ કાલે, સંપદ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥૧૦॥

અરિહંતયેઘયાણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણ-વત્તિઆએ, પૂઆણ-
વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિયાએ બોહિલાભ-વત્તિઆએ
નિરુવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ઘિઘએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વહ્ધમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઘએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરઘાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિંસંચાલેહિં ૨.

એવમાઘએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ એક જણ 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારી ને થોય બોલે)

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

કલ્લાણ-કંદં પદમં જિણ્ણં, સંતિં તઓ નેમિજિણ્ણં મુણ્ણં;
પાસં પયાસં સુગણિક્કઠાણં, ભત્તીઠ વંદ સિરિવદ્ધમાણં ॥૧॥

(પછી બાકીના બધા 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારે.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણ્ણે, અરિહંતે કિત્તઠસ્સં,
ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણ્ણંદણં ચ સુમઠં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણ્ણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુફ્ફંતં, સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ; વિમલ-મણ્ણંતં
ચ જિણ્ણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણ્ણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુચ-રચમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણ્ણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઠચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

અરિહંતચેઠયાણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણ-વત્તિઆએ, પૂઆણ-
વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિયાએ બોહિલાભ-વત્તિઆએ
નિરુવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ઘિઠએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વહ્ધમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અત્તથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઠએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરઠાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઘએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજજ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ એક જણ 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારી ને થોય બોલે)

અપાર સંસાર સમુદ્ધપારં, પત્તા સિવં દિંતુ સુદ્ધક્કસારં,
સત્ત્વે જિણિંદા સુરવિંદ વંદા, કલ્લાણ વલ્લીણ વિસાલ કંદા ॥૨॥

(પછી બાકીના બધા 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારે)

પુકખર-વર-દીવહે, ધાયઇ-સંડે અ જંબુ-દીવે અ; ભરહેરવય-
વિદેહે, ધમ્માઇગરે નમંસામિ ॥૧॥

તમ-તિમિર-પડલ-વિહ્મં-સણ્ણસ્સ-સુરગણ-નરિંદ-મહિઅસ્સ;
સીમાધરસ્સ વંદે, પપ્ફોડિઅ-મોહજાલસ્સ ॥૨॥

જાઇ-જરા-મરણ-સોગ-પણ્ણાસણ્ણસ્સ, કલ્લાણ-પુકખલ-
વિસાલ-સુહાવહસ્સ, કો દેવ-દાણવ-નરિંદ-ગણ્ણચિયઅસ્સ, ધમ્મસ્સ
સારમુવલબ્ભ કરે પમાયં ॥૩॥

સિદ્ધે ભો ! પયઓ ણમો જિણમએ, નંદી સયા સંજમે, દેવં નાગ-
સુવન્ન-કિન્નર-ગણ્ણસ્, સબ્ભૂઅ-ભાવચિયએ, લોગો જત્થ પઇકિઓ
જગમિણં, તેલુક્ક-મચ્ચાસુરં, ધમ્મો વહ્ણઉ સાસઓ વિજયઓ, ધમ્મુત્તરં વહ્ણઉ
॥૪॥

સુઅસ્સ ભગવઓ, કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણ-વત્તિઆએ, પૂઆણ-
વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિયાએ બોહિલાભ-વત્તિઆએ
નિરુવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ધિઇએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વહ્ણમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરઘાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ એક જણ 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારી ને થોય બોલે)

નિવ્વાણ-મગ્ગે વર-જાણ-કપ્પં, પાણાસિયાસેસ-કુવાઇ-દપ્પં;
મયં જિણાણં સરણં બુહાણં, નમામિ નિચ્ચં તિજગ-પ્પહાણં ॥૩॥

(પછી બાકીના બધા 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારે)

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં, પાર-ગયાણં, પરંપર-ગયાણં, લોઅગ્ગ-મુવગયાણં, નમો સયા સવ્વ-સિદ્ધાણં ॥૧॥ જો દેવાણ વિ દેવો, જં દેવા પંજલી નમંસંતિ, તં દેવ-દેવ-મહિઅં, સિરસા વંદે મહાવીરં ॥૨॥ ઇક્કો વિ નમુક્કારો, જિણવર-વસહસ્સ-વદ્ધમાણસ્સ; સંસાર-સાગરાઓ, તારેઇ નરં વ નારિં વા ॥૩॥ ઉજ્જિજંત-સેલ-સિહરે, દિકખા નાણં નિસીહિઆ જસ્સ, તં ધમ્મ-ચક્કવટ્ઠિં અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥૪॥ ચત્તારિ-અટ્ઠ-દસ-દો ય, વંદિયા જિણવરા ચઉવ્વીસં, પરમટ્ઠ-નિટ્ઠિઅટ્ઠા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥૫॥

વેયાવચ્ચ-ગરાણં, સંતિ-ગરાણં, સમ્મદિટ્ઠિ-સમાહિ-ગરાણં, કરેમિકાઉસ્સગ્ગં.

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે

કાઉરસગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ પ.

(એક નવકારનો કાઉરસગ્ગ એક જણ 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારી ને થોય બોલે)

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વસાધુભ્યઃ

કુંદિંદુ-ગોક્ખીર-તુસાર-વન્ના, સરોજ-હૃત્યા કમલે નિસન્ના;
વાએ સિરી પુત્થય-વગ્ગ-હૃત્યા, સુહાય સા અમ્હ સયા પસત્યા ॥૪॥

(બધા 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારે)

(પછી નીચે બેસીને નમુત્થુણં નીચે મુજબ કહેવું.)

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આઠગરાણં તિત્થયરાણં
સયંસંબુદ્ધાણં, ॥૨॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસિહાણં, પુરિસવર-પુંડરિયાણં
પુરિસવર-ગંધહૃત્થીણં, ॥૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિયાણં,
લોગપદ્ધવાણં, લોગપજ્જોઅ-ગરાણં, ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચક્ખુદ્ધયાણં,
મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥૫॥

ધમ્મદયાણં, ધમ્મ-દેસયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં,
ધમ્મવર-ચાઉરંત-ચક્કવટ્ટીણં. ॥૬॥

અપ્પહિહય-વરનાણ-દંસણ-ધરાણં, વિચટ્ટ-છઉમાણં, ॥૭॥
જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં
મોઅગાણં, ॥૮॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વદરિસીણં; સિવ-મયલ-મરુઅ-મણંત
મક્ખય-મવાબાહ-મપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઠ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં
॥૯॥ નમો જિણાણં જિઅ-ભયાણં. જે અ અઠઆ સિદ્ધા, જે અ ભવિસ્સંતિ
ણાગએ કાલે, સંપદ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥૧૦॥

(અહીંયા એક એક ખમાસમણ દેવાના

ભગવાનહં સહિત એક એક પદ કહીને, નીચે મુજબ બોલવું)

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,

મત્થએણ વંદામિ. ભગવાનહં..

છરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. આચાર્યહં..

છરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. ઉપાધ્યાયહં.

છરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. સર્વસાધુહં.

(પછી જમણો હાથ જમીન પર સ્થાપન કરીને મસ્તક ઝુકાવીને આ પાઠ બોલવો.)

અહ્લાઇજજેસુ દીવ-સમુદ્દેસુ, પનરસસુ કમ્મભૂમીસુ, જાવંત કે વિ
સાહુ રચહરણ-ગુરછ-પડિગ્ગહુધારા ॥૧॥ પંચ મહુલ્લવ-ધારા, અટ્ઠારસ-
સહુસ્સ-સીલંગ-ધારા, અક્ખુયાચાર-ચરિતા, તે સવ્વે સિરસા મણસા
મત્થએણ વંદામિ ॥૨॥

શ્રી સીમંધરસ્વામીના દુહા

અનંત ચોવીશી જિન નમું, સિદ્ધ અનંતી કોડ;
કેવલધર મુગતે ગયા, વંદુ બે કરજોડ ॥૧॥

જે ચારિત્રે નિર્મળા, જે પંચાનન સિંહ;
વિષય કપાય નાગં જીઆ, તે પ્રણમું નિશ દિન ॥૨॥

બે કોડી કેવલધરા, વિહરમાન જિન વીશ;
સહુસ કોડી યુગલ નમું, સાધુ નમું નિશ દિશ ॥૩॥

મહાવિદેહમાં શ્રી સીમંધરસ્વામી નિત્ય વંદુ પ્રભાત;
ત્રિકરણ વળી ત્રિયોગથી, જપું અહુર્નિશ જાપ ॥૪॥

ભરતક્ષેત્રમાં હું રહું, આપ રહો વિમુખ;
ધ્યાન-લોહ ચુંબક પરે, કરું દૃષ્ટિ સન્મુખ ॥૫॥

વૃષભ લાંછન ચરણામાં, કંચનવરણી કાય;

ચોત્રીશ અતિશય શોભતા, વંદુ સદા તુમ પાય ॥૬॥

(બધા દુહા પછી એક ખમાસમણું દેવું, પછી ડાબો પગ ઉપર કરી ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! શ્રી સીમંધર સ્વામી આરાધનાર્થે ચૈત્યવંદન કરૂં ? ઇચ્છ કહીને)

શ્રી સીમંધર સ્વામી નું ચૈત્યવંદન

શ્રી સીમંધર વીતરાગ, ત્રિભુવન તુમે ઉપગારી,

શ્રી શ્રેયાંસ પિતા કુલે, બહુ શોભા તુમ્હારી. ॥૧॥

ધન્ય ધન્ય માતા સત્યકી, જેણે જાયો જયકારી,

વૃષભ લાંછને વિરાજમાન, વંદે નરનારી. ॥૨॥

ધનુષ પાંચશે દેહડીએ, સોહિયે સોવન વાન,

કીર્તિ-વિજય ઉવજગાયનો, વિનય ધરે તુમ ધ્યાન. ॥૩॥

જંકિંચિ નામ તિત્થં, સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ, જાઇં જિણ,
બિંબાઇં, તાઇં સવ્વાઇં વંદામિ.

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આઇગરાણં તિત્થચરાણં
સયંસંબુદ્ધાણં, ॥૨॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસિહાણં, પુરિસવર-પુંડરિયાણં
પુરિસવર-ગંધહત્થીણં, ॥૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિયાણં,
લોગપઇવાણં, લોગપજજોઅ-ગરાણં, ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચક્ખુદયાણં,
મગ્ગદયાણં, સરાણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥૫॥

ધમ્મદયાણં, ધમ્મ-દેસયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં,
ધમ્મવર-ચાઉરંત-ચક્કવટ્ટીણં. ॥૬॥

અપ્પહિહય-વરનાણ-દંસણ-ધરાણં, વિચટ્ટ-છઉમાણં, ॥૭॥
જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં
મોઅગાણં, ॥૮॥ સવ્વત્તૂણં, સવ્વદરિસીણં; સિવ-મયલ-મરુઅ-મણંત
મક્ખમ-મવ્વાબાહ-મપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઇ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં
॥૯॥ નમો જિણાણં જિઅ-ભયાણં. જે અ અઇઆ સિદ્ધા, જે અ ભવિસ્સંતિ

ણાગએ કાલે, સંપદ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥૧૦॥

જાવંતિ ચેઇઆઇં. ઉઠ્ઠે અ અહે અ તિરિ અલોએ અ. સવ્વાઇં તાઇં વંદે,
ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇં. ॥૧॥

(ખમાસમણ્)

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ.

જાવંત કે વિ સાહુ, ભરહેરવય-મહાવિદેહે અ, સવ્વેસિં તેસિં પાણઓ,
તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણં. ॥૧॥

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

સુણો ચંદાજી !

સુણો ચંદાજી ! સીમંધર પરમાતમ પાસે જાજો;

મુજ વિનતડી પ્રેમ ધરીને, એણી પરે તુમે સંભળાવજો.

જે ત્રણ ભુવનના નાયક છે, જસ ચોસઠ ઇંદ્રો પાયક છે,

જ્ઞાન દર્શન જેહને ખાયક છે. સુણો. ૧

જેની કંચનવરણી કાયા છે, જસ ધોરી લંછન પાયા છે,

પુંડરીગિણી નગરીનો રાયા છે. સુણો. ૨

બાર પર્ષદામાંહી બિરાજે છે, જસ ચોત્રીશ અતિશય છાજે છે,

ગુણ પાંત્રીસ વાણીએ ગાજે છે. સુણો. ૩

ભવિજનને જે પડિબોહે છે, તુમ અધિક શીતલ ગુણ સોહે છે,

રૂપ દેખી ભવિજન મોહે છે. સુણો. ૪

તુમ સેવા કરવા રસિયો છું, પાણ ભરતમાં દૂરે વસિયો છું,

મહા મોહરાય કરફસિયો છું. સુણો. ૫

પાણ સાહિબ ચિત્તમાં ધરિયો છે, તુમ આણા ખડ્ગ કર ગ્રહિયો છે,

તો કાંઇક મુજથી ડરિયો છે. સુણો. ૬

જિન ઉત્તમ પૂંઠ હવે પૂરો, કહે પદ્મવિજય થાઉં શૂરો,
તો વાઘે મુજ મન અતિ નૂરો. સુણો. ૭

જય વીયરાય ! જગગુરુ ! હોઉ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં !
ભવનિવ્વેઓ મગ્ગાણુસારિયા ઇટ્ઠ ફલ સિદ્ધિ ॥૧॥

લોગ-વિરુદ્ધરચ્યાઓ, ગુરુજણપૂઆ પરત્થ-કરણં ચ; સુહુગુરુ-
જોગો તવ્વયાણ-સેવણા આભવ-મખંડા ॥૨॥

વારિજજઇ જઇવિ નિયાણ, બંધણં વીયરાય ! તુહ સમયે; તહ વિ મમ
હુજજ સેવા, ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં ॥૩॥

દુક્ખકૂખઓ કમ્મકૂખઓ, સમાહિ મરણં ચ બોહિલાભો અ;
સંપજજઉ મહ એઅં, તુહ નાહ પણામ કરણેણં ॥૪॥

સર્વ મંગલ માંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણ કારણં; પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં, જૈનં
જયતિ શાસનમ્ ॥૫॥

અરિહંતયેઇયાણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણ-વત્તિઆએ, પૂઆણ-
વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિઆએ બોહિલાભ-વત્તિઆએ
નિરુવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ધિઇએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વહ્મમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરછાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજજ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારી એક જણ બોલે...)

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

સીમંધર જિનવર, સુખકર સાહિબ દેવ,
અરિહંત સકળની, ભાવ ધરી કરું સેવ;
સકલાગમ પારગ, ગણધર-ભાષિત વાણી,
જયવંતી આણા, જ્ઞાનવિમલ ગુણખાણી.

(પછી બાકીના બધા 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારે)

શ્રી શત્રુંજય-સિદ્ધક્ષેત્રના દુહા

એકેકુ ડગલું ભરે, શેત્રુંજા સમો જેહ;
ઋષભ કહે ભવ કોડનાં, કર્મ ખપાવે તેહ ॥૧॥
શેત્રુંજા સમો તીરથ નહીં, ઋષભ સમો નહીં દેવ;
ગૌતમ સરિખા ગુરુ નહીં, વળી વળી વંદું તેહ ॥૨॥
સિદ્ધાચલ સમરું સદા, સોરઠ દેશ મોજાર;
મનુષ્ય જનમ પામી કરી, વંદું વારહજાર ॥૩॥
સોરઠ દેશમાં સંચર્યો, ન ચઢ્યો ગઢ ગિરનાર;
શેત્રુંજા નદી નાહ્યો નહીં, એળે ગયો અવતાર ॥૪॥
શેત્રુંજા નદીએ નાહીને, મુખ બાંધી મુખકોશ;
દેવ યુગાદિ પૂજીએ, આણી મન સંતોષ ॥૫॥
જગમાં તીરથ દો વડા, શત્રુંજય ગિરનાર;
એક ગઢ ઋષભ સમોસર્યા, એક ગઢ નેમકુમાર ॥૬॥
સિદ્ધાચલ સિદ્ધિ વર્યા, ગૃહી મુનિલિંગ અનંત;
આગે અનંતા સિદ્ધશે, પૂજો ભવિ ભગવંત ॥૭॥
શત્રુંજય ગિરિમંડણો, મરુદેવીનો નંદ;
જુગલા ધર્મ નિવારકો, નમો યુગાદિ જિણંદ ॥૮॥

(બધા દુહા પછી એક ખમાસમણું દેવું, પછી ડાબો પગ ઉપર કરી ઇચ્છાકારેણ
સંદિસહ ભગવન્ ! શ્રી શત્રુંજય મહાતીર્થ આરાધનાર્થે ચૈત્યવંદન કરું ? ઇચ્છું કહીને)

શ્રી શત્રુંજય મહાતીર્થ નું ચૈત્યવંદન

શ્રી શત્રુંજય સિદ્ધક્ષેત્ર, દીઠે દુર્ગતિ વારે;
ભાવ ધરીને જે ચઢે, તેને ભવપાર ઉતારે. ॥૧॥

અનંત સિદ્ધનો એહ ઠામ, સકળ તીર્થનો રાય;
પૂર્વ નવ્વાણું ઋષભદેવ, જ્યાં ઠવિઆ પ્રભુ પાય. ॥૨॥

સૂરજકુંડ સોહામણું, કવડયક્ષ અભિરામ;
નાભિરાયા કુળમંડણો, જિનવર કરું પ્રણામ. ॥૩॥

જંકિંચિ નામ તિત્થં, સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ, જાઇં જિણ,
બિંબાઇં, તાઇં સવ્વાઇં વંદામિ.

નમુત્થુણું અરિહંતાણું ભગવંતાણું ॥૧॥ આછગરાણું તિત્થયરાણું
સયંસંબુદ્ધાણું, ॥૨॥ પુરિસુત્તમાણું, પુરિસસિહાણું, પુરિસવર-પુંડરિયાણું
પુરિસવર-ગંધહૃત્થીણું, ॥૩॥ લોગુત્તમાણું, લોગનાહાણું, લોગહિયાણું,
લોગપઇવાણું, લોગપજજોઅ-ગરાણું, ॥ ૪ ॥ અભયદયાણું, ચક્ખુદયાણું,
મગ્ગદયાણું, સરણદયાણું, બોહિદયાણું, ॥૫॥

ધમ્મદયાણું, ધમ્મ-દેસયાણું, ધમ્મનાયગાણું, ધમ્મસારહીણું,
ધમ્મવર-ચાઉરંત-ચક્કવટ્ટીણું. ॥૬॥

અપ્પહિહય-વરનાણ-દંસણ-ધરાણું, વિચટ્ટ-છઉમાણું, ॥૭॥
જિણાણું જાવયાણું, તિન્નાણું તારયાણું, બુદ્ધાણું બોહયાણું, મુત્તાણું
મોઅગાણું, ॥૮॥ સવ્વન્નૂણું, સવ્વદરિસીણું; સિવ-મયલ-મરુઅ-મણંત
મક્ખય-મવ્વાબાહ-મપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઇ-નામધેયં ઠાણું સંપત્તાણું
॥૯॥ નમો જિણાણું જિઅ-ભયાણું. જે અ અછઆ સિદ્ધા, જે અ ભવિસ્સંતિ
ણાગએ કાલે, સંપઇ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥૧૦॥

જાવંતિ ચેઇઆઇં. ઉઠ્ઠે અ અહે અ તિરિ અલોએ અ. સવ્વાઇં તાઇં વંદે,
ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇં. ॥૧॥

(ખમાસમણું)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ.

જાવંત કે વિ સાહુ, ભરહેરવય-મહાવિદેહે અ, સવ્વેસિં તેસિં પણાઓ,
તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણં. ॥૧॥

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

સિદ્ધાચલગિરિ ભેટયા

(રાગ : દર્શન દેજો નાથ)

સિદ્ધાચલગિરિ ભેટયા રે, ધન્ય ભાગ્ય હમારા,
એ ગિરિવરનો મહિમા મોટો, કહેતાં ન આવે પારા,
રાયણ રૂખ સમોસર્યા સ્વામી, પૂર્વ નવ્વાણું વારા રે. ૧

મૂલનાયક શ્રી આદિજિનેશ્વર, ચૌમુખ પ્રતિમા ચાર,
અષ્ટ દ્રવ્યશું પૂજો ભાવે, સમકિત મૂલ આધારા રે. ૨

ભાવભકિત શું પ્રભુ ગુણ ગાતા, અપના જન્મ સુધારા,
યાત્રા કરી ભવિજન શુભભાવે, નરક તિર્યચગતિ વારા રે. ૩

દૂર દેશાંતરથી હું આવ્યો, શ્રવણે સુણી ગુણ તોરા,
પતિત ઉદ્ધારણ બિરુદ તમારું, એ તીરથ જગ સારા રે. ૪

સંવત અઢાર ત્યાશી માસ અષાઢો, વદિ આઠમ ભોમવારા,
પ્રભુજી કે ચરણ પ્રતાપ કે સંઘ મેં, ખિમારતન પ્રભુ પ્યારા રે. ૫

જય વીચરાય ! જગગુરુ ! હોઉ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં !
ભવનિવ્વેઓ મગ્ગાણુસારિયા ઇટ્ઠ ફલ સિદ્ધિ ॥૧॥

લોગ-વિરુદ્ધચ્યાઓ, ગુરુજણપૂઆ પરત્થ-કરણં ચ; સુહુગુરુ-
જોગો તવ્વચણ-સેવણા આભવ-મખંડા ॥૨॥

વારિજજઇ જઇવિ નિયાણ, બંધણં વીચરાય ! તુહ સમથે; તહ વિ મમ
હુજજ સેવા, ભવે ભવે તુમ્હ ચલાણાણં ॥૩॥

દુક્ખક્ખઓ કમ્મક્ખઓ, સમાહિ મરણં ચ બોહિલાભો અ;
સંપજજઉ મહ એઅં, તુહ નાહ પણામ કરણેણં ॥૪॥

સર્વ મંગલ માંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણ કારણં; પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં, જૈનં
જયતિ શાસનમ્ ॥૫॥

અરિહંતચેઘયાણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણ-વત્તિયાએ, પૂઆણ-
વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિયાએ, સમ્માણ-વત્તિયાએ બોહિલાભવત્તિઆએ
નિરુવસગ્ગવત્તિયાએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ઘિઘએ, ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ,
વહ્મમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અત્તથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઘએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરછાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દ્વિટ્ઠિંકસંચાલેહિં ૨.

એવમાઘએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી ‘નમો અરિહંતાણં’ બોલી એક જણ પારી ને બોલે)

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

સિદ્ધાચલ મંડણ, ઋષભ જિણંદ દયાળ,
મરૂદેવાનંદન, વંદન કરું ત્રણકાળ,
એ તીરથ જાણી, પૂર્વ નવાણું વાર,
આદીશ્વર આત્યા, જાણી લાભ અપાર.

(પછી બાકીના બધા ‘નમો અરિહંતાણં’ કહી પારે)

(પ્રતિક્રમણ અહીંયા પૂર્ણ થયું.)

૪૮ મીનીટ કે તેથી વધુ સમય થયો હોય તો સામયિક પારવા માટેની વિધિ નીચે મુબ છે.)

❀ સામાયિક પારવાની વિધિ ❀

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, મત્થએણવંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ઈરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ? ઇચ્છં, ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥૧॥ ઈરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ ॥૨॥ ગમણા ગમણો ॥૩॥ પાણ-ક્રમણો, બીય-ક્રમણો, હરિય-ક્રમણો, ઓસા-ઉત્તિંગ-પણાગ-દગ-મટ્ટી-મક્કડા-સંતાણા-સંકમણો ॥૪॥ જે મે જીવા વિરાહિયા ॥૫॥ એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા ॥૫॥ અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્ધવિયા, ઠાણાઓ ઠાણં સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કં ॥૭॥

તસ્સ ઉત્તરીકરણેણં, પાયચ્છિત્તકરણેણં, વિસોહિકરણેણં, વિસલ્લીકરણેણં, પાવાણં કમ્માણં નિગ્ધાયણટ્ઠાએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં. ॥૧॥

અત્તથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરછાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દ્વિટ્ઠસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક લોગસ્સ 'ચંદેસુ નિમ્મલયરા' સુધી નો કાઉસ્સગ્ગ ન આવડે તો ચાર નવકાર નો કાઉસ્સગ્ગ)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણો, અરિહંતે કિત્તઇસ્સં,
ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુફ્ફદંતં, સીઅલ સિજજંસ વાસુપૂજજં ચ; વિમલ-મણંતં
ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથુ અરં ચ મલિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

(ખમાસમણં)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં

(એમ કહીને મુહપત્તિનું પડિલેહણ કરવું)

(ખમાસમણં)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ.

(ઊભા થઇને)

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક પારું ? યથાશક્તિ

(ખમાસમણં)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ.

(બિભા થઇને)

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક પાર્યુ. તહુત્તિ.

(એમ કહીને ચરવળા અથવા કટાસણા ઉપર જમણો હાથ રાખી નીચે મુજબ બોલવું)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો
ઉવજ્જાયાણં. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણં. એસો પંચ-નમુક્કારો,
સવ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં.

સામાઇયવય-જુત્તો, જાવ મણે હોઇ નિયમ-સંજુત્તો;

છિન્નઇ અસુહંકમ્મં, સામાઇય જત્તિયા વારા. ॥૧॥

સામાઇયમ્મિ ઉ કએ, સમણો ઇવ સાવઓ હવઇ જમ્હા;

એએણ કારણેણં, બહુસો સામાઇયં કુજ્જા. ॥૨॥

સામાયિક વિધિએ લીધું, વિધિએ પાર્યુ, વિધિ કરતાં જે કોઇ અવિધિ
હુઓ હોય, તે સવિહું મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કંડં.

દશ મનના, દશ વચનના, બાર કાયાના, એ બત્રીસ દોષમાંહી જે
કોઇ દોષલાગ્યો હોય તે સવિહું મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કંડં.

(પછી અગર સ્થાપનાજી ની સ્થાપના કરી હોય તો

જમણો હાથ સવળો રાખી એક નવકાર બોલવો.)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો
ઉવજ્જાયાણં. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણં. એસો પંચ-નમુક્કારો,
સવ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં.

શ્રી દેવસિંચ પ્રતિષ્ઠમણ વિધિ

સામાયિક લેવાની વિધિ પાઠા નં. ૧ થી ૫ ઉપર છે.

(પછી ચોવિહાર ઉપવાસ કર્યો હોય તો મુહુપત્તિનું પરિલેહણ કરવું નહીં. તેમ જ વાંદણા પણ નહીં દેવાના. જો માત્ર પાણી પીધું હોય તો ફક્ત મુહુપત્તિનું પરિલેહણ કરવું અને જો ભોજન કર્યું હોય તો મુહુપત્તિનું પરિલેહણ પણ કરવું અને વાંદણા પણ દેવાના.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! મુહુપત્તિ પરિલેહું ? “ઇચ્છ”

(એમ કહીને “મુહુપત્તિ” પરિલેહણ કરવું અને પછી વાંદણા દેવા)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહું, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
દેવસિઓ વઇક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો !
દેવસિઅં વઇક્કમં આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ
આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ,
વયદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ,
સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિચ્છોવયારાએ, સવ્વ-ધમ્માઇક્કમણાએ,
આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ,
નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહું, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
દેવસિઓ વઇક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો !
દેવસિઅં વઇક્કમં, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ આસાયણાએ

તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ, વચદુક્કડાએ, કાય-
દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ
સવ્વ-મિચ્છોવયારાએ, સવ્વ-ધમ્માઠક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે
અઠઆરો કઓ, તરસ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ,
અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

(પછી પરચક્ખાણ લેવા, જે નીચે મુજબ છે.)

(ચઉવિહાર) ૧. ખાદ્ય પદાર્થ, ૨. પાણી, ૩. ફળ, જયુસ, ચા આદિ,
૪. દવા-મુખવાસ, તંબાકુ, અફીણ આદિ બધુ ત્યાગ.
(તિવિહાર - આમાં ફક્ત પાણી ની છુટનું પરચક્ખાણ)

દિવસચરિમં પરચક્ખાણ ચઉવ્વિહં/તિવિહં પિ આહારં-અસણં,
પાણં, ખાદ્યમં, સાદ્યમં, અન્નતથણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં,
સવ્વસમાહિ-વત્તિયાગારેણં વોસિરઠ (વોસિરામિ).

(જો એકાસણા, બિયાસણા તથા આયંબિલ નિવી અને તિવિહાર ઉપવાસ
કર્યો હોય તો પાણહાર નું પરચક્ખાણ કરવું.)

પાણહાર-દિવસચરિમં પરચક્ખાણ અન્નતથણાભોગેણં,
સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિ-વત્તિયાગારેણં વોસિરઠ
(વોસિરામિ).

(ચૌદ નિયમ ધારવાવાળા ને દેસાવગાસિયનું પરચક્ખાણ)

દેસાવગાસિયં ઉવભોગ, પરિભોગં પરચક્ખાણ અન્નતથણા-
ભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિ-વત્તિયાગારેણં
વોસિરઠ (વોસિરામિ).

(ખમાસમણં)

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ચૈત્યવંદન કરું ? “ઇચ્છં”

(એમ કહીને ડાબો ઘુંટણ ઊંચો કરીને સકલકુશલ વલ્લિ કહેવું.)

સકલ કુશલ વલ્લી, પુષ્કરાવર્ત મેઘો, દુરિત તિમિરભાનુઃ કલ્પ

वृक्षोपमानः भवजल निधिपोतः, सर्व सम्पत्ति हेतुः, स भवतु सततं वः
श्रेयसे शांतिनाथः श्रेयसे पार्श्वनाथः

थैत्यवंदन - सिद्धारथ सुत वंदिये...

सिद्धारथ सुत वंदिये, त्रिशलानो जायो,
क्षत्रियकुंडमां अवतर्यो, सुर नरपति गाथो... ॥१॥

भृगुपति लंछन पाउले, सात हाथनी काया,
बहुतेर वरसनुं आउभुं, वीर जिनेश्वर राया... ॥२॥

भिमाविजय जिनरायनो अ, उत्तम गुण अवदात,
सात बोलथी वार्णव्यो, पद्मविजय विभ्यात ॥३॥

जंकिंयि नाम तित्थं, सग्गे पायादि भाणुसे लोअे, जां जिएण,
बिंभां, तां सव्वां वंदांमि.

नमुत्थुणं अरिहंताणं भगवंताणं ॥१॥ आछगराणं तित्थयराणं
सयंसंबुद्धाणं, ॥२॥ पुरिसुत्तमाणं, पुरिससिहाणं, पुरिसवर-पुंडरियाणं
पुरिसवर-गंधर्त्थीणं, ॥३॥ लोगुत्तमाणं, लोगनाहाणं, लोगहियाणं,
लोगपथवाणं, लोगपज्जेअ-गराणं, ॥ ४ ॥ अत्थयथाणं, यक्षुद्धयाणं,
भग्गदयाणं, सराणदयाणं, बोहिदयाणं, ॥५॥

धम्मदयाणं, धम्म-देसयाणं, धम्मनायगाणं, धम्मसारहीणं,
धम्मवर-याउरंत-यक्कवट्टीणं. ॥६॥

अप्पडिहय-वरनाण-दंसण-धराणं, विचट्ट-छउमाणं, ॥७॥
जिएणाणं जावयाणं, तिन्नाणं तारयाणं, बुद्धाणं बोहयाणं, मुत्ताणं
मोअगाणं, ॥८॥ सव्वन्नूणं, सव्वदरिसीणं; सिव-भयल-मरुअ-माणं
भक्ष्मथ-मव्वाभाह-मपुणारावित्ति, सिद्धिगण-नामधेयं ठाणं संपत्ताणं
॥९॥ नमो जिएणाणं जिअ-त्थयाणं. जे अ अछआ सिद्धा, जे अ भविस्संति
एणाअे काले, संपथ अवट्टमाणं, सव्वे तिविहेण वंदांमि ॥१०॥

अरिहंतयेथयाणं करेमि काउस्सग्गं, वंदाण-वत्तिआअे, पूआण-

વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિયાએ બોહિલાભ-વત્તિઆએ
નિરુવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ઘિઘએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વહ્મમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઘએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંયાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંયાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંયાલેહિં ૨.

એવમાઘએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી એક જણ 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારી સ્તુતિ બોલે.)

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

શંખેશ્વર પાસજી પૂજીએ, નરભવનો લહાવો લીજીએ;
મનવાંછિત પૂરણ સુસ્તરુ, જય વામાસુત ! અલવેસરુ...

(પછી બાકીના બધા 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારે.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણે, અરિહંતે કિત્તઘસ્સં,
ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઠં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુફ્ફદંતં, સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ; વિમલ-મણંતં
ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલ્હિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વહ્મમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જરમરણા;

ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આશગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઠચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

સત્વલોએ અરિહંતચેઘયાણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણ-વત્તિઆએ,
પૂઆણ-વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિયાએ બોહિલાભ-
વત્તિઆએ નિશવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ઘિઘએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વહ્મમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અત્તથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઘએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરઘાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઘએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી એક જણ ‘નમો અરિહંતાણં’
બોલી પારી બીજી સ્તુતિ બોલે.)

દોય રાતા જિનવર અતિભલા, દોય ધોલા જિનવર ગુણનીલા
દોય નીલા દોય શામલ કહ્યા, સોલે જિન કંચનવર્ણ લહ્યા.

(પછી બાકીના બધા ‘નમો અરિહંતાણં’ બોલી પારે.)

પુકખર-વર-દીવટ્ટે, ધાયઘ-સેડે અ જંબુ-દીવે અ; ભરહેરવય-
વિદેહે, ધમ્માઘગરે નમંસામિ ॥૧॥

તમ-તિમિર-પડલ-વિહ્વં-સાણસ્સ-સુરગાણ-નરિંદ-મહિઅસ્સ;

સીમાધરસ વંદે, પપ્ફોડિઅ-મોહજાલસ ॥૨॥

જાઇ-જરા-મરણ-સોગ-પણાસણસ, કલ્લાણ-પુકખલ-
વિસાલ-સુહાવહસ, કો દેવ-દાણવ-નરિંદ-ગણચિઅસ, ધમ્મસ
સારમુવલબ્ભ કરે પમાયં ॥૩॥

સિદ્ધે ભો ! પયઓ ણમો જિણમએ, નંદી સયા સંજમે, દેવં નાગ-
સુવન્ન-કિન્નર-ગણસ, સબ્ભૂઅ-ભાવચિઅ, લોગો જત્થ પછકિઓ
જગમિણં, તેલુક્ક-મચ્યાસુરં, ધમ્મો વહ્હઉ સાસઓ વિજયઓ, ધમ્મુત્તરં વહ્હઉ
॥૪॥

સુઅસ ભગવઓ કરેમિ કાઉસસગ્ગં, વંદણ-વત્તિઆએ, પૂઆણ-
વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિઆએ બોહિલાભ-વત્તિઆએ
નિરુવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ઘિઇએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વહ્હમાણિએ ઠામિ કાઉસસગ્ગં.

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંયાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંયાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિંસંયાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસસગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસસગ્ગ કરી એક જણ 'નમો અરિહંતાણં' બોલી ત્રીજી સ્તુતિ બોલે.)

આગમ તે જિનવર ભાખિયો, ગણધર તે હૈંડે રાખીયો;
તેહનો રસ જેણે ચાખિયો, તે હુઓ શિવ સુખ સાખીઓ.

(પછી બાકીના બધા 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારે.)

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં, પાર-ગયાણં, પરંપર-ગયાણં, લોઅગ્ગ-

મુવગયાણું, નમો સયા સવ્વ-સિદ્ધાણું ॥૧॥

જો દેવાણ વિ દેવો, જં દેવા પંજલી નમંસંતિ, તં દેવ-દેવ-મહિઅં,
સિરસા વંદે મહાવીરં ॥૨॥

ઇક્કો વિ નમુક્કારો, જિણાવર-વસહુસ્સ-વદ્ધમાણસ્સ; સંસાર-
સાગરાઓ, તારેઇ નરં વ નારિં વા ॥૩॥

ઉજિજંત-સેલ-સિહરે, દિકખા નાણું નિસીહિઆ જસ્સ, તં ધમ્મ-
ચક્કવહિં અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥૪॥

ચત્તારિ-અટ્ઠ-દસ-દો ચ, વંદિયા જિણાવરા ચઉલ્લીસં, પરમટ્ઠ-
નિટ્ઠિઅટ્ઠા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥૫॥

વેયાવચ્ચગરાણું સંતિગરાણું સમ્મદિટ્ઠિ-સમાહિગરાણું કરેમિ
કાઉસ્સગ્ગં.

અત્તથ ઊસસિએણું, નિસસિએણું, ખાસિએણું, છીએણું,
જંભાઇએણું, ઉડુએણું, વાયનિસગ્ગેણું, ભમલીએ, પિત્તમુરછાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજજ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણું, ભગવંતાણું, નમુક્કારેણું ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણું, મોણેણું, ઝાણેણું, અપ્પાણું વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી એક જણ 'નમો અરિહંતાણું' બોલી ચોથી સ્તુતિ બોલે.)

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

ધરણેન્દ્ર રાય પદ્માવતી, પ્રભુ પાર્શ્વતણા ગુણ ગાવતી;
સહુ સંઘનાં સંકટ ચૂરતી, નયવિમલનાં વાંછિત પૂરતી.

(પછી બાકીના બધા 'નમો અરિહંતાણું' બોલી પારે.)

(પછી નીચે બેસીને ડાબો ઢાંચણ ઊંચો કરીને નમુત્થુણું બોલવું)

નમુત્યુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આછગરાણં તિત્થચરાણં
 સયંસંબુદ્ધાણં, ॥૨॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસિહાણં, પુરિસવર-પુંડરિયાણં
 પુરિસવર-ગંધહત્થીણં, ॥૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિયાણં,
 લોગપઇવાણં, લોગપજ્જોઅ-ગરાણં, ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચક્ખુદયાણં,
 મગ્ગદયાણં, સરાણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥૫॥

ધમ્મદયાણં, ધમ્મ-દેસયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં,
 ધમ્મવર-ચાઉરંત-ચક્કવટ્ટીણં. ॥૬॥

અપ્પહિહય-વરનાણ-દંસણ-ધરાણં, વિચક્ર-છઉમાણં, ॥૭॥
 જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં
 મોઅગાણં, ॥૮॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વદરિસીણં; સિવ-મયલ-મરુઅ-માણંત
 મક્ખય-મવ્વાબાહ-મપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઇ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં
 ॥૯॥ નમો જિણાણં જિઅ-ભયાણં. જે અ અઇઆ સિદ્ધા, જે અ ભવિસ્સંતિ
 ણાગએ કાલે, સંપઇ અ વક્રમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥૧૦॥

(ખમાસમણું)

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ,
 મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) ભગવાનહું. (ખમાસમણું)

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ,
 મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) આચાર્યહું. (ખમાસમણું)

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ,
 મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) ઉપાધ્યાયહું. (ખમાસમણું)

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ,
 મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) સર્વસાધુહું.

ઇરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ દેવસિઅ પડિક્કમણો ઠાઉં ? ઇરછં

(જમણો હાથ ચરવળા અથવા કટાસણા પર રાખી માથું ઝુંકાવી નીચે મુજબ સૂત્ર બોલવું)

સવ્વસ્સ વિ દેવસિઅ દુચ્ચિંતિઅ, દુબ્ભાસિઅ, દુચ્ચિટ્ઠિઅ,
મિચ્છામિદુક્કં.

(પછી ઊભા થઇને)

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં, સાવજ્જં જોગં પરચકખામિ, જાવ નિયમં
પજ્જુવાસામિ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ ન
કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં
વોસિરામિ.

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં, જો મે દેવસિઓ, અઇયારો, કઓ,
કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો
દુજ્જાઓ, દુલ્લિચિંતિઓ, અણાચારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ-
પાઉગ્ગો, નાણે દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ સામાઇએ, તિણ્ણં ગુત્તીણં,
ચઉણ્ણં કસાયાણં, પંચણ્ણ-મણ્ણવ્વયાણં, તિણ્ણં ગુણવ્વયાણં, ચઉણ્ણં
સિકખાવયાણં, બારસ-વિહસ્સ સાવગ-ધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં, જં
વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છામિદુક્કં.

તસ્સ ઉત્તરીકરણેણં, પાચચ્છિત્તકરણેણં, વિસોહિકરણેણં,
વિસલ્લીકરણેણં, પાવાણં કમ્માણં નિગ્ધાયણ્ણટ્ઠાએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.
॥૧॥

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(પછી પંચાચારની આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, અથવા તો આઠ નવકાર મંત્ર ગણવા. કાઉસ્સગ્ગમાં ગણવા માટે આઠ ગાથા નીચે મુજબ છે.)

નાણંમિ દંસણંમિ અ, ચરણંમિ તવંમિ તહ ય વીરિયંમિ, આચરણં
આચારો, ઇઅ એસો પંચહા ભણિઓ ॥૧॥

કાલે વિણએ બહુમાણે, ઉવહાણે તહ અનિણહવણે, વંજણ-અત્થ-
તદ્દુભએ, અટ્ઠવિહો નાણમાચારો ॥૨॥

નિસ્સંકિઅ નિક્કંખિઅ, નિવ્વિતિગિચ્છા અમૂઢદિટ્ઠી અ; ઉવવૂહ
ચિરી-કરણે, વચ્છલ્લ-પ્પભાવણે અટ્ઠ ॥૩॥

પણિહાણ-જોગજુ તો, પંચહિં-સમિઠહિં તીહિં ગુત્તીહિં, એસ
ચરિત્તાચારો, અટ્ઠવિહો હોઠ નાચવ્વો ॥૪॥

બારસ-વિહંમિ વિ તવે, સભ્ભિંતર-બાહિરે કુસલ-દિટ્ઠે, અગિલાઠ
અણાજીવી, નાચવ્વો સો તવાચારો ॥૫॥

અણસણ-મૂણોઅરિઆ, વિત્તિ-સંખેવણં રસચ્ચાઓ; કાય-
કિલેસો સંલીણયા ય, બજ્જો તવો હોઠ ॥૬॥

પાયચિહ્તં વિણઓ, વેયાવચ્ચં તહેવ સજ્જાઓ, ઝાણં ઉસ્સગ્ગો વિ
અ અભ્ભિંતરઓ તવો હોઠ ॥૭॥

અણિગૂહિઅ-બલ-વીરિઓ, પરક્કમઠ જો જહુત્તમાઉત્તો; જુંજઠ અ
જહા-થામં, નાચવ્વો વીરિયા-ચારો ॥૮॥

(‘નમો અરિહંતાણં’ બોલી કાઉસ્સગ્ગ પારી પછી લોગસ્સ કહેવો)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થચરે જિણે, અરિહંતે કિત્તઠસ્સં,
ચઉવિસંપિ કેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઠં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુફ્ફંતં, સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ; વિમલ-માણંતં
ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ ચિટ્ઠનેમિં,

પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગરસ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઘચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

(પછી ત્રીજા આવશ્યકની 'મુહપતિ' નું પરિલેહણ કરવું.
ત્યારબાદ નીચે મુજબ વાંદણા દેવા)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
દેવસિઓ વઘક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો !
દેવસિઅં વઘક્કમં આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ
આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ,
વચ્છુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ,
સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિચ્છોવયારાએ, સવ્વ-ધમ્માઘક્કમણાએ,
આસાયણાએ, જો મે અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ,
નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
દેવસિઓ વઘક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો !
દેવસિઅં વઘક્કમં, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ આસાયણાએ
તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ, વચ્છુક્કડાએ, કાય-
દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ

સવ્વ-મિચ્છોવચારાએ, સવ્વ-ધમ્માઇક્કમણાએ, આસાચણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દેવસિઅં આલોઉં ? ઇચ્છં, જો મે દેવસિઓ, અઇચારો, કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો દુજ્જાઓ, દુલ્લિચિંતિઓ, અણાચારો, અણિચિંચિઓ, અસાવગ-પાઉગ્ગો, નાણે દંસણે, ચરિતાચરિત્તે, સુએ સામાઇએ, તિણ્ણં ગુત્તીણં, ચઉણ્ણં કસાચાણં, પંચાણ્ણ-મણ્ણવ્વચાણં, તિણ્ણં ગુણવ્વચાણં, ચઉણ્ણં સિકખાવચાણં, બારસ-વિહસ્સ સાવગ-ધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છા મિદ્ધુક્કં.

(બે હાથ જોડી 'સાતલાખ' સૂત્ર બોલવું)

સાત લાખ પૃથ્વીકાય, સાત લાખ અપ્કાય, સાત લાખ તેઉકાય, સાત લાખ વાઉકાય, દશ લાખ પ્રત્યેક-વનસ્પતિકાય, ચૌદ લાખ સાધારણ-વનસ્પતિકાય, બે લાખ બેઇંદ્રિય, બે લાખ તેઇંદ્રિય; બે લાખ ચઉરિંદ્રિય ॥૧॥ ચાર લાખ દેવતા, ચાર લાખ નારકી, ચાર લાખ તિર્યચ પંચેંદ્રિય, ચૌદ લાખ મનુષ્ય, એવંકારે, ચોરાશી લાખ જીવયોનિમાંહિ, મારે જીવે જે કોઈ જીવ હણ્યો હોય; હણ્યાવ્યો હોય, હણતાં પ્રત્યે અનુમોઘો હોય, તે સવિ હું મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદ્ધુક્કં. ॥૨॥

પહેલે પ્રાણાતિપાત, બીજે મૃષાવાદ, ત્રીજે અદત્તાદાન, ચોથે મૈથુન, પાંચમે પરિગ્રહ, છઠ્ઠે ક્રોધ, સાતમે માન, આઠમે માયા, નવમે લોભ, દશમે રાગ, અગિયારમે દ્વેષ, બારમે કલહ, તેરમે અભ્યાખ્યાન, ચૌદમે પૈશુન્ય, પંદરમે રતિ-અરતિ, સોળમે પર-પરિવાદ, સત્તરમે માયા-મૃષાવાદ, અઠારમે મિથ્યાત્વ-શલ્ય ॥૧॥ એ અઠાર પાપસ્થાનકમાંહિ, મારે જીવે જે કોઈ પાપ સેવ્યું હોય, સેવરાવ્યું હોય, સેવતાં પ્રત્યે અનુમોઘું હોય, તે સવિ હું મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદ્ધુક્કં ॥૨॥

સવ્વસ્સવિ દેવસિઅ દુચ્ચિંતિઅ, દુબ્ભાસિઅ, દુચ્ચિટ્ઠિઅ;
 ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ઇચ્છં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કંડં.

(પછી જમણો પગ (ઠાંચણ) ઊભો કરી 'વંદિતુ' નીચે મુજબ બોલવું)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો
 ઉવજ્જાયાણં. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણં. એસો પંચ-નમુક્કારો,
 સવ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં.

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં, સાવજજં જોગં પરચકખામિ, જાવ નિયમં
 પજજુવાસામિ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ ન
 કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં
 વોસિરામિ.

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં, જો મે દેવસિઓ, અઇયારો, કઓ, કાઇઓ,
 વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજજો
 દુજ્જાઓ, દુલ્લિચિંતિઓ, અણાચારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ-
 પાઉગ્ગો, નાણે દંસણે, ચરિતાચરિત્તે, સુએ સામાઇએ, તિણહં ગુત્તીણં,
 ચઉણહં કસાયાણં, પંચણહં-મણુલ્લયાણં, તિણહં ગુણલ્લયાણં, ચઉણહં
 સિકખાવયાણં, બારસ-વિહરસ સાવગ-ધમ્મસસ, જં ખંડિઅં, જં
 વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કંડં.

વંદિતુ સવ્વ-સિદ્ધે, ધમ્માચરિએ અ સવ્વ-સાહૂ અ; ઇચ્છામિ
 પડિક્કમિઉં, સાવગ-ધમ્મઇઆરસસ ॥૧॥

જો મે વયાઇઆરો, નાણે તહ દંસણે ચરિત્તે અ; સુહુમો અ બાયરો વા,
 તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૨॥

દુવિહે પરિગ્ગહમ્મિ, સાવજજે બહુવિહે અ આરંભે; કારાવણે અ
 કરણે, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૩॥

જં બદ્ધમિંદિએહિં, ચઉહિં કસાએહિં અપ્પસત્થેહિં; રાગેણ વ દોસેણ

વ, તં નિદે તં ચ ગરિહામિ ॥૪॥

આગમણે નિગમણે, ઠાણે ચંકમણે અણાભોગે, અભિઓગે અ
નિઓગે, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૫॥

સંકા-કુંખ વિગિચ્છા, પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ; સમ્મત્તસ્સ-
છઆરે, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૬॥

છક્કાય-સમારંભે, પયાણે અ પયાવણે અ જે દોસા, અત્તટ્ઠા ચ
પરટ્ઠા, ઉભયટ્ઠા ચેવ તં નિદે ॥૭॥

પંચણુ મણુવ્વયાણં, ગુણ-વ્વયાણં ચ તિણુમછયારે, સિક્ખાણં ચ
ચઉણુહં, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૮॥

પઢમે અણુવ્વચંમિ, થૂલગ-પાણાઇવાય-વિરઇઓ, આયરિય-
મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાય-પ્પસંગેણં ॥૯॥

વહ-બંધ-છવિચ્છેએ, અઇ-ભારે ભત્ત-પાણ-વુચ્છેએ; પઢમ-
વચસ્સ-છઆરે, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૧૦॥

બીએ અણુવ્વચંમિ, પરિથૂલગ-અલિઅ-વયાણ-વિરઇઓ,
આયરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાય-પ્પસંગેણં ॥૧૧॥

સહસા-રહસ્સ-દારે, મોસુવએસે અ કૂડ-લેહે અ; બીય-
વચસ્સછઆરે, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૧૨॥

તઇએ અણુવ્વચંમિ, થૂલગ-પર-દવ્વ-હરણ-વિરઇઓ;
આયરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥૧૩॥

તેના-હડપ્પઓગે, તપ્પડિરૂવે વિરુદ્ધ-ગમણે અ; કૂડ-તુલ કૂડમાણે,
પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૧૪॥

ચઉત્થે અણુવ્વચંમિ, નિચ્ચં પર-દાર-ગમણ-વિરઇઓ,
આયરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥૧૫॥

અપરિગ્ગાહિઆ ઇત્તર, અણંગ-વિવાહ-તિવ્વ-અણુરાગે, ચઉત્થ-
વચસ્સછઆરે, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૧૬॥

ઇત્તો અણુવ્વએ પંચમંમિ, આયરિઆમપ્પસત્થમ્મિ; પરિમાણ-

પરિચ્છેએ, ઇત્ય પમાય-પ્પસંગેણાં ॥૧૭॥

ધણ-ધન્ન-ખિત્ત-વત્થુ-રૂપ્પ-સુવન્ને અ કુવિઅ-પરિમાણે; દુપએ
ચઉપ્પયંમિ ચ, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૧૮॥

ગમણસ્સ ઉ પરિમાણે, દિસાસુ ઉટ્ઠં અહે અ તિરિઅં ચ; વુહ્ઠિ સઘ-
અંતરદ્ધા, પઠમમ્મિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥૧૯॥

મજ્જંમિ અ મંસંમિ અ, પુપ્ફે અ ફ્ફલે અ ગંધ મલ્લે અ; ઉવભોગ-
પરિભોગે, બીયમ્મિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥૨૦॥

સચિત્તે પડિબદ્ધે, અપોલ-દુપ્પોલિઅં ચ આહારે; તુચ્છોસહિ-
ભકખણયા, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૨૧॥

ઇંગાલી-વણ-સાડી-ભાડી-ફોડી-સુવજ્જએ કમ્મં; વાણિજ્જં ચેવ
દંત, લકખ-રસ-કેસ-વિસ-વિસયં ॥૨૨॥

એવં ખુ જંત-પિલ્લાણ-કમ્મં નિલ્લાંછણં ચ દવ-દાણં; સર-દહ-
તલાય-સોસં, અસઘ-પોસં ચ વજ્જિજ્જજા ॥૨૩॥

સત્થગ્ગિ-મુસલ-જંતગ, તણ-કટ્ઠે મંત-મૂલ-ભેસજ્જે; દિન્ને
દવાવિએ વા, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૨૪॥

ન્હાણુવ્વટ્ટણ-વન્નગ-વિલેવણે, સદ્-રૂવ-રસ-ગંધ; વત્થા-
સણ-આભરણે, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૨૫॥

કંદપ્પે કુક્કુઘએ, મોહરિ અહિગરણ ભોગ-અછરિત્તે; દંડમ્મિ
અણટ્ઠાએ, તઘઅમ્મિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥૨૬॥

તિવિહે દુપ્પણિહાણે, અણવટ્ઠાણે તહા સઘ વિહૂણે; સામાઘઅ
વિતહ-કએ, પઠમે સિકખાવએ નિંદે ॥૨૭॥

આણવાણે પેસવણે, સદે રૂવે અ પુગ્ગલકખેવે; દેસાવગાસિઅંમિ,
બીએ સિકખાવએ નિંદે ॥૨૮॥

સંથારૂચ્ચારવિહિ, પમાય તહ ચેવ ભોચણાભોએ, પોસહવિહિ-
વિવરીએ, તઘએ સિકખાવએ નિંદે ॥૨૯॥

સચિચ્ચત્તે નિક્કિખવણે, પિહિણે વવએસ મરછ રે ચેવ,

કાલાઠકકમદાણે, ચઉત્થે સિકખાવએ નિંદે ॥૩૦॥

સુહિએસુ અ દુહિએસુ અ, જા મે અસસંજએસુ અણુકંપા, રાગેણ વ
દોસેણ વ, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૧॥

સાહૂસુ સંવિભાગો, ન કઓ તવ-ચરણ-કરણ-જુત્તેસુ; સંતે
ફાસુઅ-દાણે, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૨॥

છહલોએ પરલોએ, જીવિઅ-મરણે અ આસંસ-પઓગે, પંચવિહો
અઘચારો, મા મજ્ઞ હુજ્જ મરણંતે ॥૩૩॥

કાએણ કાઠઅસસ, પડિક્ક મે વાઠઅસસ વાયાએ, મણસા
માણસિઅસસ, સવ્વસસ વચાઠઆસસ ॥૩૪॥

વંદણ-વચ-સિકખા-ગારવેસુ સન્ના-કસાય-દૈડેસુ; ગુત્તીસુ અ
સમિઠસુ અ, જો અઠઆરો અ તં નિંદે ॥૩૫॥

સમ્મદ્દિટ્ઠિ જીવો, જઠ વિ હુ પાવં સમાયરે કિંચિ, અપ્પો સિ હોઠ
બંધો, જેણ ન નિદ્ધંધસં કુણઠ ॥૩૬॥

તં પિ હુ સપડિક્કમણં, સપ્પરિઆવં સ-ઉત્તર-ગુણં ચ; ખિપ્પં
ઉવસામેઠ, વાહિવ્વ સુ-સિક્ખિઓ વિજજો ॥૩૭॥

જહા વિસં કુટ્ઠગયં, મંત-મૂલ-વિસારયા, વિજજા હણંતિ મંતેહિં,
તોતં હવઠ નિવ્વિસં ॥૩૮॥

એવં અટ્ઠ-વિહં કમ્મં, રાગ-દોસ-સમજ્જિજાં, આલોઅંતો અ
નિંદંતો, ખિપ્પં હણઠ સુ-સાવઓ ॥૩૯॥

કચ-પાવો વિ મણુસો, આલોઠય નિંદિય ગુરુ-સગાસે, હોઠ
અઠરેગ-હહુઓ, ઓહરિઅ-ભરૂવ્વ ભારવહો ॥૪૦॥

આવસસએણ એએણ, સાવઓ જઠવિ બહુ-રઓ હોઠ, દુકખાણ-
મંતકિરિઅં, કાહી અચિરેણ કાલેણ ॥૪૧॥

આલોઆણા બહુવિહા, ન ચ સંભરિઆ પડિક્કમણ-કાલે, મૂલગુણ-
ઉત્તરગુણે, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૪૨॥

તસસ ધમ્મસસ કેવલી-પન્નતસસ, અભ્ભુટ્ઠિઓ મિ આરાહણાએ;

(પછી ઊભા થઇને અથવા જમણો પગ નીચે રાખીને નીચેની ગાથાઓ બોલવી)
 વિરઓ મિ વિરાહણાએ, તિવિહેણ પડિક્કંતો, વંદામિ જિણો ચઉવ્વીસં
 ॥૪૩॥

જાવંતિ ચેઇઆઇં ઉઠ્ઠે અ અહે અ તિરિઅલોએ અ. સવ્વાઇં તાઇં વંદે,
 ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇં. ॥૪૪॥

જાવંત કે વિ સાહૂ, ભરહેરવય-મહાવિદેહે અ, સવ્વેસિં તેસિં પણાઓ,
 તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણં. ॥૪૫॥

ચિર-સંચિય-પાવ-પણાસણીઇ, ભવ-સય-સહસ્સ-મહણીએ,
 ચઉવીસ-જિણ-વિણિગ્ગય-કહાઇ, વોલંતુ મે દિઅહા ॥૪૬॥

મમ મંગલ-મરિહંતા, સિદ્ધા સાહૂ સુઅં ચ ધમ્મો અ, સમ્મદ્દિટ્ઠી
 દેવા, દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ ॥૪૭॥

પડિસિદ્ધાણં કરણો, કિચ્યાણ-મકરણો પડિક્કમાણં; અસદ્દહણો અ
 તહા, વિવરીઅ-પરૂવણાએ અ ॥૪૮॥ ખામેમિ સવ્વ-જીવે, સવ્વે જીવા
 ખમંતુ મે; મિત્તી મે સવ્વ-ભૂએસુ, વેરં મજ્જા ન કેણાઇ ॥૪૯॥ એવં મહં
 આલોઇઅ, નિંદિઅ ગરહિઅ-દુગંછિઅં સમ્મં; તિવિહેણ પડિક્કંતો, વંદામિ
 જિણો ચઉવ્વીસં ॥૫૦॥

(વાંદણા)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
 અણુજાણાહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
 ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
 દેવસિઓ વઇક્કંતો? જત્તા-ભે? જવણિજજં ચ ભે? ખામેમિ ખમાસમણો !
 દેવસિઅં વઇક્કમં આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ
 આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ,
 વયદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ,
 સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિચ્છોવચારાએ, સવ્વ-ધમ્માઇક્કમાણાએ,
 આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ,

નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણંવોસિરામિ. ॥૩૧॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણાહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે ! દેવસિઓ વઇક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! દેવસિઅં વઇક્કમં, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ, વચ્છુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સ્વ-કાલિઆએ સ્વ-મિચ્છોવયારાએ, સ્વ-ધમ્માઇક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણંવોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! અબ્ભુટ્ઠિઓ-મિ-અબ્ભિંતર-દેવસિઅં ખામેઉં ? ઇચ્છં, ખામેમિ દેવસિઅં

(જમણો હાથ જમીન પર રાખીને અને ડાબો હાથ મોઢાંની સામે રાખી મસ્તક નીચે રાખીને આગળ બોલવું)

જં કિંચિ અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણે, વિણાએ, વેયાવચ્ચે, આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે, સમાસણે, અંતર-ભાસાએ, ઉવરિ-ભાસાએ, જં કિંચિ મજ્જ વિણાય-પરિહીણં, સુહુમં વા બાયરં વા, તુભ્ભે જાણાહ, અહં ન જાણામિ; તસ્સ મિચ્છા મિદુક્કં.

(પછી બે વાંદણા)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણાહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે ! દેવસિઓ વઇક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! દેવસિઅં વઇક્કમં આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ

આસાચણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિરછાએ, મણ-દુક્કડાએ, વયદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સ્વ-કાલિઆએ સ્વ-મિરછોવયારાએ, સ્વ-ધમ્માઇકમણાએ, આસાચણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણંવોસિરામિ. ॥૩॥

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે ! દેવસિઓ વઇક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! દેવસિઅં વઇક્કમં, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ આસાચણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિરછાએ, મણ-દુક્કડાએ, વયદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સ્વ-કાલિઆએ સ્વ-મિરછોવયારાએ, સ્વ-ધમ્માઇકમણાએ, આસાચણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણંવોસિરામિ. ॥૩॥

(ભે હાય જોડી મસ્તક નમાવવું)

આયરિય ઉવજ્જાએ, સીસે સાહમ્મિએ કુલ-ગાણે અ, જે મે કેઇ કસાયા, સ્વે તિવિહેણ ખામેમિ ॥૧॥

સ્વસ્સ સમણ-સંઘસ્સ, ભગવઓ અંજલિં કરિઅ સીસે, સ્વં ખમાવઇત્તા, ખમામિ સ્વસ્સ અહયંપિ ॥૨॥

સ્વસ્સ જીવ-રાસિસ્સ, ભાવઓ ધમ્મ-નિહિઅ-નિય-ચિત્તો, સ્વં ખમાવઇત્તા, ખમામિ સ્વસ્સ અહયંપિ ॥૩॥

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં, સાવજજં જોગં પરચકખામિ, જાવ નિયમં પજજુવાસામિ દુવિહં, તિવિહેણં, મણોણં, વાયાએ, કાઓણં, ન કરેમિ ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં

વોસિરામિ.

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉરસગ્ગં, જો મે દેવસિઓ, અઇચારો, કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉરસુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજજો દુજ્જાઓ, દુલ્લિચિંતિઓ, અણાચારો, અણિચિછઅલ્લો, અસાવગ-પાઉગ્ગો, નાણે દંસણે, ચરિતાચરિત્તે, સુએ સામાઇએ, તિણ્ણં ગુત્તીણં, ચઉણ્ણં કસાયાણં, પંચણ્ણ-મણ્ણવ્વયાણં, તિણ્ણં ગુણ્ણવ્વયાણં, ચઉણ્ણં સિકખાવયાણં, બારસ-વિહરસ સાવગ-ધમ્મસસ, જં ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં, તસસ મિચ્છામિ દુક્કંડં.

તસસ ઉત્તરીકરણેણં, પાચચિછત્તકરણેણં, વિસોહિકરણેણં, વિસલ્લીકરણેણં, પાવાણં કમ્માણં નિગ્ધાયણ્ણટ્ઠાએ, ઠામિ કાઉરસગ્ગં.
॥૧॥

અત્તથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરછાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દ્વિટ્ઠસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉરસગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(બે લોગસસ 'ચંદેસુ નિમ્મલયરા' સુધી ન આવડે તો આઠ નવકારનો કાઉરસગ્ગ.

પછી 'નમો અરિહંતાણં' કહી પારી, સંપૂર્ણ લોગસસ બોલવો.)

લોગસસ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થચરે જિણ્ણે, અરિહંતે કિત્તઇસસં, ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુફ્ફદંતં, સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ; વિમલ-મણંતં
ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલિં, વંદે મુણિસુવ્વચં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઘચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

સવ્વલોએ અરિહંતયેઘયાણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણ-વત્તિઆએ,
પૂઆણ-વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિઆએ બોહિલાભ-
વત્તિઆએ નિરુવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ઘિઘએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વહ્ઠમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અત્તથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઘએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરઘાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઘએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક લોગસ્સ ‘ચંદેસુ નિમ્મલયરા’ સુધી ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ
કરીને પછી ‘નમો અરિહંતાણં’ કહી કાઉસ્સગ્ગ પારી પુકખરવરદીવહે સુત્ર બોલવું)

પુકખર-વર-દીવહે, ધાયઘ-સંડે અ જંબુ-દીવે અ; ભરહેરવચ-

વિદેહે, ધમ્માઘગરે નમંસામિ ॥૧॥

તમ-તિમિર-પડલ-વિદ્ધં-સાણસ્સ-સુરગણ-નરિંદ-મહિઅસ્સ;
સીમાધરસ્સ વંદે, પફ્ફોડિઅ-મોહજાલસ્સ ॥૨॥

જાઘ-જરા-મરણ-સોગ-પણાસણસ્સ, કલ્લાણ-પુકખલ-
વિસાલ-સુહાવહસ્સ, કો દેવ-દાણવ-નરિંદ-ગણચિઅસ્સ, ધમ્મસ્સ
સારમુવલબ્ભ કરે પમાયં ॥૩॥

સિદ્ધે ભો ! પયઓ ણમો જિણમએ, નંદી સયા સંજમે, દેવં નાગ-
સુવન્ન-કિન્નર-ગણસ્, સબ્ભૂઅ-ભાવચિઅએ, લોગો જત્થ પછકિઓ
જગમિણં, તેલુક્ક-મચ્યાસુરં, ધમ્મો વહ્હઉ સાસઓ વિજયઓ, ધમ્મુત્તરં વહ્હઉ
॥૪॥

સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણ-વત્તિઆએ, પૂઆણ-
વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિયાએ બોહિલાભ-વત્તિઆએ
નિરુવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ઘિઠએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વહ્હમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અત્તથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઘએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરઘાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દ્દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઘએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક લોગસ્સ ‘ચંદેસુ નિમ્મલયરા’ સુધી ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ
કરીને પછી ‘નમો અરિહંતાણં’ કહી કાઉસ્સગ્ગ પારી ‘સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં’ સુત્ર બોલવું)

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં, પાર-ગયાણં, પરંપર-ગયાણં, લોઅગ્ગ-

મુવગયાણું, નમો સયા સવ્વ-સિદ્ધાણું ॥૧॥ જો દેવાણ વિ દેવો, જં દેવા
 પંજલી નમંસંતિ, તં દેવ-દેવ-મહિઅં, સિરસા વંદે મહાવીરં ॥૨॥ ઇક્કો વિ
 નમુક્કારો, જિણવર-વસહસ્સ-વદ્ધમાણસ્સ; સંસાર-સાગરાઓ, તારેઇ નરં
 વ નારિં વા ॥૩॥ ઉજિજંત-સેલ-સિહરે, દિકખા નાણું નિસીહિઆ જસ્સ, તં
 ઘમ્મ-ચક્કવટ્ટિં અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥૪॥ ચત્તારિ-અટ્ઠ-દસ-દો ય,
 વંદિયા જિણવરા ચઉલ્લીસં, પરમટ્ઠ-નિટ્ઠિઅટ્ઠા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ
 ॥૫॥

સુઅદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં

અત્તથ ઊસસિએણું, નિસસિએણું, ખાસિએણું, છીએણું,
 જંભાઇએણું, ઉડુએણું, વાયનિસગ્ગેણું, ભમલીએ, પિત્તમુરછાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
 દ્વિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજજ મે
 કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણું, ભગવંતાણું, નમુક્કારેણું ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
 ઠાણેણું, મોણેણું, ઝાણેણું, અપ્પાણું વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી એક જણ 'નમો અરિહંતાણું' બોલી પારી (ભાઇઓએ)
 'નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ' બોલીને નીચે મુજબ સ્તુતિ બોલવી)

સુઅદેવયા ભગવઈ, નાણાવરણીઅ-કમ્મ-સંઘાયં,
 તેસિં ખવેઉ સયયં, જેસિં સુઅ-સાયરે ભત્તી ॥૧॥

(ફક્ત બહેનો માટે)

કમલદલ વિપુલ નયના, કમલ મુખી કમલગર્ભ સમ ગૌરી
 કમલે સ્થિતા ભગવતી, દદાતુ શ્રુતદેવતા સિદ્ધિમ્.
 (પછી બધા 'નમો અરિહંતાણું' બોલી પારે.)

(બધા માટે)

ખિત્ત દેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં

અન્નતથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરઘાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંયાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંયાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંયાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજજ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી એક જણ 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારી (ભાઇઓએ)
'નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ' બોલીને નીચે મુજબ સ્તુતિ બોલવી)

જિસે ખિત્તે સાહૂ, દંસણ-નાણેહિં ચરણ-સહિએહિં,
સાહંતિ મુકખ-મગ્ગં, સા દેવી હરઉ દુરિઆઇં ૧ ૧ ।

(ફક્ત બહેનો માટે)

યસ્થાઃ ક્ષેત્રં સમાશ્રિત્ય, સાધુભિઃ સાધ્યતે ક્રિયા,
સા ક્ષેત્ર-દેવતા નિત્યં, ભૂયાન્નઃ સુખદાયિની ૧ ૧ ।

(પછી બાકીના બધા 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારે.)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો
ઉવજઝાયાણં. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણં. એસો પંચ-નમુક્કારો,
સવ્વ-પાવ-પ્પાણાસણો, મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં.

(છટ્ઠા આવશ્યકની 'મુહપત્તિ'નું પડિલેહણ કરી વાંદણા દેવા)

ઇરઘામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !

દેવસિઓ વઘક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો !
 દેવસિઅં વઘક્કમં આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ
 આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, માણ-દુક્કડાએ,
 વયદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ,
 સ્વ-કાલિઆએ સ્વ-મિચ્છોવચારાએ, સ્વ-ધમ્માઠક્કમણાએ,
 આસાયણાએ, જો મે અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ,
 નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
 અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
 ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
 દેવસિઓ વઘક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો !
 દેવસિઅં વઘક્કમં, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ આસાયણાએ
 તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, માણ-દુક્કડાએ, વયદુક્કડાએ, કાય-
 દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સ્વ-કાલિઆએ
 સ્વ-મિચ્છોવચારાએ, સ્વ-ધમ્માઠક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે
 અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ,
 અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

સામાયિક, ચઉવ્વિસત્થો, વંદણ, પડિક્કમણ, કાઉસ્સગ્ગ,
 પરચક્ખાણ કર્યું છે જી

(આ પ્રકારે છઃ આવશ્યક યાદ કરવા)

ઇચ્છામો અણુસટ્ઠિં, નમો ખમાસમણાણં નમોહંત્-
 સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય-સર્વ સાધુભ્યઃ

(પછી યોગ મુદ્રા - ડાબો ઢીંચણ ઉપર કરવો)

(પછી ભાઈઓએ 'નમોસ્તુ વર્ધમાનાય' ની સ્તુતિ બોલવી)

નમોસ્તુ વર્ધમાનાય, સ્પર્ધમાનાય કર્મણા. તજજયાવામમોક્ષાય,

પરોક્ષાયકુતીર્થિનામ્ ॥૧॥

યેષાં વિકચારવિન્દ-રાજયા, જયાયઃક્રમ-ક્રમલાવલિં દધત્યા;
સદૃશૈરિતિ સંગતં પ્રશસ્ત્યં, કથિતં સન્તુ શિવાય તે જિનેન્દ્રાઃ ॥૨॥

કષાય-તાપાર્દિત-જન્તુ-નિર્વૃત્તિં, કરોતિ યો જૈનમુખામ્બુદોદ્ગત;
સ શુક્ર-માસોદ્ભવ-વૃષ્ટિ-સન્નિભો, દધાતુ તુષ્ટિં મયિ વિસ્તરો ગિરામ્
॥૩॥

(બહેનોએ 'સંસારદાવાનલ' ની ત્રણ થોય સુધી કહેવું.)

સંસાર-દાવાનલ-દાહ-નીરં, સંમોહ-ધૂલી-હરણે સમીરં; માયા-
રસા-દારણ-સાર-સીરં, નમામિ વીરં ગિરિ-સાર-ધીરં ॥૧॥

ભાવાવનામ-સુર-દાનવ-માનવેન, -ચૂલા-વિલોલ-ક્રમલાવલિ-
માલિતાનિ; સંપૂરિતાભિનત-લોક-સમીહિતાનિ, કામં નમામિ જિનરાજ
પદાનિતાનિ ॥૨॥

બોધાગાઘં સુપદ-પદવી-નીર-પૂરાભિરામં, જીવાહિંસા-વિરલ-
લહરી-સંગમાગાહદેહં; ચૂલા-વેલં ગુરુગમ-મણિસંકુલં-દૂરપારં, સારં
વીરાગમ-જલનિર્ધિં સાદરં સાધુ સેવે ॥૩॥

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આઠગરાણં તિત્થયરાણં
સયંસંબુદ્ધાણં, ॥૨॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસિહાણં, પુરિસવર-પુંડરિયાણં
પુરિસવર-ગંધહૃત્થીણં, ॥૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિયાણં,
લોગપથવાણં, લોગપજ્જોઅ-ગરાણં, ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચક્ષુદયાણં,
મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥૫॥

ધમ્મદયાણં, ધમ્મ-દેસયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં,
ધમ્મવર-ચાઉરંત-ચક્કવટ્ટીણં. ॥૬॥

અપ્પહિહય-વરનાણ-દંસણ-ધરાણં, વિચક્ર-છઉમાણં, ॥૭॥
જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં
મોઅગાણં, ॥૮॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વદરિસીણં; સિવ-મયલ-મરુઅ-મણંત
મક્ખય-મવાબાહ-મપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઠ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં

॥८॥ नमो जिष्णुणां जिअ-भयाणं. जे अ अछआ सिद्धा, जे अ भविस्संति
ष्णागभे काले, संपछ अ वट्टमाणा, सव्वे तिविहेएण वंदामि ॥१०॥

नमोर्हत्-सिद्धायार्योपाध्याय-सर्व साधुभ्यः

तुं प्रभु भूरो, हुं प्रभु ताहरो

तुं प्रभु भूरो, हुं प्रभु ताहरो, क्षण अक मुजने नाही विसारो
भूरे करी मुज विनंती स्वीकारो, स्वामी सेवक जाणी निहाणो. ११।

लाभ यौराशी भटकी प्रभुञ्च, आच्यो हुं तारा शरणे जिनञ्च
दुर्गति कापो शिवसुभ आपो, भक्त सेवकने निजपद स्थापो. १२।

अक्षय भजानो प्रभु तारो भयो छे, आपो कृपाणु में हाथ धर्यो छे
वामानंदन जगवंदन प्यारो, देव अनेरा माहे तुं छे न्यारो. १३।

पण पण समरुं नाथ शंभेश्वर, समरण तारण तुं ही जिनेश्वर
प्राण थकी मुज अधिको व्हालो, दया करी मुजने नेहे निहाणो १४।

भक्त वत्सल तारुं बिरुद जाणी, केउ न छोडुं प्रभु अम लेजो जाणी
यरणोनी सेवा नित-नित याहुं, घडी-घडी मन मांहे हुं उन्माहुं १५।

ज्ञान विमल तुज भक्ति प्रभावे, भवो भवना संताप समावे,
अभीय भरेली तारी मुरति निहाणी, पाप अंतरना देजो पभाणी. १६।

(पछी वरकनक सूत्र थी १७० जिनेश्वरने वंदन करवा - इक्त भाषओ माटे)

वरकनक-शंभ-विद्रुम-भरकत-घन-सन्निभं विगत-भोहम्;
समतिशतं जिनानां, सर्वाभर-पूजितं वन्दे ॥१॥

(पछी नीये मुजभ यार भमासमाण देवा)

छरछामि भमासमाणो ! वंदिउं जावणिज्जाओ, निसीहिआओ,
भत्थओण वंदामि. (उभा थछ) भगवानहुं. (भमासमाणुं)

छरछामि भमासमाणो ! वंदिउं जावणिज्जाओ, निसीहिआओ,

મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) આચાર્યહં. (ખમાસમણું)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) ઉપાધ્યાયહં. (ખમાસમણું)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) સર્વસાધુહં.

(પછી જમણો હાથ ચરવળા અથવા કટાસણા ઉપર રાખી માથુ નમાવીને)

અઠ્ઠાઇજજેસુ ઠીવ-સમુદ્દેસુ, પનરસસુ કમ્મભૂમીસુ, જાવંત કે વિ
સાહુ રચહરણ-ગુરુછ-પડિગ્ગહધારા ॥૧॥ પંચ મહુલ્લવ-ધારા, અટ્ઠારસ-
સહુસ્સ-સીલંગ-ધારા, અક્ખુયાયાર-ચરિતા, તે સલ્લે સિરસા મણસા
મત્થએણ વંદામિ ॥૨॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન ! દેવસિય-પાયચ્છિત્ત-વિસોહણત્થં
કાઉસ્સગ્ગ કરું ? ઇચ્છં, દેવસિય-પાયચ્છિત્ત વિસોહણત્થં કરેમિ
કાઉસ્સગ્ગં.

અત્તથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉકુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરુછાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજજ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(ચાર લોગસ્સ ‘ચંદેસુ નિમ્મલયરા’ સુધી ન આવડે તો ૧૬ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ
કરી ‘નમો અરિહંતાણં’ બોલી પારે. પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણે, અરિહંતે કિત્તઇસ્સં,

ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઠં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહં ચ પુફ્ફંતં, સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ; વિમલ-મણંતં
ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિયુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિથયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઠચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

(ખમાસમણું)

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ)

ઇરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્જાય સંદિસાહું ? “ઇરછં”

(ખમાસમણું)

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ)

ઇરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્જાય કરું ?

(પછી નીચે બેસીને એક જણ બોલે)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો
ઉવજ્જાયાણં. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણં. એસો પંચ-નમુક્કારો,
સવ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઠ મંગલં.

જગત હૈ સ્વાર્થ કા સાથી, સમજ લે કૌન હૈ અપના,
યે કાયા કાંચકા કુંભા, નાહક તું દેખકે ફૂલતા,
પલક મેં ફૂટ જાવેગા, પતા જયું ડાલસે ગિરતા જગત. ॥૧॥

મનુષ્ય કી ઐસી જિંદગાની, અભી તું ચેત અભિમાની,
જીવન કા કયા ભરોસા હૈ, કરી લે ધર્મ કી કરણી. ॥૨॥

ખજાના માલ ને મંદિર, કયું કહેતા મેરા મેરા તું,
યહાં સબ છોડ જાના હૈ, ન આવે સાથ કુછ તેરે. ॥૩॥

કુટુંબ પરિવાર સુત દારા, સુપન સમ દેખ જગ સારા,
નિકલ જબ હંસ જાવેગા, ઉસી દિન હૈ સભી ન્યારા. ॥૪॥

તરે સંસાર સાગર કો, જપે જો નામ જિનવર કો,
કહે ખાંતિ યહી પ્રાણી, હટાવે કર્મ જંજીર કો. ॥૫॥

નમો અરિહંતાણાં. નમો સિદ્ધાણાં. નમો આચરિયાણાં. નમો
ઉવજઝાયાણાં. નમો લોએ સર્વ-સાહુણાં. એસો પંચ-નમુકારો,
સર્વ-પાવ-પ્પાણાસણો, મંગલાણાં ચ સર્વેસિં, પઢમં હવઘ મંગલં.

(ખમાસમણ)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ.

(પછી ઉભા થઇ)

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દુકખકખય કમ્મકખય નિમિત્તં
કાઉસ્સગ્ગકરું ? ઇચ્છં. દુકખકખય કમ્મકખય નિમિત્તં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ।

અન્નત્થ ઊસસિએણાં, નિસસિએણાં, ખાસિએણાં, છીએણાં,
જંભાઇએણાં, ઉડુએણાં, વાયનિસગ્ગેણાં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંયાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંયાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિંસંયાલેહિં ૨.

એવમાઘએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજજ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(ચાર 'લોગસ્સ સંપૂર્ણ' ન આવડે તો સોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી
એક જણ 'નમો અરિહંતાણં' કહી કાઉસ્સગ્ગ પારીને લઘુ શાન્તિ કહે.)

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

શાન્તિં શાન્તિ-નિશાન્તં, શાન્તં શાન્તાશિવં નમસ્કૃત્ય,
સ્તોતુઃ શાન્તિ-નિમિત્તં, મન્ત્રપદ્મૈઃ શાન્તયે સ્તૌમિ ॥૧॥

ઓમિતિ નિશ્ચિત-વચસે, નમો નમો ભગવતેર્હતે પૂજામ્
શાન્તિ-જિનાય જયવતે, યશસ્વિને સ્વામિને દમિનામ્ ॥૨॥

સકલા-તિશેષક-મહા, સંપત્તિ-સમન્વિતાય શસ્થાય,
ત્રૈલોક્ય-પૂજિતાય ચ, નમો નમઃ શાન્તિ દેવાય ॥૩॥

સર્વામર-સુ-સમૂહ, સ્વામિક-સંપૂજિતાય ન જિતાય,
ભુવન-જન-પાલનોઘત, -તમાય સતતં નમસ્તસ્મૈ ॥૪॥

સર્વ-દુરિતૌઘ-નાશન, -કરાય સર્વાશિવ-પ્રશમનાય,
દુષ્ટ-ગ્રહ-ભૂત-પિશાચ, -શાકિનીનાં પ્રમથનાય ॥૫॥

યસ્યેતિ નામ-મન્ત્ર, -પ્રધાન-વાક્યોપયોગકૃત-તોષા,
વિજયા-કુરુતે જન-હિત, -મિતિ ચ નુતા નમત તં શાન્તિમ્ ॥૬॥

ભવતુ નમસ્તે ભગવતિ!, વિજયે! સુજયે! પરાપરૈરજિતે!
અ-પરાજિતે! જગત્યાં, જયતીતિ જયા-વહે ભવતિ! ॥૭॥

સર્વસ્થાપિ ચ સંઘસ્ય, ભદ્ર-કલ્યાણ-મંગલ-પ્રદદે!
સાધૂનાં ચ સદા શિવ, સુ-તુષ્ટિ-પુષ્ટિ પ્રદે! જીયાઃ ॥૮॥

ભવ્યાનાં કૃત-સિદ્ધે!, નિર્વૃત્તિ-નિર્વાણ-જનનિ! સત્વાનામ્
અભય-પ્રદાન-નિરતે, નમોસ્તુ સ્વસ્તિ-પ્રદે! તુભ્યમ્ ॥૯॥

ભક્તાનાં જન્તૂનાં, શુભાવહે! નિત્યમુઘટે! દેવિ!	
સમ્યગ્-દૃષ્ટીનાં ધૃતિ, -રતિ-મતિ-બુદ્ધિ-પ્રદાનાય	॥૧૦॥
જિનશાસન-નિસ્તાનાં, શાન્તિ-નતાનાં ચ જગતિ જનતાનામ્,	
શ્રી-સંપત્કીર્તિ-યશો, -વર્ધનિ! જયદેવિ! વિજયસ્વ	॥૧૧॥
સલિલા-નલ-વિષ-વિષધર, દુષ્ટ-ગ્રહ-રાજ-રોગ-રણ-ભયતઃ,	
રાક્ષસ-રિપુ-ગણ-મારી-ચૌરેતિ-શ્વાપદાદિભ્યઃ	॥૧૨॥
અથ રક્ષ રક્ષ સુ-શિવં, કુરુ કુરુ શાન્તિં ચ કુરુ કુરુ સદેતિ,	
તુષ્ટિં કુરુ કુરુ પુષ્ટિં, કુરુ કુરુ સ્વસ્તિં ચ કુરુ કુરુ ત્વમ્	॥૧૩॥
ભગવતિ! ગુણવતિ! શિવ-શાન્તિ-	
તુષ્ટિ-પુષ્ટિ-સ્વસ્તીહ કુરુ કુરુ જનાનામ્;	
ઓમિતિ નમો નમો હ્રીં હ્રીં હ્રૂં હ્રૂં:	
યઃ ક્ષઃ હ્રીં ક્ષ્ટ ક્ષ્ટ સ્વાહા	॥૧૪॥
એવં યન્નામા-ક્ષર, પુરસ્સરં સંસ્તુતા જયાદેવી,	
કુરુતે શાન્તિં નમતાં, નમો નમઃ શાન્તયે તસ્મૈ	॥૧૫॥
ઇતિ-પૂર્વ-સૂરિ-દર્શિત, મન્ત્ર-પદ-વિદર્ભિતઃ સ્તવઃ શાન્તેઃ,	
સલિલાદિ-ભય-વિનાશી, શાન્ત્યાદિ-કરશ્ય ભક્તિમતામ્	॥૧૬॥
યશ્ચૈનં પઠતિ સદા, શૃણોતિ ભાવયતિ વા યથા-યોગમ્	
સ હિ શાન્તિપદં યાયાત્ સૂરિઃ શ્રીમાન-દેવશ્ચ	॥૧૭॥
ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાન્તિ, છિદન્તે વિદ્ન વલ્લયઃ;	
મનઃ પ્રસન્નતામેતિ, પૂજયમાને જિનેશ્વરે	॥૧૮॥
સર્વ-મંગલ-માંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણ-કારણમ્	
પ્રધાનં સર્વ-ધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્	॥૧૯॥

(પછી કાઉસ્સગ પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણો, અરિહંતે કિત્તઇસ્સં,
ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઠં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલ સિજજંસ વાસુપૂજજં ચ; વિમલ-મણંતં
ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઠચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

સામાયિક પારવાની વિધિ

પાના નં. ૧૬૩ થી પાના નં. ૧૬૭ સુધી જોઇને પારવી

શ્રી સંવત્સરી પ્રતિષ્ઠા વિધિ

સામાયિક લેવાની વિધિ પાના નં. ૧ થી ૫ ઉપર છે.

(પછી ચોવિહાર ઉપવાસ કર્યો હોય તો મુહુપત્તિનું પરિલેહણ કરવું નહીં. તેમ જ વાંદણા પણ નહીં દેવાના. જો માત્ર પાણી પીધું હોય તો ફક્ત મુહુપત્તિનું પરિલેહણ કરવું અને જો ભોજન કર્યું હોય તો મુહુપત્તિનું પરિલેહણ પણ કરવું અને વાંદણા પણ દેવાના.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! મુહુપત્તિ પરિલેહું ? “ઇચ્છ”

(એમ કહીને “મુહુપત્તિ” પરિલેહણ કરવું અને પછી વાંદણા દેવા)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહું, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
દેવસિઓ વઇક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો !
દેવસિઅં વઇક્કમં આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ
આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ,
વયદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ,
સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિચ્છોવયારાએ, સવ્વ-ધમ્માઇક્કમણાએ,
આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ,
નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહું, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
દેવસિઓ વઇક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો !
દેવસિઅં વઇક્કમં, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ આસાયણાએ

તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ, વચદુક્કડાએ, કાય-
દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ
સવ્વ-મિચ્છોવયારાએ, સવ્વ-ધમ્માઠક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે
અઇઆરો કઓ, તરસ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ,
અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છકારી ભગવાન્ ! પસાય કરી પરચક્ખાણનો આદેશ દેશોજી

(પછી પરચક્ખાણ લેવા જે નીચે મુજબ છે.)

(ચઉવિહાર) ૧. ખાદ્ય પદાર્થ, ૨. પાણી, ૩. ફળ, જ્યુસ, ચા આદિ,

૪. દવા-મુખવાસ, તંબાકુ, અફીણ આદિ બધુ ત્યાગ .

(તિવિહાર - આમાં ફક્ત પાણી ની છુટનું પરચક્ખાણ)

દિવસચરિમં પરચક્ખાણ ચઉવ્વિહં/તિવિહં પિ આહારં-અસણં,
પાણં, ખાદ્યમં, સાદ્યમં, અન્નતથણા ભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં,
સવ્વ સમાહિ-વત્તિયાગારેણં વોસિરથ (વોસિરામિ).

ચોવિહાર ઉપવાસનું પરચક્ખાણ

સૂરે ઉગ્ગએ, અબ્ભતટ્ઠં, પરચક્ખાણ, ચઉવ્વિહંપિ આહારં,
અસણં, પાણં, ખાદ્યમં, સાદ્યમં, અન્નતથણા ભોગેણં, સહસાગારેણં,
પારિટ્ઠાવણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વ સમાહિ-વત્તિયાગારેણં
વોસિરથ (વોસિરામિ).

(જો એકાસણા, બિયાસણા તથા આયંબિલ નિવે અને તિવિહાર ઉપવાસ
કર્યો હોય તો પાણહાર નું પરચક્ખાણ કરવું.)

પાણહાર-દિવસચરિમં પરચક્ખાણ અન્નતથણાભોગેણં,
સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વ સમાહિ-વત્તિયાગારેણં વોસિરથ
(વોસિરામિ).

(ચૌદ નિયમ ધારવાવાળા ને દેસાવગાસિયનું પરચક્ખાણ)

દેસાવગાસિયં ઉવભોગ, પરિભોગં પરચક્ષ્માઇ અન્નતથણા-
ભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિ વત્તિયાગારેણં
વોસિરઠ (વોસિરામિ).

છરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ચૈત્યવંદન કરું? “છરછં”

(એમ કહીને ડાબો ઘુંટણ ઊંચો કરીને સકલકુશલ વલ્લિ કહેવું.)

સકલ કુશલ વલ્લી, પુષ્કરાવર્ત મેઘો, દુરિત તિમિરભાનુઃ કલ્પ
વૃક્ષોપમાનઃ ભવજલ નિધિપોતઃ, સર્વ સમ્પત્તિ હેતુઃ, સ ભવતુ સતતં વઃ
શ્રેયસે શાંતિનાથઃ શ્રેયસે પાર્શ્વનાથઃ

શ્રી સકલાર્હત્ ચૈત્યવંદન

સકલાર્હત્-પ્રતિષ્ઠાન, -મધિષ્ઠાનં શિવશ્રિયઃ
ભૂર્ભુવઃ સ્વસ્ત્રયીશાન, -માર્હન્ત્યં પ્રણિદદમ્હે ॥૧॥

નામાકૃતિદ્રવ્યભાવૈઃ, પુનતસ્ત્રિજગજજનમ્
ક્ષેત્રે કાલે ચ સર્વસ્મિન્નર્હતઃ સમુપાસ્મહે ॥૨॥

આદિમં પૃથિવીનાથ, -માદિમં નિષ્પરિગ્રહમ્
આદિમં તીર્થનાથં ચ, ઋષભ સ્વામિનં સ્તુમઃ ॥૩॥

અર્હન્તમજિતં વિશ્વ-કમલાકર-ભાસ્કરમ્
અમ્લાન-કેવલાદર્શ-સંકાન્ત-જગતં સ્તુવે ॥૪॥

વિશ્વ-ભવ્ય-જનારામ, -કુલ્યા-તુલ્યા-જયન્તિ તાઃ
દેશના-સમયે વાયઃ, શ્રીસંભવ-જગત્પતેઃ ॥૫॥

અનેકાંતમતાંભોધિ-સમુલ્લાસન-ચન્દ્રમાઃ
દઘાદમન્દમાનંદં, ભગવાનભિનંદનઃ ॥૬॥

દ્યુસત્-કિરીટ-શાણાગ્રોત્તેજિતાંઘ્રિ-નખાવલિઃ
ભગવાન્ સુમતિસ્વામી, તનોત્વભિમતાનિ વઃ ॥૭॥

પદ્મપ્રભુ-પ્રભોર્દેહ-ભાસઃ પુષ્ણન્તુ વઃ શ્રિયમ્

अन्तरंगारिभयने, कोपाटोपादिवारुणाः	॥८॥
श्रीसुपार्थजिनेन्द्राय, भुङ्क्ष्व-महितांघ्रये नमश्चतुर्वर्णा-संघ-गगनाभोग-भास्वते	॥९॥
यन्द्रप्रभ-प्रभोश्चन्द्र-मरीचि-निययोञ्जवला भूर्तिर्भूर्त-सितध्यान-निर्मितेव श्रियेस्तु वः	॥१०॥
कराभलकवद् विश्वं, कलयन्केवलश्रिया अयिन्त्य माहात्म्य-निधिः, सुविधिर्बोधयेस्तु वः	॥११॥
सत्त्वानां-परमानन्द-कन्दोद्भेद-नवाम्बुदः स्थाद्वादाभृत-निःस्यन्दी, शीतलः पातु वो जिनः	॥१२॥
भव-रोगार्तजन्तूना भगदंकार-दर्शनः निःश्रेयसश्रीरमणः श्रेयांसः श्रेयसेस्तु वः	॥१३॥
विश्वोपकारकीभूत-तीर्थकृत्कर्मनिर्मितिः सुरासुर-नरैः पूज्यो, वासुपूज्यः पुनातु वः	॥१४॥
विमलस्वामिनो वायः, कतक-क्षोद-सोदराः जयन्ति त्रिजगत्येतो-जल-नैर्मल्य-हेतवः	॥१५॥
स्वयम्भूरमण-स्पृष्टि, करुणारस-वारिणा अनन्तजिदनन्तां वः, प्रयच्छतु सुख-श्रियम्	॥१६॥
कल्पद्रुम-सधर्माणामिष्ट-प्राप्तौ शरीरिणाम् यतुर्धा धर्म-दृष्टारं, धर्मनाथमुपास्महे	॥१७॥
सुधा-सोदर-वाञ्छयोत्सना-निर्मलीकृत-दिङ्मुष्णः भृग-लक्ष्मा तमःशान्त्यै, शान्तिनाथजिनोस्तु वः	॥१८॥
श्री कुन्थुनाथो भगवान्, सनाथोतिशयर्द्धिभिः सुरासुर-नृ-नाथाना, -भेकनाथोस्तु वः श्रिये	॥१९॥
अरनाथस्तु भगवां-श्चतुर्थार-नभो-रविः यतुर्थ-पुरुषार्थ-श्री-विलासं वितनोतु वः	॥२०॥

सुरासुर-नराधीश-भयूर-नव-वारिष्ठम्
कर्मद्रूमूलने हस्ति-मद्वं मल्लिमभिष्टुमः ॥२१॥

जगन्महामोह-निद्रा-प्रत्यूष-समयोपमम्
मुनिसुव्रतनाथस्य, देशना-वयनं स्तुमः ॥२२॥

लुठन्तो नमतां मूर्ध्नि, निर्भलीकार-कारणम्
वारिष्ठवा एव नभेः, पान्तु पाद-नभांशवः ॥२३॥

यद्दुवंश-समुद्रेन्दुः, कर्म-कक्ष-हुताशनः
अरिष्टनेभिर्भगवान्, भूयाद् वो रिष्टनाशनः ॥२४॥

कमठे धरणेन्द्रे य, स्वोयितं कर्म कुर्वति
प्रभुस्तुल्य-मनोवृत्तिः, पार्थनाथः श्रियेस्तु वः ॥२५॥

श्रीभते वीरनाथाय, सनाथायाद्भुतश्रिया
महानन्द-सरो-राज, -भरालायाहते नमः ॥२६॥

कृतापराधेपि जने, कृपा-मन्थर-तारयोः
एषद्-भाष्पार्द्रयोर्भद्रं, श्री वीरजिन-नेत्रयोः ॥२७॥

जयति विजितान्यतेजाः सुरासुराधीश-सेवितः श्रीमान्
विमलस्त्रास-विरहितस्त्रिभुवन-यूडामणिर्भगवान् ॥२८॥

वीरः सर्व-सुरासुरेन्द्र-महितो, वीरं बुधाः संश्रिताः,
वीरेणाभिहतः स्वकर्म-निययो, वीराय नित्यं नमः

वीरात् तीर्थभिदं प्रवृत्तमतुलं वीरस्य धोरंतपो,
वीरे श्री धृति कीर्ति कान्ति-निययः श्रीवीर ! भद्रं दिश ॥२९॥

अवन्तिल-गतानां कृत्रिमाकृत्रिमानां,
वरभवन-गतानां द्विच्य-वैमानिकानाम्

छल मनुज-कृतानां देवराजार्थितानां,
जिनवर-भवनानां भावतोहं नमाभि ॥३०॥

सर्वेषां वेधसामाद्यमादिभं परभेष्टिनाम्

દેવાધિદેવં સર્વજ્ઞં, શ્રીવીરં પ્રણિદધ્મહૈ ॥૩૧॥

દેવોનેક-ભવાર્જિતોર્જિત-મહાપાપ-પ્રદીપાનલો,
દેવ: સિદ્ધિ-વધૂ-વિશાલ-હૃદયાલંકાર-હારોપમ:
દેવોષ્ટાદશ-દોષ-સિન્ધુરઘટા-નિર્ભેદ-પંચાનનો,
ભવ્યાનાં વિદધાતુ, વાંછિતફલં, શ્રી વીતરાગો જિન: ॥૩૨॥

ખ્યાતોષ્ટાપદપર્વતો ગજપદ: સમ્મેતશૈલાભિધ:
શ્રીમાનૂરૈવતક: પ્રસિદ્ધમહિમા શત્રુંજયો મંડપ:
વૈભાર: કનકાયલોર્બુદ્ધગિરિ: શ્રી ચિત્રકૂટાદય-
સ્તત્ર શ્રી ઋષભાદયો જિનવરા: કુર્વન્તુ વો મંગલમ્ ॥૩૩॥

જંકિંચિ નામ તિત્થં, સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ, જાઇં જિણ,
બિંબાઇં, તાઇં સવ્વાઇં વંદામિ.

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આઇગરાણં તિત્થયરાણં
સયંસંબુદ્ધાણં, ॥૨॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસિહાણં, પુરિસવર-પુંડરિયાણં
પુરિસવર-ગંધહૃત્થીણં, ॥૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિયાણં,
લોગપઇવાણં, લોગપજ્જોઅ-ગરાણં, ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચક્ખુદયાણં,
મગ્ગદયાણં, સરાણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥૫॥

ધમ્મદયાણં, ધમ્મ-દેસયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં,
ધમ્મવર-ચાઉરંત-ચક્કવટ્ટીણં. ॥૬॥

અપ્પહિહય-વરનાણ-દંસણ-ધરાણં, વિચટ્ટ-છઉમાણં, ॥૭॥
જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં
મોઅગાણં, ॥૮॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વદરિસીણં; સિવ-મયલ-મરુઅ-મણંત
મક્ખય-મવ્વાબાહ-મપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઇ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં
॥૯॥ નમો જિણાણં જિઅ-ભયાણં. જે અ અઇઆ સિદ્ધા, જે અ ભવિસ્સંતિ
ણાગએ કાલે, સંપઇ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥૧૦॥

અરિહંતયેઇયાણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણ-વત્તિઆએ, પૂઆણ-

વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિઆએ બોહિલાભ-વત્તિઆએ
નિરુવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ઘિઇએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વહ્મમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંયાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંયાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંયાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી એક જણ 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારી સ્તુતિ બોલે.)

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

સ્નાતસ્થાપ્રતિમસ્ય મેરુશિખરે શર્યા વિભોઃ શૈશવે,
રૂપાલોકન-વિસ્મયાહત-રસ-ભ્રાન્ત્યા ભ્રમચ્યક્ષુષા
ઉન્મૃષ્ટં નયન-પ્રભા ધવલિતં ક્ષીરોદકાશંકયા
વકત્રં ચસ્ય પુનઃ પુનઃ સ જયતિ શ્રીવર્ધમાનો જિનઃ

॥૧॥

(પછી બાકીના બધા 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારે.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણે, અરિહંતે કિત્તઇસ્સં,
ચઉવિસંપિ કેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુફ્ફદંતં, સીઅલ સિજજંસ વાસુપૂજ્જં ચ; વિમલ-માણંતં
ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ સિટ્ઠનેમિં,

પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મેપસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઘચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

સવ્વલોએ અરિહંતચેઘયાણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણ-વત્તિઆએ,
પૂઆણ-વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિઆએ બોહિલાભ-
વત્તિઆએ નિરુવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ઘિઘએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વહ્ધમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અત્તથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઘએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરઘાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઘએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજજ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી એક જણ 'નમો અરિહંતાણં'
બોલી પારી બીજી સ્તુતિ બોલે.)

હંસાંસાહત-પદ્મરેણુ-કપિશ-ક્ષીરાણવામ્બોભૃતૈઃ,
કુમ્ભૈરપ્સરસાં પયોધર-ભર-પ્રસ્પર્ધિભિઃ કાંચનૈઃ
યેષાં મંદર-રત્નશૈલ-શિખરે જન્માભિષેકઃ કૃતઃ
સર્વૈઃ સર્વ-સુરાસુરેશ્વરગણૈસ્તેષાં નતોહં કમાન્

॥૨॥

(પછી બાકીના બધા ‘નમો અરિહંતાણં’ બોલી પારે.)

પુકખર-વર-દીવટ્ટે, ધાયઇ-સૈડે અ જંબુ-દીવે અ; ભરહેરવય-
વિદેહે, ધમ્માઇગરે નમંસામિ ॥૧॥

તમ-તિમિર-પડલ-વિદ્ધં-સાણસ્સ-સુરગણ-નરિંદ-મહિઅસ્સ;
સીમાધરસ્સ વંદે, પાફોડિઅ-મોહજાલસ્સ ॥૨॥

જાઇ-જરા-મરણ-સોગ-પણાસણસ્સ, કહલાણ-પુકખલ-
વિસાલ-સુહાવહસ્સ, કો દેવ-દાણવ-નરિંદ-ગણચિઅસ્સ, ધમ્મસ્સ
સારમુવલબ્ભ કરે પમાયં ॥૩॥

સિદ્ધે ભો ! પયઓ ણમો જિણમએ, નંદી સયા સંજમે, દેવં નાગ-
સુવન્ન-કિન્નર-ગણસ્, સબ્ભૂઅ-ભાવચિઅએ, લોગો જત્થ પછકિઓ
જગમિણં, તેલુક્ક-મચ્યાસુરં, ધમ્મો વહૂઉ સાસઓ વિજયઓ, ધમ્મુત્તરં વહૂઉ
॥૪॥

સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણ-વત્તિઆએ, પૂઆણ-
વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિયાએ બોહિલાભ-વત્તિઆએ
નિરુવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ઘિઇએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વહ્મમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરઘાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંયાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંયાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિંસંયાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી એક જણ ‘નમો અરિહંતાણં’ બોલી ત્રીજી સ્તુતિ બોલે.)

અર્હદ્વકત્ર-પ્રસૂતં ગણધર-રચિતં દ્વાદશાંગં વિશાલં
ચિત્રં બહુર્થ-યુક્તં મુનિગણ-વૃષભૈર્ધારિતં બુદ્ધિમદ્ધિઃ
મોક્ષાગ્રદ્વારભૂતં વ્રતચરણ-ફલં જ્ઞેય-ભાવપદીપં,
ભક્ત્યા નિત્યં પ્રપદ્યે શ્રુતમહુમખિલં સર્વલોકૈકસારમ્ ॥૩૧॥

(પછી બાકીના બધા 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારે.)

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં, પાર-ગયાણં, પરંપર-ગયાણં, લોઅગ્ગ-
મુવગયાણં, નમો સયા સવ્વ-સિદ્ધાણં ॥૧॥

જો દેવાણ વિ દેવો, જં દેવા પંજલી નમંસંતિ, તં દેવ-દેવ-મહિઅં,
સિરસા વંદે મહાવીરં ॥૨॥

ઇક્કો વિ નમુક્કારો, જિણવર-વસહસ્સ-વદ્ધમાણસ્સ; સંસાર-
સાગરાઓ, તારેઇ નરં વ નારિં વા ॥૩॥

ઉજિજંત-સેલ-સિહરે, દિકખા નાણં નિસીહિઆ જસ્સ, તં ધમ્મ-
ચક્કવહિં અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥૪॥

ચત્તારિ-અટ્ઠ-દસ-દો ય, વંદિયા જિણવરા ચઉવ્વીસં, પરમટ્ઠ-
નિટ્ઠિઅટ્ઠા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥૫॥

વેયાવચ્ચગરાણં સંતિગરાણં સમ્મદિટ્ઠિ-સમાહિગરાણં કરેમિ
કાઉસ્સગ્ગં.

અન્નતથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંયાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંયાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંયાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી એક જણ 'નમો અરિહંતાણં' બોલી ચોથી સ્તુતિ બોલે.)

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

નિષ્પંક-ચ્યોમ-નીલ-દ્યુતિમલસદૃશં બાલચન્દ્રાભદ્રં,
મત્તં ઘંટારવેણ પ્રસૂત-મદજલં પૂરચન્તં સમન્તાત્,
આરૂઢો દિવ્યનાગં વિચરતિ ગગને કામદઃ કામરૂપી,
યક્ષઃ સર્વાનુભૂતિર્દિશતુ મમ સદા સર્વકાર્યેષુ સિદ્ધિમ્. ॥૪॥

(પછી બાકીના બધા 'નમો અરિહંતાણં' બોલી પારે.)

(પછી નીચે બેસીને ડાબો ઢાંચણ ઊંચો કરીને નમુત્યુણં બોલવું)

નમુત્યુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આછગરાણં તિત્થયરાણં
સયંસંબુદ્ધાણં, ॥૨॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસિહાણં, પુરિસવર-પુંડરિયાણં
પુરિસવર-ગંધરુત્થીણં, ॥૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિયાણં,
લોગપદવાણં, લોગપજજોઅ-ગરાણં, ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચક્ષુદયાણં,
મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥૫॥

ધમ્મદયાણં, ધમ્મ-દેસયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં,
ધમ્મવર-ચાઉરંત-ચક્કવટ્ટીણં. ॥૬॥

અપ્પડિહય-વરનાણ-દંસણ-ધરાણં, વિચટ્ટ-છઉમાણં, ॥૭॥
જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં
મોઅગાણં, ॥૮॥ સવ્વન્નાણં, સવ્વદરિસીણં; સિવ-મયલ-મરુઅ-મણંત
મક્ખય-મવ્વાબાહુ-મપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઇ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં
॥૯॥ નમો જિણાણં જિઅ-ભયાણં. જે અ અછઆ સિદ્ધા, જે અ ભવિસ્સંતિ
ણાગએ કાલે, સંપઇ અ વટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥૧૦॥

(ખમાસમણું)

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) ભગવાનહું. (ખમાસમણું)

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) આચાર્યહું. (ખમાસમણું)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણવંદામિ. (ઉભા થઇ) ઉપાધ્યાયહં. (ખમાસમણું)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણવંદામિ. (ઉભા થઇ) સર્વસાધુહં.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ દેવસિઅ પરિક્કમાણે ઠાઉં ? ઇચ્છં
(જમણો હાથ ચરવળા અથવા કટાસણા પર રાખી માથું ઝુંકાવી નીચે મુજબ સૂત્ર બોલવું)

સવ્વસ્સ વિ દેવસિઅ દુચ્ચિંતિઅ, દુબ્ભાસિઅ, દુચ્ચિટ્ઠિઅ,
મિચ્છામિ દુક્કંડં.

(પછી ઊભા થઇને)

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં, સાવજજં જોગં પરચકખામિ, જાવ નિયમં
પજજુવાસામિ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ ન
કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પરિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં
વોસિરામિ.

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં, જો મે દેવસિઓ, અઇયારો, કઓ,
કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજજો
દુજજાઓ, દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ-
પાઉગ્ગો, નાણે દંસણે, ચરિતાચરિત્તે, સુએ સામાઇએ, તિણહં ગુત્તીણં,
ચઉણહં કસાયાણં, પંચણહં-મણુવ્વયાણં, તિણહં ગુણવ્વયાણં, ચઉણહં
સિકખાવયાણં, બારસ-વિહરસ સાવગ-ધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં, જં
વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કંડં.

તસ્સ ઉત્તરીકરણેણં, પાયચ્છિત્તકરણેણં, વિસોહિકરણેણં,
વિસલ્લીકરણેણં, પાવાણં કમ્માણં નિગ્ધાયણટ્ઠાએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.
॥૧॥

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,

જંભાઇએણં, ઉકુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(પછી પંચાચારની આઠ ગાથાનો કાઉસગ્ગ કરવો, અથવા તો આઠ નવકાર મંત્ર
ગણવા. કાઉસગ્ગમાં ગણવા માટે આઠ ગાથા નીચે મુજબ છે.)

નાણંમિ દંસણંમિ અ, ચરણંમિ તવંમિ તહ ય વીરિયંમિ, આચરણં
આચારો, ઇઅ એસો પંચહા ભણિઓ ॥૧॥

કાલે વિણએ બહુમાણે, ઉવહાણે તહ અનિણહવાણે, વંજણ-અત્થ-
તદ્દુભએ, અટ્ઠવિહો નાણમાચારો ॥૨॥

નિસ્સંકિઅ નિક્કંખિઅ, નિવ્વિતિગિચ્છા અમૂઢદિટ્ઠી અ; ઉવવૂહ
ચિરી-કરણે, વચ્છલ્લ-પ્પભાવણે અટ્ઠ ॥૩॥

પણિહાણ-જોગજુ ત્તો, પંચહિં-સમિઇહિં તીહિં ગુત્તીહિં, એસ
ચરિત્તાચારો, અટ્ઠવિહો હોઇ નાયવ્વો ॥૪॥

બારસ-વિહંમિ વિ તવે, સબ્બિંતર-બાહિરે કુસલ-દિટ્ઠે, અગિલાઇ
અણાજીવી, નાયવ્વો સો તવાચારો ॥૫॥

અણસણ-મૂણોઅરિઆ, વિત્તિ-સંખેવણં રસચ્ચાઓ; કાય-
કિલેસો સંલીણયા ય, બજ્જો તવો હોઇ ॥૬॥

પાયચિત્તં વિણઓ, વેયાવચ્ચં તહેવ સજ્જાઓ, ઝાણં ઉસગ્ગો વિ
અ અબ્બિંતરઓ તવો હોઇ ॥૭॥

અણિગૂહિઅ-બલ-વીરિઓ, પરક્કમઇ જો જહુત્તમાઉત્તો; જુંજઇ અ
જહા-થામં, નાયવ્વો વીરિયા-ચારો ॥૮॥

(કાઉસગ્ગ પારીને લોગસસ કહેવો)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણો, અરિહંતે કિત્તઘસ્સં,
ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઠં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુફ્ફદંતં, સીઅલ સિજજંસ વાસુપૂજજં ચ; વિમલ-મણંતં
ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુચ-રચમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઘચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

(પછી ત્રીજા આવશ્યકની 'મુહુપત્તિ' નું પડિલેહણ કરવું.

ત્યારબાદ નીચે મુજબ વાંદણા દેવા)

ઘરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
દેવસિઓ વઘક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો !
દેવસિઅં વઘક્કમં આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ
આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિરછાએ, મણ-દુક્કડાએ,
વચ્છુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ,
સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિરછોવચારાએ, સવ્વ-ધમ્માઘક્કમણાએ,
આસાયણાએ, જો મે અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ,
નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
 અણુજાણાહ, મે મિઉગ્ગહું, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
 ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
 દેવસિઓ વઘક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો !
 દેવસિઅં વઘક્કમં, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ આસાયણાએ
 તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ, વયદુક્કડાએ, કાય-
 દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ
 સવ્વ-મિચ્છોવયારાએ, સવ્વ-ધમ્માઘક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે
 અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ,
 અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દેવસિઅં આલોઉં ? ઇચ્છં,
 આલોએમિ. જો મે દેવસિઓ, અઘયારો, કઓ, કાઘઓ, વાઘઓ,
 માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજજો દુજઝાઓ,
 દુલ્લિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅલ્લો, અસાવગ-પાઉગ્ગો, નાણે
 દંસણો, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ સામાઘએ, તિણહું ગુત્તીણં, ચઉણહું કસાયાણં,
 પંચણહુ-મણુવ્વયાણં, તિણહું ગુણવ્વયાણં, ચઉણહું સિકખાવયાણં, બારસ-
 વિહુસ્સ સાવગ-ધમ્મરસ, જં ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છા મિદુક્કં.

(બે હાથ જોડી 'સાતલાખ' સૂત્ર બોલવું)

સાત લાખ પૃથ્વીકાય, સાત લાખ અપ્કાય, સાત લાખ તેઉકાય, સાત
 લાખ વાઉકાય, દશ લાખ પ્રત્યેક-વનસ્પતિકાય, ચૌદ લાખ સાધારણ-
 વનસ્પતિકાય, બે લાખ બેઠંદ્રિય, બે લાખ તેઠંદ્રિય; બે લાખ ચઉરિંદ્રિય ॥૧॥
 ચાર લાખ દેવતા, ચાર લાખ નારકી, ચાર લાખ તિર્યચ પંચેંદ્રિય, ચૌદ લાખ
 મનુષ્ય, એવંકારે, ચોરાશી લાખ જીવયોનિમાંહિ, મારે જીવે જે કોઈ જીવ
 હણયો હોય; હણાવ્ચો હોય, હણતાં પ્રત્યે અનુમોદો હોય, તે સવિ હું મન,
 વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કં. ॥૨॥

(બે હાથ જોડી 'અઢારપાપસ્થાનક' સૂત્ર બોલવું)

પહેલે પ્રાણાતિપાત, બીજે મૃષાવાદ, ત્રીજે અદત્તાદાન, ચોથે મૈથુન, પાંચમે પરિગ્રહ, છઠ્ઠે ક્રોધ, સાતમે માન, આઠમે માયા, નવમે લોભ, દશમે રાગ, અગિયારમે દ્વેષ, બારમે કલહ, તેરમે અભ્યાખ્યાન, ચૌદમે પૈશુન્ય, પંદરમે રતિ-અરતિ, સોળમે પર-પરિવાદ, સત્તરમે માયા-મૃષાવાદ, અઢારમે મિથ્યાત્વ-શલ્ય ॥૧॥ એ અઢાર પાપસ્થાનકમાંહિ, મારે જીવે જે કોઈ પાપ સેવ્યું હોય, સેવરાવ્યું હોય, સેવતાં પ્રત્યે અનુમોદ્યું હોય, તે સવિ હું મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કંડં ॥૨॥

(હાથ જોડી 'સવ્વસવિ' સૂત્ર બોલવું)

સવ્વસવિ દેવસિઅ દુચ્ચિંતિઅ, દુબ્ભાસિઅ, દુચ્ચિટ્ઠિઅ; ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! ઇચ્છં, તસ્સ મિચ્છા મિદુક્કંડં.

(પછી જમણો પગ (ઢીંચણ) ઊભો કરી 'વંદિતુ' નીચે મુજબ બોલવું)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો ઉવજ્જાયાણં. નમો લોએ સવ્વ-સાહુણં. એસો પંચ-નમુક્કારો, સવ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં.

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં, સાવજજં જોગં પરચકખામિ, જીવ નિયમં પજજુવાસામિ દુવિહં, તિવિહેણં, મણોણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ.

ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં, જો મે દેવસિઓ, અઇયારો, કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો દુજ્જાઓ, દુવ્વિચિંતિઓ, અણાચારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગ-પાઉગ્ગો, નાણે દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે, સુએ સામાઇએ, તિણ્ણં ગુત્તીણં, ચઉણ્ણં કસાયાણં, પંચણ્ણ-મણુવ્વયાણં, તિણ્ણં ગુણવ્વયાણં, ચઉણ્ણં

સિક્કભાવયાણં, બારસ-વિહરસ સાવગ-ધમ્મસ, જં ખંડિઅં, જં
વિરાહિઅં, તસસ મિચ્છા મિ દુક્કં.

વંદિતુ સવ્વ-સિદ્ધે, ધમ્માચરિએ અ સવ્વ-સાહૂ અ; ઇચ્છામિ
પડિક્કમિઉં, સાવગ-ધમ્મઘઆરસ ॥૧॥

જો મે વયાઇઆરો, નાણે તહ દંસાણે ચરિત્તે અ; સુહુમો અ બાયરો વા,
તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૨॥

દુવિહે પરિગ્ગહમ્મિ, સાવજજે બહુવિહે અ આરંભે; કારાવણે અ
કરણે, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૩॥

જં બદ્ધમિંદિએહિં, ચઉહિં કસાએહિં અપ્પસત્થેહિં; રાગેણ વ દોસેણ
વ, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૪॥

આગમણે નિગ્ગમણે, ઠાણે ચંકમણે અણાભોગે, અભિઓગે અ
નિઓગે, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૫॥

સંકા-કંખ વિગિચ્છા, પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ; સમ્મત્તસ-
ઇઆરે, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૬॥

ઇક્કાય-સમારંભે, પચણે અ પચાવણે અ જે દોસા, અત્તટ્ઠા ચ
પરટ્ઠા, ઉભયટ્ઠા ચેવ તં નિંદે ॥૭॥

પંચણહ મણુવ્વયાણં, ગુણ-વ્વયાણં ચ તિણહમઇચારે, સિક્કખાણં ચ
ચઉણહં, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૮॥

પઢમે અણુવ્વચંમિ, થૂલગ-પાણાઇવાય-વિરઇઓ, આચરિય-
મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાય-પ્પસંગેણં ॥૯॥

વહ-બંધ-ઇવિચ્છેએ, અઇ-ભારે ભત્ત-પાણ-વુચ્છેએ; પઢમ-
વચસ-ઇઆરે, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૧૦॥

બીએ અણુવ્વચંમિ, પરિથૂલગ-અલિઅ-વચણ-વિરઇઓ,
આચરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાય-પ્પસંગેણં ॥૧૧॥

સહસા-રહસ-દારે, મોસુવએસે અ કૂડ-લેહે અ; બીય-
વચસઇઆરે, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૧૨॥

તઇએ અણુવચંમિ, થૂલગ-પર-દવ્વ-હરણ-વિરઈઓ;
આયરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥૧૩॥

તેના-હડપ્પઓગે, તપ્પડિરૂવે વિરુદ્ધ-ગમાણે અ; કૂડ-તુલ કૂડમાણે,
પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૧૪॥

ચઉત્થે અણુવચંમિ, નિચયં પર-દાર-ગમણ-વિરઈઓ,
આયરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥૧૫॥

અપરિગ્ગહિઆ ઇતર, અણંગ-વિવાહ-તિવ્વ-આણુરાગે, ચઉત્થ-
વચસ્સઇઆરે, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૧૬॥

ઇત્તો અણુવચએ પંચમંમિ, આયરિઆમપ્પસત્થમ્મિ; પરિમાણ-
પરિચ્છએ, ઇત્થ પમાય-પ્પસંગેણં ॥૧૭॥

ધણ-ધન્ન-ખિત્ત-વત્થુ-રૂપ્પ-સુવન્ને અ કુવિઅ-પરિમાણે; દુપએ
ચઉપ્પચંમિ ચ, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૧૮॥

ગમણસ્સ ઉ પરિમાણે, દિસાસુ ઉઠ્ઠં અહે અ તિરિઅં ચ; વુઠ્ઠિ સઇ-
અંતરદ્ધા, પઢમમ્મિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥૧૯॥

મજ્જંમિ અ મંસંમિ અ, પુપ્ફે અ ફલે અ ગંધ મલ્લે અ; ઉવભોગ-
પરિભોગે, બીયમ્મિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥૨૦॥

સચિત્તે પડિબદ્ધે, અપોલ-દુપ્પોલિઅં ચ આહારે; તુરછોસહિ-
ભકખાણયા, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૨૧॥

ઇંગાલી-વણ-સાડી-ભાડી-ફોડી-સુવજ્જએ કમ્મં; વાણિજ્જં ચેવ
દંત, લકખ-રસ-કેસ-વિસ-વિસયં ॥૨૨॥

એવં ખુ જંત-પિલ્લણ-કમ્મં નિલ્લંછણં ચ દવ-દાણં; સર-દહ-
તલાય-સોસં, અસઇ-પોસં ચ વજ્જિજ્જજા ॥૨૩॥

સત્થગ્ગિ-મુસલ-જંતગ, તણ-કટ્ઠે મંત-મૂલ-ભેસજ્જે; દિન્ને
દવાવિએ વા, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૨૪॥

નહાણુવ્વટ્ટણ-વન્નગ-વિલેવણે, સદ-રૂવ-રસ-ગંધ; વત્થા-
સણ-આભરણે, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં ॥૨૫॥

કંદપે કુક્કુષ્ઠએ, મોહરિ અહિગરણ ભોગ-અઠરિતે; દંડમ્મિ
અણટ્ઠાએ, તઠઅમ્મિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥૨૬॥

તિવિહે દુપ્પણિહાણે, અણવટ્ઠાણે તહા સઠ વિહૂણે; સામાઠઅ
વિતહ-કએ, પઢમે સિકખાવએ નિંદે ॥૨૭॥

આણવણે પેસવણે, સદે રૂવે અ પુગ્ગલકખેવે; દેસાવગાસિઅંમિ,
બીએ સિકખાવએ નિંદે ॥૨૮॥

સંથારૂચારવિહિ, પમાય તહ ચેવ ભોચણાભોએ, પોસહવિહિ-
વિવરીએ, તઠએ સિકખાવએ નિંદે ॥૨૯॥

સચિયત્તે નિક્કિખવણે, પિહિણે વવએસ મરછ રે ચેવ,
કાલાઠક્કમદાણે, ચઉત્થે સિકખાવએ નિંદે ॥૩૦॥

સુહિએસુ અ દુહિએસુ અ, જા મે અરસંજએસુ અણુકંપા, રાગેણ વ
દોસેણ વ, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૧॥

સાહૂસુ સંવિભાગો, ન કઓ તવ-ચરણ-કરણ-જુત્તેસુ; સંતે
ફાસુઅ-દાણે, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૨॥

છહલોએ પરલોએ, જીવિઅ-મરણે અ આસંસ-પઓગે, પંચવિહો
અઠચારો, મા મજ્ઞ હુજ્જ મરણંતે ॥૩૩॥

કાએણ કાઠઅરસ, પડિક્ક મે વાઠઅરસ વાયાએ, મણસા
માણસિઅરસ, સવ્વરસ વયાઠઆરસ ॥૩૪॥

વંદણ-વચ-સિકખા-ગારવેસુ સન્ના-કસાય-દૈડેસુ; ગુત્તીસુ અ
સમિઠસુ અ, જો અઠઆરો અ તં નિંદે ॥૩૫॥

સમ્મદ્ધિટ્ઠિ જીવો, જઠ વિ હુ પાવં સમાચરે કિંચિ, અપ્પો સિ હોઠ
બંધો, જેણ ન નિદ્ધંધસંકુણઠ ॥૩૬॥

તં પિ હુ સપડિક્કમણં, સપ્પરિઆવં સ-ઉત્તર-ગુણં ચ; ખિપ્પં
ઉવસામેઠ, વાહિવ્વસુ-સિક્કિખઓ વિજજો ॥૩૭॥

જહા વિસં કુટ્ઠગયં, મંત-મૂલ-વિસારયા, વિજજા હણંતિ મંતેહિં,
તોતં હવઠ નિવ્વિસં ॥૩૮॥

એવં અટ્ઠ-વિહં કમ્મં, રાગ-દોસ-સમજિજઅં, આલોઅંતો અ
નિંદંતો, ખિપ્પં હણ્ણ સુ-સાવઓ ॥૩૯॥

કથ-પાવો વિ મણ્ણુસ્સો, આલોઘય નિંદિય ગુરુ-સગાસે, હોઘ
અઘરેગ-લહુઓ, ઓહરિઅ-ભરૂવ્વ ભારવહો ॥૪૦॥

આવસ્સએણ એએણ, સાવઓ જઘવિ બહુ-રઓ હોઘ, દુકખાણ-
મંતકિરિઅં, કાહી અચિરેણ કાલેણ ॥૪૧॥

આલોઆણ બહુવિહા, ન ય સંભરિઆ પડિક્કમણ-કાલે, મૂલગુણ-
ઉત્તરગુણે, તં નિંદે તં ય ગરિહામિ ॥૪૨॥

તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલી-પન્નત્તસ્સ, અબ્ભુટ્ઠિઓ મિ આરાહણાએ;
(પછી ઊભા થઇને અથવા જમણો પગ નીચે રાખીને નીચેની ગાથાઓ બોલવી)
વિરઓ મિ વિરાહણાએ, તિવિહેણ પડિક્કંતો, વંદામિ જિણે ચઉલ્લીસં
॥૪૩॥

જાવંતિ ચેઘઆઠં ઉઠ્ઠે અ અહે અ તિરિઅલોએ અ. સવ્વાઠં તાઠં વંદે,
ઇહ સંતો તત્થ સંતાઠં. ॥૪૪॥

જાવંત કે વિ સાહૂ, ભરહેરવય-મહાવિદેહે અ, સવ્વેસિં તેસિં પાણઓ,
તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણં. ॥૪૫॥

ચિર-સંચિય-પાવ-પાણાસણીઘ, ભવ-સય-સહસ્સ-મહણીએ,
ચઉવીસ-જિણ-વિણિગ્ગય-કહાઘ, વોલંતુ મે દિઅહા ॥૪૬॥

મમ મંગલ-મરિહંતા, સિદ્ધા સાહૂ સુઅં ય ધમ્મો અ, સમ્મદ્દિટ્ઠી
દેવા, દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ ॥૪૭॥

પડિસિદ્ધાણં કરણો, કિર્યાણ-મકરણો પડિક્કમણં; અસદ્દહણો અ
તહા, વિવરીઅ-પરૂવણાએ અ ॥૪૮॥ ખામેમિ સવ્વ-જીવે, સવ્વે જીવા
ખમંતુ મે; મિત્તી મે સવ્વ-ભૂએસુ, વેરં મજ્ઞ ન કેણ્ણ ॥૪૯॥ એવં મહં
આલોઘઅ, નિંદિઅ ગરહિઅ-દુગંધિઅં સમ્મં; તિવિહેણ પડિક્કંતો, વંદામિ
જિણે ચઉલ્લીસં ॥૫૦॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,

મત્થઓણ વંદામિ.

દેવસિઅ આલોછઅ પરિક્કંતા, ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્
સંવત્સરી (પક્કિખ / ચઉમાસી) મુહપત્તિ પરિલેહું? ઇચ્છં.

(એમ કહી મુહપત્તિના ૫૦ બોલ બોલી 'મુહપત્તિ' નું પરિલેહણ કરવું
અને પછી વાંદણા દેવા)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહું, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
સંવત્છરો (પકખો/ચઉમાસિઅ) વઇક્કંતો? જત્તા-ભે? જવણિજજં ચ ભે?
ખામેમિ ખમાસમણો ! સંવત્છરીઅં (પક્કિખઅં/ચઉમાસિઅં) વઇક્કમં
આવસ્સિઆએ, પરિક્કમામિ ખમાસમણાણં, સંવત્છરીઆએ (પક્કિખઆએ
/ ચઉમાસિઆએ) આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ,
મણ-દુક્કડાએ, વચદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ,
માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિચ્છોવયારાએ, સવ્વ-
ધમ્માઇક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો
! પરિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહું, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
સંવત્છરો (પકખો/ચઉમાસિઅ) વઇક્કંતો? જત્તા-ભે? જવણિજજં ચ ભે?
ખામેમિ ખમાસમણો ! સંવત્છરીઅં (પક્કિખઅં/ચઉમાસિઅં) વઇક્કમં,
પરિક્કમામિ ખમાસમણાણં, સંવત્છરીઆએ (પક્કિખઆએ /
ચઉમાસિઆએ) આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ,
મણ-દુક્કડાએ, વચદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ,
માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિચ્છોવયારાએ, સવ્વ-

ધમ્માઠકમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઠઆરો કઓ, તરસ ખમાસમણો
! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩૧

ઇરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! અબ્ભુટ્ઠિઓહં ખામણેણં
અભિંતર સંવરછરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) ખામેઉં ? ‘ઇરછં’ ખામેમિ
સંવરછરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં)

(જમણો હાથ ચરવળા ઉપર અથવા કટાસણા ઉપર રાખીને અને
ડાબો હાથ મોઢાંની સામે રાખી મસ્તક નીચે રાખીને આગળ બોલવું)

(સંવત્સરી માટે) : બાર માસાણં, ચોવીસ પકખાણં,

ત્રણસો સાંઠક રાઇ-દિયાણં,

(પકખિ માટે : એક પકખસ્સ પત્તરસ રાઇ-દિયાણં)

(ચઉમાસી માટે : ચાર માસાણં, આઠ પકખાણં, એકસો વીસ રાઇદિયાણં)

જં કિંચિ અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણે, વિણાએ, વેચાવચ્ચે,
આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે, સમાસણે, અંતર-ભાસાએ, ઉવરિ-ભાસાએ,
જં કિંચિ મજ્જા વિણાય-પરિહીણં, સુહુમં વા બાયરં વા, તુભ્ભે જાણહં, અહં ન
જાણામિ; તરસ મિરછા મિદ્ધુક્કં.

(પછી ઊભા થઇને)

ઇરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સંવરછરિઅં (પકિખઅં /
ચઉમાસિઅં) આલોઉં ? ઇરછં. આલોએમિ જો મે સંવરછરિઓ (પકિખઓ /
ચઉમાસીઓ), અઠચારો, કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો,
ઉમ્મગ્ગો અ-કપ્પો, અ-કરણિજજો દુજ્જાઓ, દુલ્લિચિંતિઓ, અણાચારો,
અણિચ્છિઅલ્લો, અસાવગ-પાઉગ્ગો, નાણે, દંસણે, ચરિતાચરિત્તે, સુએ
સામાઇએ, તિણહં ગુત્તીણં, ચઉણહં કસાયાણં, પંચાણહ-મણુલ્લયાણં, તિણહં
ગુણલ્લયાણં, ચઉણહં સિકખાવયાણં, બારસ-વિહરસ સાવગધમ્મસ્સ, જં
ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં, તરસ મિરછા મિદ્ધુક્કં.

ઇરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સંવત્સરિઅં (પાક્ષિક / ચઉમાસી)

અતિચાર આલોઉં ? ઇચ્છં

સંવત્સરી / પાક્ષિક / ચઉમાસી અતિચાર
(મોટા અતિચાર)

નાણમ્મિ દંસણમ્મિ અ, ચરણમ્મિ તવમ્મિ તહુ ય વીરિચમ્મિ,
આચરણં આચારો, ઇઅ એસો પંચહા ભણિઓ. ૧

જ્ઞાનાચાર, દર્શનાચાર, ચારિત્રાચાર, તપાચાર, વીર્યાચાર, એ પંચવિધ આચાર માંહી અનેરો જે કોઇ અતિચાર સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કંડં.

તત્ર 'જ્ઞાનાચારે' આઠ અતિચાર -

કાલે વિણએ બહુમાણે ઉવહાણે તહુ અનિણહવણે;

વંજણ-અત્થ-તદુભએ, અટ્ટવિહો નાણમાચારો. ૧

જ્ઞાનકાળવેળાએ ભણ્યો ગણ્યો નહીં, અકાળે ભણ્યો, વિનયહીન, બહુમાન હીન; યોગ-ઉપધાન હીન, અનેરા કને ભણી અનેરો ગુરુ કહ્યો. દેવ-ગુરુ વાંદણે, પડિક્કમણે, સજ્જાય કરતાં, ભણતાં, ગણતાં, કૂડો અક્ષર કાને માત્રાએ અધિકો-ઓછો ભણ્યો, સૂત્ર કૂડું કહ્યું, અર્થ કૂડો કહ્યો, ^૧તદુભય કૂડાં કહ્યાં, ભણીને વિસાર્યા; સાધુતાણે ધર્મે કાજો અણઉદ્ધર્યે, દાંડો અણપડિલેહે, ^૨વસતિ અણશોધે, ^૩અણપવેસે, અસજ્જાય અણોજ્જાય માંહે શ્રી દશવૈકાલિક પ્રમુખ સિદ્ધાંત ભણ્યો-ગુણ્યો, શ્રાવકતાણે ધર્મે ^૪સ્થવિરાવલિ, પડિક્કમણ ઉપદેશમાલા પ્રમુખ સિદ્ધાંત ભણ્યો ગણ્યો, કાળવેળાએ કાજો અણઉદ્ધર્યે પઢ્યો.

જ્ઞાનોપગરણ-પાટી, પોથી, ઠવણી, કવલી, નવકારવાલી, સાપડા, સાપડી, ^૧દસ્તરી, ^૨વહી, ^૩કાગળિયા, ઓલિયા પ્રમુખ પ્રત્યે પગ લાગ્યો, થૂંક

૧. સૂત્ર અને અર્થ, ૨. ઉપાશ્રય, ૩. યોગોદ્ધરન આદિથી યોગ્યતા પ્રાપ્ત કર્યા વિના,
૪. આચાર્યના ચરિત્રો.

લાગ્યું, થૂંકે કરી અક્ષર માંજયો, ઓશીસે ધર્યો, કને છતાં આહાર નિહાર કીધો, જ્ઞાનદ્રવ્ય ભક્ષતાં ઉપેક્ષા કીધી, પ્રજ્ઞાપરાધે વિણાસ્યો, વિણાસતાં ઉવેખ્યો; છતી શક્તિએ સાર-સંભાળ ન કીધી, જ્ઞાનવંત પ્રત્યે દ્વેષ મત્સર ચિંતવ્યો. અવજ્ઞા આશાતના કીધી. કોઈ પ્રત્યે ભણતાં ગણતાં અંતરાય કીધો. આપણા જાણપણાતણો ગર્વ ચિંતવ્યો. મતિજ્ઞાન, શ્રુતજ્ઞાન, અવધિજ્ઞાન, મનઃપર્યવજ્ઞાન, કેવલજ્ઞાન, એ પંચવિધ જ્ઞાનતાણી અસદ્ગુણા કીધી. કોઈ તોતડો બોબડો (દેખી) હસ્યો, વૈતક્યો, અન્યથા પ્રરૂપણા કીધી. જ્ઞાનાચાર વિષઈઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કડં. (૧)

દર્શનાચારે આઠ અતિચાર-

નિસ્સંકિઅ નિક્કંખિય, નિવ્વિતિગિચ્છા અમૂઢદિટ્ઠી અ,
ઉવવૂહ ચિરીકરણો, વચ્છલ્લ પભાવણો અટ્ઠ. ૧

દેવ-ગુરુ-ધર્મ તણે વિષે નિઃશંકપણું ન કીધું. તથા એકાંત નિશ્ચય ન કીધો. ધર્મસંબંધીયા ફલતણે વિષે નિઃસંદેહ બુદ્ધિ ધરી નહીં. સાધુ સાધ્વીનાં મલ-મલિન ગાત્ર દેખી દુગંછા નિપજાવી, કુચારિત્રીયા દેખી ચારિત્રીયા ઉપર અભાવ હુઓ. મિથ્યાત્વીતણી પૂજા પ્રભાવના દેખી મૂઢદૃષ્ટિપણું કીધું, તથા સંઘમાંહે ગુણવંત તણી અનુપબૃંહણા કીધી. અસ્થિરીકરણ, અવાત્સલ્ય, અપ્રીતિ, અભક્તિ નિપજાવી, અબહુમાન કીધું. તથા દેવદ્રવ્ય, ગુરુદ્રવ્ય, જ્ઞાનદ્રવ્ય, સાધારણદ્રવ્ય, ભક્ષિત ઉપેક્ષિત પ્રજ્ઞાપરાધે વિણાશ્યાં, વિણાસતાં ઉવેખ્યાં, છતી શક્તિએ સાર સંભાળ ન કીધી; તથા સાધર્મિક સાથે કલહ કર્મબંધ કીધો. અધોતી, અષ્ટપડ-મુખકોશ પાખે દેવપૂજા કીધી. બિંબપ્રત્યે વાસકુંપી, ધૂપધાણું, કળશતણો ઠબકો લાગ્યો, બિમ્બ હાથ થકી પાડ્યું, ઉસાસ નિઃસાસ લાગ્યો. દેહરે ઉપાશ્રયે મલશ્લેષ્માદિક લોહું. દેહરામાંહે

૧. દફતર. ૨. ચોપડો. ૩. લખેલા કાગળના વીંટા. ૪. ઝાડો. ૫. ઓછી સમજને લીધે.
૬. ઉપેક્ષા. ૭. મશકરી કરી.

હાસ્ય, ખેલ, કેલિ, કુતૂહલ, આહાર, નિહાર કીધાં; પાન, સોપારી, 'નિવેદીયાં ખાધાં, ઠવણાયરિય હાથ થકી પાડ્યાં; પડિલેહવા વિસાર્યા. જિનભવને ચોરાશી આશાતના ગુરુ-ગુરુણી પ્રત્યે તેત્રીસ આશાતના કીધી હોય, ગુરુવચન 'તહત્તિ' કરી પડિવજ્યું નહીં. દર્શનાચાર વિષયઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કડં. (૨)

ચારિત્રાચારે આઠ અતિચાર

પણિહાણ જોગજુતો, પંચહિં સમિષહિં તીહિં ગુત્તીહિં;

એસ ચરિતાચારો, અટ્ઠવિહો હોઇ નાયવ્વો. ૧

ઈર્થાસમિતિ તે આણજોયે હિંડ્યા. ભાષાસમિતિ તે સાવઘ વચન બોલ્યા. એષણા સમિતિ તે તૃણ, ડગલ, અન્ન, પાણી, અસૂઝતું લીધું. આદાનભંડમત્તનિક્ખેવણા-સમિતિ તે આસન, શયન, ઉપકરણ, માતરું આણપૂંજી જીવાકુલ ભૂમિકાએ મૂક્યું-લીધું. પારિષાપનિકા-સમિતિ તે મલ, મૂત્ર, શ્લેષ્માદિક આણપૂંજી જીવાકુલ ભૂમિકાએ પરકવ્યું. મનોગુપ્તિ મનમાં આર્ત્તરૌદ્ર ધ્યાન ધ્યાયાં. વચનગુપ્તિ સાવઘ વચન બોલ્યા. કાયગુપ્તિ શરીર આણપડિલેહ્યું હલાવ્યું, આણપૂંજે બેઠા. એ અષ્ટ પ્રવચન માતા તે સાધુતણે ધર્મે સદૈવ અને શ્રાવકતણે ધર્મે સામાયિક પોસહ લીધે, રૂડી પેરે પાળ્યાં નહીં, ખંડણા વિરાધના હુઈ. ચારિત્રાચાર વિષયઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કડં.

વિશેષતઃ શ્રાવકતણે ધર્મે શ્રીસમ્યક્ત્વ મૂલ બાર વ્રત, સમ્યક્ત્વતણા પાંચ અતિચાર-સંકાકંખવિગિચ્છા.

શંકા - શ્રી અરિહંતતણાં બલ, અતિશય, જ્ઞાનલક્ષ્મી, ગાંભીર્યાદિક

૧. નેવેઘ.

ગુણ, શાશ્વતી પ્રતિમા, ચારિત્રિયાંના ચારિત્ર, શ્રી જિનવચન તણો સંદેહ કીધો.

આકાંક્ષા-બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ્વર, ક્ષેત્રપાલ, ^૧ગોગો, ^૨આસપાલ, પાદરદેવતા, ગોત્રદેવતા, ગ્રહપૂજા, ^૩વિનાયક, હનુમંત, સુગ્રીવ, વાલી, નાહ ઇત્યેવમાદિક દેશ, નગર, ગામ, ગોત્ર, નગરી, ^૪જુજુઆ, દેવ-દેહરાના પ્રભાવ દેખી રોગ આતંક કષ્ટ આવ્યે ઇહલોક પરલોકાર્થે પૂજ્યા, માન્યા; સિદ્ધ વિનાયક ^૫જીરાઉલાને માન્યું-ઇચ્છ્યું. બૌદ્ધ-સાંખ્યાદિક સંન્યાસી, ^૬ભરડા, ભગત, લિંગિયા, જોગીયા જોગી, ^૭દરવેશ અનેરા દર્શનીયા તણો કષ્ટ, મંત્ર, ચમત્કાર દેખી, પરમાર્થ જાણ્યા વિના ભૂલ્યા, વ્યામોહ્યા. કુશાસ્ત્ર શીખ્યાં, સાંભળ્યાં. શ્રાદ્ધ, સંવત્સરી, હોળી, બળેવ, માટીપૂનમ, અજા-પડવો, પ્રેતબીજ, ગૌરીત્રીજ, વિનાયક-ચોથ, નાગપંચમી, ઝીલણા છટ્ટી, શીલ-સાતમી, ધ્રુવ-આઠમી, નૌલી-નવમી, અહવા-દશમી, વ્રત-અચારશી, વચ્છ-બારશી, ધન-તેરસી, અનંતચઉદશી, અમાવાસ્યા, આદિત્યવાર, ઉત્તરાયણ, નૈવેદ્ય કીધાં. નવોદક, યાગ, ભોગ, ઉતારણાં કીધાં, કરાવ્યાં, અનુમોદ્યાં; પીંપળે પાણી ઘાલ્યાં, ઘલાવ્યાં; ઘર બાહિર ક્ષેત્રે, ખલે, કૂવે, તળાવે, નદીએ, ઢરે, વાવીએ, સમુદ્રે, કુંડે, પુન્ય-હેતુ સ્નાન કીધાં, કરાવ્યાં, અનુમોદ્યાં, દાન દીધાં. ગ્રહણ શનૈશ્વર, માહ માસે નવરાત્રીએ નહ્યાં. ^૮અજાણના થાપ્યાં. અનેરાઇ વ્રતવ્રતોલાં કીધાં, કરાવ્યાં.

‘વિતિગિરઘા’-ધર્મ સંબંધીયા ફલતણો વિષે સંદેહ કીધો. જિન અરિહંત ધર્મના આગાર, વિશ્વોપકારસાગર, મોક્ષમાર્ગના દાતાર ઇસ્યા, ગુણ ભણી ન માન્યા, ન પૂજ્યા. મહાસતી, મહાત્માની ઇહલોક પરલોક સંબંધીયા ભોગવાંછિત પૂજા કીધી. રોગ, આતંક કષ્ટ આવ્યે ખીણ વચન ભોગ માન્યા, મહાત્માના ભાત, પાણી, મલ, શોભાતણી નિંદા કીધી. કુચારિત્રીયા દેખી

૧. નાગદેવ-સર્પ. ૨. દિશાપાલ. ૩. ગણેશ. ૪. જુદા જુદા. ૫. દેવવિશેષ. ૬. બ્રાહ્મણ.

૭. ફકીર.

૮. અજાણ માણસોએ સ્થાપેલા.

ચારિત્રીયા ઉપર કુભાવ હુઓ. મિથ્યાત્વી તણી પૂજા-પ્રભાવના દેખી પ્રશંસા કીધી; પ્રીતિ માંડી; દાક્ષિણ્ય લગે તેહનો ધર્મ માન્યો, કીધો.

શ્રી સમ્યક્ત્વ-વિષયઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિહુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કડં.

પહેલે સ્થૂલ પ્રાણાતિપાત-વિરમણવ્રતે પાંચ અતિચાર-વહુબંધ-છવિરછેએ.

દ્વિપદ ચતુષ્પદ પ્રત્યે રીસવશે 'ગાઢો 'ઘાવ ઘાલ્યો, ગાઢે બંધને બાંધ્યો, અધિક ભાર ઘાલ્યો. નિર્લાંછન કર્મ કીધાં. ચારા-પાણી તણી વેળાએ સાર-સંભાળ ન કીધી. લેહણો-દેહણો કિણહિ પ્રત્યે લંઘાલ્યો, તેણે ભૂખ્યે આપણે જમ્યા, કને રહી મરાલ્યો, બંદીખાને ઘલાલ્યો. સજ્યાં ધાન્ય તાવડે નાખ્યાં, દળાલ્યાં, ભરડાલ્યાં, શોધી ન વાવર્યાં. ઈંધણ, છાણાં અણશોદ્યાં બાજ્યાં, તે માંહિ સાપ, વીંછી, ખજૂરા, સરવલા, માંકડ, જુઆ, ગિંગોડા 'સાહતાં મૂઆ, દુહલ્યા, રૂડે સ્થાનકે ન મૂક્યા. કીડી-મંકોડીના ઇંડા 'વિછોલ્યાં. લીખ ફોડી, ઉદેહી, કીડી, મંકોડી, ઘીમેલ, કાતરા, ચુડેલ, પતંગીયા, દેડકાં, અલસીયાં, ઇચળ, કુંતા, ડાંસ, મસા, બગતરા, માખી, તીડ પ્રમુખ જીવ વિણટ્ઠા. માળા હલાવતાં, ચલાવતાં પંખી, ચકલાં, કાગતણાં ઇંડા ફોડ્યાં. અનેરી એકેંદ્રિયાદિક જીવ વિણાસ્યા, ચાંખ્યા, દુહલ્યા. કાંઇ હલાવતાં, ચલાવતાં, પાણી છાંટતાં, અનેરા કાંઇ કામકાજ કરતાં નિર્ધર્મપણું કીધું. જીવરક્ષા રૂડી ન કીધી. સંખારો સૂકલ્યો. રૂડું ગળણું ન કીધું. અણગળ પાણી વાવર્યું, રૂડી જચણા ન કીધી, અણગળ પાણીએ ઝીલ્યા. લૂગડાં ધોયાં. ખાટલા તાવડે નાંખ્યા, ઝાટક્યા. જીવાકુલ ભૂમિ લીંપી. વાશી ગાર રાખી. દળણો, ખાંડણો, લીંપણો રૂડી જચણા ન કીધી. આઠમ ચઉદશના નિયમ ભાંગ્યા, ધૂણી કરાવી.

૧. આકરો. ૨. પ્રહાર. ૩. પકડતાં. ૪. જુદા કર્યાં.

પહેલે સ્થૂલ પ્રાણાતિપાત વિરમણ-વ્રત વિષયઓ અનેરો જે કોઇ અતિયાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કંડં.
(૧)

બીજે સ્થૂલ-મૃષાવાદ-વિરમણવ્રતે પાંચ અતિયાર-સહસા રહસસદારે.

સહસાત્કારે કુણાહિ પ્રત્યે અજુગતું ^૧આળ-અભ્યાખ્યાન દીધું. ^૨સ્વદારા-મંત્રભેદ કીધો. અનેરા કુણાહીનો મંત્ર, આલોચ, મર્મ પ્રકાશ્યો. કુણાહીને અનર્થ પાડવા કૂડીં બુદ્ધિ દીધી. કૂડો લેખ લખ્યો, કૂડી સાખ ભરી, ^૩થાપણ-મોસો કીધો. કન્યા, ગૌ, ઢોર, ભૂમિસંબંધી લેહણો દેહણો વ્યવસાયે વાદ વઢવાડ કરતાં મોટકું જૂઠું બોલ્યા. ડહાથ-પગ-તાણી ગાળ દીધી. કડકડા મોડયા, મર્મ વચન બોલ્યા. બીજે સ્થૂલ-મૃષાવાદ-વિરમણવ્રત વિષયઓ અનેરો જે કોઇ અતિયાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કંડં. (૨)

ત્રીજે સ્થૂલ અદ ત્તાદાન-વિરમણવ્રતે પાંચ અતિયાર-તેનાહડપ્પઓગે.

ઘર, બાહિર, ક્ષેત્રે, ખળે પરાઇ વસ્તુ અણમોકલી લીધી, વાવરી, ચોરાઇ વસ્તુ ^૪વહોરી. ચોર ઘાડ પ્રત્યે સંકેત કીધો, તેહને સંબલ દીધું, તેહની વસ્તુ લીધી. વિરુદ્ધ રાજ્યાતિકમ કીધો. નવા પુરાણા, સરસ, વિરસ, સજીવ, નિર્જીવ વસ્તુના ભેળ-સંભેળ કીધાં. કૂડે કાટલે, તોલે, માને, માટે, વહોર્યાં, દાણચોરી કીધી. કુણાહીને લેખે ^૫વરાંસ્યો. સાટે લાંચ લીધી, કૂડો કરહો કાઢ્યો, વિશ્વાસઘાત કીધો, પરવંચના કીધી. ^૬પાસંગ કૂડાં કીધાં. દાંડી

૧. કલંક. ૨. પોતાની સ્ત્રીની છાની છાની વાત પ્રગટ કરી. ૩. થાપણ ઓળવી.

૪. હાથ ભાંગે, પગ ભાંગે એમ કહ્યું. ૫. ખરીદ કરી.

ચઢાવી. ૃલહકે ત્રહકે કૂડાં કાટલાં માન માપાં કીધાં. માતા, પિતા, પુત્ર, મિત્ર, કલત્ર, વંચી કુણાહીને દીધું. જુદી ગાંઠ કીધી. યાપણ ઓળવી. કુણાહીને લેખે પલેખે ભૂલવ્યું. પડી વસ્તુ ઓળવી લીધી. ત્રીજે સ્થૂલ-અદત્તાદાન-વિરમણવ્રત વિષઘઓ અનેરો જે કોઘ અતિયાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કંડં. (૩)

ચોથે સ્વદારાસંતોષ, પરસ્ત્રી-ગમનવિરમણવ્રતે પાંચ અતિયાર-અપરિગ્ગહિયા-ઘત્તર.

અપરિગ્ગહીતાગમન, ઘત્વરપરિગ્ગહીતાગમન કીધું. વિધવા, વેશ્યા, પરસ્ત્રી, કુલાંગના, સ્વદારા-શોકતણો વિષે દૃષ્ટિ-વિપર્યાસ કીધો. સરાગ વચન બોલ્યાં. આઠમ ચૌદશ અનેરી પર્વતિથિના નિચમ લઘ ભાંગ્યા; ઁઘરઘરણાં કીધાં, કરાવ્યાં; વર-વહુ વખાણ્યાં. કુવિકલ્પ ચિંતવ્યો. અનંગકીડા કીધી. સ્ત્રીનાં અંગોપાંગ નીરખ્યાં. પરાયા. વિવાહ જોડયા. ઢીંગલા-ઢીંગલી પરણાવ્યાં. કામભોગતણો વિષે તીવ્ર અભિલાષ કીધો. અતિક્રમ, વ્યતિક્રમ, અતિયાર, અનાયાર સુહણો સ્વપ્નાંતરે હુઆ, કુસ્વપ્ન લાઘ્યાં. નટ, વિટ, સ્ત્રીશું હાંસું કીધું. ચોથે સ્વદારા-સંતોષ પરસ્ત્રી ગમનવિરમણ વ્રત વિષઘઓ અનેરો જે કોઘ અતિયાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કંડં. (૪)

પાંચમે પરિગ્રહ-પરિમાણ વ્રતે પાંચ અતિયાર-ઘણ-ઘત્ર-ખિત્ત-વત્થુ.

ઘન, ઘાન્ય, ક્ષેત્ર, ુવાસ્તુ, રૂપ્ય, સુવર્ણ, ુપ્ય, દ્વિપદ, ચતુષ્પદ એ નવવિધ પરિગ્રહતણા નિચમ ઉપરાંત વૃદ્ધિ દેખી, મૂર્છા લગે સંક્ષેપ ન કીધો;

૧. છેતર્યો. ૨. કાંટાના બે પાસા. ૩. લહેકો કરી. ૪. નાતરાં.

૧. ઘર વગેરે. ૨. તાંબુ, પિત્તળ, વગેરે ઘાતુઓ.

માતા, પિતા પુત્ર, સ્ત્રીતાણે લેખે કીધો. પરિગ્રહ પરિમાણ લીધું નહીં, લઇને પઢ્યું નહીં, પઢવું વિસાર્યું, અલીધું મેલ્યું, નિયમ વિસાર્યાં. પાંચમે પરિગ્રહ-પરિમાણ વ્રત વિષયઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિહુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કડં. (૫)

છટ્ટે દિક્પરિમાણવ્રતે પાંચ અતિચાર-ગમણરસ ચ પરિમાણે.

ઉર્ધ્વદિશિ, અધોદિશિ, તિર્યગ્દિશિએ જવા આવવા તણા નિયમ લઇ ભાંગ્યા. અનાભોગે વિસ્મૃત લગે અધિક ભૂમિ ગયા. ^૩પાઠવણી આધી-પાછી મોકલી. વહાણ વ્યવસાય કીધો. વર્ષાકાલે ગામતરું કીધું. ભૂમિકા એક ગમા સંક્ષેપી, બીજી ગમા વધારી. છટ્ટે દિક્પરિમાણવ્રત વિષયઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિહુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કડં. (૬)

સાતમે ભોગોપભોગ-વિરમણવ્રતે ભોજન આશ્રયી પાંચ અતિચાર અને કર્મહુંતી પંદર અતિચાર, એવં વીશ અતિચાર-સચિત્તે પડિબદ્ધે.

સચિત્ત નિયમ લીધે અધિક સચિત્ત લીધું. અપક્વાહાર, દુષ્પક્વાહાર, તુચ્છૌષધિતાણું ભક્ષણ કીધું. ઓળા, ^૧ઉંબી, પોંકપાપડી ખાધાં.

સચિત્ત-દલ્લ-વિગઇ, વાણહ-તંબોલ-વત્થ-કુસુમેસુ;
વાહણ-સયણ-વિલેવણ, બંભ-દિસિ-નહાણ-ભત્તેસુ.

એ ચૌદ નિયમ દિનગત, રાત્રિગત લીધા નહીં, લઇને ભાંગ્યા. બાવીશ અભક્ષ્ય, બત્રીશ અનંતકાય માંહિ આદુ, મૂળા, ગાજર, પિંડ, પિંડાણુ, કચૂરો, સૂરણ, કુણી આંબલી, ગળો વાઘરડાં ખાધાં, વાશી કઠોળ,

૩. મોકલવા યોગ્ય વસ્તુ.

૧. ઘઉંનું કણસેલું.

પોલી રોટલી, ત્રણ દિવસનું ઓદન લીધું, મધુ મહુડાં, માખણ, માટી, વેંગણ, પીલુ, પીચુ, પંપોટા, વિષ, હિમ, કરહા, ધોલવડાં, અજાણ્યા ફલ, ટિબરું, ગુંદાં, મહોર, બોળ-અથાણું, ^૧આમ્બલબોર, કાયું મીઠું, તિલ, ખસખસ, કોઠિબડાં ખાધાં. રાત્રિભોજન કીધાં. લગભગ વેળાએ વાળુ કીધું. દિવસ વિણ ઊગે શિરાવ્યા. તથા કર્મતઃ પત્તર કર્માદાન; ઇંગાલ-કમ્મે, વણ-કમ્મે, સાડી-કમ્મે, ભાડી-કમ્મે, ફોડી-કમ્મે, એ પાંચ કર્મ. દંત-વાણિજજે, લક્ષ-વાણિજજે, રસ-વાણિજજે, કેસ-વાણિજજે, એ પાંચ વાણિજ્ય. જંત-પિલ્લાણકમ્મે, નિલ્લંછણકમ્મે, દવગ્ગિદાવણયા, સર-દહ-તલાય-સોસણયા, અસઠ-પોસણયા, એ પાંચ સામાન્ય. એ પાંચ કર્મ, પાંચ વાણિજ્ય, પાંચ સામાન્ય, એવં પત્તર કર્માદાન બહુ સાવઘ મહારંભ, ^૨રાંગણ, ^૩લીહાણા, કરાવ્યા. ઇંટ નિભાડા પકાવ્યાં. ધાણી, ચણા, પક્વાત્ર કરી વેચ્યાં. વાશી માખણ તવાવ્યા. તિલ વહોર્યા. ફાગણ માસ ઉપરાંત રાખ્યા, ^૪દલીદો કીધો, ^૫અંગીઠા કરાવ્યાં. શ્વાન, બિલાડા, ^૬સૂડા, ^૭સાલહિ પોખ્યા. અનેરા જે કાંઈ બહુ સાવઘ ખર-કર્માદિક સમાચર્યા. વાશી ગાર રાખી, લીંપણે, ગુંપણે મહારંભ કીધો. આણશોધ્યા ચૂલા ^૮સંઘુકયા. ઘી, તેલ, ગોળ, છાશતણાં ભાજન ઉઘાડાં મૂક્યાં. તે માંહિ માખી, કુંતી, ઉંદર, ગીરોલી પડી, કીડી ચડી, તેની જયણા ન કીધી. સાતમે ભોગોપભોગ-વિરમણવ્રત વિષઠઓ અનેરો જે કોઈ અતિયાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કડં. (૭)

આઠમે અનર્થદંડ વિરમણવ્રતે પાંચ અતિયાર-કંદર્પે કુક્કુઠએ.

કંદર્પ લગે વિટ-ચેષ્ટા, હાસ્ય, ખેલ, કુતૂહલ કીધાં. પુરુષ-સ્ત્રીના હાવભાવ, રૂપ-શૃંગાર, વિષયરસ વખાણ્યા. રાજકથા, ભક્તકથા, દેશકથા, ર. ખાટાં.

૧. રંગાવવાનું કામ. ૨. કોલસા કરવાનું કામ. ૩. તલમાં ગોળ પાણી નાખી કૂટીને બનાવવાની સાંની. ૪. સોનીના ચૂલો. ૫. પોપટ. ૬. વનનો પોપટ. ૭. સળગાવ્યા.

સ્ત્રીકથા કીધી. પરાઠ 'તાંત કીધી તથા પૈશુન્યપણું કીધું, આર્ત-રૌદ્રધ્યાન ધ્યાયાં. 'ખાંડા, કટાર, કોશ, કુહાડા, રથ, 'ઉખલ, 'મુશલ, અગ્નિ, ઘરંટી, 'નિસાહ, દાતરડાં પ્રમુખ અધિકરણ 'મેલી, દાક્ષિણ્ય લગે માગ્યાં આપ્યાં. પાપોપદેશ કીધો. અષ્ટમી-ચતુર્દશીએ વાક્ય બોલ્યા. પ્રમાદાયરણ સેવ્યાં. 'અંધોલે, નાહણે, દાતણે, પગધોઆણે, 'ખેલ પાણી તેલ છાંટ્યાં, ઝીલણે ઝીલ્યાં, જુગટે રમ્યા, હિંચોલે હિંચ્યા, નાટક પ્રેક્ષણક જોયાં. કણ, 'કુવસ્તુ, ઢોર લેવરાવ્યાં. કર્કશ વચન બોલ્યા. આકોશ કીધા. અબોલા લીધા. કરકડા મોડ્યા, મચ્છર ઘર્યો. 'સંભેડા લગાડ્યા, શ્રાપ દીધા. 'ભેંસા, સાંઢ, 'હુડુ, કુકડા, શ્વાનાદિક ઝુઝાર્યા, ઝૂઝતા જોયા. 'ખાદી લગે અદેખાઇ ચિંતવી. માટી, મીકું, કણ, કપાશીયા, કાજવિણ ચાંખ્યા, તે ઉપર બેઠા, આલી વનસ્પતિ ખૂંદી. સૂઠ-શસ્ત્રાદિક નીપજાવ્યાં. ઘણી નિદ્રા કીધી. રાગ દ્વેષ લગે એકને ઋદ્ધિ પરિવાર વાંછી, એકને મૃત્યુહાનિ વાંછી. આઠમે અનર્થદંડ-વિરમણ વ્રત વિષયઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કડં. (૮)

નવમે સામાયિક વ્રતે પાંચ અતિચાર-તિવિહેદુપ્પણિહાણે.

સામાયિક લીધે મને આહુટ્ટ દોહુટ્ટ ચિંતવ્યું. સાવઘ વચન બોલ્યા. શરીર અણપડિલેહું હલાવ્યું. છતી વેળાએ સામાયિક ન લીધું. સામાયિક લઇ ઉઘાડે મુખે બોલ્યા. ઊંઘ આવી. વાત વિકથા ઘરતાણી ચિંતા કીધી. વીજ, દીવા તણી ઉજજેહિ હુઇ. કણ, કપાશીયા, માટી, મીકું, ખડી ધાવડી, અરણોટો, પાષાણ પ્રમુખ ચાંખ્યાં. પાણી, નીલ, ફૂલ, સેવાલ, હરિચકાય, બીચકાય ઇત્યાદિક 'આભડ્યાં. સ્ત્રી-તિર્યચ તણા નિરંતર પરંપર સંઘટ્ટ હુઆ. મુહપત્તિઓ સંઘટ્ટી. સામાયિક અણપૂચું પાર્યું, પારવું વિસાર્યું. નવમે

૮. હલકી વાત. ૯. તલવાર. | ૧. અનાજ વગેરે ખાંડવાનો ખાંડણિયો. ૨. સાંબેલું.

૩. દાળ વાટવાની છીપર. ૪. એકઠા કરીને. ૫. પીઠી ચોળવી. ૬. શ્લેષ્મ. ૭. હલકી સેડેલી વસ્તુ. ૮. સાચી જુઠી વાત. ૯. પાડા. ૧૦. બોકડા. ૧૧. ખ્યાતિ માટે. | ૧. સ્પર્શ્યા

સામાયિક વ્રત વિષયઓ અનેરો જે કોઈ અતિયાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિહુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કંડ. (૯)

દશમે દેશાવગાશિક વ્રતે પાંચ અતિયાર-આણવણો પેસવણો.

આણવણપ્પઓગે, પેસવણપ્પઓગે, સદાણુવાઈ, રૂવાણુવાઈ, બહિયાપુગ્ગલ પક્ખેવે. નિયમિત ભૂમિકામાંહિં બાહેરથી કાંઈ અણાવ્યું. આપણ કને થકી બાહેર કાંઈ મોકલ્યું, અથવા રૂપ દેખાડી, કાંકરો નાખી, સાદ કરી આપણપણું છતું જણાવ્યું. દશમે દેશાવગાશિક વ્રત વિષયઓ અનેરો જે કોઈ અતિયાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિહુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કંડ. (૧૦)

અગિયારમે પૌષધોપવાસ વ્રતે પાંચ અતિયાર-સંથારુચ્યારવિહિ.

અપ્પડિલેહિય દુપ્પડિલેહિય સિજ્જાસંથારએ, અપ્પડિલેહિય દુપ્પડિલેહિય ઉચ્યાર-પાસવણ ભૂમિ. પોસહુ લીધે સંથારાતણી ભૂમિ ન પૂંજી, બાહિરલા ^૧લહુડાં ^૨વડાં સ્થંડિલ દિવસે શોધ્યાં નહીં, પડિલેહ્યાં નહીં, માતરું અણપૂંજ્યું હલાવ્યું, અણપૂંજી ભૂમિકાએ પરઠવ્યું. પરઠવતાં ‘અણુજાણહુ જસ્સુગ્ગહો’ ન કહ્યો. પરઠવ્યા પૂઠે વાર ત્રણ ‘વોસિરે વોસિરે’ ન કહ્યો, પૌષધશાળામાંહિ પેસતાં ‘નિસીહિ,’ નિસરતાં ‘આવસ્સહિ’ વાર ત્રણ ભણી નહીં. પુઠવી, અપ્, તેઉ, વાઉ, વનસ્પતિ, ત્રસકાયતાણા સંઘટ્ટ, પરિતાપ, ઉપદ્રવ હુઆ, સંથારા-પોરિસી તણો વિધિ ભણવો વિસાર્યો, પોરિસીમાંહિ ઊંધ્યા, અવિધે સંથારો પાથર્યો. પારણાદિક્કતાણી ચિંતા કીધી, કાળવેળાએ દેવ ન વાંધાં, પડિક્કમાણું ન કીધું, પોસહુ ^૩અસુરો લીધો, ^૨સવેરો પાર્યો. પર્વતિથિએ પોસહુ લીધો નહીં. અગિયારમે પૌષધોપવાસ વ્રત

૨. લઘુનીતિ (પેશાબ). ૩. વડીનીતિ (ઝાડો).

૧. મોડો. ૨. વહેલો.

વિષયઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કંડં. (૧૧)

બારમે અતિથિ-સંવિભાગ-વ્રતે પાંચ અતિચાર-સચિતે નિક્ષિવણો.

સચિત વસ્તુ હેઠ ઉપર છતાં ^૧મહાત્મા મહાસતી પ્રત્યે અસૂઝતું દાન દીધું, દેવાની બુદ્ધિએ અસૂઝતું ફેડી સૂઝતું કીધું, પરાયું ફેડી આપણું કીધું, અણદેવાની બુદ્ધિએ સૂઝતું ફેડી અસૂઝતું કીધું, આપણું ફેડી પરાયું કીધું. ^૨વહોરવા વેળા ટળી રહ્યા. અસુર કરી મહાત્મા તેડયા. મત્સર ધરી દાન દીધું. ગુણવંત આવ્યે ભક્તિ ન સાચવી છતી શક્તિએ સાહુમ્ભિવચ્છલ્લ ન કીધું. અનેરા ધર્મક્ષેત્ર ^૩સીદાતાં છતી શક્તિએ ઉદ્ધર્યા નહીં. ^૪દીન ક્ષીણ પ્રત્યે અનુકંપાદાન ન દીધું. બારમે અતિથિ-સંવિભાગ વ્રત વિષયઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કંડં. (૧૨)

સંલેષણા તણા પાંચ અતિચાર-છહલોએ પરલોએ.

છહલોગા-સંસપ્પઓગે, પરલોગાસંસપ્પઓગે, જીવિઆ-સંસપ્પઓગે, મરણા-સંસપ્પઓગે, કામભોગાસંસપ્પઓગે. છહલોકે ધર્મના પ્રભાવ લગે રાજ-ઋદ્ધિ, સુખ, સૌભાગ્ય, પરિવાર વાંછ્યા; પરલોકે દેવ, દેવેન્દ્ર, વિદ્યાધર, ચક્રવર્તી તણી પદવી વાંછી; સુખ આવ્યે જીવિતવ્ય વાંછ્યું, દુઃખ આવ્યે મરણ વાંછ્યું, કામભોગતણી વાંછા કીધી. સંલેષણા વ્રત વિષયઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન,

૩. સાધુ-સાધ્વીને ન ખપે તેવું-અશુદ્ધ. ૪. આઘા પાછા ગયા.

૧. નિર્ધન. ૨. દુઃખી.

વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કંડં. (૧૩)

તપાચાર બાર ભેદ-છ બાહ્ય, છ અભ્યંતર. આણસાણમૂણા અરિઆ.

આણસાણ ભણી ઉપવાસ વિશેષ પર્વતિથિએ છતી શક્તિએ કીધો નહીં. ઊણોદરી વ્રત તે કોલિયા પાંચ સાત ઊણા રહ્યા નહીં. વૃત્તિસંક્ષેપ તે દ્રવ્ય ભણી સર્વ વસ્તુઓનો સંક્ષેપ કીધો નહીં. રસત્યાગ તે વિગયત્યાગ ન કીધો. કાયકલેશ લોચાદિક કષ્ટ સહન કર્યાં નહીં. સંલીનતા-અંગોપાંગ સંકોચી રાખ્યાં નહીં, પરચક્ષ્ણાણ ભાંગ્યાં, પાટલો ડગડગતો ફેડ્યો નહીં. ગંઠસી, પોરિસી, સાઢપોરિસી, પુરિમઠ્ઠ, એકાસણું, બેઆસણું, નીવિ, આચંબિલ પ્રમુખ પરચક્ષ્ણાણ પારવું વિસાર્યું, બેસતાં નવકાર ન ભણ્યો, ઊઠતાં પરચક્ષ્ણાણ કરવું વિસાર્યું, ગંઠસીયું ભાંગ્યું. નીવિ, આચંબિલ, ઉપવાસાદિ તપ કરી કાયું પાણી પીધું, વમન હુઓ. બાહ્ય તપ વિષયઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કંડં. (૧૪)

અભ્યંતર તપ - પાયચિછતં વિણઓ.

મનશુદ્ધે ગુરુકને આલોચણ લીધી નહીં; ગુરુદત્ત-પ્રાયશ્ચિત્ત તપ લેખાશુદ્ધે પહોંચાડ્યો નહીં; દેવ, ગુરુ, સંઘ, સાહુમ્મી પ્રત્યે વિનય સાચવ્યો નહીં. બાલ, વૃદ્ધ, ગ્લાન, તપસ્વી પ્રમુખનું વૈયાવચ્ય ન કીધું. વાંચના, પૃચ્છના, પરાવર્તના, અનુપ્રેક્ષા, ધર્મકથા લક્ષણ પંચવિધ સ્વાધ્યાય ન કીધો, ધર્મધ્યાન શુક્લધ્યાન ન ધ્યાયાં, આર્તધ્યાન રૌદ્રધ્યાન ધ્યાયાં. કર્મક્ષય-નિમિત્તે લોગરસ દશ-વીશનો કાઉરસગ્ગ ન કીધો. અભ્યંતર તપ વિષયઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કંડં. (૧૫)

૧. અટકાવ્યો નહીં-સ્થિર ન કર્યો.

વીર્યાચારના ત્રણ અતિચાર-અણિગૂહિઅ બલવીરિઓ.

પઢવે, ગુણવે, વિનય, વૈયાવચ્ય, દેવપૂજા, સામાયિક, પોસહ, દાન, શીલ, તપ, ભાવનાદિક, ધર્મકૃત્યને વિષે મન વચન કાયા તણું છતું^૧ બળ, છતું^૨ વીર્ય ગોપવ્યું. રૂડાં પંચાંગ ખમાસમણ ન દીધાં. વાંદણાતણા આવર્તવિધિ સાચવ્યા નહીં. ^૩અન્યચિત્ત નિરાદરપણે બેઠા. ઉતાવળું દેવવંદન, પડિક્કમણું કીધું. વીર્યાચાર વિષયઓ અનેરો જે કોઇ અતિચાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિહુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કડં. (૧૬)

*નાણાઇઅટ્ઠ પઇવય, સમ્મસંલેહણ પણ પત્તરકમ્મેસુ,
બારસતપ વિરિઅતિગં ચઉલ્લીસસયં અઇચારા.

પડિસિદ્ધાણં કરણે. પ્રતિષેધ અભક્ષ્ય, અનંતકાય, બહુબીજભક્ષણ, મહારંભ પરિગ્રહાદિક કીધાં. જીવાજીવાદિક સૂક્ષ્મ વિચાર સદ્ધ્યા નહીં, આપણી કુમતિ લગે ઉત્સૂત્ર-પ્રરૂપણા કીધી. તથા પ્રાણાતિપાત, મૃષાવાદ, અદત્તાદાન, મૈથુન, પરિગ્રહ, ક્રોધ, માન, માયા, લોભ, રાગ, દ્વેષ, કલહ, અભ્યાખ્યાન, પૈશુન્ય, રતિ-અરતિ, પર-પરિવાદ, માયા-મૃષાવાદ, મિથ્યાત્વશલ્ય એ અઢાર પાપસ્થાનક કીધાં, કરાવ્યાં, અનુભોદાં હોય; દિનકૃત્ય-પ્રતિક્રમણ, વિનય, વેયાવચ્ય ન કીધાં. અનેરું જે કાંઇ વીતરાગની આજ્ઞા વિરુદ્ધ કીધું, કરાવ્યું, અનુભોદું હોય, એ *ચિહું પ્રકારમાંહે અનેરો જે કોઇ અતિચાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિહુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કડં. (૧૭)

૧. ઇન્દ્રિયો અને શરીરની શક્તિ. ૨. આત્માની શક્તિ, ૩. શૂન્ય ચિત્તે

* જ્ઞાનાદિના એટલે જ્ઞાનાચાર, દર્શનાચાર અને ચારિત્રાચારના આઠ આઠ તે (૨૪), પ્રત્યેકવ્રતના એટલે શ્રાવકના બાર વ્રતના દરેકના પાંચ તે (૬૦). સમ્યક્ત્વ, અને સંલેષણના પાંચ પાંચ તે (૧૦), કર્માદાનના (૧૫) તપાચારના (૧૨) અને વીર્યાચારના (૩) એમ સર્વ મળી ૧૨૪ અતિચાર.

* ૧. પ્રતિષિદ્ધ વસ્તુનું કરવું, ૨. કરવા યોગ્ય અનુષ્ઠાનનું ન કરવું, ૩. વીતરાગના વચનની અશ્રદ્ધા કરવી અને ૪. વિપરીત પ્રરૂપણા કરવી એ ચાર પ્રકાર.

એવંકારે શ્રાવકતાણે ધર્મે શ્રીસમ્યક્ત્વ મૂલ બાર વ્રત એકસો ચોવીસ અતિયાર માંહિ અનેરો જે કોઇ અતિયાર, સંવત્સરી (પક્ષ/ચઉમાસી) દિવસમાંહિ, સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિદુક્કંડં. (૧૨)

સત્ત્વસ્સ વિ સંવચ્છરિઅ (પક્કિખઅ / ચઉમાસિઅ), દુચ્ચિંતિઅ, દુબ્ભાસિઅ, દુચ્ચિટ્ઠિઅ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ઇચ્છં તસ્સ મિચ્છામિદુક્કંડં.

ઇચ્છકારી ભગવન્ ! પસાય કરી સંવત્સરી (પક્કિખ / ચઉમાસી) તપ પ્રસાદ કરશોજી.

સંવત્સરી માટે : અટ્ઠમભત્તેણં, ત્રણ ઉપવાસ, છ આયંબિલ, નવ નીવિ, બાર એકાસણાં, ચોવીસ બેઆસણાં, છ હજાર સજ્જાય, અથવા ૬૦ બાંધી માળા યથાશક્તિ તપ કરી પહોંચાડજો.

(પક્કિખ માટે : ચઉત્થેણં એક ઉપવાસ, બે આયંબિલ, ત્રણ નીવિ, ચાર એકાસણા, આઠ બિયાસણા, બે હજાર સજ્જાય, યથાશક્તિ તપ કરી પહોંચાડજો.)

(ચઉમાસી માટે : છટ્ઠેણં બે ઉપવાસ, ચાર આયંબિલ, છ નીવિ, આઠ એકાસણા, સોળ બિઆસણા, ચાર હજાર સજ્જાય, યથાશક્તિ તપ કરી પહોંચાડજો.)

(તપ કર્યું હોય તો 'પઇટ્ઠિઓ' કહેવું અને
કરવાનું હોય તો 'તહત્તિ' કહેવું)

(પછી બે વાંદણા)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !

સંવત્છરો (પકખો/ચઉમાસિઅ) વઘક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! સંવત્છરીઅં (પકિખઅં/ચઉમાસિઅં) વઘક્કમં આવરિસઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, સંવત્છરીઆએ (પકિખઆએ / ચઉમાસિઆએ) આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિરછાએ, મણ-દુક્કડાએ, વચદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિરછોવયારાએ, સવ્વ-ધમ્માઘક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

છરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે ! સંવત્છરો (પકખો/ચઉમાસિઅ) વઘક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! સંવત્છરીઅં (પકિખઅં/ચઉમાસિઅં) વઘક્કમં, પડિક્ક મામિ ખમાસમણાણં, સંવત્છરીઆએ (પકિખઆએ / ચઉમાસિઆએ) આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિરછાએ, મણ-દુક્કડાએ, વચદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિરછોવયારાએ, સવ્વ-ધમ્માઘક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

છરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! અબ્ભુટ્ઠિઓહં પત્તેએ ખામણેણં અભિમંતર-સંવરછરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) ખામેઉં ? ઇરછં, ખામેમિ સંવરછરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં)

(એમ બોલીને જમણો હાથ કટાસણા યા ચરવળા ઉપર રાખીને નીચે મુજબ સૂત્ર બોલવું)
(સંવત્સરી માટે) : બાર માસાણં, ચૌવીસ પકખાણં, ત્રણસો સાંઘઠ રાઘ-દિયાણં,

(પકખિઅ માટે : એક પકખરસ પત્તરસ રાઠ-દિયાણું)

(ચઉમાસી માટે : ચાર માસાણું, આઠ પકખાણું, એકસો વીસ રાઠદિયાણું)

જં કિંચિ અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણે, વિણાએ, વેચાવચ્ચે, આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે, સમાસણે, અંતર-ભાસાએ, ઉવરિ-ભાસાએ, જં કિંચિ મજ્ઝ વિણાય-પરિહીણું, સુહુમં વા બાયરં વા, તુભ્ભે જાણહં, અહં ન જાણામિ; તસ્સ મિચ્છા મિદુક્કંડં.

(પછી સકળ શ્રી સંઘને મિચ્છા મિદુક્કંડં કહેવા)

(પછી બે વાંદણા)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણહં, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણું બહુ-સુભેણ ભે ! સંવત્છરો (પકખો/ચઉમાસિઅ) વઘક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! સંવત્છરીઅં (પકખિઅં/ચઉમાસિઅં) વઘક્કમં આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણું, સંવત્છરીઆએ (પકખિઆએ / ચઉમાસિઆએ) આસાયણાએ તિત્તીસન્નચરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ, વચ્ચદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સ્વ-કાલિઆએ સ્વ-મિચ્છોવચારાએ, સ્વ-ધમ્માઘક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણું વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણહં, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણું બહુ-સુભેણ ભે ! સંવત્છરો (પકખો/ચઉમાસિઅ) વઘક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! સંવત્છરીઅં (પકખિઅં/ચઉમાસિઅં) વઘક્કમં, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણું, સંવત્છરીઆએ (પકખિઆએ /

ચઉમાસિઆએ) આસાચણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિરઘાએ, માણ-દુક્કડાએ, વચદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિરઘોવચારાએ, સવ્વ-ધમ્માઇક્કમણાએ, આસાચણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

દેવસિઅ આલોઇઅ, પડિક્કંતા ઇરઘાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સંવરછરીઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) પડિક્કમામિ ? સમ્મં પડિક્કમામિ ‘ઇરઘં’

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં, સાવજ્જં જોગં પરચકખામિ, જાવ નિયમં પજજુવાસામિ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ.

ઇરઘામિ પડિક્કમિઉં, જો મે સંવરછરીઓ (પકિખઓ / ચઉમાસિઓ), અઇચારો, કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અ-કપ્પો, અ-કરણિજજો દુજ્જાઓ, દુલ્લિચિંતિઓ, અણાચારો, અણિચિઇઅવ્વો, અસાવગ-પાઉગ્ગો, નાણે દંસણે, ચરિતાચરિત્તે, સુએ સામાઇએ, તિણ્ણં ગુત્તીણં, ચઉણ્ણં કસાયાણં, પંચણ્ણ-મણુવ્વયાણં, તિણ્ણં ગુણુવ્વયાણં, ચઉણ્ણં સિકખાવયાણં, બારસ-વિહરસ સાવગ-ધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં, તસ્સ મિરઘા મિદુક્કડં.

ઇરઘામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, મત્થએણ વંદામિ.

ઇરઘાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સંવરસરી (પકિખ / ચઉમાસિ) સૂત્ર કહું ? ‘ઇરઘં’

(પછી નવકાર ત્રણ વાર ગણવા, કોઇ પણ એક શ્રાવક વંદિતુ સૂત્ર કહે તે નીચે મુજબ છે.
બાકીના બધા કાઉસ્સગ્ગ મુદ્રામાં ઉભા રહે.)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો
 ઉવજ્જાયાણં. નમો લોએ સ્વ-સાહુણં. એસો પંચ-નમુક્કારો,
 સ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણં ચ સ્વેસિં, પઢમં હવઘ મંગલં.

(વંદિતુ સૂત્ર)

વંદિતુ સ્વ-સિદ્ધે, ધમ્માચરિએ અ સ્વ-સાહુ અ; ઇચ્છામિ
 પડિક્કમિઉં, સાવગ-ધમ્મઘઆરસ ॥૧॥

જો મે વયાઘઆરો, નાણે તહ દંસણે ચરિત્તે અ; સુહુમો અ બાયરો વા,
 તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૨॥

દુવિહે પરિગ્ગહમ્મિ, સાવજ્જે બહુવિહે અ આરંભે; કારાવણે અ
 કરણે, પડિક્કમે સંવચ્છરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સ્વં ॥૩॥

જં બદ્ધમિંદિએહિં, ચઉહિં કસાએહિં અપ્પસત્થેહિં; રાગેણ વ દોસેણ
 વ, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૪॥

આગમણે નિગ્ગમણે, ઠાણે ચંકમણે અણાભોગે, અભિઓગે અ
 નિઓગે, પડિક્કમે સંવચ્છરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સ્વં ॥૫॥

સંકા-કંખ વિગિચ્છા, પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ; સમ્મત્તરસ-
 ઇઆરે, પડિક્કમે સંવચ્છરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સ્વં ॥૬॥

ઇક્કાય-સમારંભે, પચણે અ પચાવણે અ જે દોસા, અત્તટ્ઠા ચ
 પરટ્ઠા, ઉભયટ્ઠા ચેવ તં નિંદે ॥૭॥

પંચણહ મણુવ્વયાણં, ગુણ-વ્વયાણં ચ તિણહમઘચારે, સિકખાણં ચ
 ચઉણહં, પડિક્કમે સંવચ્છરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સ્વં ॥૮॥

પઢમે અણુવ્વચંમિ, થૂલગ-પાણાઘવાય-વિચ્છઓ, આચરિય-
 મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાય-પ્પસંગેણં ॥૯॥

વહ-બંધ-ઇવિચ્છેએ, અઘ-ભારે ભત્ત-પાણ-વુચ્છેએ; પઢમ-
 વચરસ-ઇઆરે, પડિક્કમે સંવચ્છરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સ્વં
 ॥૧૦॥

બીએ અણુવચંમિ, પરિથૂલગ-અલિઅ-વચણ-વિરઘઓ,
આયરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થપમાય-પ્પસંગેણં ॥૧૧॥

સહસા-રહસ-દારે, મોસુવએસે અ કૂડ-લેહે અ; બીય-
વચસઘઆરે, પડિક્કમે સંવરઘરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં
॥૧૨॥

તઘએ અણુવચંમિ, થૂલગ-પર-દવ્વ-હરણ-વિરઈઓ;
આયરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થપમાયપ્પસંગેણં ॥૧૩॥

તેના-હડપ્પઓગે, તપ્પડિરૂવે વિરુદ્ધ-ગમાણે અ; કૂડ-તુલ કૂડમાણે,
પડિક્કમે સંવરઘરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં ॥૧૪॥

ચઉત્થે અણુવચંમિ, નિરચં પર-દાર-ગમાણ-વિરઘઓ,
આયરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થપમાયપ્પસંગેણં ॥૧૫॥

અપરિગ્ગહિઆ ઇત્તર, અણંગ-વિવાહ-તિવ્વ-આણુરાગે, ચઉત્થ-
વચસઘઆરે, પડિક્કમે સંવરઘરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં
॥૧૬॥

ઇત્તો અણુવચએ પંચમંમિ, આયરિઆમપ્પસત્થમ્મિ; પરિમાણ-
પરિરઘએ, ઇત્થપમાય-પ્પસંગેણં ॥૧૭॥

ધણ-ધન્ન-ખિત્ત-વત્થુ-રૂપ્પ-સુવન્ને અ કુવિઅ-પરિમાણે; દુપએ
ચઉપ્પચંમિ ચ, પડિક્કમે સંવરઘરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં
॥૧૮॥

ગમાણસ ઓ પરિમાણે, દિસાસુ ઓઠું અહે અ તિરિઅં ચ; વુઠ્ઠિ સઘ-
અંતરદ્ધા, પઠમમ્મિ ગુણુવચએ નિંદે ॥૧૯॥

મજ્જંમિ અ મંસંમિ અ, પુપ્ફે અ ફલે અ ગંધ મલ્લે અ; ઉવભોગ-
પરિભોગે, બીયમ્મિ ગુણુવચએ નિંદે ॥૨૦॥

સચિત્તે પડિબદ્ધે, અપોલ-દુપ્પોલિઅં ચ આહારે; તુરઘોસહિ-
ભકખણયા, પડિક્કમે સંવરઘરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં ॥૨૧॥

ઇંગાલી-વણ-સાડી-ભાડી-ફોડી-સુવજ્જએ કમ્મં; વાણિજ્જં ચેવ

દંત, લકખ-રસ-કેસ-વિસ-વિસયં ॥૨૨॥

એવં ખુ જંત-પિલ્લાણ-કમ્મં નિલ્લાંછણં ચ દવ-દાણં; સર-દહ-
તલાય-સોસં, અસઘ-પોસં ચ વજિજજજા ॥૨૩॥

સત્થગ્ગિ-મુસલ-જંતગ, તણ-કટ્ઠે મંત-મૂલ-ભેસજજે; દિન્ને
દવાવિએ વા, પડિક્કમે સંવચ્છરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં
॥૨૪॥

નહાણુવ્વટ્ટણ-વન્નગ-વિલેવણે, સદ્-રૂવ-રસ-ગંધ; વત્થા-
સણ-આભરણે, પડિક્કમે સંવચ્છરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં
॥૨૫॥

કંદપ્પે કુક્કુઠએ, મોહરિ અહિગરણ ભોગ-અઠરિત્તે; દંડમ્મિ
અણટ્ઠાએ, તઠઅમ્મિ ગુણુવ્વએ નિંદે ॥૨૬॥

તિવિહે દુપ્પણિહાણે, અણવટ્ઠાણે તહા સઘ વિહૂણે; સામાઘઅ
વિતહ-કએ, પઢમે સિકખાવએ નિંદે ॥૨૭॥

આણવાણે પેસવાણે, સદ્દે રૂવે અ પુગ્ગલકખેવે; દેસાવગાસિઅંમિ,
બીએ સિકખાવએ નિંદે ॥૨૮॥

સંથારૂચ્યારવિહિ, પમાય તહ ચેવ ભોચણાભોએ, પોસહવિહિ-
વિવરીએ, તઠએ સિકખાવએ નિંદે ॥૨૯॥

સચ્ચિત્તે નિકિખવણે, પિહિણે વવએસ મચ્છરે ચેવ,
કાલાઠક્કમદાણે, ચઉત્થે સિકખાવએ નિંદે ॥૩૦॥

સુહિએસુ અ દુહિએસુ અ, જા મે અરસંજએસુ અણુકંપા, રાગેણ વ
દોસેણ વ, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૧॥

સાહૂસુ સંવિભાગો, ન કઓ તવ-ચરણ-કરણ-જુત્તેસુ; સંતે
ફાસુઅ-દાણે, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૨॥

ઇહલોએ પરલોએ, જીવિઅ-મરણે અ આસંસ-પઓગે, પંચવિહો
અઠચારો, મા મજ્ઞ હુજ્જ મરણંતે ॥૩૩॥

કાએણ કાઠઅરસ, પડિક્કમે વાઠઅરસ વાયાએ, મણસા

માણસિઅરસ, સવ્વરસ વયાઇઆરસ ॥૩૪॥

વંદણ-વય-સિકખા-ગારવેસુ સન્ના-કસાય-દૈસુ; ગુત્તીસુ અ
સમિઇસુ અ, જો અઇઆરો અતં નિંદે ॥૩૫॥

સમ્મદિટ્ઠિ જીવો, જઇ વિ હુ પાવં સમાયરે કિંચિ, અપ્પો સિ હોઇ
બંધો, જેણ ન નિદ્ધંધસં કુણઇ ॥૩૬॥

તં પિ હુ સપડિક્કમણં, સપ્પરિઆવં સ-ઉત્તર-ગુણં ચ; ખિપ્પં
ઉવસામેઇ, વાહિવ્વ સુ-સિક્ખિઓ વિજજો ॥૩૭॥

જહા વિસં કુટ્ઠગયં, મંત-મૂલ-વિસારયા, વિજજા હણંતિ મંતેહિં,
તોતં હવઇ નિવ્વિસં ॥૩૮॥

એવં અટ્ઠ-વિહં કમ્મં, રાગ-દોસ-સમજિજઅં, આલોઅંતો અ
નિંદંતો, ખિપ્પં હણઇ સુ-સાવઓ ॥૩૯॥

કય-પાવો વિ મણુસો, આલોઇય નિંદિય ગુરુ-સગાસે, હોઇ
અઇરેગ-લહુઓ, ઓહરિઅ-ભરૂવ્વ ભારવહો ॥૪૦॥

આવરસએણ એએણ, સાવઓ જઇવિ બહુ-રઓ હોઇ, દુકખાણ-
મંતકિરિઅં, કાહી અચિરેણ કાલેણ ॥૪૧॥

આલોઆણા બહુવિહા, ન ચ સંભરિઆ પડિક્કમણ-કાલે, મૂલગુણ-
ઉત્તરગુણો, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૪૨॥

તરસ ધમ્મરસ કેવલી-પન્નત્તરસ, અબ્ભુટ્ઠિઓ મિ આરાહણાએ;
વિરઓ મિ વિરાહણાએ, તિવિહેણ પડિક્કંતો, વંદામિ જિણો ચઉવ્વીસં
॥૪૩॥

જાવંતિ ચેઇઆઇં ઉઠ્ઠે અ અહે અ તિરિઅલોએ અ. સવ્વાઇં તાઇં વંદે,
ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇં. ॥૪૪॥

જાવંત કે વિ સાહુ, ભરૂહેરવય-મહાવિદેહે અ, સવ્વેસિં તેસિં પાણાઓ,
તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણં. ॥૪૫॥

ચિર-સંચિય-પાવ-પાણાસણીઇ, ભવ-સય-સહુરસ-મહણીએ,
ચઉવીસ-જિણ-વિણિગ્ગય-કહાઇ, વોલંતુ મે દિઅહા ॥૪૬॥

મમ મંગલ-મરિહંતા, સિદ્ધા સાહુ સુઅં ચ ધમ્મો અ, સમ્મદિટ્ઠી
દેવા, દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ ॥૪૭॥

પડિસિદ્ધાણં કરણો, કિચ્યાણ-મકરણો પડિક્કમણં; અસદ્દહણો અ
તહા, વિવરીઅ-પરૂવણાએ અ ॥૪૮॥

ખામેમિ સવ્વ-જીવે, સવ્વે જીવા ખમંતુ મે; મિત્તી મે સવ્વ-ભૂએસુ,
વેરં મજ્ઝ નકેણ્ણ ॥૪૯॥

એવં મહં આલોઠઅ, નિંદિઅ ગરહિઅ-દુગંધિઅં સમ્મં; તિવિહેણ
પડિક્કંતો, વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥૫૦॥

(પછી શ્રુત દેવતાની સ્તુતિ નીચે મુજબ બોલવી)

સુઅદેવથા ભગવઈ, નાણાવરણીઅ-કમ્મ-સંઘાયં,
તેસિં ખવેઉ સચયં, જેસિં સુઅ-સાયરે ભત્તી ॥૧॥

(પછી નીચે બેસીને જમણો ઢીંચણ ઉપર કરીને એક જણ નીચે મુજબ બોલે)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો
ઉવજ્ઝાયાણં. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણં. એસો પંચ-નમુક્કારો,
સવ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઠ મંગલં.

કરેમિ ભંતે ! સામાઘયં, સાવજ્જં જોગં પરચકખામિ, જાવ નિયમં
પજ્જુવાસામિ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ ન
કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં
વોસિરામિ.

છરછામિ પડિક્કમિઉં જો મે સંવરછરીઓ (પકિખઓ /
ચઉમાસિઓ), અઘચારો, કઓ, કાઘઓ, વાઘઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો,
ઉમ્મગ્ગો, અ-કપ્પો, અ-કરણિજજો દુજ્ઝાઓ, દુત્વિચિંતિઓ,
અણાચારો, અણિચિંચિઅવ્વો, અસાવગપાઉગ્ગો, નાણે દંસણે,
ચરિતાચરિત્તે, સુએ સામાઘએ, તિણ્ણં ગુત્તીણં, ચઉણ્ણં કસાયાણં, પંચણ્ણ-
મણ્ણવ્વયાણં, તિણ્ણં ગુણ્ણવ્વયાણં, ચઉણ્ણં સિકખાવયાણં, બારસ-વિહરસ

સાવગ-ધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છા મિદુક્કં.

(વંદિતુ સૂત્ર)

વંદિતુ સવ્વ-સિદ્ધે, ધમ્માયરિએ અ સવ્વ-સાહૂ અ; ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં, સાવગ-ધમ્મઘઆરસ્સ ॥૧॥

જો મે વયાઇઆરો, નાણે તહ દંસણે ચરિત્તે અ; સુહુમ્મો અ બાયરો વા, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૨॥

દુવિહે પરિગ્ગહમ્મિ, સાવજજે બહુવિહે અ આરંભે; કારાવણે અ કરણે, પડિક્કમે સંવચ્છરિઅં (પક્કિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં ॥૩॥

જં બદ્ધમિંદિઓહિં, ચઉહિં કસાઓહિં અપ્પસત્થેહિં; રાગેણ વ દોસેણ વ, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૪॥

આગમણે નિગ્ગમણે, ઠાણે ચંકમણે અણ્ણાભોગે, અભિઓગે અ નિઓગે, પડિક્કમે સંવચ્છરિઅં (પક્કિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં ॥૫॥

સંકા-કંખ વિગિચ્છા, પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ; સમ્મત્તસ્સ-ઇઆરે, પડિક્કમે સંવચ્છરિઅં (પક્કિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં ॥૬॥

ઇક્કાય-સમારંભે, પચણે અ પચાવણે અ જે દોસા, અત્તટ્ઠા ચ પરટ્ઠા, ઉભચટ્ઠા ચેવ તં નિંદે ॥૭॥

પંચણહ મણુવ્વચાણં, ગુણ-વ્વચાણં ચ તિણહમઇચારે, સિકખાણં ચ ચઉણહં, પડિક્કમે સંવચ્છરિઅં (પક્કિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં ॥૮॥

પઢમે અણુવ્વચંમિ, થૂલગ-પાણાઇવાય-વિરઇઓ, આચરિય-મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાય-પ્પસંગેણં ॥૯॥

વહ-બંધ-ઇવિચ્છેએ, અઇ-ભારે ભત્ત-પાણ-વુચ્છેએ; પઢમ-વચસ્સ-ઇઆરે, પડિક્કમે સંવચ્છરિઅં (પક્કિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં ॥૧૦॥

બીએ અણુવ્વચંમિ, પરિથૂલગ-અલિઅ-વચણ-વિરઇઓ, આચરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાય-પ્પસંગેણં ॥૧૧॥

સહસા-રહસ્સ-દારે, મોસુવએસે અ કૂડ-લેહે અ; બીય-

વયસ્સઘઆરે, પડિક્કમે સંવરઘરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં
॥૧૨॥

તઘએ અણુવ્વચંમિ, થૂલગ-પર-દવ્વ-હરણ-વિરઈઓ;
આયરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥૧૩॥

તેના-હડપ્પઓગે, તપ્પડિરૂવે વિરુદ્ધ-ગમણે અ; કૂડ-તુલ કૂડમાણે,
પડિક્કમે સંવરઘરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં ॥૧૪॥

ચઉત્થે અણુવ્વચંમિ, નિરચં પર-દાર-ગમણ-વિરઈઓ,
આયરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥૧૫॥

અપરિગ્ગહિઆ ઇત્તર, અણંગ-વિવાહ-તિવ્વ-આણુરાગે, ચઉત્થ-
વયસ્સઘઆરે, પડિક્કમે સંવરઘરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં
॥૧૬॥

ઇત્તો અણુવ્વએ પંચમંમિ, આયરિઆમપ્પસત્થમ્મિ; પરિમાણ-
પરિરઘેએ, ઇત્થ પમાય-પ્પસંગેણં ॥૧૭॥

ધણ-ધન્ન-ખિત્ત-વત્થુ-રૂપ્પ-સુવન્ને અ કુવિઅ-પરિમાણે; દુપએ
ચઉપ્પચંમિ ચ, પડિક્કમે સંવરઘરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં
॥૧૮॥

ગમણસ્સ ઉ પરિમાણે, દિસાસુ ઉઠ્ઠં અહે અ તિરિઅં ચ; વુઠ્ઠિ સઘ-
અંતરદ્ધા, પઢમમ્મિ ગુણુવ્વએ નિંદે ॥૧૯॥

મજ્જંમિ અ મંસંમિ અ, પુપ્ફે અ ફ્ફે અ ગંધ મલ્લે અ; ઉવભોગ-
પરિભોગે, બીચમ્મિ ગુણુવ્વએ નિંદે ॥૨૦॥

સચિત્તે પડિબદ્ધે, અપોલ-દુપ્પોલિઅં ચ આહારે; તુરઘોસહિ-
ભકખણયા, પડિક્કમે સંવરઘરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં ॥૨૧॥

ઇંગાલી-વણ-સાડી-ભાડી-ફોડી-સુવજ્જએ કમ્મં; વાણિજ્જં ચેવ
દંત, લકખ-રસ-કેસ-વિસ-વિસચં ॥૨૨॥

એવં ખુ જંત-પિલ્લાણ-કમ્મં નિલ્લાંછણં ચ દવ-દાણં; સર-દહ-
તલાય-સોસં, અસઘ-પોસં ચ વજ્જિજ્જજ્જા ॥૨૩॥

સત્યગિગિ-મુસલ-જંતગ, તણ-કટ્ટે મંત-મૂલ-ભેસજજે; દિન્ને
દવાવિએ વા, પડિક્કમે સંવરછરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં
॥૨૪॥

નહાણુવ્વટ્ટણ-વન્નગ-વિલેવણે, સદ્-રૂવ-રસ-ગંધ; વત્થા-
સણ-આભરણે, પડિક્કમે સંવરછરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) સવ્વં
॥૨૫॥

કંદપ્પે કુક્કુઇએ, મોહરિ અહિગરણ ભોગ-અઇરિત્તે; દંડમ્મિ
અણટ્ઠાએ, તઇઅમ્મિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥૨૬॥

તિવિહે દુપ્પણિહાણે, અણવટ્ઠાણે તહા સઇ વિહૂણે; સામાઇઅ
વિતહ-કએ, પદ્મમે સિકખાવએ નિંદે ॥૨૭॥

આણવણે પેસવણે, સદે રૂવે અ પુગ્ગલકખેવે; દેસાવગાસિઅંમિ,
બીએ સિકખાવએ નિંદે ॥૨૮॥

સંથારૂચ્યારવિહિ, પમાય તહ ચેવ ભોચણાભોએ, પોસહવિહિ-
વિવરીએ, તઇએ સિકખાવએ નિંદે ॥૨૯॥

સચ્ચિત્તે નિકિખવણે, પિહિણે વવએસ મરછ રે ચેવ,
કાલાઇક્કમદાણે, ચઉત્થે સિકખાવએ નિંદે ॥૩૦॥

સુહિએસુ અ દુહિએસુ અ, જા મે અરસંજએસુ અણુકંપા, રાગેણ વ
દોસેણવ, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૧॥

સાહૂસુ સંવિભાગો, ન કઓ તવ-ચરણ-કરણ-જુત્તેસુ; સંતે
ફાસુઅ-દાણે, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૩૨॥

ઇહલોએ પરલોએ, જીવિઅ-મરણે અ આસંસ-પઓગે, પંચવિહો
અઇચારો, મા મજ્ઞ હુજ્જ મરણંતે ॥૩૩॥

કાએણ કાઇઅરસ, પડિક્કમે વાઇઅરસ વાયાએ, મણસા
માણસિઅરસ, સવ્વરસ વયાઇઆરસ ॥૩૪॥

વંદણ-વચ-સિકખા-ગારવેસુ સન્ના-કસાય-દેડેસુ; ગુત્તીસુ અ
સમિઇસુ અ, જો અઇઆરો અ તં નિંદે ॥૩૫॥

સમ્મદ્વિટ્ઠિ જીવો, જઈ વિ હુ પાવં સમાયરે કિંચિ, અપ્પો સિ હોઈ
બંધો, જેણ ન નિદ્ધંધસં કુણ્ણ ॥૩૬॥

તં પિ હુ સપડિક્કમણં, સપ્પરિઆવં સ-ઉત્તર-ગુણં ચ; ખિપ્પં
ઉવસામેઈ, વાહિવ્વ સુ-સિક્કિખઓ વિજ્જો ॥૩૭॥

જહા વિસં કુટ્ઠગયં, મંત-મૂલ-વિસારયા, વિજ્જા હણંતિ મંતેહિં,
તોતં હવઈ નિવ્વિસં ॥૩૮॥

એવં અટ્ઠ-વિહં કમ્મં, રાગ-દોસ-સમજ્જિજઅં, આલોઅંતો અ
નિદંતો, ખિપ્પં હણ્ણ સુ-સાવઓ ॥૩૯॥

કચ-પાવો વિ મણ્ણુસો, આલોઈય નિંદિય ગુરુ-સગાસે, હોઈ
અઈરેગ-લહુઓ, ઓહરિઅ-ભરૂવ્વ ભારવહો ॥૪૦॥

આવસ્સએણ એએણ, સાવઓ જઈવિ બહુ-રઓ હોઈ, દુકખાણ-
મંતકિરિઅં, કાહી અચિરેણ કાલેણ ॥૪૧॥

આલોઆણા બહુવિહા, ન ચ સંભરિઆ પડિક્કમણ-કાલે, મૂલગુણ-
ઉત્તરગુણે, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૪૨॥

તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલી-પન્નત્તસ્સ, અબ્ભુટ્ઠિઓ મિ આરાહણાએ;
(પછી ઊભા થઈને અથવા જમણો પગ નીચે રાખીને નીચેની ગાથાઓ બોલવી)
વિરઓ મિ વિરાહણાએ, તિવિહેણ પડિક્કંતો, વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં
॥૪૩॥

જાવંતિ ચેઈઆઈ ઉટે અ અહે અ તિરિઅલોએ અ. સવ્વાઈ તાઈ વંદે,
ઈહ સંતો તત્થ સંતાઈ. ॥૪૪॥

જાવંત કે વિ સાહૂ, ભરહેરવચ-મહાવિદેહે અ, સવ્વેસિં તેસિં પણાઓ,
તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણં. ॥૪૫॥

ચિર-સંચિય-પાવ-પણાસણીઈ, ભવ-સચ-સહસ્સ-મહણીએ,
ચઉવીસ-જિણ-વિણિગ્ગય-કહાઈ, વોલંતુ મે દિઅહા ॥૪૬॥

મમ મંગલ-મરિહંતા, સિદ્ધા સાહૂ સુઅં ચ ધમ્મો અ, સમ્મદ્વિટ્ઠી
દેવા, દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ ॥૪૭॥

પડિસિદ્ધાણં કરણો, કિચ્યાણ-મકરણો પડિક્કમણં; અસદહણો અ
તહા, વિવરીઅ-પરૂવણાએઅ ॥૪૮॥

ખામેમિ સવ્વ-જીવે, સવ્વે જીવા ખમંતુ મે; મિત્તી મે સવ્વ-ભૂએસુ,
વેરં મજ્ઝનકેણઇ ॥૪૯॥

એવં મહં આલોઇઅ, નિંદિઅ ગરહિઅ-દુગંછિઅં સમ્મં; તિવિહેણ
પડિક્કંતો, વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥૫૦॥

કરેમિ ભંતે ! સામાઇયં, સાવજ્જં જોગં પરચકખામિ, જાવ નિયમં
પજ્જુવાસામિ દુવિહં, તિવિહેણં, મણેણં, વાયાએ, કાએણં, ન કરેમિ ન
કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં
વોસિરામિ.

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં, જો મે સંવચ્છરીઓ (પક્ખિઓ /
ચઉમાસિઓ), અઇયારો, કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો,
ઉમ્મગ્ગો, અ-કપ્પો, અ-કરણિજજો દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિચિંતિઓ,
અણાચારો, અણિચિઇઅવ્વો, અસાવગપાઉગ્ગો, નાણે દંસણે,
ચરિતાચરિત્તે, સુએ સામાઇએ, તિણહં ગુત્તીણં, ચઉણહં કસાયાણં, પંચણહ-
મણુવ્વયાણં, તિણહં ગુણવ્વયાણં, ચઉણહં સિકખાવયાણં, બારસ-વિહસ્સ
સાવગ-ધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છા મિદુક્કંડં.

તસ્સ ઉત્તરીકરણેણં, પાચચિઇત્તકરણેણં, વિસોહિકરણેણં,
વિસહ્લીકરણેણં, પાવાણં કમ્માણં નિગ્ધાયણટ્ઠાએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.
॥૧॥

અત્તથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉકુએણં, વાચનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે

કાઉરસગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(સંવત્સરી માટે : ચાલીસ લોગસ્સ ‘ચંદેસુ નિમ્મલયરા’ સુધી અને તેની ઉપર
એક નવકાર. ન આવડે તો ૧૬૦ નવકારનો કાઉરસગ્ગ કરવો)

(પક્કિમ માટે : બાર લોગસ્સ ‘ચંદેસુ નિમ્મલયરા’ સુધી. ન આવડે તો ૪૮
નવકારનો કાઉરસગ્ગ કરવો)

(ચઉમાસી માટે : વીસ લોગસ્સ ‘ચંદેસુ નિમ્મલયરા’ સુધી. ન આવડે તો ૮૦
નવકારનો કાઉરસગ્ગ કરવો)

(કાઉરસગ્ગ પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણે, અરિહંતે કિત્તઇસ્સં,
ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુફ્ફદંતં, સીઅલ સિજજંસ વાસુપૂજજં ચ; વિમલ-મણંતં
ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

(પછી ‘મુહપત્તિ’ નું પરિલેહણ કરી વાંદણા દેવા)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
 અણુજાણાહ, મે મિઉગ્ગહું, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
 ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
 સંવત્છરો (પકખો/ચઉમાસિઅ) વઘક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ?
 ખામેમિ ખમાસમણો ! સંવત્છરીઅં (પકિખઅં/ચઉમાસિઅં) વઘક્કમં
 આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, સંવત્છરીઆએ (પકિખઆએ
 / ચઉમાસિઆએ) આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ,
 મણ-દુક્કડાએ, વયદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ,
 માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિચ્છોવયારાએ, સવ્વ-
 ઘમ્માઘક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો
 ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
 અણુજાણાહ, મે મિઉગ્ગહું, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
 ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
 સંવત્છરો (પકખો/ચઉમાસિઅ) વઘક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ?
 ખામેમિ ખમાસમણો ! સંવત્છરીઅં (પકિખઅં/ચઉમાસિઅં) વઘક્કમં,
 પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, સંવત્છરીઆએ (પકિખઆએ /
 ચઉમાસિઆએ) આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ,
 મણ-દુક્કડાએ, વયદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ,
 માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિચ્છોવયારાએ, સવ્વ-
 ઘમ્માઘક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો
 ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! અબ્ભુટ્ઠિઓહું સમાપ્ત ખામણોણં
 અભિમંતર-સંવચ્છરિયં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં) ખામેઉં ? (ગુરુ હોય તો
 કહેશે-ખામેહ) ઇચ્છં, ખામેમિ સંવચ્છરિઅં (પકિખઅં / ચઉમાસિઅં).

(એમ બોલીને જમણો હાથ કટાસણા યા ચરવળા ઉપર રાખીને નીચે મુજબ સૂત્ર બોલવું)
(સંવત્સરિ માટે) : બાર માસાણું, ચૌવીસ પકખાણું, ત્રણસો સાંઇઠ રાઇ-
દિયાણું,

(પકખિઅ માટે : એક પકખસ્સ પત્રરસ રાઇ-દિયાણું)

(ચઉમાસી માટે : ચાર માસાણું, આઠ પકખાણું, એકસો વીસ રાઇદિયાણું)

જં કિંચિ અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણો, વિણાએ, વેચાવચ્ચે,
આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણો, સમાસણો, અંતર-ભાસાએ, ઉવરિ-ભાસાએ,
જં કિંચિ મજ્જ વિણાય-પરિહીણું, સુહુમં વા બાયરં વા, તુભ્ભે જાણહ, અહં ન
જાણામિ; તસ્સ મિચ્છા મિદુક્કં.

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણવંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સંવત્સરી (પકખ /
ચઉમાસી)ખામણાખામું? ‘ઇચ્છં’

(એમ કહીને પ્રત્યેક ખામણાં ની પહેલા એક ખમાસમણ દેવું, પછી જમણો હાથ
ચરવળા અથવા કટાસણા પર હાથ રાખી મસ્તક ઝુકાવીને નીચે મુજબ ચાર ખામણાં દેવા.)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણવંદામિ. ઇચ્છામિ ખમાસમણો.

નમો અરિહંતાણું. નમો સિદ્ધાણું. નમો આચરિયાણું. નમો
ઉવજ્જાયાણું. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણું. એસો પંચ-નમુક્કારો,
સવ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણું ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઇ મંગલં. સિરસા
મણાસા મત્થએણવંદામિ. ॥૧॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણવંદામિ. ઇચ્છામિ ખમાસમણો.

નમો અરિહંતાણું. નમો સિદ્ધાણું. નમો આચરિયાણું. નમો

ઉવજઝાયાણું. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણું. એસો પંચ-નમુક્કારો,
સવ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણું ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઘ મંગલં. સિરસા
મણસા મત્થએણવંદામિ. ॥૨॥

ઇરઘામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણવંદામિ. ઇરઘામિ ખમાસમણો.

નમો અરિહંતાણું. નમો સિદ્ધાણું. નમો આયરિયાણું. નમો
ઉવજઝાયાણું. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણું. એસો પંચ-નમુક્કારો,
સવ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણું ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઘ મંગલં. તરસ
મિરઘામિદુક્કંડં ॥૩॥

ઇરઘામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણવંદામિ. ઇરઘામિ ખમાસમણો.

નમો અરિહંતાણું. નમો સિદ્ધાણું. નમો આયરિયાણું. નમો
ઉવજઝાયાણું. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણું. એસો પંચ-નમુક્કારો,
સવ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણું ચ સવ્વેસિં, પઢમં હવઘ મંગલં. સિરસા
મણસા મત્થએણવંદામિ. ॥૪॥

ઇરઘામો અણુસદ્ધિં

(પછી દેવસિ પ્રતિક્રમણ - બે વાંદણા)

ઇરઘામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણુહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણું બહુ-સુભેણ ભે !
દેવસિઓ વઘક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો !
દેવસિઅં વઘક્કમં આવસિસઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણું, દેવસિઆએ
આસાયણાએ તિત્તીસન્નચરાએ, જં કિંચિ મિરઘાએ, મણ-દુક્કડાએ,
વયદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ,

સવ્વ-કાલિઆએ સવ્વ-મિચ્છોવયારાએ, સવ્વ-ધમ્માઠક્કમણ્ણાએ,
આસાયણાએ, જો મે અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણ્ણો ! પડિક્કમામિ,
નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણંવોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણ્ણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
દેવસિઓ વઘક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણ્ણો !
દેવસિઅં વઘક્કમં, પડિક્કમામિ ખમાસમણ્ણાણં, દેવસિઆએ આસાયણાએ
તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ, વયદુક્કડાએ, કાય-
દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ
સવ્વ-મિચ્છોવયારાએ, સવ્વ-ધમ્માઠક્કમણ્ણાએ, આસાયણાએ, જો મે
અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણ્ણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ,
અપ્પાણંવોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! અબ્ભુટ્ઠિઓ-મિ-અબ્ભિંતર-
દેવસિઅં ખામેઉં ? (ગુરુ હશે તો કહેશે - ખામેઉ) ઇચ્છં, ખામેમિ દેવસિઅં !

(જમણો હાથ જમીન પર રાખીને અને ડાબો હાથ મોઢાંની સામે રાખી મસ્તક નીચે
ઝુકાવીને આગળ બોલવું)

જં કિંચિ અપત્તિઅં, પરપત્તિઅં, ભત્તે, પાણો, વિણાએ, વેયાવચ્ચે,
આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણો, સમાસણો, અંતર-ભાસાએ, ઉવરિ-ભાસાએ,
જં કિંચિ મજ્જા વિણાય-પરિહીણં, સુહુમં વા બાયરં વા, તુભ્ભે જાણહ, અહં ન
જાણામિ; તસ્સ મિચ્છા મિદુક્કંડં.

(પછી બે વાંદણા)

ઇચ્છામિ ખમાસમણ્ણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !

દેવસિઓ વઘક્કંતો ? જતા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો !
 દેવસિઅં વઘક્કમં આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ
 આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, માણ-દુક્કડાએ,
 વયદુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ,
 સ્વ-કાલિઆએ સ્વ-મિચ્છોવચારાએ, સ્વ-ધમ્માઠક્કમણાએ,
 આસાયણાએ, જો મે અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ,
 નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
 અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંકાસં-
 ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
 દેવસિઓ વઘક્કંતો ? જતા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો !
 દેવસિઅં વઘક્કમં, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ આસાયણાએ
 તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, માણ-દુક્કડાએ, વયદુક્કડાએ, કાય-
 દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સ્વ-કાલિઆએ
 સ્વ-મિચ્છોવચારાએ, સ્વ-ધમ્માઠક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે
 અઘઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ,
 અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

(બે હાથ જોડી મસ્તક પર રાખી નીચે મુજબ બોલવું)

આચરિય ઉવજ્જાએ, સીસે સાહમ્મિએ કુલ-ગણે અ, જે મે કેઇ
 કસાયા, સ્વે તિવિહેણ ખામેમિ ॥૧॥

સવસ્સ સમાણ-સંઘસ્સ, ભગવઓ અંજલિં કરિઅ સીસે, સ્વં
 ખમાવઘત્તા, ખમામિ સ્વસ્સ અહરંપિ ॥૨॥

સ્વસ્સ જીવ-રાસિસ્સ, ભાવઓ ધમ્મ-નિહિઅ-નિય-ચિત્તો,
 સ્વં ખમાવઘત્તા, ખમામિ સ્વસ્સ અહરંપિ ॥૩॥

કરેમિ ભંતે ! સામાઘયં, સાવજ્જં જોગં પરચકખામિ, જાવ નિયમં

પજજુવાસામિ દુવિહું, તિવિહેણું, મણેણું, વાયાએ, કાએણું, ન કરેમિ ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પરિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણું વોસિરામિ.

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં, જો મે દેવસિઓ, અઇયારો, કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજજો દુજ્જાઓ, દુલ્લિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચિહ્નવ્વો, અસાવગ-પાઉગ્ગો, નાણે દંસણે, ચરિતાચરિત્તે, સુએ સામાઇએ, તિણ્હું ગુત્તીણું, ચઉણ્હું કસાયાણું, પંચણ્હું-મણુવ્વયાણું, તિણ્હું ગુણુવ્વયાણું, ચઉણ્હું સિકખાવયાણું, બારસ-વિહુસ્સ સાવગ-ધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કં.

તસ્સ ઉત્તરીકરણેણું, પાયચિહ્નત્તકરણેણું, વિસોહિકરણેણું, વિસલ્લીકરણેણું, પાવાણું કમ્માણું નિગ્ધાયણુટ્ઠાએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.
॥૧॥

અત્તથ ઊસસિએણું, નિસસિએણું, ખાસિએણું, છીએણું, જંભાઇએણું, ઉકુએણું, વાયનિસગ્ગેણું, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણું, ભગવંતાણું, નમુક્કારેણું ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં ઠાણેણું, મોણેણું, ઝાણેણું, અપ્પાણું વોસિરામિ ૫.

(બે લોગસ્સ ‘ચંદેસુ નિમ્મલયરા’ સુધી ન આવે તે આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરીને પછી ‘નમો અરિહંતાણું’ કહી સંપૂર્ણ લોગસ્સ બોલવો)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થચરે જિણો, અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઠં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુફ્ફંતં, સીઅલ સિજજંસ વાસુપૂજજં ચ; વિમલ-મણંતં
ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઠચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

સવ્વલોએ અરિહંતચેઘયાણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણ-વત્તિઆએ,
પૂઆણ-વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિઆએ બોહિલાભ-
વત્તિઆએ નિરુવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ઘિઘએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વહ્ધમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઘએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરઘાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઘએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજજ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક લોગસ્સ ‘ચંદેસુ નિમ્મલયરા’ સુઘી ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ
કરીને પછી ‘નમો અરિહંતાણં’ કહી કાઉસ્સગ્ગ પારી પુકખરવરદીવૃદ્ધે સુત્ર બોલવું)

પુકખર-વર-દીવહે, ધાયઇ-સૈઝે અ જંબુ-દીવે અ; ભરહેરવય-
વિદેહે, ધમ્માઇગરે નમંસામિ ॥૧॥

તમ-તિમિર-પડલ-વિહ્નં-સાણસ્સ-સુરગણ-નરિંદ-મહિઅસ્સ;
સીમાધરસ્સ વંદે, પપ્ફોડિઅ-મોહજાલસ્સ ॥૨॥

જાઇ-જરા-મરણ-સોગ-પણાસણસ્સ, કલ્લાણ-પુકખલ-
વિસાલ-સુહાવહસ્સ, કો દેવ-દાણવ-નરિંદ-ગણચિયઅસ્સ, ધમ્મસ્સ
સારમુવલબ્ભ કરે પમાયં ॥૩॥

સિદ્ધે ભો ! પયઓ ણમો જિણમએ, નંદી સયા સંજમે, દેવં નાગ-
સુવન્ન-કિન્નર-ગણસ્, સબ્ભૂઅ-ભાવચિયએ, લોગો જત્થ પઇકિઓ
જગમિણં, તેલુક્ક-મચ્ચાસુરં, ધમ્મો વહ્ણઉ સાસઓ વિજયઓ, ધમ્મુત્તરં વહ્ણઉ
॥૪॥

સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણ-વત્તિઆએ, પૂઆણ-
વત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણ-વત્તિયાએ બોહિલાભ-વત્તિઆએ
નિરુવસગ્ગ-વત્તિઆએ, સદ્ધાએ, મેહાએ, ઘિઇએ, ધારણાએ,
અણુપ્પેહાએ, વહ્ણમાણિએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરઘાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિંસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ પ.

(એક લોગસ્સ ‘ચંદેસુ નિમ્મલયરા’ સુધી ન આવડે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ
કરીને પછી ‘નમો અરિહંતાણં’ કહી કાઉસ્સગ્ગ પારી ‘સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં’ સુત્ર બોલવું)

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં, પાર-ગયાણં, પરંપર-ગયાણં, લોઅગ્ગ-
 મુવગયાણં, નમો સયા સવ્વ-સિદ્ધાણં ॥૧॥ જો દેવાણ વિ દેવો, જં દેવા
 પંજલી નમંસંતિ, તં દેવ-દેવ-મહિંઅં, સિરસા વંદે મહાવીરં ॥૨॥ ઇક્કો વિ
 નમુક્કારો, જિણવર-વસહસ-વદ્ધમાણસસ; સંસાર-સાગરાઓ, તારેઠ નરં
 વ નારિં વા ॥૩॥ ઉજિજંત-સેલ-સિહરે, દિકખા નાણં નિસીહિઆ જસસ, તં
 ધમ્મ-ચક્કવહિં અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥૪॥ ચત્તારિ-અટ્ઠ-દસ-દો ચ,
 વંદિયા જિણવરા ચઉવ્વીસં, પરમટ્ઠ-નિટ્ઠિઅટ્ઠા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ
 ॥૫॥

ભવણ દેવયાએ કરેમિ કાઉસસગ્ગં

અન્નતથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
 જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરછાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
 દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજજ મે
 કાઉસસગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
 ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક નવકારનો કાઉસસગ્ગ પારીને એક જણ

‘નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ’ બોલીને નીચે મુજબ સ્તુતિ બોલે.)

જ્ઞાનાદિગુણયુતાનાં, નિત્યં સ્વાધ્યાયસંયમરતાનામ્,

વિદઘાતુ ભવનદેવી, શિવં સદા સર્વસાધૂનામ્.

(પછી બાકીના બધા ‘નમો અરિહંતાણં’ બોલી કાઉસસગ્ગ પારે.)

ખિત્ત દેવયાએ કરેમિ કાઉસસગ્ગં

અન્નતથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
 જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરછાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ પ.

(એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ પારીને એક જણ
'નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ' બોલીને નીચે મુજબ સ્તુતિ બોલે.)

યસ્થાઃ ક્ષેત્રં સમાશ્રિત્ય, સાધુભિઃ સાધ્યતે ક્રિયા,
સા ક્ષેત્ર-દેવતા નિત્યં, ભૂયાન્નઃ સુખદાયિની.

(પછી બાકીના બધા 'નમો અરિહંતાણં' બોલી કાઉસ્સગ્ગ પારે.)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો ઉવજ્જાયાણં. નમો લોએ સત્ત્વ-સાહૂણં. એસો પંચ-નમુક્કારો, સત્ત્વ-પાવ-પ્પાણાસણો, મંગલાણં ચ સત્ત્વેસિં, પઢમં હવઘ મંગલં.

(છટ્ઠા આવશ્યકની 'મુહપત્તિ'નું પડિલેહણ કરી વાંદણા દેવા)

ઇરઘામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ, અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-ખમણિજ્જો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે ! દેવસિઓ વઘક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજ્જં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો ! દેવસિઅં વઘક્કમં આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ આસાયણાએ તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિરઘાએ, માણ-દુક્કડાએ, વચ્છુક્કડાએ, કાય-દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સત્ત્વ-કાલિઆએ સત્ત્વ-મિરઘોવચારાએ, સત્ત્વ-ધમ્માઇક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
 અણુજાણાહ, મે મિઉગહું, નિસીહિ, અહો-કાયં, કાય-સંફાસં-
 ખમણિજજો, ભે કિલામો ! ॥૧॥ અપ્પ-કિલંતાણં બહુ-સુભેણ ભે !
 દેવસિઓ વઠક્કંતો ? જત્તા-ભે ? જવણિજજં ચ ભે ? ખામેમિ ખમાસમણો !
 દેવસિઅં વઠક્કમં, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ આસાયણાએ
 તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણ-દુક્કડાએ, વચ્છુક્કડાએ, કાય-
 દુક્કડાએ ॥૨॥ કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વ-કાલિઆએ
 સવ્વ-મિચ્છોવચારાએ, સવ્વ-ધમ્માઠક્કમણાએ, આસાયણાએ, જો મે
 અઠઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ,
 અપ્પાણં વોસિરામિ. ॥૩॥

સામાયિક, ચઉત્ત્વિસત્થો, વંદણ, પડિક્કમણ, કાઉસસગ્ગ,
 પરચક્ખાણ કર્યું છે જી

(આ પ્રકારે છ: આવશ્યક યાદ કરવા)

ઇચ્છામો અણુસટ્ઠિં, નમો ખમાસમણાણં નમોહૃત્-
 સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય-સર્વ સાધુભ્ય:

(પછી યોગ મુદ્રા - ડાબો હાથ ઊપર કરવો)

(પછી ભાઈઓએ 'નમોસ્તુ વર્ધમાનાય' ની સુત્તિ બોલવી)

નમોસ્તુ વર્ધમાનાય, સ્પર્ધમાનાય કર્મણા. તજજયાવાસમોક્ષાય,
 પરોક્ષાય કુતીર્થિનામ્ ॥૧॥

યેષાં વિકચારવિન્દ-રાજયા, જયાય:કમ-કમલાવલિં દધત્યા;
 સદ્દશૌરિતિ સંગતં પ્રશસ્યં, કથિતં સન્તુ શિવાય તે જિનેન્દ્રા: ॥૨॥

કષાય-તાપાર્દિત-જન્તુ-નિર્વૃત્તિં, કરોતિ યો જૈનમુખામ્બુદોદ્ગત;
 સ શુક્ર-માસોદ્ભવ-વૃષ્ટિ-સન્નિભો, દધાતુ તુષ્ટિં મયિ વિસ્તરો ગિરામ્
 ॥૩॥

(બહેનોએ 'સંસારદાવાનલ' ની ત્રણ થોય સુધી કહેવું.)

સંસાર-દાવાનલ-દાહ-નીરં, સંમોહ-ધૂલી-હરણે સમીરં; માયા-
રસા-દારણ-સાર-સીરં, નમામિ વીરં ગિરિ-સાર-ધીરં ॥૧॥

ભાવાવનામ-સુર-દાનવ-માનવેન, -ચૂલા-વિલોલ-કમલાવલિ-
માલિતાનિ; સંપૂરિતામ્બિનત-લોક-સમીહિતાનિ, કામં નમામિ જિનરાજ
પદાનિતાનિ ॥૨॥

બોધાગાધં સુપદ-પદવી-નીર-પૂરાભિરામં, જીવાહિંસા-વિરલ-
લહરી-સંગમાગાહદેહં; ચૂલા-વેલં ગુરુગમ-મણિસંકુલં-દૂરપારં, સારં
વીરાગમ-જલનિર્ધિંસાદરં સાધુ સેવે ॥૩॥

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આઠગરાણં તિત્થયરાણં
સચંસંબુદ્ધાણં, ॥૨॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસિહાણં, પુરિસવર-પુંડરિયાણં
પુરિસવર-ગંધહૃત્થીણં, ॥૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિયાણં,
લોગપથવાણં, લોગપજ્જોઅ-ગરાણં, ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચક્ખુદયાણં,
મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥૫॥

ધમ્મદયાણં, ધમ્મ-દેસયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં,
ધમ્મવર-ચાઉરંત-ચક્કવટ્ટીણં. ॥૬॥

અપ્પહિહય-વરનાણ-દંસણ-ધરાણં, વિચક્ર-છઉમાણં, ॥૭॥
જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં
મોઅગાણં, ॥૮॥ સવ્વત્રૂણં, સવ્વદરિસીણં; સિવ-મયલ-મરુઅ-મણંત
મક્ખય-મવ્વાબાહ-મપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઠ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં
॥૯॥ નમો જિણાણં જિઅ-ભયાણં. જે અ અઠઆ સિદ્ધા, જે અ ભવિસ્સંતિ
ણાગએ કાલે, સંપથ અ વક્રમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥૧૦॥

(પછી શ્રી અજિતશાંતિ સ્તવન કહેવું)

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

અજિયં જિય-સવ્વ-ભયં, સંતિં ચ પસંત-સવ્વ-ગય-પાવં;
જયગુરુ સંતિ-ગુણકરે, દો વિ જિણવરે પણિવયામિ. ॥૧॥ ॥ ગાહા ॥

વવગય-મંગુલભાવે, તેહું વિઉલ-તવ-નિમ્મલ-સહાવે; નિરુવમ-
મહપ્પભાવે, થોસામિ સુદ્દિટ્ઠ-સબ્ભાવે ॥૨॥ ॥ગાહા॥

સવ્વ-દુક્ખ-પ્પસંતીણં, સવ્વ-પાવ-પ્પસંતીણં; સયા અજિય-
સંતીણં, નમો અજિય-સંતીણં. ॥૩॥ ॥સિલોગો॥

અજિઅજિણ સુહ-પ્પવત્તણં, તવ પુરિસુત્તમ ! નામ-કિત્તાણં; તહ ય
ધિઠ-મઠપ્પવત્તણં, તવ ય જિણુત્તમ સંતિ ! કિત્તાણં ॥૪॥ ॥માગહિયા॥

કિરિઆ-વિહિ-સંચિઅ-કમ્મ-કિલેસ-વિમુક્ખયરં, અજિઅં
નિચિઅં ય ગુણોહિં મહામુણિ-સિદ્ધિગયં; અજિઅસસ ય સંતિ મહામુણિણો
વિઅ સંતિકરં, સયયં મમ નિવ્વુઠ-કારણયં ય નમંસણયં. ॥૫॥
॥આલિંગણયં॥

પુરિસા ! જઠ દુક્ખવારણં, જઠ અ વિમગ્ગહ સુક્ખકારણં, અજિઅં
સંતિં ય ભાવઓ, અભયકરે સરણં પવજજહા. ॥૬॥ ॥માગહિઆ॥

અરઠ રઠ તિમિર વિરહિઅ-મુવરય-જરમરણં, સુર-અસુર-
ગરુલ-ભુયગવઠ-પયય-પણિવઠઅં, અજિઅ-મહમવિ અ સુનય-નય-
નિઉણ-મભયકરં, સરણ-મુવસરિઅ ભુવિ-દિવિજ-મહિઅં સયયમુવણમે.
॥૭॥ ॥સંગયયં॥

તં ય જિણુત્તમ-મુત્તમ-નિત્તમ-સત્તધરં, અજજ વ-મદ્ધવ-ખંતિ-
વિમુત્તિ-સમાહિનિહિં, સંતિકરં પણામામિ દમુત્તમ-તિત્થયરં, સંતિ-મુણી
મમ સંતિસમાહિવરં દિસઉ. ॥૮॥ ॥સોવાણયં॥

સાવત્થિ-પુવ્વપત્થિવં ય વરહત્થિ-મત્થય-પસત્થ વિરિછન્ન-
સંચિયં, થિર-સરિરઠ-વરઠં, મયગલ-લીલાયમાણ-વરગંધહત્થિ-
પત્થાણ-પત્થિયં સંથવારિહં, હત્થિ-હત્થબાહું ધંતકણગ-રુઅગ-
નિરુવહય-પિંજરં પવર-લક્ખણોવચિઅ-સોમ-ચારુ-રૂવં સુઠસુહ-
મણાભિરામ-પરમ-રમણિજજ-વરદેવ-દુંદુ હિ-નિનાય-મહુરયર-

સુહૃગિરં. ॥૮॥ ॥વેદ્ઓ॥

અજિઅં જિઆરિગણં, જિઅ-સવ્વભયં ભવોહરિઉં, પાણમામિ અહં
પયઓ, પાવં પસમેઉ મે ભયવં. ॥૧૦॥ ॥રાસાલુદ્ઓ॥

કુરુજણવય-હૃથિણાઉર-નરીસરો પઢમં તઓ મહાયક્કવક્ટિભોએ
મહુપ્પભાવો, જો બાવત્તરિપુરવર-સહસ્સવરનગર-નિગમ-જણવય-
વઘબત્તીસા-રાયવરસહસ્સાનુયાય-મગ્ગો, ચઉદ્દ સવરરચણ-નવ
મહાનિહિ-ચઉસટ્ઠિ-સહસ્સ-પવર-જુવઘણ સુંદરવઘ, ચુલસી-હય-
ગય-રહ-સચસહસ્સસામી છન્નવઘ-ગામકોડિ-સામી આસી જો ભારહંમિ
ભયવં. ॥૧૧॥ ॥વેદ્ઓ॥

તં સંતિં સંતિકરં, સંતિણણં સવ્વભયા, સંતિં થુણામિ જિણં, સંતિં
વિહેઉ મે. ॥૧૨॥ ॥રાસાનંદિઅયં॥

ઇક્ખાગ ! વિદ્દેહનરીસર ! નરવસહા ! મુણિવસહા ! નવસારય-
સસિસકલાણણ ! વિગયતમા ! વિહુઅરયા ! અજિઉત્તમ-તેઅ ગુણોહિં
મહામુણિ-અમિઅબલા ! વિઉલકુલા ! પાણમામિ તે ભવ-ભય-મૂરણ !
જગસરણા ! મમ સરણં. ॥૧૩॥ ॥ચિત્તલેહા॥

દેવ-દાણ-વિંદ-ચંદ-સૂર-વંદ ! હટ્ઠ-તુટ્ઠ જિટ્ઠ-પરમ, લટ્ઠ-
રૂવ ! ધંત-રૂપ્પ-પટ્ટ-સેય-સુદ્ધ-નિદ્ધ-ધવલ, દંત-પંતિ-સંતિ ! સત્તિ-
કિત્તિ-મુત્તિ-જુત્તિ-ગુત્તિ-પવર ! દિત્તતેઅ ! વંદ ! ધેય ! સવ્વલોઅ-
ભાવિયપ્પભાવ ! ણેય ! પઘસ મે સમાહિં. ॥૧૪॥ ॥નારાયઓ॥

વિમલસસિ-કલાઘરેઅ-સોમં, વિતિમિર-સૂરકરાઘરેઅ-તેઅં,
તિઅસવઘ-ગણાઘરેઅ-રૂવં, ધરણિધરપ્પવરાઘરેઅ-સારં. ॥૧૫॥
॥કુસુમલયા॥

સત્તે અ સયા અજિઅં, સારીરે અ બલે અજિઅં, તવ સંજમે અ
અજિઅં, એસ થુણામિ જિણં અજિઅં. ॥૧૬॥ ॥ભુઅગ-પરિરિંગિઅં॥

સોમગુણોહિં પાવઠ ન તં નવ-સરય-સસી, તેઅ-ગુણોહિં પાવઠ ન તં
 નવ-સરય-રવી, રૂવગુણોહિં પાવઠ ન તં તિઅસ-ગણવઠ, સારગુણોહિં
 પાવઠ ન તં ધરણિધરવઠ. ॥૧૭॥ ॥ખિજિજઅયં॥

તિત્થવર-પવત્તયં તમરય-રહિયં, ધીરજણ-થુઅચ્ચિઅં ચુઅ-
 કલિ-કલુસં, સંતિસુહ-પ્પવત્તયં તિગરણ-પયઓ, સંતિમહં મહામુણિં
 સરણમુવણમે. ॥૧૮॥ ॥લલિઅયં॥

વિણઓણય-સિરરઠ-અંજલિ-રિસિગણ-સંથુઅં થિમિઅં,
 વિબુહાહિવ-ધણવઠ-નરવઠ-થુઅ-મહિ-અચ્ચિઅં બહુસો, અઠરુગય-
 સરય-દિવાયર-સમહિઅ-સપ્પભં તવસા, ગયણં-ગણ-વિચરણ-
 સમુઠઅ-ચારણ-વંદિઅં સિરસા. ॥૧૯॥ ॥કિસલયમાલા॥

અસુર-ગરુલ-પરિવંદિયં, કિન્નરોરગ-નમંસિઅં, દેવકોડિસય-
 સંથુઅં, સમણસંઘ-પરિવંદિઅં. ॥૨૦॥ ॥સુમુહં॥

અભયં અણહં, અરયં અરુયં, અજિઅં અજિઅં, પયઓ પણમે.
 ॥૨૧॥ ॥વિજજુવિલસિઅં॥

આગયા વરવિમાણ-દિવ્વકણગ-રહ-તુરય-પહકરસએહિં
 હુલિઅં, સસંભમોઅરણ-ખુભિઅ-હુલિઅ-ચલ-કુંડલં ગય-તિરીડ-
 સોહંત-મઉલિમાલા. ॥૨૨॥ ॥વેહ્હઓ॥

જં સુરસંઘા સાસુરસંઘા વેરવિઉત્તા ભત્તિસુજુત્તા, આયર-ભૂસિઅ-
 સંભમપિંડિઅ-સુટ્ટુ-સુવિમ્હિઅ-સવ્વબલોઘા, ઉત્તમ-કંચણ-રયાણ-
 પરૂવિઅ-ભાસુર-ભૂસણ-ભાસુરિઅંગા, ગાય-સમોણય-ભત્તિ-
 વસાગય-પંજલિ-પેસિય-સીસ-પણામા. ॥૨૩॥ ॥રયાણમાલા॥

વંદિઉણ થોઉણ તો જિણં, તિગુણમેવ ય પુણો પયાહિણં,
 પણમિઉણ ય જિણં સુરાસુરા, પમુઠઆ સભવણાઇં તો ગયા. ॥૨૪॥
 ॥ખિત્તયં॥

તં મહામુણિ મહંપિ પંજલી, રાગદોસ-ભય-મોહવજિજયં, દેવ-
દાણવ-નરિંદ-વંદિઅં, સંતિ-મુત્તમં મહાતવં નમે. ॥૨૫॥ ॥ખિત્તયં॥

અંબરંતર - વિઆરણિઆહિં, લલિઅ-હંસ-વહુ- ગામિણિઆહિં,
પીણ-સોણિ-થણ-સાલિણિઆહિં, સકલ-કમલ-દલ-લોઅણિઆહિં.
॥૨૬॥ ॥દીવયં॥

પીણ-નિરંતર-થણભર-વિણમિય-ગાય-લયાહિં, મણિ-કંચણ-
પસિદિલ-મેહલ-સોહિય-સોણિતડાહિં, વર-ખિંખિણિ-નેઉર-સતિલય-
વલય-વિભૂસણિઆહિં, રઘકર-ચઉર-મણોહર-સુંદર-દંસણિઆહિં.
॥૨૭॥ ॥ચિત્તકખરા॥

દેવસુંદરીહિં પાયવંદિઆહિં, વંદિયા ય જસ્સ તે સુવિક્કમા કમા,
અપ્પણો નિડાલએહિં મંડણોડુણ-પ્પગારએહિં કેહિં કેહિં વિ; અવંગ-તિલય
- પત્તલેહ-નામએહિં ચિલ્લએહિં સંગયંગયાહિં, ભત્તિસંનિવિટ્ઠ-
વંદણાગયાહિં હુંતિ તે વંદિઆ પુણો પુણો. ॥૨૮॥ ॥નારાયઓ॥

તમહં જિણયંદં, અજિઅં જિઅમોહં, ધુયસલ્લકિલેસં, પયઓ
પણામામિ. ॥૨૯॥ ॥નંદિઅયં॥

થુય-વંદિઅયસ્સા રિસિગણ-દેવગણેહિં, તો દેવવહુહિં પયઓ
પણામિઅસ્સા, જસ્સ જગુત્તમ-સાસણઅસ્સા, ભત્તિ-વસાગય-
પિંડિઅયાહિં, દેવ-વરચ્છરસા-બહુઆહિં, સુરવર-રઘગુણ-પંડિઅયાહિં.
॥૩૦॥ ॥ભાસુરયં॥

વંસસદ્-તંતિતાલ-મેલિએ, તિઉકખરા-ભિરામ-સદ્ધમીસએ કએ
અ, સુઠ-સમાણ-ણેઅ-સુદ્ધ-સજજ-ગીય-પાય-જાલ-ઘંટિઆહિં,
વલય-મેહલા-કલાવ-નેઉરાભિરામ-સદ્ધમીસએ કએ અ, દેવ-નક્ટિઆહિં
હાવભાવ-વિબ્ભમપ્પગારએહિં, નચ્ચિઉણ અંગહારએહિં, વંદિઆ ય જસ્સ
તે સુવિક્કમા કમા, તયં તિલોયસલ્લસત્ત-સંતિકારયં, પસંત-સલ્લ-પાવ-

દોસમેસહં નમામિ સંતિમુતમં જિણં. ॥૩૧॥ ॥નારાયણો॥

છત્ત-ચામર-પડાગ-જુઅ-જવ-મંડિઆ, ઝયવરમગર-તુરય-
સિરિવચ્છ-સુલંછણા, દીવ-સમુદ્-મંદર-દિસાગય-સોહિઆ, સત્થિઅ-
વસહ-સીહ-રહ-ચક્ક-વરંકિયા. ॥૩૨॥ ॥લલિઅયં॥

સહાવલટ્ઠા સમપ્પછટ્ઠા, અદોસદ્દુટ્ઠા ગુણોહિં જિટ્ઠા,
પસાયસિટ્ઠા તવેણ પુટ્ઠા, સિરીહિં ઇટ્ઠા રિસીહિં જુટ્ઠા. ॥૩૩॥
॥વાણવાસિઆ॥

તે તવેણ ધુઅ-સવ્વપાવયા, સવ્વલોઅ-હિઅ-મૂલ-પાવયા,
સંથુઆ અજિઅ-સંતિ-પાયયા, હુંતુ મે સિવસુહાણ-દાયયા. ॥૩૪॥
॥અપરાંતિકા॥

એવં તવ-બલ-વિઉલં, થુઅં મએ અજિઅ-સંતિ-જિણ-જુઅલં,
વવગય-કમ્મ-રય-મલં, ગઇં ગયં સાસયં વિઉલં. ॥૩૫॥ ॥ગાહા॥

તં બહુગુણપ્પસાયં, મુકખસુહેણ પરમેણ અવિસાયં, નાસેઉ મે
વિસાયં, કુણઉ અ પરિસાવિ અપ્પસાયં. ॥૩૬॥ ॥ગાહા॥

તં મોએઉ અ નંદિં, પાવેઉ અ નંદિસેણમભિનંદિં, પરિસાવિ અ સુહ-
નંદિં, મમ ય દિસઉ સંજમે નંદિં. ॥૩૭॥ ॥ગાહા॥

પકિખઅ-ચાઉમ્માસિઅ, -સંવચ્છરિએ અવસ્સ ભણિયવ્વો,
સોઅવ્વો સવ્વેહિં, ઉવસગ્ગ-નિવારણો એસો. ॥૩૮॥

જો પઢઠ જો અ નિસુણઠ, ઉભઓ કાલંપિ અજિઅસંતિથયં, ન હુ
હુંતિ તસ્સ રોગા, પુવ્વુપ્પન્ના વિ નાસંતિ. ॥૩૯॥

જઇ ઇચ્છહ પરમપયં, અહવા કિત્તિં સુવિત્થં ભુવણે; તા
તેલુક્કુદ્ધરણે, જિણવયણે આચરંકુણહં. ॥૪૦॥

(પછી વરકનક સૂત્ર થી ૧૭૦ જિનેશ્વરને વંદન કરવા)

વરક નક - શંખ - વિદ્રુમ - મરકત - ઘન - સન્નિભં વિગત - મોહમ્.
સમતિશતં જિનાનાં, સર્વામર - પૂજિતં વન્દે ॥૧॥

(પછી નીચે મુજબ ચાર ખમાસમણ દેવા)

છરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) ભગવાનહું. (ખમાસમણું)

છરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) આચાર્યહું. (ખમાસમણું)

છરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) ઉપાધ્યાયહું. (ખમાસમણું)

છરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ) સર્વસાધુહું.

(પછી જમણો હાથ ચરવળા અથવા કટાસણા ઉપર રાખી માથુ નમાવીને)

અઠ્ઠાઇજજેસુ દીવ-સમુદેસુ, પનરસસુ કમ્મભૂમીસુ, જાવંત કે વિ
સાહુ રચહરણ-ગુરછ-પડિગ્ગહધારા ॥૧॥ પંચ મહુલ્લવ-ધારા, અટ્ટારસ-
સહુસ-સીલંગ-ધારા, અક્ખુયાચાર-ચરિતા, તે સવ્વે સિરસા મણસા
મત્થએણ વંદામિ ॥૨॥

(ઉભા થઇને)

છરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દેવસિય-પાયચિહ્ત-વિસોહણત્થં
કાઉસગ્ગ કરું ? છરછં, દેવસિય-પાયચિહ્ત વિસોહણત્થં કરેમિ
કાઉસગ્ગં.

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉકુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરછાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઘએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજજ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(ચાર લોગસ્સ ‘ચંદેસુ નિમ્મલયરા’ સુઘી. ન આવે તો ૧૬ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ
કરી ‘નમો અરિહંતાણં’ બોલી પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણે, અરિહંતે કિત્તઘસ્સં,
ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઠં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુફ્ફદંતં, સીઅલ સિજ્જંસ વાસુપૂજ્જં ચ; વિમલ-મણંતં
ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંદે અરં ચ મહિલં, વંદે મુણિસુલ્લવં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુચ-રયમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઘચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

(ખમાસમણં)

ઘરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ. (ઉભા થઇ)

ઘરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સજ્જાય સંદિસાહું ? “ઘરછં”

(ખમાસમણં)

ઘરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજ્જાએ, નિસીહિઆએ,

મત્થઓણ વંદામિ. (ઉભા થઈ)

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્! સજ્જાય કરું ?

(પછી નીચે બેસીને એક નવકાર, ઉવસગ્ગહરં કહી સંસારદાવાની સજ્જાય બોલવી)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો
ઉવજ્જાયાણં. નમો લોએ સવ્વ-સાહૂણં. એસો પંચ-નમુક્કારો,
સવ્વ-પાવ-પ્પાણાસણો, મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, પઠમં હવઘ મંગલં.

ઉવસગ્ગ-હરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્મ-ઘણ-મુક્કં, વિસહર-વિસ-
નિન્નાસં, મંગલ-કલ્લાણ-આવાસં ॥૧॥

વિસહર-કુલિંગ-મંતં, કંઠે ધારેઇ જો સયા મણુઓ, તસ્સ ગહ-રોગ-
મારી-દુકુ-જરા જંતિ ઉવસામં ॥૨॥

ચિક્કઉ દૂરે મંતો, તુજ્જ પણામો વિ બહુ-ફલો હોઇ, નર-તિરિએસુ
વિ જીવા, પાવંતિ નદુકખ-દોગચ્યં ॥૩॥

તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે, ચિંતામણિ-કપ્પપાયવબ્ભહિએ, પાવંતિ
અવિગ્ઘેણં, જીવા અચરામરંઠાણં ॥૪॥

ઇઅ સંથુઓ મહાયસ ! ભત્તિભર-નિબ્ભરેણ હિચએણ, તા દેવ !
દિજ્જ બોહિં, ભવે ભવે પાસ ! જિણચંદ ! ॥૫॥

સંસાર-દાવાનલ-દાહ-નીરં, સંમોહ-ધૂલી-હરણો સમીરં;
માયા-રસા-દારણ-સાર-સીરં, નમામિ વીરં ગિરિ-સાર-ધીરં ॥૧॥

ભાવાવનામ-સુર-દાનવ-માનવેન, -ચૂલા-વિલોલ-કમલાવલિ-
માલિતાનિ; સંપૂરિતામ્બિનત-લોક-સમીહિતાનિ, કામં નમામિ જિનરાજ
પદાનિતાનિ ॥૨॥

બોધાગાઘં સુપદ-પદવી-નીર-પૂરાભિરામં, જીવાહિંસાવિરલ-
હહરી-સંગમાગાહદેહં; ચૂલા-વેલં ગુરુગમ-મણિસંકુલં-દૂરપારં, સારં
વીરાગમ-જલનિધિં સાદરં સાધુ સેવે ॥૩॥

આમૂલાલોલ-ધૂલી-બહુલ-પરિમલાલીઢ-લોલાલિમાલા,

(અહીંયા થી સકળ સંઘે સાથે બોલવું)

ઝંકારા-રાવસારા-, મલદલકમલા-, ગાર-ભૂમિ-નિવાસે ! છાયા-
સંભાર-સારે ! વરકમલ-કરે ! તાર-હારાભિરામે ! વાણી-સંદોહ-દેહે ! ભવ
વિરહ વરંદેહિ મેદેવિ ! સારં ॥૪॥

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો
ઉવજઝાયાણં. નમો લોએ સત્ત્વ-સાહૂણં. એસો પંચ-નમુક્કારો,
સત્ત્વ-પાવ-પ્પાણાસણો, મંગલાણં ચ સત્ત્વેસિં, પદમં હવઘ મંગલં.

(પછી ઉભા થઇ ખમાસમણા)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! દુકખકખય કમ્મકખય નિમિત્તં
કાઉસ્સગ્ગ કરું ? ઇચ્છં. દુકખકખય કમ્મકખય નિમિત્તં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ।

અત્તથ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજજ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(ચાર 'લોગસ્સ સંપૂર્ણ' ન આવડે તો સોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ. પછી એક જણ
'નમો અરિહંતાણં' કહી કાઉસ્સગ્ગ પારીને બૃહદ્ શાન્તિ કહે.)

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

ભો ભો ભવ્યાઃ ! શૃણુત વચનં પ્રસ્તુતં સર્વમેતદ્,

યે યાત્રાયાં ત્રિભુવન-ગુરો-રાર્હતા ભક્તિભાજઃ,

वो नित्यं स्वाहा ॥७॥

ॐ आचार्योपाध्याय-प्रभृति-यातुर्वर्णस्य श्रीश्रमणसंघस्य
शान्तिर्भवतु तुष्टिर्भवतु पुष्टिर्भवतु ॥८॥

ॐ ग्रहाश्चन्द्र-सूर्यागारक-बुध-भृहस्पति-शुक्र-शनैश्चर-राहु-
केतु-सहिताः सलोकपालाः सोम-यम-वरुण-कुबेर-वासवादित्य-स्कन्द-
विनायकोपेता ये यान्येपि ग्राम-नगर-क्षेत्रदेवतादयस्ते सर्वे प्रीयन्तां
प्रीयन्तां अक्षीण-कोश-कोष्ठागारा नरपतयश्च भवन्तु स्वाहा ॥८॥

ॐ पुत्र-मित्र-भ्रातृ-कलत्र-सुहृत्-स्वजन-संबन्धि-बंधुवर्ग-
सहिताः नित्यं यामोद-प्रमोद-कारिणः ॥९०॥

अस्मिंश्च भूमंडल आयतन-निवासि-साधु-साध्वी-श्रावक-
श्राविकाणां रोगोपसर्ग-व्याधि-दुःख-दुर्भिक्ष-दौर्भनस्योपशमनाय
शान्तिर्भवतु ॥९१॥

ॐ तुष्टि-पुष्टि-ऋद्धि-वृद्धि-मांगल्योत्सवाः, सदा प्रादुर्भूतानि
पापानि शाभ्यन्तु दुरितानि, शत्रवः पराङ्मुखाः भवन्तु स्वाहा ॥९२॥

श्रीमते शान्तिनाथाय, नमः शान्ति-विधायिने
त्रैलोक्यस्यामराधीश, - मुकुटाभ्य-र्यितांघ्रये ॥९॥

शान्तिः शान्तिकरः श्रीमान्, शान्तिं दिशतु मे गुरुः
शान्तिरेव सदा तेषां, येषां शान्तिर्गृहे गृहे ॥२॥

उभृष्ट-रिष्ट-दुष्ट, -ग्रह-गति-दुःस्वप्न-दुर्निमित्तादि,
संपादित-हित-संपन्नामग्रहणं जयति शान्तेः ॥३॥

श्रीसंघ-जगज्जनपद, -राजाधिप-राजसन्निवेशानां
गोष्ठिक-पुरमुण्याणां, व्याहरणै-व्याहरैरशान्तिम् ॥४॥

श्रीश्रमणसंघस्य शान्तिर्भवतु,
श्रीजनपदानां शान्तिर्भवतु,

श्रीराजाधिपानां शान्तिर्भवतु,
 श्रीराजसन्निवेशानां शान्तिर्भवतु,
 श्रीगोष्ठिकानां शान्तिर्भवतु,
 श्रीपौरमुष्यानां शान्तिर्भवतु,
 श्रीपौरजनस्य शान्तिर्भवतु,
 श्रीब्रह्मलोकस्य शान्तिर्भवतु.

ॐ स्वाहा ॐ स्वाहा ॐ श्रीपार्श्वनाथाय स्वाहा.

अेषा शान्तिः प्रतिष्ठा-यात्रा-स्नात्राद्यवसानेषु शान्तिकलशं
 गृहीत्वा कुंकुम-यन्दन-कर्पूरागरु-धूपवास-कुसुमांजलि-समेतः स्नात्र-
 यतुष्टिकायां श्रीसंघसमेतः शुचिशुचि-वपुः पुष्प-वस्त्र-यन्दनाभरणालंकृतः
 पुष्पमालां कंठे कृत्वा शान्तिमुद्घोषयित्वा शान्तिपानीयं मस्तके
 दातव्यमिति.

नृत्यन्ति नृत्यं मुग्धा-पुष्प-वर्ष,
 सृजन्ति गायन्ति य मंगलानि
 स्तोत्राणि गोत्राणि पठन्ति मन्त्रान्,
 कल्याणभाजो हि जिनाभिषेके ॥१॥

शिवमस्तु सर्वजगतः, परहितनिरता भवन्तु भूतगाणाः
 दोषाः प्रयान्तु नाशं, सर्वत्र सुप्ती भवतु लोकः ॥२॥

अहं तित्थयर-माया, सिवादेवी तुभ्यं नयर-निवासिनी
 अभ्यसिं तुभ्यं सिवं, असिं वीवसमं सिवं भवतु स्वाहा ॥३॥

उपसर्गाः क्षयं यान्ति छिद्यन्ते विघ्नवद्वयः
 मनः प्रसन्नतामेति पूज्यमाने जिनेश्वरे ॥४॥
 सर्वमंगल-मंगल्यं, सर्वकल्याण-कारणम्
 प्रधानं सर्वधर्माणां, जैनं जयति शासनम् ॥५॥

(पृथी काउरसग्ग पारीने प्रगट लोगस्स कहेवो)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણો, અરિહંતે કિત્તઇસ્સં,
ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુપ્ફંદંતં, સીઅલ સિજજંસ વાસુપૂજજં ચ; વિમલ-મણંતં
ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલિલં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

(પ્રતિક્રમાણના અંતે ‘સંતિકરં’ સ્તોત્ર બોલવું.)

સંતિકરં સંતિજિણં, જગ-સરણં જય-સિરીઇ દાચારં,
સમરામિ ભત્ત-પાલગ-નિવ્વાણી-ગરુડ-કય-સેવં. ॥૧॥

ઠ્ઠં સનમો વિપ્પોસહિ-પત્તાણં સંતિસામિ-પાયાણં,
ઠ્ઠૌં સ્વાહા-મંતેણં, સવ્વાસિવ-દુરિઅ-હરણાણં ॥૨॥

ઠ્ઠં સંતિનમુક્કારો, ખેલોસહિમાઇ-લદ્ધિ-પત્તાણં,
સૌં હીં નમો સવ્વોસહિ-પત્તાણં ચ દેઇ સિરિં. ॥૩॥

વાણી-તિહુયણ-સામિણિ-સિરિદેવી-જક્ખરાય-ગણિપિડગા,
ગહ-દિસિપાલ-સુરિંદા, સયા વિ રક્ખંતુ જિણાભત્તે. ॥૪॥

રક્ખંતુ મમ રોહિણી-પન્નતી વજ્જસિંખલા ચ સયા,

- વજ્રકુંડસી ચક્રેસરી-નરદતા-કાલી-મહાકાલી. ॥૫॥
- ગોરી તહ ગંધારી, મહાજાલા માણવી થ વઠરુટ્ટા,
અચ્છુતા માણસિઆ, મહામાણસિયા ઉ દેવીઓ. ॥૬॥
- જકૂખા ગોમુહ મહજકૂખ-તિમુહ-જકૂખેસ-તુંબરૂ કુસુમો,
માયંગ-વિજય-અજિયા, બંભો મણુઓ સુરકુમારો. ॥૭॥
- છમ્મુહ પયાલ કિન્નર, ગરુડો ગંધવ્વ તહ થ જ કિખંદો,
કૂબર વરુણો ભિઉડી, ગોમેહો પાસ-માયંગા. ॥૮॥
- દેવીઓ-ચક્રેસરી-અજિઆ-દુરિઆરિ-કાલી-મહાકાલી,
અચ્યુથ-સંતા-જાલા, સુતારયા-સોય-સિરિવરછા. ॥૯॥
- ચંડા વિજયંકુસિ-પન્નછત્તિ-નિવ્વાણિ-અચ્યુઆ ધરણી,
વઠરુટ્ટ-છુત્ત-ગંધારી-અંબ-પઉમાવઘ-સિદ્ધા. ॥૧૦॥
- ઇઅ તિત્થ-રકૂખણ-રયા, અન્ને વિ સુરા સુરીઉ ચઉહા વિ,
વંતર-જોઇણિ-પમુહા, કુણંતુ રકૂખં સયા અમ્હં. ॥૧૧॥
- એવં સુદિદ્ધિ-સુરગણ-સહિઓ સંઘરસ સંતિ-જિણચંદો,
મજ્ઞ વિ કરેઉ રકૂખં, મુણિસુંદરસૂરિ-થુય-મહિમા. ॥૧૨॥
- ઇય 'સંતિનાહ-સમ્મદિદ્ધિ-રકૂખં' સરઇ તિકાલં જો,
સવ્વોવદ્ધવ-રહિઓ, સ લહઇહ સુહ-સંપયં પરમં. ॥૧૩॥
- (તવગરછ-ગયણ-દિણયર-જુગવર-સિરિસોમસુંદર ગુરુણં,
સુપસાય-લદ્ધ-ગણહર-વિજજાસિદ્ધિ ભણઇ સીસો. ॥૧૪॥)

(પ્રતિક્રમણ અહીં પૂર્ણ થયું હવે સામાયિક પારવાની વિધિ નીચે મુજબ છે.)

છીંક આવે તો શાલોચના વિધિ

(સંવત્સરી (પક્ષિ / ચઉમાસી) પ્રતિક્રમણમાં છીંક આવે તો જ આ વિધિ કરવી)

(સંવત્સરી (પક્ષિ / ચઉમાસી) પ્રતિક્રમણ કરતા સમયે અતિચાર પહેલાં છીંક આવે તો ઇરિયાવહિયંથી ફરીથી વિધિ કરવી. અતિચાર પછી મોટી શાંતિ સુધી છીંક આવે તો 'દુકૂખકૂખય કમ્મકૂખય' નો કાઉસ્સગ્ગ કરતા પહેલાં નીચે મુજબ વિધિ કરવી)

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ, મત્થએણવંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ? ઇચ્છં, ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥૧॥ ઇરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ ॥૨॥ ગમણા ગમણો ॥૩॥ પાણ-કમણો, બીય-કમણો, હરિય-કમણો, ઓસા-ઉત્તિંગ-પણાગ-દગ-મટ્ટી-મક્કડા-સંતાણા-સંકમણો ॥૪॥ જે મે જીવા વિરાહિયા ॥૫॥ એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા ॥૫॥ અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્ધવિયા, ઠાણાઓ ઠાણં સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છામિદુક્કં ॥૭॥

તસ્સ ઉત્તરીકરણેણં, પાયચ્છિત્તકરણેણં, વિસોહિકરણેણં, વિસલ્લીકરણેણં, પાવાણં કમ્માણં નિગ્ધાયણટ્ઠાએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં. ॥૧॥

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણું, ભગવંતાણું, નમુક્કારેણું ન પારેમિ ઝ. તાવ કાયં
ઠાણોણું, મોણોણું, ઝાણોણું, અપ્પાણું વોસિરામિ પ.

(એક લોગસ્સ ‘ચંદેસુ નિમ્મલયરા’ સુઘી ન આવડે તો
ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણો, અરિહંતે કિત્તઇસ્સં,
ચઉવિસંપિ કેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણું ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણું ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલ સિજજંસ વાસુપૂજજં ચ; વિમલ-મણંતં
ચ જિણું, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલિં, વંદે મુણિસુત્વયં નમિજિણું ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણું ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

(ખમાસમણું)

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ.

(ઉભા થઇ)

ઇરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ક્ષુદ્રોપદ્રવ ઓહડાવણાર્થં કાઉસ્સગ્ગ
કરું ? ઇચ્છં. ક્ષુદ્રોપદ્રવ ઓહડાવણાર્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં.

અત્તથ ઊસસિએણું, નિસસિએણું, ખાસિએણું, છીએણું,

જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુરુછાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં
દ્વિટ્ઠસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(ચાર લોગસ્સ ‘સાગરવર ગંભીરા’ સુધી, સાવધાન અહીંયા કાઉસ્સગ્ગમાં બે પદ વધારે
છે. ના આવડે તો સોળ નવકાર નો કાઉસ્સગ્ગ. પછી એક જણ ‘નમો અરિહંતાણં’ કહી
કાઉસ્સગ્ગ પારી નીચેની સ્તુતિ બોલે.)

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

સર્વે ચક્ષામ્બિકાઘા યે, વૈયાવૃત્ય-કરા જિને
ક્ષુદ્રોપદ્રવ-સંઘાતં, તે દ્રુતં દ્રાવયન્તુ નઃ ॥

(બાકીના બધા ‘નમો અરિહંતાણં’ બોલી પારે.)

(પછી લોગસ્સ બોલવો)

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મતિત્થયરે જિણે, અરિહંતે કિત્તઇસ્સં,
ચઉવિસંપિકેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલ સિજજંસ વાસુપૂજ્જં ચ; વિમલ-મણંતં
ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વચં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રચમલા પહીણ-જ રમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીચંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઠચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણવંદામિ.

સામાયિક પારવાની વિધિ

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણવંદામિ.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! ઈરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ? ઇચ્છં,
ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥૧॥ ઈરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ ॥૨॥ ગમણા
ગમણો ॥૩॥ પાણ-કમણો, બીય-કમણો, હરિય-કમણો, ઓસા-ઉત્તિંગ-
પણગ-દગ-મટ્ટી-મક્કડા-સંતાણા-સંકમણો ॥૪॥ જે મે જીવા વિરાહિયા
॥૫॥ એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા ॥૫॥
અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા,
કિલામિયા, ઉદ્ધવિયા, ઠાણાઓ ઠાણં સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા,
તસ્સ મિચ્છામિદ્ધુક્કં ॥૭॥

તસ્સ ઉત્તરીકરણેણં, પાયચ્છિત્તકરણેણં, વિસોહિકરણેણં,
વિસલ્લીકરણેણં, પાવાણં કમ્માણં નિગ્ધાયણટ્ઠાએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.
॥૧॥

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં,
જંભાઇએણં, ઉડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલીએ, પિત્તમુચ્છાએ ૧.

સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં

દિટ્ઠિસંચાલેહિં ૨.

એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજજ મે
કાઉસ્સગ્ગો ૩.

જાવ અરિહંતાણં, ભગવંતાણં, નમુક્કારેણં ન પારેમિ ૪. તાવ કાયં
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં, અપ્પાણં વોસિરામિ ૫.

(એક લોગસ્સ ‘ચંદેસુ નિમ્મલયરા’ સુધી નો કાઉસ્સગ્ગ ન આવેડે તો
ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.)

લોગસ્સ ઉજજોઅગારે, ધમ્મતિત્થયરે જિણે, અરિહંતે કિત્તઇસ્સં,
ચઉવિસંપિ કેવલી. ॥૧॥

ઉસભ-મજિઅં ચ વંદે, સંભવ-મભિણંદણં ચ સુમઇં ચ; પઉમપ્પહં
સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે. ॥૨॥

સુવિહિં ચ પુફ્ફદંતં, સીઅલ સિજજંસ વાસુપૂજજં ચ; વિમલ-મણંતં
ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ. ॥૩॥

કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ; વંદામિ રિટ્ઠનેમિં,
પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ. ॥૪॥

એવં મએ અભિથુઆ, વિહુય-રયમલા પહીણ-જરમરણા;
ચઉવિસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ. ॥૫॥

કિત્તિય-વંદિય-મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા; આરુગ્ગ-
બોહિલાભં, સમાહિવર-મુત્તમં દિંતુ. ॥૬॥

ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા, સાગર-
વરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ. ॥૭॥

ઇરઘામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ.

(પછી ડાબો ઢાંચણ ઉપર કરીને ચઉક્કસાય નીચે મુજબ બોલવું.)

ચઉક્કસાય-પડિમલ્લુલૂરાણુ, દુજજયમયણ-બાણ-મુસુમૂરણુ,

સરસ-પિયંગુ-વન્નુ ગયગામિઉ, જયઉ પાસુ ભુવણત્તય-સામિઉ. ॥૧॥
 જસુ તણુ-કંતિ-કડપ્પ સિણિદ્ધઉ, સોહઠ ડિણિમણિ-કિરણાલિદ્ધઉ,
 નં નવ-જલહર તડિલ્લયલંછિઉ, સો જિણુ પાસુ પયચ્છઉ વંછિઉ. ॥૨॥

નમુત્થુણં અરિહંતાણં ભગવંતાણં ॥૧॥ આઠગરાણં તિત્થયરાણં
 સયંસંબુદ્ધાણં, ॥૨॥ પુરિસુત્તમાણં, પુરિસસિહાણં, પુરિસવર-પુંડરિયાણં
 પુરિસવર-ગંધહુત્થીણં, ॥૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગહિયાણં,
 લોગપથવાણં, લોગપજ્જોઅ-ગરાણં, ॥ ૪ ॥ અભયદયાણં, ચક્ખુદયાણં,
 મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં, બોહિદયાણં, ॥૫॥

ધમ્મદયાણં, ધમ્મ-દેસયાણં, ધમ્મનાયગાણં, ધમ્મસારહીણં,
 ધમ્મવર-ચાઉરંત-ચક્કવટ્ટીણં. ॥૬॥

અપ્પડિહય-વરનાણ-દંસણ-ધરાણં, વિચટ્ટ-છઉમાણં, ॥૭॥
 જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં
 મોઅગાણં, ॥૮॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વદરિસીણં; સિવ-મયલ-મરુઅ-મણંત
 મક્ખમ-મવ્વાબાહ-મપુણરાવિત્તિ, સિદ્ધિગઠ-નામધેયં ઠાણં સંપત્તાણં
 ॥૯॥ નમો જિણાણં જિઅ-ભયાણં. જે અ અઠઆ સિદ્ધા, જે અ ભવિસ્સંતિ
 ણાગએ કાલે, સંપઠ અવટ્ટમાણા, સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥૧૦॥

જાવંતિ ચેઠઆઠં. ઉઠ્ઠે અ અહે અ તિરિ અલોએ અ. સવ્વાઠં તાઠં વંદે,
 ઇહ સંતો તત્થ સંતાઠં. ॥૧॥

(ખમાસમણં)

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
 મત્થએણ વંદામિ.

(પછી ચૈત્યવંદન મુદ્રામાં - કપાળે હાથ)

જાવંત કે વિ સાહુ, ભરહેરવય-મહાવિદ્દેહે અ, સવ્વેસિં તેસિં પાણાઓ,
 તિવિહેણ તિદંડ વિરયાણં. ॥૧॥

નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ

ઉવસગ્ગ-હરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્મ-ઘણ-મુક્કં, વિસહર-વિસ-
નિન્નાસં, મંગલ-કલ્લાણ-આવાસં ॥૧॥

વિસહર-કુલિંગ-મંતં, કંઠે ધારેઠ જો સયા મણુઓ, તસ્સ ગહ-રોગ-
મારી-દુકુ-જરા જંતિ ઉવસામં ॥૨॥

ચિક્કઉ દૂરે મંતો, તુજઝ પાણામો વિ બહુ-ફલો હોઠ, નર-તિરિએસુ
વિ જીવા, પાવંતિ ન દુકખ-દોગચ્યં ॥૩॥

તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે, ચિંતામણિ-કપ્પપાયવબ્ભહિએ, પાવંતિ
અવિગ્ઘેણં, જીવા અચરામરં ઠાણં ॥૪॥

ઇઅ સંથુઓ મહાયસ ! ભત્તિભર-નિબ્ભરેણ હિચએણ, તા દેવ !
દિજજ બોહિં, ભવે ભવે પાસ ! જિણચંદ ! ॥૫॥

(કપાળે હાથ)

જય વીયરાય ! જગગુરુ ! હોઉ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં !
ભવનિલ્લેઓ મગ્ગાણુસારિયા ઇટ્ઠ ફલ સિદ્ધિ ॥૧॥

લોગ-વિરુદ્ધચ્યાઓ, ગુરુજણપૂઆ પરત્થ-કરણં ચ; સુહગુરુ-
જોગો તવ્વચણ-સેવણા આભવ-મખંડા ॥૨॥

વારિજજઇ જઇવિ નિયાણ, બંધણં વીયરાય ! તુહ સમયે; તહ વિ મમ
હુજજ સેવા, ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં ॥૩॥

દુકખકખઓ કમ્મકખઓ, સમાહિ મરણં ચ બોહિલાભો અ;
સંપજજઉ મહ એઅં, તુહ નાહ પણામ કરણેણં ॥૪॥

સર્વ મંગલ માંગલ્યં, સર્વ કલ્યાણ કારણં; પ્રધાનં સર્વ ધર્માણં, જૈનં
જયતિ શાસનમ્ ॥૫॥

ઇરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉ જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણ વંદામિ.

ઇરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં

(એમ કહીને મુહપત્તિનું પડિલેહણ કરવું)

(ખમાસમણું)

છરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણવંદામિ.

(ઊભા થઇને)

છરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક પારું ? યથાશક્તિ

(ખમાસમણું)

છરછામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં જાવણિજજાએ, નિસીહિઆએ,
મત્થએણવંદામિ.

(ઊભા થઇને)

છરછાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ! સામાયિક પાર્યું. તહત્તિ.

(એમ કહીને ચરવળા અથવા કટાસણા ઉપર જમણો હાથ રાખી નીચે મુજબ બોલવું)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો
ઉવજ્જાયાણં. નમો લોએ સ્વ-સાહૂણં. એસો પંચ-નમુક્કારો,
સ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણં ચ સ્વેસિં, પઢમં હવઠ મંગલં.

સામાયયવય-જુત્તો, જાવ મણો હોઇ નિયમ-સંજુત્તો;

છિન્નઠ અસુહં કમ્મં, સામાયય જત્તિયા વારા. ॥૧॥

સામાયયમ્મિ ઉ કએ, સમણો ઇવ સાવઓ હવઠ જમ્હા;

એએણ કારણોણં, બહુસો સામાયયં કુજજા. ॥૨॥

સામાયિક વિધિએ લીધું, વિધિએ પાર્યું, વિધિ કરતાં જે કોઇ અવિધિ
હુઓ હોય, તે સવિહું મન, વચન, કાયાએ કરી મિરછા મિ દુક્કંડં.

દશ મનના, દશ વચનના, બાર કાયાના, એ બત્રીસ દોષમાંહી જે
કોઇ દોષ લાગ્યો હોય તે સવિહું મન, વચન, કાયાએ કરી મિરછા મિ દુક્કંડં.

(પછી અગર સ્થાપનાજી ની સ્થાપના કરી હોય તો

જમણો હાથ સવળો રાખી એક નવકાર બોલવો.)

નમો અરિહંતાણં. નમો સિદ્ધાણં. નમો આચરિયાણં. નમો
ઉવજ્જાયાણં. નમો લોએ સ્વ-સાહૂણં. એસો પંચ-નમુક્કારો,
સ્વ-પાવ-પ્પણાસણો, મંગલાણં ચ સ્વેસિં, પઢમં હવઠ મંગલં.

પર્યુષણના આઠ દિવસમાં દેવસિંચ/પઠ્ઠિષ્ઠિ/સંવત્સરી
પ્રતિષ્ઠમણમાં બોલવા યોગ્ય ચૈત્યવંદન-થોર-સ્તવન અને સજ્જાત

દિવસ - ૧

ચૈત્યવંદન - પર્વ પર્યુષણ ગુણ નીલો

પર્વ પર્યુષણ ગુણ નીલો, નવ કલ્પી વિહાર;	
ચાર માસાંતર ચિર રહે, એહીજ અર્થ ઉદાર...	૧૧॥
અષાઢ સુદિ ચઉદશ થકી, સંવત્સરી પરચાસ;	
મુનિવર દિન સિત્તેરમેં, પડિક્કમતાં ચૌમાસ...	૧૨॥
શ્રાવક પણ સમતા ધરી, કરે ગુરુનાં બહુમાન;	
કલ્પસૂત્ર સુવિહિત મુખે, સાંભળે થઈ એકતાન...	૧૩॥
જિનવર ચૈત્ય જુહારીએ, ગુરુભક્તિ વિશાલ;	
પ્રાયે: અષ્ટ ભવાંતરે, વરિયે શિવ વરમાલ...	૧૪॥
દર્પણથી નિજ રૂપનો, જુવે સુદૃષ્ટિ રૂપ;	
દર્પણ અનુભવ અર્પણો, જ્ઞાન રમણ મુનિ ભૂપ...	૧૫॥
આત્મસ્વરૂપ વિલોકતાં એ, પ્રગટ્યો મિત્ર સ્વભાવ;	
રાય ઉદાથી ખામણાં, પર્વ પર્યુષણ દાવ...	૧૬॥
નવ વખાણ પૂજી સુણો, શુકલ ચતુર્થી સીમા;	
પંચમી દિન વાંચે સુણો, હોય વિરાધક નિયમા...	૧૭॥
એ નહીં પર્વ પંચમી, સર્વ સમાણી ચોથે;	
ભવભીરુ મુનિ માનશે, ભાખ્યું અરિહાનાથે...	૧૮॥
શ્રુતકેવલી વચણા સુણીએ લહી માનવ અવતાર;	
શ્રી શુભવીરને શાસને પામ્યા જયજયકાર...	૧૯॥

થોર - પુણ્યનું પોષણ પાપનું શોષણ...

પુણ્યનું પોષણ પાપનું શોષણ, પર્વ પર્યુષણ પામીજી,
કલ્પ ધરે પધરાવો સ્વામી, નારી કહે શિર નામીજી,

કુંવર ગયવર બંધ ચડાવી, ઢોલ નિશાન વગડાવોજી,
સદ્ગુરુ સંગે ચઢતે રંગે, વીર ચરિત્ર સુણાવોજી. ॥૧॥

પ્રથમ વખાણ ધર્મ સારથી પદ, બીજે સુપના ચારજી,
ત્રીજે સુપન પાઠક વલી ચૌથે, વીર જનમ અધિકારજી,
પાંચમે દીક્ષા છટ્ટે શિવપદ, સાતમે જિન ત્રેવીસજી,
આઠમે ચિરાવલી સંભલાવી, પિઉડા પૂરો જગીશજી. ॥૨॥

છટ્ટ અક્રમ અઠ્ઠાઈ કીજે, જિનવર ચૈત્ય નમીજેજી,
વરસી પડિક્કમણું મુનિવંદન, સંઘ સયલ ખામીજેજી,
આઠ દિવસ લગે અમર પલાવી, દાન સુપાત્રે દીજેજી,
ભદ્રબાહુ ગુરુ વચણ સુણીને, જ્ઞાન સુધારસ પીજેજી. ॥૩॥

તીરથમાં વિમલાચલ ગિરિમાં, મેરુ મહીધર જેમજી,
મુનિવર માંહી જિનવર મોટા, પર્વ પર્યુષણ તેમજી,
અવસર પામી સાહમિવરછલ, બહુ પકવાન વડાઈજી,
ખીમાવિજય જિન દેવી સિદ્ધાઈ, દિન દિન અધિક વધાઈજી ॥૪॥

સ્તવન - સુણાજો સાજન સંત...

સુણાજો સાજન સંત, પજુસણ આવ્યા રે;
તમે પુણ્ય કરો પુણ્યવંત, ભવિક મન ભાવ્યાં રે.
વીર જિણોસર અતિ અલવેસર, વાલા મારા પરમેશ્વર એમ બોલે રે;
પર્વ માંહે પજુસણ મોટા, અવર ન આવે તસ તોલે રે. ૫જુ. ૧

ચૌપદમાં જેમ કેસરી મોટો, વાલા મારા ખગમાં ગરુડ તે કહીએ રે,
નદીમાંહે જેમ ગંગા મોટી, નગમાં મેરુ લહીએ રે. ૫જુ. ૨

ભૂપતિમાં ભરતેશ્વર ભાખ્યો, વાલા મારા દેવમાંહે સુર ઇંદ્ર રે,
તીરથમાં શેત્રુંજો દાખ્યો, ગ્રહ ગણમાં જેમ ચંદ્ર રે. ૫જુ. ૩

દશેરા દિવાળી ને વળી હોળી, વાલા મારા અખાત્રીજ દિવાસો રે;
બળેવ પ્રમુખ બહુલાં છે બીજાં, પણ નહિ મુક્તિનો વાસો રે. ૫જુ. ૪

તે માટે તમે અમર પળાવો, વાલા મારા અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ કીજે રે;	
અક્રમ તપ અધિકાઈ એ કરીને, નરભવ લાહો લીજે રે.	પજુ. ૫
ઢોલ દદામા ભેરી નફેરી, વાલા મારા કલ્પસૂત્રને પૂજો રે;	
ઝાંઝરના ઝમકાર કરીને, ગોરીની ટોળી મલી આવો રે.	પજુ. ૬
સોના રૂપાના ફૂલડે વધાવો, વાલા મારા કલ્પસૂત્રને પૂજો રે;	
નવ વખાણ વિધિએ સાંભળતાં, પાપ મેવાસી ધૂજો રે.	પજુ. ૭
એમ અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ કરતાં, વાલા મારા બહુજન જગ ઉદ્ધરિયા રે;	
વિબુધ વિમલ વર સેવક નય કહે, નવનિધિ રિદ્ધિ સિદ્ધિ વરિયા રે.	પજુ. ૮

સજઝાય – પર્વ પર્યુષણ

ઢાળ પહેલી

પર્વ પજુસણ આવિયાં, આનંદ અંગે ન માય રે,	
ઘર ઘર ઉત્સવ અતિ ઘણાં, શ્રી સંઘ આવીને જાય રે,	
	પર્વ પજુસણ આવીયાં. ૧
જીવ અમારી પલાવિયે, કીજીયે વ્રત પરચક્ખાણ રે;	
ભાવ ઘરી ગુરુ વંદિયે, સુણિએ સૂત્ર વખાણ રે.	પર્વ... ૨
આઠ દિવસે એમ પાળીયે, આરંભનો પરિહારો રે;	
નાવણ ધોવણ ખંડણ, લિપણ પીસણ વારો રે.	પર્વ... ૩
શક્તિ હોય તો પરચક્ખીયે, અઠ્ઠાઈ અતિસારો રે;	
પરમ ભક્તિ પ્રીતિ લાવીયે, સાધુને ચાર આહારો	પર્વ... ૪
ગાય સોહાગણ સવિ મળી, ઘવલ મંગલ ગીત રે;	
પકવાને કરી પોષિયે, પારણે સાહમિ મન પ્રીત રે.	પર્વ... ૫
સત્તર ભેદી પૂજા રચી, પૂજિયે શ્રી જિનરાય રે;	
આગળ ભાવના ભાવિયે, પાતક મલ ધોવાય રે.	પર્વ... ૬

લોચ કરાવે રે સાધુજી, બેસે બેસણાં માંડી રે;
શિર વિલેપન કીજિયે, આળસ અંગથી છંડી રે. પર્વ...૭

ગજગતિ ચાલે ચાલતી, સોહાગણ નારી તે આવે રે;
કુંકુમ ચંદન ગહુંલી, મોતીયે ચોક પૂરાવે રે. પર્વ...૮

રુપામોહર પ્રભાવના, કરિયે, તવ સુખકારી રે;
શ્રી ક્ષમાવિજય કવિરાયનો, બુધ માણેકવિજય જયકારી રે. પર્વ...૯

પર્યુષણ દિવસ - ૨

ચૈત્યવંદન - ૐ નમઃ પાર્શ્વનાથાય...

ૐ નમઃ પાર્શ્વનાથાય, વિશ્વ ચિન્તામણીયતે;
હ્રીં ધરણેન્દ્ર-વૈરુટ્યા-પદ્માદેવી યુતાય તે... ॥૧॥

શાન્તિ-તુષ્ટિ-મહાપુષ્ટિ-ધૃતિ-કીર્તિ-વિધાયિને;
ૐ હ્રીં દ્વિડ્-વ્યાલ-વૈતાલ-સર્વાધિ-વ્યાધિ-નાશિને... ॥૨॥

જયા-જિતાખ્યા-વિજયાખ્યા-પરાજિતયાન્વિતઃ,
દિશાં પાલૈ-ગ્રહૈ-રથૈ-વિદ્યાદેવીભિરન્વિતઃ... ॥૩॥

ૐ અસિઆઉસા નમસ્તત્ર ત્રૈલોક્યનાથતામ્;
ચતુઃષ્ટિ-સુરેન્દ્રાસ્તે, ભાસન્તે છત્રયામરૈઃ... ॥૪॥

શ્રી શંખેશ્વર મંડણ! પાર્શ્વ જિન પ્રણતકલ્પતરુ કલ્પ!
ચૂરય દુષ્ટપ્રાતં, પૂરય મે વાંછિતં નાથ!... ॥૫॥

થોચ : કલ્લાણકંદં માટે પાના નં ૩૫ થી ૩૮ જોવું.

સ્તવન : સંતિકરં માટે પાના નં. ૧૫૮-૧૫૯ જોવું.

સજઝાય : મન્નહ જિણાણં

મન્નહ જિણાણમાણં, મિરછં પરિહરહ ધરહ સમ્મતં,
છ-વ્વિહ-આવસસયમ્મિ, ઉજ્જુત્તો હોઇ પઇદિવસં... ॥૧॥

પવ્વેસુ પોસહવયં, દાણાં, સીલાં, તવો અ ભાવો અ,
સજઝાય, નમુક્કારો, પરોવયારો અ જયણા અ... ॥૨॥

જિણપૂઆ, જિણથુણાણાં, ગુરુથુઅ, સાહમ્મિઆણ વચ્છલ્લાં,
વવહારસ્સ ય સુહ્ધી, રહુ-જતા તિત્થ-જતા ય... ॥૩॥

ઉવસમ, વિવેગ, સંવર, ભાસા સમિઇ, છ-જીવ-કરુણા ય,
ઘમ્મિઅ-જણા-સંસગ્ગો, કરુણા-દમ્મો, ચરણા-પરિણામો... ॥૪॥

સંઘોવરિ બહુ-માણો, પુત્થય-લિહણાં, પભાવણા તિત્થે,
સહ્ઠાણા કિચ્ચમેઅં, નિચ્ચં સુ-ગુરુવએસેણાં... ॥૫॥

પર્યુષણ દિવસ - ૩

બધા ચૈત્યવંદન વગેરે વિધિવત્ પ્રતિક્રમણામાં દીધેલા છે.

પર્યુષણ દિવસ - ૪

ચૈત્યવંદન : વડા કલ્પ પૂરવ

વડા કલ્પ પૂરવ દિને, ઘરે કલ્પને લાવો,
રાત્રિ જાગરણ પ્રમુખ કરી, શાસન સોહાવો... ॥૧॥

હથ ગય શાણગારી, કુમર લાવો ગુરુ પાસે,
વડા કલ્પ દિન સાંભળો, વીર ચરિત્ર ઉલ્લાસે... ॥૨॥

છટ્ઠ દ્વાદશ તપ કીજિએ, ધરીયે શુભ પરિણામ,
સાધર્મિક વત્સલ પ્રભાવના, પૂજા અભિરામ... ॥૩॥

જિન ઉત્તમ ગૌતમ પ્રત્યે, કહે જો એકવીશ વાર,
ગુરુ મુખ પદ્મ ભાવશું, સુણતાં પામે પાર... ॥૪॥

થોય : પ્રભુ ભવ પચવીશમેં...

પ્રભુ ભવ પચવીશમેં, નંદન મુનિ મહારાજ;
તિહાં બહુ તપ કીધા, કરવા આતમ કાજ;

લાખ અગિયાર ઉપર, જાણો એંશી હજાર;
છસ્સો પીસ્તાલીશ, માસખમણ સુખકાર... ॥૧॥

અરિહંત સિદ્ધ પવયણ, સૂરિ સ્થવિર ઉવજઝાય,
સાધુ નાણ દંસણ વલી, વિનય ચારિત્ર કહાય;
બંભવય કિરીયાણં, તવ ગોયમ ને જિણાણં,
ચરણ નાણ સુઅસ્સ તિત્થ, વિશસ્થાનક ગુણખાણ... ॥૨॥

ઇમ શુભ પરિણામે, કીધા તપ સુવિશાલ,
મુનિ મારગ સાધન, સાધક સિદ્ધ દયાલ;
સમકિત સમતાધર, મુક્તિધર ગુણવંત,
નંદન ઋષિ રાયા, પ્રણમું શ્રુતધર સંત... ॥૩॥

ધન્ય પોટીલાયારજ, સદ્ગુરુ ગુણ ભંડાર,
ઇમ લાખ વરસ લગે, ચારિત્ર તપ વિચાર;
પાલીને પહોંચ્યા, દશમા, સ્વર્ગ મોઝાર,
કહે દીપવિજય કવિ, કરતા બહુ ઉપકાર... ॥૪॥

સ્તપન : શ્રી વીરપ્રભુના સત્તાવીશ ભવ
દોહા (રાગ: કબીર કે દોહે)

શ્રી શુભવિજય સુગુરુ નમી, નમી પન્નાવતી માય,
ભવ સત્તાવીશ વર્ણવું, સુણતાં સમકિત થાય. ॥૧॥

સમકિત પામે જીવને, ભવ ગણતીય ગણાય,
જો વળી સંસાર ભમે, તો પણ મુગતે જાય. ॥૨॥

વીર જિનેશ્વર સાહિબો, ભમિયો કાળ અનંત,
પણ સમકિત પામ્યા પછી, અંતે થયા અરિહંત. ॥૩॥

॥ ઢાળ પહેલી ॥ (રાગ: માયન માયન)

પહેલે ભવે એક ગામનો રે, રાય નામે નયસાર,

કાષ્ટ લેવા અટવી ગયો રે, ભોજન વેલા થાય રે, પ્રાણી ધરીયે સમકિત રંગ, જિમ પામીયે સુખ અભંગ રે,	॥૧॥
મનચિંતે મહિમા નીલો રે, આવે તપસી કોય, દાન દેઠ ભોજન કરું રે, તો વાંછિત ફળ હોય રે,	॥૨॥
મારગ દેખી મુનિવરા રે, વંદે દેઠ ઉપયોગ, પૂછે કેમ ભટકો ઇહાં રે, મુનિ કહે સાર્થ વિયોગ રે,	॥૩॥
હર્ષ ભેર તેડી ગયો રે, પડિલાભ્યા મુનિરાજ, ભોજન કરી કહે ચાલીએ રે, સાર્થ ભેલા કરું આજ રે,	॥૪॥
પગવટીએ ભેલા કર્યારે, કહે મુનિ દ્રવ્ય એ માર્ગ, સંસારે ભૂલા ભમો રે, ભાવ માર્ગ અપવર્ગ રે,	॥૫॥
દેવ ગુરુ ઓલખાવીયા રે, દીધો વિધિ નવકાર, પશ્ચિમ મહાવિદેહમાં રે, પામ્યા સમકિત સાર રે,	॥૬॥
શુભ ધ્યાને મરી સુર હુઓ રે, પહલે સ્વર્ગ મોઝાર, પદ્યોપમ આયુ ચવી રે, ભરત ઘરે અવતાર રે,	॥૭॥
નામે મરીચી ચૌવને રે, સંયમ લિયે પ્રભુ પાસ, દુષ્કર ચરણ લહી થયો રે, ત્રિદંડીક શુભ વાસ રે,	॥૮॥

ઢાળ બીજી

(રાગ: હે મેરે વતન કે લોગો)

નવો વેશ રચે તેણી વેળા, વિચરે આદિશ્વર ભેલા, જલ થોડે સ્નાન વિશેષે, પગ પાવડી ભગવે વેશે	॥૧॥
ઘરે ત્રિદંડ લાકડી મહોટી, શિર મુંડણ ને ઘરે ચોટી, વલી છત્ર વિલેપન અંગે, થૂલથી વ્રત ધરતો રંગે	॥૨॥
સોનાની જનોઈ રાખે, સહુને મુનિ મારગ ભાખે, સમોસરણો પૂછે નરેશ, કોઈ આગે હોશે જિનેશ	॥૩॥

જિન જંપે ભરતને તામ, તુજ પુત્ર મરીચી નામ, વીર નામે થશે જિન છેલ્લા, આ ભરતે વાસુદેવ પહેલા	૧૪૧
ચક્રવર્તી વિદેહે થાશે, સુણી આલ્યા ભરત ઉલ્લાસે, મરીચિ ને પ્રદક્ષિણા દેતા, નમી વંદીને એમ કહેતા	૧૪૨
તમે પુન્યાઇવંત ગવાશો, હરિ ચક્રી ચરમ જિન થાશો, નવિ વંદુ ત્રિદંડિક વેશ, નમું ભક્તિએ વીર જિનેશ	૧૪૩
એમ સ્તવના કરી ઘેર જાવે, મરીચિ મન હર્ષ ન માવે, મ્હારે ત્રણ પદવી ની છાપ, દાદા જિન ચક્રી બાપ	૧૪૪
અમે વાસુદેવ ધુર થઇશું, કુલ ઉત્તમ મ્હારું કહીશું, નાચે કુલ મદશું ભરાણો, નીચ ગોત્ર તિહાં બંધાણો	૧૪૫
એક દિન તનુ રોગે વ્યાપે, કોઈ સાધુ પાની ન આપે, ત્યારે વંછે ચેલો એક, તવ મલિયો કપિલ અવિવેક	૧૪૬
દેશના સુણી દીક્ષાવાસે કહે મરીચી લિયો પ્રભુ પાસે, રાજપુત્ર કહે તુમ પાસે, લેશું અમે દીક્ષા ઉલ્લાસે	૧૪૭
તુમ દરશને ધરમનો વહેમ, સુણી ચિંતે મરીચી એમ, મુજ યોગ્ય મલ્યો એ ચેલો, મૂળ કડવે કડવો વેલો	૧૪૮
મરીચી કહે ધર્મ ઉભયમાં, લીએ દીક્ષા યૌવન વયમાં, એણે વચણે વધ્યો સંસાર, એ ત્રીજો કહ્યો અવતાર	૧૪૯
લાખ ચૌરાશી પૂરવ આય, પાળી પંચમે સ્વર્ગ સઘાય, દશ સાગર જીવિત ત્યાંહી, શુભવીર સદા સુખદાઈ	૧૫૦

ઢાળ ત્રીજી

(રાગ: તુમ દિલ કી ધડકન મેં)

પાંચવે ભવ કોલ્લાગ સન્નિવેશ, કૌશિક નામે બ્રાહ્મણ વેશ, એંશી લાખ પૂરવ અનુસરી, ત્રિદંડિયાને વેશે મરી	૧૫૧
કાળ બહુ ભમિયો સંસાર, થુણાપુરી છટ્ટો અવતાર, બહોંતેર લાખ પુરવનું આયુ, વિપ્ર ત્રિદંડિક વેશ ધરાય	૧૫૨

સૌધર્મ મધ્ય સ્થિતિએ થયો, આઠમે ચૈત્ય સન્નિવેશે ગયો,
 અગ્નિઘોત દ્વિજ ત્રિદંડિઓ, પૂર્વ આયુ લાખ સાઠે મુઓ ॥૩॥
 મધ્ય સ્થિતિએ સ્વર્ગ સુર ઇશાન, દશમે મંદિર પુર દ્વિજ ઠાણ,
 લાખ છપ્પત્ર પૂરવાયુધરી, અગ્નિભૂતિ ત્રિદંડિક મરી ॥૪॥
 ત્રીજે સ્વર્ગે મધ્યાયુ ધરી, બારમે ભવે શ્વેતામ્બીપુરી
 પુરવ લાખ ચુમ્માલીશ આય, ભારદ્વાજ ત્રિદંડિક થાય ॥૫॥
 તેરમે ચોથે સ્વર્ગે રમી, કાળ ઘણો સંસારે ભમી,
 ચૌદમે ભવ રાજગૃહી જાય, ચોત્રીસ લાખ પૂરવને આય ॥૬॥
 થાવર વિપ્ર ત્રિદંડી થયો, પાંચમે સ્વર્ગે મરીને ગયો,
 સોળમે ભવે કોડ વરસ નું આય, રાજકુમાર વિશ્વભૂતિ થાય ॥૭॥
 સંભૂતિ મુનિ પાસે અણગાર, દુષ્કર તપ કરી વરસ હજાર,
 માસખમણ પારણે ધરી દયા, મથુરામાં ગોચરીએ ગયા ॥૮॥
 ગાય હણ્યા મુનિ પડિયા વશા, વિશાખાનંદી પિતરીયા હરયા,
 ગોશૃંગે મુનિ ગર્વે કરી, ગગણ ઉછાળી ધરતી ધરી ॥૯॥
 તપ બળથી હોજો બળ ઘણી, કરી નિયાણું મુનિ અણસણી,
 સત્તરમે મહાશુકે સુરા, શ્રી શુભવીર સાગર સત્તરા ॥૧૦॥

ઢાળ ચોથી

(રાગ: કયા ખૂબ લગતી હો..., આગે કે ત્રીન આંખડી મારી પ્રભુ)

અઢારમે ભવે સાત, સુપન સૂચિત સતી,
 પોતન પુરીએ પ્રજાપતિ, રાણી મૃગાવતી,
 તસ સુત નામે ત્રિપુષ્, વાસુદેવ નિપન્યા,
 પાપ ઘણું કરી, સાતમી નરકે ઉપન્યા ॥૧॥
 વીશમે ભવ થઈ સિંહ, ચોથી નરકે ગયા,
 તિહાંથી ચવી સંસારે, ભવ બહુલા થયા,
 બાવીશમે નરભવ લાહી, પુણ્યદશા વર્યા,
 તેવીશમે રાજધાની મૂકામે સંચર્યા ॥૨॥

રાય ધનંજય ધારિણી, રાણીએ જનમીયા,
 લાખ ચૌરાશી પૂર્વ આયુ જીવિયાં,
 પ્રિયમિત્ર નામે ચક્રવર્તી, દીક્ષા લહી,
 કોડી વરસ ચારિત્ર દશા પાળી સહી ॥૩॥
 મહાશુકે થઈ દેવ, ઇણે ભરતે ચવિ,
 છત્રિકા નગરીએ, જિતશત્રુ રાજવી,
 ભદ્રામાય લખ પચવીશ, વરસ સ્થિતિ ધરી,
 નંદન નામે પુત્રે દીક્ષા આચરી ॥૪॥
 અગિયાર લાખ ને ઝેંશી, હજાર છરસે વલી,
 ઉપર પીસ્તાલીશ, અધિક પણ મન રુલી,
 વીશસ્થાનક માસખમણે, જાવજજીવ સાધતા,
 તીર્થંકર નામકર્મ, તિહાં નિકાયતા ॥૫॥
 લાખ વરસ દીક્ષા, પર્યાય તે પાળતા,
 છવ્વીસમે ભવે પ્રાણતકલ્પે દેવતા,
 સાગર વીશનું જીવિત સુખભર ભોગવે,
 શ્રી શુભવીર જિનેશ્વર ભવ સુણજો હવે ॥૬॥

ઢાળ પાંચમી

(રાગ: ઝણઝણણકારો રે...)

નયર માહણકુડમાં વસે રે, મહાઋદ્ધિ ઋષભદત્ત નામ,
 દેવાનંદા દ્વિજ શ્રાવિકારે, પેટ લીધો પ્રભુ વિસરામ રે, પેટ લીધો ॥૧॥
 બ્યાશી દિવસને અંતરે રે, સુર હરણીગમેષી આય,
 સિદ્ધારથ રાજા ઘરે રે, ત્રિશલા કૃષ્ણે છટકાય રે, ત્રિશલા ॥૨॥
 નવ માસાંતરે જનમીયા રે, દેવ દેવીએ ઓરછવ કીધ,
 પરણી યશોદા ચૌવને રે, નામે મહાવીર પ્રસિદ્ધ રે, નામે ॥૩॥
 સંસાર લીલા ભોગવી રે, ત્રીસ વર્ષે દીક્ષા લીધ,
 બાર વરસે હુઆ કેવલી રે, શિવવહુનું તિલક સિર દીધ રે, શિવવહુનું ॥૪॥

સંઘ ચતુર્વિધ થાપિયો રે, દેવાનંદા ઋષભદત્ત પ્યાર,
 સંયમ દેઈ શિવ મોકલ્યા રે, ભગવતી સૂત્રે અધિકાર રે, ભગવતી ॥૫॥
 યોત્તિસ અતિશય શોભતા રે, સાથે ચઉદ્ધ સહસ અણગાર,
 છત્રીસ સહસ તે સાધ્વી રે, બીજો દેવ દેવી પરિવાર રે, બીજો ॥૬॥
 ત્રીસ વરસ પ્રભુ કેવલી રે, ગામ નગર તે પાવન કીધ,
 બહોંતેર વરસનું આઉખું રે, દીવાલીએ શિવપદ લીધ રે, દીવાલીયે ॥૭॥
 અગુરુલઘુ અવગાહને રે, કીયો સાદિ અનંત નિવાસ,
 મોહરાય મલ્લ મુલશું રે, તન મન સુખનો હોય નાશ રે, તન મન ॥૮॥
 તુમ સુખ એક પ્રદેશનું રે, નવિ માયે લોકાકાશ,
 તો અમને સુખીઆ કરો રે, અમે ધરીએ તુમારી આશ રે, અમે ॥૯॥
 અખય ખજાનો નાથનો રે, મે દીકો ગુરુ ઉપદેશ,
 લાલય લાગી સાહેબા રે, નવિ ભજ્યે કુમતિનો લેશ રે, નવિ ભજ્યે ॥૧૦॥
 મ્હોટાનો જે આશરો રે, તેથી પામીયે લીલ વિલાસ,
 દ્રવ્ય ભાવ શત્રુ હણી રે, શુભવીર સદા સુખ વાસ રે, શુભ વીર ॥૧૧॥

॥ કલશ ॥

ઓગણીશ એકે, વરસ છેકે, પૂર્ણિમા શ્રાવણ વરો,
 મેં થુણ્યો લાયક વિશ્વનાયક, વર્દ્ધમાન જિનેશ્વરો,
 સંવેગ રંગ તરંગ ઝીલે, જસવિજય સમતા ધરો,
 શુભવિજય પંડિત ચરણ સેવક, વીરવિજય જયકારો ॥૧૨॥

સજ્ઞાય : આપ સ્વભાવ ની સજ્ઞાય

આપ સ્વભાવમાં રે, અવધૂ સદા મગન મેં રહના,
 જગત જીવ હૈ કર્માધીના, અચરિજ કછુઅ ન લીના આ. ॥૧॥
 તુમ નહીંકેરા, કોઈ નહીંતેરા, કયા કરે મેરા મેરા,
 તેરા હૈ સો તેરી પાસે, અવર સબ હૈ અનેરા આ. ॥૨॥
 વપુ વિનાશી, તું અવિનાશી, અબ હૈ ઇનકા વિલાસી,

વપુસંગ જબ દૂર નિકાસી, તબ તુમ શિવ કા વાસી	આ. ॥૩॥
રાગ ને રીસા દોય ખવીસા, એ તુમ દુઃખ કા દીસા,	
જબ તુમ ઉનકું દૂર કરીસા, તબ તુમ જગ કા ઇસા	આ. ॥૪॥
પરકી આશા સદા નિરાશા, યે હે જગ જનપાસા,	
તે કાટનકું કરો અભ્યાસા, લહો સદા સુખવાસા	આ. ॥૫॥
કબહીક કાજી કબહીક પાજી કબહીક હુઆ અપભ્રાજી,	
કબહીક જગ મેં કીર્તિ ગાજી, સબ પુદ્ગલકી બાજી	આ. ॥૬॥

પર્યુષણ દિવસ - ૫

ચૈત્યવંદન : સિદ્ધારથ સુત વંદિયે...

સિદ્ધારથ સુત વંદિયે, ત્રિશલાનો જાયો,	
ક્ષત્રિયકુંડમાં અવતર્યો, સુર નરપતિ ગાયો...	॥૧॥
મૃગપતિ લંછન પાઉલે, સાત હાથની કાયા,	
બહોંતેર વરસનું આઉખું, વીર જિનેશ્વર રાયા...	॥૨॥
ખિમાવિજય જિનરાયના એ, ઉત્તમ ગુણ અવદાત,	
સાત બોલથી વર્ણવ્યા, પદ્મવિજય વિખ્યાત	॥૩॥

થોય : જય જય ભવિ હિતકર

જય જય ભવિ હિતકર, વીર જિનેશ્વર દેવ,	
સુરનરનાં નાયક, જે હની સારે સેવ.	
કરુણા રસ કંદો, વંદો આણંદ આણી,	
ત્રિશલા સુત સુંદર, ગુણ મણિ કેરો ખાણી	॥૧॥
જસ પંચ કલ્યાણક, દિવસ વિશેષ સુહાવે,	
પણ થાવર નારક, તેહને પણ સુખ થાવે.	
તે રચવન જન્મ વ્રત, નાણ અને નિર્વાણ,	
સવિ જિનવર કેરા, એ પાંચે અહિકાણ	॥૨॥

જિહાં પંચ સમિતિ યુત, પંચ મહાવ્રત સાર,
 જે હાં પ્રકાશ્યા, વળી પાંચે વ્યવહાર.
 પરમેષ્ઠિ અરિહંત, નાથ સર્વજ્ઞને પાર,
 એહ પંચ પદે લલ્હો, આગમ અર્થ ઉદાર
 માતંગ સિદ્ધાઈ, દેવી જિનપદ સેવી,
 દુઃખ દુરિત ઉપદ્રવ, જે ટાલે નિત મેવી.
 શાસન સુખદાયી, આઈ સુણો અરદાસ,
 શ્રી જ્ઞાનવિમલ ગુણ, પૂરો વાંછિત આશ

॥૩॥

॥૪॥

સ્તવન : શ્રી વીર પ્રભુનું હાલરહું

માતા ત્રિશલા ઝુલાવે પુત્ર પારણે, ગાવે હાલો હાલો હાલરૂવાના ગીત,
 સોના રૂપા ને વળી રત્ને જડિયું પારણું,
 રેશમ, દોરી ઘુઘરી વાગે છુંમ છુંમ રીત રે,
 હાલો હાલો હાલો હાલો મારા નંદને રે.
 જિનજી પાસ પ્રભુથી વરસ અઢીસેં અંતરે,
 હોશે ચોવીશમો તીર્થકર જિન પરિમાણ,
 કેશી સ્વામી મુખથી એહવી વાણી સાંભળી,
 સાચી સાચી હુઈ તે મહારે અમૃત વાણ.
 ચૌદે સ્વપ્ને હોવે ચક્રી કે જિનરાજ,
 વીત્યા બારે ચક્રી, નહીં હવે ચક્રીરાજ,
 જિનજી પાસ પ્રભુના શ્રી કેશી ગણધર,
 તેહને વચને જાણ્યા ચોવીસમાં જિનરાજ.
 મારી કુખે આલ્યા ત્રણ ભુવન શિરતાજ,
 મારી કુખે આલ્યા તારણ તરણ જહાજ,
 મારી કુખે આલ્યા સંઘ તીરથની લાજ,
 હું તો પુણ્ય પનોતી ઇંદ્રાણી થઈ આજ.
 મુજને દોહલો ઉપન્યો બેસું ગજ અંબાડીએ,

હાલો ॥૧॥

હાલો ॥૨॥

હાલો ॥૩॥

હાલો ॥૪॥

સિંહાસન પર બેસું, ચામર છત્ર ધરાય,
એ સહુ લક્ષણ મુજને નંદન તાહારા તેજનાં,
તે દિન સંભારું ને આનંદ અંગ ન માય.

હાલો ॥૫॥

કરતલ પગતલ લક્ષણ એક હજાર ને આઠ છે,
તેહથી નિશ્ચય જાણ્યા જિ નવર શ્રી જગદીશ,
નંદન જમાણી જંઘે લંછન સિંહ બિરાજતો,
મેં તો પહેલે સ્વપ્ને દીકો વિશવાવીશ.

હાલો ॥૬॥

નંદન નવલા બંધવ નંદિવર્ધનના તમે,
નંદન ભોજાઈઓના દીયર છો સુકુમાલ,
હસશે રમશે ને વળી ચૂંટી ખાણશે ગાલ,
હસશે રમશે ને વળી કુંસા દેશે ગાલ.

હાલો. ॥૭॥

નંદન નવલા ચેડા રાજાના ભાણેજ છો,
નંદન નવલા પાંચશે મામીના ભાણેજ છો,
નંદન મામલીયાના ભાણેજ સુકુમાળ,
હસશે હાથે ઉછાળી કહીને નાના ભાણેજ,
આંખ્યો આંજીને વળી ટપકું કરશે ગાલ.

હાલો ॥૮॥

નંદન મામા મામી લાવશે ટોપી આંગલા,
સ્તને જડીઆં ઝાલર મોતી કસબી કોર,
નીલા પીળાં ને વળી રાતાં સર્વે જાતનાં રે,
નંદન મામી કહેશે જીવો સુખ ભરપૂર.

હાલો ॥૯॥

નંદન મામા મામી સુખલડી બહુ લાવશે,
નંદન ગજુવે ભરશે લાડુ મોતીચૂર,
નંદન મુખડાં જોઈને લેશે મામી ભામણાં રે,
નંદન મામી કહેશે જીવો સુખ ભરપૂર.

હાલો ॥૧૦॥

નંદન નવલા ચેડા મામાની સાતે સતી,
મારી ભત્રીજી ને બહેન તમારી નંદ,
તે પણ ગજવે ભરવા લાખણસાઈ લાવશે રે,

તમને જોઈ જોઈ હોશે અધિકો પરમાનંદ.
 રમવા કાજે લાવશે લાખ ટકાનો ઘુઘરો,
 વળી સુડા મેના પોપટ ને ગજરાજ,
 સારસ હંસ કોયલ તિતર ને વળી મોરજી રે,
 મામી લાવશે રમવા નંદ તમારે કાજ.

છપ્પન કુમરી અમરી જલ કળશે નવરાવીઆ,
 નંદન તમને અમને કેલી ઘરની માય,
 ફૂલની વૃષ્ટિ કીધી યોજન એકને માંડલે રે,
 બહુ ચિરંજીવો આશિષ દીધી તુમને ત્યાંહી.

તમને મેરુગિરિ પર સુરપતિએ નવરાવીયારે,
 નિરખી નિરખી હરખી સુકૃત લાભ કમાય,
 મુખડા ઉપર વારું કોટી કોટી ચંદ્રમા રે,
 વળી તન પર વારું ગ્રહગણનો સમુદાય.

નંદન નવલા ભણવા નિશાળે પણ મૂકશું,
 ગજપર અંબાડી બેસાડી મોટે સાજ,
 પસલી ભરશું શ્રીફળ ફોફળ નાગરવેલશું રે,
 સુખલડી લેશું નિશાળીયાને કાજ.

નંદન નવલા મોટા થાશો ને પરણાવીશું,
 વહુવર સરખી જોડી લાવશું રાજકુમારી,
 સરખે સરખા વેવાઈ વેવાણોને પધરાવશું રે,
 વરવહુ પોંખી લેશું જોઈ જોઈને દેદાર.

પીયર સાસર મારા બેહુ પખ નંદન ઉજળા,
 મારી કુખે આવ્યા તાત પનોતા નંદ;
 મારે આંગણે વૂઠ્યા અમૃત દુધે મેહુલા રે,
 મારે આંગણે ફલીઆ સુરતરુ સુખના કંદ.

ઇણિ પરે ગાયું માતા ત્રિશલા સુતનું પારણું રે,
 જે કોઈ ગાશે લેશે પુત્ર તણા સામ્રાજ્ય,

હાલો ॥૧૧॥

હાલો ॥૧૨॥

હાલો ॥૧૩॥

હાલો ॥૧૪॥

હાલો ॥૧૫॥

હાલો ॥૧૬॥

હાલો ॥૧૭॥

બિલીમોરા નગરે વર્ણવ્યું વીરનું હાલરું રે,
જય જય મંગલ હોજો દીપવિજય કવિરાજ

હાલો ॥૧૮॥

સજ્ઞાય : અર્ધમુત્તા મુનિ ની સજ્ઞાય

(રાગ: દીન દુ:ખીયાનો તુ છે)

સંયમ રંગે રંગ્યુ જીવન, નાનો બાલકુમાર
વંદો અર્ધમુત્તા અણગાર... વંદો... ॥૧॥

ગૌતમ સ્વામી ગોચરી જાવે, નાના બાલકને મન ભાવે,
પ્રેમ થકી નિજ ઘેર બોલાવે, ભાવ ધરી મોદક વહોરાવે,
મારે પણ ગૌતમ સમ થાવું, એમ કરે વિચાર... વંદો... ॥૨॥

મનની ઇચ્છા પૂરી કીધી, માતપિતાની આજ્ઞા લીધી,
રાજ્યતણી ઋદ્ધિને છોડી, ગૌતમ પાસે દીક્ષા લીધી,
રહે ઉમંગે ગુરુની સંગે વહેતા સંયમ ભાર... વંદો... ॥૩॥

તલાવડી જલની એક આવી, બાલમુનિને મન બહુ ભાવી,
પાત્ર તણી નૌકા ખેલાવી, ગુરુને દેખી લજજા આવી,
અણઘટતું કારજ કીધું મેં, પામ્યા ક્ષોભ અપાર... વંદો... ॥૪॥

સમવસરણમાં પ્રભુજી સામે, ઇચ્છ્યાવહી પડિક્કમી પ્રમાણે,
ચાર કર્મની ગતિ વિરામે, કેવલ જ્ઞાન તિહાં મુનિ પામે,
દેવ દેવી સહુ ઉત્સવ કરતા, વર્ત્યો જયજયકાર... વંદો... ॥૫॥

ક્ષણમાં સઘળા કર્મ ખપાવ્યા, એવા અર્ધમુત્તા મુનિરાયા
ભવ્યજીવોને બોધ પમાડી, અંતે મુક્તિપુરી સીધાવ્યા
જ્ઞાન વિમલ કહે મુનિને વંદો, થાયે બેડો પાર... વંદો... ॥૬॥

પર્યુષણ દિવસ - ૬

ચૈત્યવંદન : ત્રીસ વરસ ગૃહવાસ

ત્રીસ વરસ ગૃહવાસ જસ, ત્રણે જ્ઞાને સ્વામી,
ચઉનાણી ચારિત્રિયા, નિજ આતમ રામી ॥૧॥

બાર વરસ ઉપર વલી, સાડા ષટ્ માસ;
ઘોર અભિગ્રહ આદર્યો, કીમ કીજે તાસ... ॥૨॥

માઘવ સુદિ દશમી દિને, પામ્યા કેવલનાણ,
પદ્મ કહે મહોત્સવ કરો, ચઉવિહ સુર મંડાણ... ॥૩॥

થોચ

મનોહર મૂર્તિ મહાવીર તણી, જેણે સોળ પ્રહર દેશના પભણી,
નવમલ્લી નવલરછી નૃપતિ સુણી, કહી શિવ પામ્યા ત્રિભુવન ઘણી ... ૧

શિવ પામ્યા ઋષભ ચઉદશ ભક્તે, બાવીશ લહ્યા શિવ માસ તીથે,
છટ્ટે શિવ પામ્યા વીર વલી, કાર્તિક વદી અમાવસ્થા નિરમલી ... ૨

અગામી ભાવી ભાવ કહ્યા, દિવાલી કલ્પે જેહુ લહ્યા
પુણ્ય પાપ ફલ અજઝયણે કહ્યા, સવિ તહત્તિ કરીને સદહ્યા ... ૩

સવિ દેવ મલી ઉઘોત કરે, પ્રભાતે ગૌતમ જ્ઞાન વરે,
જ્ઞાનવિમલ સદા ગુણ વિસ્તરે, જિનશાસનમાં જયકાર કરે ... ૪

શ્રી પંચકલ્યાણક નું સ્તવન

(ત્રણ ઢાળનું)

શાસન નાયક શિવકરણ, વંદુ વીર જિણંદ,
પંચ કલ્યાણક તેહનાં, ગાશું ઘરી આનંદ,
સુણતાં થુણતાં પ્રભુ તણાં, ગુણ ગિરુઆ એકતાર,
ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ સુખ સંપદા, સફલ હુએ અવતાર...

॥ પહેલી ઢાળ ॥

સાંભળજો સસનેહિ સયણાં, પ્રભુનું ચરિત્ર ઉલ્લાસે રે,
જે સાંભળશે પ્રભુ ગુણ તેહનાં, સમકિત નિર્મળ થાશે રે,
સાંભળજો સસનેહિ સયણાં ॥૧॥
જંબુદ્વીપે દક્ષિણ ભરતે, માહણકુંડ ગામે રે,

ઋષભદત્ત બ્રાહ્મણ તસ નારી, દેવાનંદા નામે રે... સાંભળજો ॥૨॥
 અષાઠ સુદિ છટ્ટે પ્રભુજી, પુષ્પોત્તરથી ચવિચારે,
 ઉત્તરા ફાલ્ગુની યોગે આવી, તસ કૃષ્ણે અવતરિચારે... સાંભળજો ॥૩॥
 તિણે રચણી સા દેવાનંદા, સુપન ગજાદિક નિરખે રે,
 પ્રભાતે સુણી કંથ ઋષભદત્ત, હિંચડામાંહિ હરખે રે... સાંભળજો ॥૪॥
 ભાષે ભોગ અર્થ સુખ હોસ્યે, હોસ્યે પુત્ર સુજાણ રે,
 તે નિસુણી સા દેવાનંદા, કીધું વચન પ્રમાણ રે... સાંભળજો ॥૫॥
 ભોગ ભલા ભોગવતા વિચરે, એહવે અચરિજ હોવે રે,
 શતકતુ જીવ સુરેશ્વર હરખ્યો, અવધિએ પ્રભુને જોવે રે... સાંભળજો ॥૬॥
 કરી વંદનને ઇન્દ્ર સન્મુખ, સાત આઠ ડગ આવે રે,
 શકસ્તવ વિધિ સહિત ભાણીને, સિંહાસન સોહાવે રે... સાંભળજો ॥૭॥
 સંશય પડિયો એમ વિમાસે, જિન ચક્રી હરી રામ રે,
 તુરછ દરિદ્ર માહણ કુલ નાવે, ઉગ્ર ભોગ વિણ ધામે રે... સાંભળજો ॥૮॥
 અંતિમ જિન માહણકુંડ આલ્યા, એહ અચ્છેરુ કહીયે રે,
 ઉત્સર્પિણી અવસર્પિણી અનંતી, જાતાં એહવું લહીયે રે... સાંભળજો ॥૯॥
 ઇણ અવસર્પિણી દશ અચ્છેરા, થયાં તે કહીયે તેહરે,
 ગર્ભહરણ ગોસાલા ઉપસર્ગ, નિષ્ફળ દેશનાં જેહરે... સાંભળજો ॥૧૦॥
 મૂલ વિમાને રવિ શશી આલ્યા, ચમરાનો ઉત્પાત રે,
 એ શ્રી વીર જિનેશ્વર વારે, ઉપના પંચ વિખ્યાત રે... સાંભળજો ॥૧૧॥
 સ્ત્રી તીર્થ મલ્લિ જિન વારે, શીતલ ને હરિવંશ રે,
 ઋષભને અષ્ટોત્તર સો સિધ્યા, સુવિધિને અસંયતી સંસરે...
 સાંભળજો ॥૧૨॥
 શંખ શબ્દો મીલિયા હરિ હરિસ્ચું, નેમીસર ને વારે રે,
 તીમ પ્રભુ નીચ કુળ અવતરિચારે, સુરપતિ એમ વિચારે રે... સાંભળજો ॥૧૩॥

॥ ઢાળ બીજી ॥

ભવ સત્તાવીશ સ્થૂલમાંહિ ત્રીજે ભવે,

- મરીચિ ક્રિયો કુળનો મદ ભરત યદા સ્તવે,
 નીચ ગોત્ર કર્મ બાંધ્યું તિહાં તે થકી,
 અવતરીયા માહણ કુળે, અંતિમ જિનપતિ ...૧
 અતિ અઘટતું થયું એહ થાશે નહિ,
 જે પ્રસવે જિન ચકી, નીચ કુળે નહી,
 ઇહાં મારો આચાર ધરું ઉત્તમ કુળે,
 હરિણગમેષી દેવ તેડાવે એટલે ...૨
 કહે માહણકુંડ નયરે જઈ ઉચિત કરો,
 દેવાનંદા કુખેથી પ્રભુને સંહરો,
 નયર ક્ષત્રિયકુંડ રાય સિદ્ધારથ ગેહિની,
 ત્રિશલા નામે ધરો પ્રભુ કુખે તેહની ...૩
 ત્રિશલા ગર્ભ લઈને ધરો માહણી ઉરે,
 બ્યાશી રાત વસીને કહ્યું તીમ સુર કરે,
 માહણી દેખે સુપન જાણે ત્રિશલા હર્યા,
 ત્રિશલા સુપન લહે તવ ચૌદ અલંકર્યા ...૪
 હાથી ઋષભ સિંહ લક્ષ્મી માલા સુંદરું,
 શશી રવિ ધ્વજ કુંભ પદ્મ સરોવર સાગરું,
 દેવવિમાન રયાણાપુંજ અગ્નિ વિમલ હવે,
 જુએ ત્રિશલા એહ કે પિયુને વિનવે ...૫
 હરખ્યો રાય સુપન પાઠક તેડાવીયા,
 રાજ ભોગ સુત ફળ સુણી તે વધાવિયા,
 ત્રિશલા રાણી વિધિસ્ચું ગર્ભ સુખે વહે,
 માય તણે હિત હેત કે પ્રભુ નિશ્ચલ રહે ...૬
 માય ધરે દુઃખ ઘોર વિલાપ ઘણું કરે,
 કહે મેં કીધા પાપ અઘોર ભવાંતરે,
 ગર્ભ હર્યો, મુજ કોણે હવે કેમ પામીયે,
 દુઃખનું કારણ જાણી વિચાર્યું સ્વામીયે ...૭

અહો અહો મોહ વિડંબન જાલિમ જગત મેં,
 અણદીઠે દુઃખ એવડો ઉપાયો પલકમેં,
 તામ અભિગ્રહ ધારે પ્રભુ તે કહું,
 માતા પિતા જીવતાં સંયમ નવિ ગ્રહું ...૮
 કરુણા આણી અંગ હલાલ્યું જિનપતિ,
 બોલી ત્રિશલા માતા હિયે ઘણું હિસતી,
 અહો મુજ જાગ્યાં ભાગ્ય ગર્ભ મુજ સલવલ્યો,
 સેલ્યો શ્રી જૈન ધર્મકે સુરતરુ જિમ ફલ્યો ...૯
 સખીય કહે શીખામણ સ્વામિની સાંભળો,
 હલવે હલવે બોલો હસો રંગે ચલો,
 ઇમ આનંદે વિચરતાં દોહલા પુરતા,
 નવ મહિના ને સાડા સાત દિવસ થતા ...૧૦
 ચૈત્ર તણી સુદિ તેરસ નક્ષત્ર ઉત્તરા,
 જોગે જનમ્યા વીરકે તવ વિકસી ધરા,
 ત્રિભુવન થયો ઉદ્યોતકે રંગ વધામણા,
 સોના રુપાની વૃષ્ટિ કરે ઘેર સુર ઘણા ...૧૧
 આવી છપ્પન કુમારી કે ઓરછવ પ્રભુ તણે,
 ચલ્યું રે સિંહાસન ઇંદ્રકે ઘંટા રણઝણે,
 મલી સુરની કોડકે સુરવર આવીયો,
 પંચ રુપ કરી પ્રભુને સુરગિરિ લાવીયો ...૧૨
 એક કોડ સાઠ લાખ કલશ જલશું ભર્યા,
 કિમ સહેસ્યે લઘુ વીરકે ઇંદ્ર સંશય ધર્યા,
 પ્રભુ અંગુઠે મેરુ ચાંપ્યો અતિ ગડગડે,
 ગડગડે પૃથ્વી લોકકે જગતના લડથડે ...૧૩
 અનંત બલી પ્રભુ જાણી ઇંદ્રે ખમાવિયો,
 ચાર વૃષભનાં રુપ કરી જળ નામીયો,
 પૂજી અર્ચી પ્રભુ માય પાસ ઘરે,

॥ ઢાળ ત્રીજી ॥

- કરી મહોત્સવ સિદ્ધારથ ભૂપ, નામ ધરે વર્ધમાન રે,
દિન દિન વાઘે પ્રભુ સુરતરુ જિમ, રુપકલા અસમાન રે... હૃમચડી ॥૧॥
- એક દિન પ્રભુજી રમવા કારણ, પૂર બાહિર જાવે રે,
છંદ્ર મુખે પ્રશંસા સુણી તિહાં, મિથ્યાત્વી સુર આવે રે... હૃમચડી ॥૨॥
- અહિ રુપ વિંટાણો તરસ્યો, પ્રભુએ નાખ્યો ઉછાળી રે,
સાત તાડનું રુપ કર્યું તબ, મુઠે નાખ્યો વાળી રે... હૃમચડી ॥૩॥
- પાયે લાગીને તે સુર ખામે, નામ ધરે મહાવીર રે,
જેવો છંદ્રે વખાણ્યો સ્વામી, તેવો સાહસ ધીર રે... હૃમચડી ॥૪॥
- માતા-પિતા નિશાળે મુકે, આઠ વરસના જાણી રે,
છંદ્ર તણા તિહાં સંશય ટાલ્યા, નવ વ્યાકરણ વખાણી રે... હૃમચડી ॥૫॥
- અનુક્રમે યૌવન પામ્યા પ્રભુજી, વર્યા યશોદા રાણી રે,
અટ્ટાવીસ વરસે પ્રભુનાં માતા-પિતા નિર્વાણી રે... હૃમચડી ॥૬॥
- દોય વરસ ભાઇને આગ્રહ, પ્રભુ ઘર વાસે વસીયા રે,
ધર્મ પંથ દેખાડો ઇમ કહે, લોકાંતિક ઉલ્લાસીયા રે... હૃમચડી ॥૭॥
- એક કોડ આઠ લાખ સોનૈયા, દિન દિન પ્રભુજી આપે રે,
ઇમ સંવત્સરી દાન દેઈને જગના દારિદ્ર કાપે રે... હૃમચડી ॥૮॥
- છોડયાં રાજ અંતેઉર પ્રભુજી, ભાઇ અનુમતિ દીધી,
મૃગશીર વદ દસમી ઉત્તરાયે, વીરે દીક્ષા લીધી રે... હૃમચડી ॥૯॥
- ચઉનાણી તિણ દિનથી પ્રભુજી, વરસ દિવસ ઝાઝે રે,
ચીવર અર્ધ બ્રાહ્મણને દીધું, ખંડ ખંડ બે ફેરી રે... હૃમચડી ॥૧૦॥
- ઘોર-પરિસહ સાડા બાર, વરસ જે જે સહિયા રે,
ઘોર અભિગ્રહ જે જે ધરિયા, તે નવિ જાયે કહીયા રે... હૃમચડી ॥૧૧॥
- શૂલપાણિ ને સંગમ દેવે, ચંડકોશીક ગોશાળે રે,
દીધું દુઃખ ને પાયસ રાંધી, પગ ઉપર ગોવાળે રે... હૃમચડી ॥૧૨॥

કાને ગોપે ખીલા માર્યા, કાઢતાં મૂકી રાટી રે,
 જે સાંભળતાં ત્રિભુવન કંપ્યા, પર્વત શિલા ફાટી રે... રે... હુમચડી ॥૧૩॥
 તે તે દુષ્ટ સહુ ઉદ્ધરિયા પ્રભુજી પર ઉપગારી રે,
 અડદ તણા બાકુળા લઇને, ચંદનબાળા તારી રે... હુમચડી ॥૧૪॥
 દોય છ માસી નવ ચઉમાસી, અઢીમાસી ત્રણમાસી રે,
 દોઢ માસી બે બે કીધાં, છ કીધાં બે માસી રે... હુમચડી ॥૧૫॥
 બાર માસી ને પખ બહોંતેર, છટ્ઠ બસે ઓગણતીસ વખાણું,
 બાર અટ્ઠમ ભદ્રાદિ પ્રતિમા, દિન દોઈ ચાર દશ જાણું રે... હુમચડી ॥૧૬॥
 ઇમ તપ કીધાં બારે વરસે, વીણ પાણી ઉલ્લાસે રે,
 તેમાં પારણાં પ્રભુજીએ કીધા, ત્રણસે ઓગણ પચાસ રે... હુમચડી ॥૧૭॥
 કર્મ ખપાવી વૈશાખ માસે, સુદ દશમી શુભ જાણુ રે,
 ઉત્તરા યોગે શાલિ વૃક્ષ તળે, પામ્યા કેવળનાણુ રે... હુમચડી ॥૧૮॥
 ઇંદ્રભૂતિ આદિ પ્રતિબોધ્યા, ગણધર પદવી દીધી,
 સાધુ-સાધ્વી શ્રાવક શ્રાવિકા, સંઘ સ્થાપના કીધી રે... હુમચડી ॥૧૯॥
 ચઉદસ સહસ આણુગાર, સાધ્વી સહસ છત્તીસ કહીજે રે,
 એક લાખ ને સહસ ગુણસઠ, શ્રાવક શુદ્ધ કહીજે રે... હુમચડી ॥૨૦॥
 ત્રીસ લાખ અઢાર સહસ વલી, શ્રાવિકા સંખ્યા જાણી રે,
 ત્રણસે ચઉદ પૂર્વધારી, તેરસે ઓહીનાણી રે... હુમચડી ॥૨૧॥
 સાત સયાં તે કેવલનાણી લબ્ધિધારી પણ તેતા,
 વિપુલ મતિયા પાંચસે કહીયા, ચારસે વાઢી જિત્યા રે... હુમચડી ॥૨૨॥
 સાતસે અંતેવાસી સિધ્યાં, સાધ્વી ચઉદસે સાર રે,
 દિન દિન તેજ સવાયે દીપે, પ્રભુજીનો પરિવાર રે... હુમચડી ॥૨૩॥
 ત્રીસ વરસ ઘરવાસે વસીયા, બાર વરસ છન્નસ્થે રે,
 ત્રીસ વરસ કેવલ બેંતાલીસ, વરસ શ્રમણ મધ્યે રે... હુમચડી ॥૨૪॥
 વરસ બહોંતેર કેરું આયુ, વીર જિણંદનું જાણો રે,
 દિવાળી દિને સ્વાતી નક્ષત્રે, પ્રભુજીનું નિર્વાણુ રે... હુમચડી ॥૨૫॥
 પંચ કલ્યાણક એમ વખાણુયા, પ્રભુજીના ઉલ્લાસે રે,

સંઘ તાણો આગ્રહ હરખ ધરીને, સુરત રહી ચોમાસું રે... હમચડી ॥૨૬॥

કલશ

ઇમ ચરમ જિનવર સયલ સુખકર, થુણ્યો અતિ ઉલટ ધરી,
અષાઢ ઉજ્જવલ પંચમી દિન, સંવત સત્તર ત્રિહોતરે,
(ભાદરવા સુદ પડવા તાણે દિન રવિવાર ઉલટ ભરી)
વિમલ વિજય ઉવજઝાય પદકજ, ભ્રમર સમ શુભ શિષ્ય એ,
રામવિજય જિનવર નામે, લહે અધિક જગીશ એ ॥

સજઝાય : કડવા ફળ છે ક્રોધના

કડવા ફળ છે ક્રોધનાં, જ્ઞાની એમ બોલે;
રીસતાણો રસ જાણીએ, હલાહલ તોલે... ॥ક.૧ ॥
ક્રોધે ક્રોડ પૂરવતાણું, સંજમ ફળ જાય;
ક્રોધ સહિત તપ જે કરે, તે તો લેખે ન થાય... ॥ક.૨ ॥
સાધુ ઘણો તપીયો હતો, ધરતો મન વૈરાગ;
શિષ્યના ક્રોધ થકી થયો, ચંડકોશીઓ નાગ... ॥ક.૩ ॥
આગ ઉઠે જે ઘર થકી, તે પહેલું ઘર બાળે;
જળનો જોગ જો નવિ મળે, તો પાસેનું પરજાળે... ॥ક.૪ ॥
ક્રોધ તણી ગતિ એહવી, કહે કેવળ નાણી;
હાણ કરે જે હેતની, જાલવજો એમ જાણી... ॥ક.૫ ॥
ઉદયરત્ન કહે ક્રોધને, કાઢજો ગળે સાહી;
કાયા કરજો નિર્મળી, ઉપશમ રસે નાહી... ॥ક.૬ ॥

પર્યુષણ દિવસ - ૭

બીજા દિવસના બધા ચૈત્યવંદન-થોય વગેરે અહીંયા બોલવા.

પર્યુષણ દિવસ - ૮

સંવત્સરિ પ્રતિક્રમણની વિધી જોવી.

ચૈત્યપંદન : શ્રી સીમંધર ! જગદાણી !

શ્રી સીમંધર ! જગદાણી ! આ ભરતે આવો, કરુણાવંત કરુણા કરી અમને વંદાવો	॥૧॥
સકલ ભક્ત તુમે ઘણી, જો હોવે અમ નાથ, ભવોભવ હું છું તાહરો, નહીં મેલું હવે સાથ	॥૨॥
સયલ સંગ છંડી કરી, ચારિત્ર લેઇશું, પાય તુમારા સેવીને શિવરમણી વરીશું	॥૩॥
એ અલજો મુજને ઘણો એ, પૂરો સીમંધર દેવ, છહાં થકી હું વિનવું, અવધારો મુજ સેવ	॥૪॥
કર જોડીને વિનવું, સામો રહી ઈશાન, ભાવ જિનેશ્વર ભાણને, દેજો સમકિત દાન	॥૫॥

ચૈત્યપંદન : શ્રી સીમંધર પરમાત્મા...

શ્રી સીમંધર પરમાત્મા, શિવસુખના દાતા; પુકૂખલવઈ વિજયે જયો, સર્વ જીવના ત્રાતા	॥૧॥
પૂર્વવિદેહ પુંડરીગિણી, નયરીએ સોહે; શ્રી શ્રેયાંસરાજા તિહાં, ભવિયાણનાં મન મોહે	॥૨॥
ચૌદ સુપન નિર્મળ લહી સત્યકી રાણી માત; કુંથુ-અર જિન અંતરે, શ્રી સીમંધર જાત	॥૩॥
અનુક્રમે પ્રભુ જનમીયા, ભર ચૌવન પાવે; માત-પિતા હરખે કરી રુકમણી પરણાવે	॥૪॥
ભોગવી સુખ સંસારનાં, સંયમ મન લાવે; મુનિસુવ્રત નમિ અંતરે, દીક્ષા પ્રભુ પાવે	॥૫॥
ઘાતી કર્મનો ક્ષય કરી, પામ્યા કેવળનાણ; ઋષભ લંછને શોભતા, સર્વ ભાવના જાણ	॥૬॥
ચોરાશી જસ ગણધરા, મુનિવર એકસો કોડ; ત્રણ ભુવનમાં જોવતાં, નહિં કોઈ એહની જોડ	॥૭॥

દસ લાખ કહ્યા કેવળી, પ્રભુજીનો પરિવાર;
 એક સમય ત્રણ કાળના, જાણે સર્વ વિચાર ॥૮॥
 ઉદય પેઢાળ જિન અંતરે એ, થાશે જિનવર સિદ્ધ;
 જસવિજય ગુરુ પ્રણમતાં, શુભ વાંછિત ફળ લીધા ॥૯॥

ચૈત્યવંદન : વંદુ જિનવર વિહરમાન...

વંદુ જિનવર વિહરમાન, સીમંધર સ્વામી;
 કેવળ કમલા કાન્ત દાન્ત, કરુણા રસ ધામી ॥૧॥
 કંચન ગિરિસમ દેહકાન્ત, ઋષભ લંછન પાય;
 ચૌરાસી પૂર્વ લાખ આય, સેવિત સુર રાય ॥૨॥
 છટ્ઠ ભત્ત સંચમ લિયો એ, પુંડરીગિણી ભાણ;
 પ્રભુ દો દર્શન સંપદા, કારણ પરમ કલ્યાણ ॥૩॥

ચૈત્યવંદન : સિદ્ધાયલ વિમલ-કેવલ-જ્ઞાન

વિમલ-કેવલ-જ્ઞાન-કમલા-કલિત ! ત્રિભુવન-હિતકરં
 સુરરાજ-સંસ્તુત-ચરણપંકજ ! નમો આદિ જિનેશ્વરં ॥૧॥
 વિમલ-ગિરિવર-શૃંગ-મંડણ-પ્રવર-ગુણગણ-ભૂધરં
 સુર-અસુર-કિન્નર-કોડિ-સેવિત, નમો આદિ જિનેશ્વરં ॥૨॥
 કરતી નાટક કિન્નરીગણ, ગાય જિનગુણ મનહરં
 નિર્જરાવલી નમે અહોર્નિશ, નમો આદિ જિનેશ્વરં ॥૩॥
 પુંડરીકગણપતિ સિદ્ધિ સાધિત, કોડિ પાણ મુનિ મનહરં
 શ્રી વિમલગિરિવર શૃંગ સિદ્ધા, નમો આદિ જિનેશ્વરં ॥૪॥
 નિજ સાધ્ય સાધક સુર મુનિવર, કોટિનંત એ ગિરિવરં
 મુક્તિરમણી વર્યા રંગે, નમો આદિ જિનેશ્વરં ॥૫॥
 પાતાળ-નર સુરલોકમાંહિ, વિમલ-ગિરિવર તો પરં
 નહિ અધિક તીરથ તીર્થપતિ કહે, નમો આદિ જિનેશ્વરં ॥૬॥
 ઇમ વિમલગિરિવર શિખર મંડણ, દુઃખવિહંડણ ધ્યાઇયે

નિજ-શુદ્ધ-સત્તા-સાધનાર્થ, પરમજ્યોતિ નિપાઇયેં ॥૭॥
 જિત-મોહ-કોહ-વિછોહ-નિદ્રા, પરમપદસ્થિત જયકરં
 ગિરિરાજ-સેવા-કરણાત્પર, પદ્મવિજય સુહૃતકરં ॥૮॥

ચૈત્યપંદન : સિદ્ધાયલ શ્રી શત્રુંજય સિદ્ધક્ષેત્ર...

શ્રી શત્રુંજય સિદ્ધક્ષેત્ર, પુંડરીકગિરિ સાયો;
 વિમલાયલે તીર્થરાજ, જસ મહિમા જાયો... ॥૧॥
 મુક્તિનિલય શતકૂટ નામ, પુષ્પદંત ભાણીજે;
 મહાપદ્મ ને સહસ્રપત્ર, ગિરિરાજ કહીજે... ॥૨॥
 ઇત્યાદિક બહુ ભાતશું એ, નામ જપો નિરધાર;
 ધીરવિમલ કવિરાજનો, શિષ્ય કહે સુખકાર ॥૩॥

ચૈત્યપંદન : સિદ્ધાયલ ઋષભજી પ્રતિમા મણિમયી...

ઋષભની પ્રતિમા મણિમયી, ભરતેશ્વરે કીધી
 તે પ્રતિમા છે ઇણગિરિ, એહવાત પ્રસિદ્ધિ... ॥૧॥
 દેખે દરિસણ કોઇ જાસ, માનવ ઇહ લોકે
 ત્રીજે ભવ જે મુક્તિ યોગ્ય, નરતેહ વિલોકે... ॥૨॥
 સ્વર્ણ ગુફા પશ્ચિમ દિશિએ, એ છે જાસ અહિંકાણ
 દાન સુહંકર વિમલગિરિ, તે પ્રણમું હિત આણ... ॥૩॥

થોય : સીમંધરસ્વામી – મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં

મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં શ્રી સીમંધર સ્વામી, સોનાનું સિંહાસનજી,
 રુપાનાં ત્યાં ઇત્ર બિરાજે, રત્નમણિના દીવા દીપેજી,
 કુંકુમવર્ણી ત્યાં ગહુલી બિરાજે, મોતીના અક્ષત સારજી,
 ત્યાં બેઠા સીમંધર સ્વામી, બોલે મધુરી વાણીજી,
 કેસર ચંદન ભર્યાં કયોળાં, કસ્તૂરી બરાસોજી,
 પહેલી પૂજા અમારી હોજો, ઉગમતે પ્રભાતે જી. ॥૧॥

થોય : સીમંધર મુજને

શ્રી સીમંધર મુજને વહાલા, આજ સફળ સુવિહારું જી,
ત્રિગડે તેજે તપતા જિનવર, મુજ તુઠા હું જાણું જી,
કેવળ કમલા કેલી કરતાં, કુળમંડણ કુળ દીવો જી
લાખ ચોરાસી પૂરવ આયુ, રુકમણી વર ઘણું જીવો જી... ॥૧॥

થોય : સીમંધરસ્વામીજી સૌ કોડ સાધુ

સૌ કોડ સાધુ, સૌ કોડ સાધ્વી જાણ,
એસે પરિવારે સીમંધર ભગવાન
દસ લાખ કહ્યા કેવળી પ્રભુજી નો પરિવાર,
વાચક જશ વંદે નિત્ય વાર હજાર ॥૧॥

સિદ્ધાચલજીની થોય

થોય : સિદ્ધાચલજી સવિ મલી કરી આવો...

સવિ મલી કરી આવો, ભાવના ભવ્ય ભાવો,
વિમલગિરી વધાવો, મોતીયા થાળ લાવો,
જો હોય શિવજાવો, ચિત્ત તો વાત ભાવો,
નહો દુશ્મન દાવો, આદિ પૂજા રચાવો... ॥૧॥

થોય : સિદ્ધાચલજી આગે પૂરવ વાર નવાણું...

આગે પૂરવ વાર નવાણું, આદિ જિનેસર આયાજી,
શત્રુંજય લાભ અનંતો જાણી, વંદુ તેહના પાયાજી,
જગબંધવ જગતારણ એ ગિરિ, દીકે દુર્ગતિ વારેજી,
યાત્રા કરતાં છ:રી પાલે, કાજ પોતાના સારેજી... ॥૧॥

થોય : સિદ્ધાયલજી સીમંધર ને પૂંછે ઇંદા...

સીમંધર ને પૂંછે ઇંદા, વિનતડી અવધારોજી
ભરત ક્ષેત્રમાં વડુ કુણ તીરથ, તે મુઝને નિરધારોજી
વલતો શ્રી જિનમુખે, ઇમ ભાખે, સુણ ઇંદા મુજ વાતજી
સકલ તીર્થમાં શ્રી શંત્રુજય, તિહાં ભરતેસર તાતજી ॥૧॥

થોય : સિદ્ધાયલજી શ્રી શંત્રુજય તીરથ સાર

શ્રી શંત્રુજય તીરથ સાર, ગિરિવરમાં જેમ મેરુ ઉદાર, ઠાકુર રામ અપાર,
મંત્ર માહે નવકાર જ જાણું, તારામાં જેમ ચંદ્ર વખાણું, જલધર જળમાં જાણું,
પંખીમાં જેમ ઉત્તમ હંસ, કુલમાંહે જેમ ઋષભનો વંશ, નામિતાણો એ અંશ,
ક્ષમાવંતમાં શ્રી અરિહંત, તપશૂરામાં મુનિવર મહંત, શંત્રુજય ગિરી
ગુણવંત. ૧

સ્તવન : સીમંધરસ્વામી તમે મહાવિદેહમાં જઈને

તમે મહાવિદેહમાં જઈને કહેજો ચાંદલીયા
કહેજો ચાંદલીયા, સીમંધર તેડા મોકલે,
તમે ભરતક્ષેત્રના દુઃખ કહેજો ચાંદલીયા સીમંધર તેડા મોકલે... ॥૧॥
અજ્ઞાનતા તો છવાઈ રહી છે, તત્ત્વની વાત તો ભૂલાઈ રહી છે,
હાંરે એવા આત્માના દુઃખ મારાં કહેજો ચાંદલીયા... ॥૨॥ સીમંધર તેડા
પુદ્ગલના મોહમાં ફસાઈ ગયો છું, કર્મોની જાળમાં જકડાઈ ગયો છું,
હાંરે એવા કર્મોના દુઃખ મારાં કહેજો ચાંદલીયા... ॥૩॥ સીમંધર
મારુ ન હતું તેને મારું કહી માન્યું, મારું હતું તેને ના હિ પિછાણ્યું,
હાંરે એવા મૂર્ખતાના દુઃખ મારાં કહેજો ચાંદલીયા... ॥૪॥ સીમંધર
સીમંધર સીમંધર હૃદયમાં ધરતો, પ્રત્યક્ષ દર્શનની આશા હું રાખતો,
હાંરે એવા વિયોગના દુઃખ મારાં કહેજો ચાંદલીયા... ॥૫॥ સીમંધર

સંસારનું સુખ મને કારમુંજ લાગે, તારા બિના બાત કહું કોની રે આગે,
હાં રે એવા વીરવિજયનાં દુઃખ મારાં કહેજો ચાંદલીયા... ॥૬॥ સીમંધર

સ્તવન : સીમંધરસ્વામી પુક્ખલવઇ વિજયે...

પુક્ખલવઇ વિજયે જયો રે, નયરી પુંડરીગિણી સાર;
શ્રી સીમંધર સાહિબા ! રે, રાય શ્રેયાંસ કુમાર !,
જિણંદરાય ! ધરજો ધર્મસ્નેહ... ॥૧॥
મોટા નાના અંતરો રે, ગિરુઆ નવિ દાખંત;
શશિ દરિશાણ સાયર વધે રે, કૈરવ વન વિકસંત... ॥૨॥
ઠામ કુઠામ નવિ લેખવે રે, જગ વરસંત જળધાર;
કર દોય કુસુમે વાસિયે રે, છાયા સવિ આધાર... ॥૩॥
રાય ને રંક સરીખા ગણે રે, ઉઘોતે શશી સૂર;
ગંગાજળ તે બિહું તણા રે, તાપ કરે સવિ દૂર... ॥૪॥
સરીખા સહુ ને તારવા રે, તિમ તુમે છો મહારાજ;
મુઝશું અંતર કિમ કરો રે !, બાહ્ય ગ્રહ્યાની લાજ... ॥૫॥
મુખ દેખી ટીલું કરે રે, તે નવિ હોય પ્રમાણ;
મુજરો માને સવિ તણો રે, સાહિબ તેહ સુજાણ... ॥૬॥
વૃષભ લંછન માતા સત્યકી રે, નંદન રુકિમણી કંત;
વાચકયશ એમ વિનવે રે, ભયભંજન ભગવંત... ॥૭॥

સ્તવન : સીમંધરસ્વામી પ્યારા

(રાગ : સિદ્ધાચલના વાસી...)

પ્યારા સીમંધરસ્વામી, તમે મુક્તિના ગામી,
વિદેહવાસી, વિહરમાનને વંદન હમારા;
તને મલવા તલશું, મને પ્રીતી તેશું... ॥૧॥
ચાલે મનમાં તારો એક જાપ, તોયે પજવે ત્રિવેદી તાપ;
આધિ વ્યાધિ વારો, ઉપાધિથી તારો... ॥૨॥

મને સમવસરણમાં બોલાવો, મીઠી મધુરી વાણી સુણાવો;
 મોહ તિમિર ટાળો, મિથ્યાત્વને બાલો... ॥૩॥
 થાયે દર્શન તમારા પવિત્ર, તમે જગગુરુ જગમિત્ર;
 પ્રભુ જગના બંધુ, તને ભાવે વંદું... ॥૪॥
 તમે શ્રેયાંસરાય કુલચંદા, સતી સત્યકી માતાના નંદા;
 તમે જન મન રંજન, આંજો જ્ઞાન અંજન... ॥૫॥
 સુણ મહાવિદેહ વાસી વહાલા, હું ભાવે કરું છુ કાલા વાલા
 જ્ઞાનવિમલ ગુણ ગાતા, ભવથી પાર ઉતારતા... ॥૬॥

સ્તવન : સિદ્ધાયલજી વિમલાયલ નિતુ વંદીએ...

(રાગ : તે દિન ક્યારે આવશે)

વિમલાયલ નિતુ વંદીએ, કીજે એહની સેવા;
 માનું હાથ એ ધર્મનો, શિવતરુફળ લેવા... ॥૧॥
 ઉજવલ જિન ગૃહ મંડળી, તિહાં દીપે ઊત્તંગા;
 માનું હિમગિરિ વિભ્રમે, આઈ અંબર ગંગા... ॥૨॥
 કોઈ અનેરું જગ નહિ, એ તીરથ તોલે;
 એમ શ્રી મુખ હરિ આગળે, શ્રી સીમંધર બોલે... ॥૩॥
 જે સઘળાં તીરથ કર્યા, યાત્રા ફળ કહીએ;
 તેહથી એ ગિરિ ભેટતાં, શતગણું ફળ લહીએ... ॥૪॥
 જન્મ સફળ હોય તેહનો, જે એ ગિરિ વંદે;
 સુજશવિજય સંપદ લહે, તે નર ચિર નંદે... ॥૫॥

સ્તવન : સિદ્ધાયલજી સિદ્ધાયલના વાસી...

સિદ્ધાયલના વાસી, વિમલાયલના વાસી,
 જિનજી પ્યારા, આદિનાથ ને વંદન હમારા...
 પ્રભુજીનું મુખું મલકે, નયનોં માથી વરસે,
 અમીરસ ધારા... આદિનાથ ॥૧॥

પ્રભુજીનું મુખડું છે મલકો મિલાકર, દિલ મેં ભક્તિ કી
જ્યોતિ જગાડકર, ભજીલે પ્રભુને ભાવે, દુર્ગતિ કદી ન આવે,

જિનજી પ્યારા... ॥૨॥

ભમીને લાખ ચૌરાશી હું આવ્યો, પુણ્યે દર્શન તમારા હું પામ્યો,
ધન્ય દિવસ મારો, ભવના ફેરા ટાળો, જિનજી પ્યારા... ॥૩॥

અમે તો માયાના વિલાસી, તુમે તો મુક્તિ પુરીના વાસી,
કર્મબંધન કાપો, મોક્ષ સુખ આપો, જિનજી પ્યારા... ॥૪॥

અરજી ઉરમાં ધરજો હમારી, અમને આશા છે પ્રભુજી તમારી,
કહે હર્ષ હવે, સાચા સ્વામી તમે, પૂજન કરીયે અમેં, જિનજી પ્યારા... ॥૫॥

સ્તવન : સિદ્ધાચલજી ઊંચા ઊંચા શત્રુંજયના શિખરો

(રાગ : મેરા જીવન કોરા કાગજ)

ઊંચા ઊંચા શત્રુંજયના શિખરો સોહાય,
વચ્ચે મારા દાદા કેરા દેરા જગમગ થાય... !
દાદા તારી યાત્રા કરવા, મારું મન લલચાય,
તળેટીએ શીશ નમાવી, ચઢતા લાગું પાય,
પાવન ગિરિનો સ્પર્શ થાતા, પાપો દૂર પલાય... ॥૧॥

લીલી લીલી ઝાડીઓમાં, પંખી કરે કલશોર,
સોપાન ચઢતાં ચઢતાં જાણો, હૈયું અષાઢી મોર,
કાંકરે કાંકરે સિદ્ધ્યા અનંતા, લળી લળી લાગું પાય... ॥૨॥

પહેલી આવે રામપોળને, ત્રીજી વાઘણપોળ,
શાંતિનાથના દર્શન કરતાં, પહોંચ્યા હાથીપોળ,
સામે મારા... દાદા કેરા દરબાર દેખાય... ॥૩॥

દોડી દોડી આવું દાદા તારા, દર્શન કરવા આજ,
ભાવ ભરેલી ભક્તિ કરીને, સારુ આતમ કાજ,
મરુદેવાના... નંદન નીરખી, જીવન પાવન થાય... ॥૪॥

ક્ષમા ભાવે ઓમકાર પદનો, નિત્ય કરીશ હું જાપ,

દાદા તારા ગુણલા ગાતાં, કાપીશ ભવના પાપ,
પદ્મવિજયને હૈયે આજે, આનંદ ઉભરાય... ॥૫॥

સ્તવન : આદિનાથજી : માતા મરુદેવીના નંદ

(રાગ : દાદા આદેશ્વરજી દૂરથી આવ્યો...)

માતા મરુદેવીના નંદ, દેખી તાહરી મૂરતિ મારું મન લોભાણુંજી,
કરુણાનાગર કરુણાસાગર, કાયા કંચનવાન,
ધોરી લંછન પાઉલે કાંઈ, ધનુષ્ય પાંચશે માન... માતા ॥૧॥
ત્રિગડે બેસી ધર્મ કહુંતા, સુણો પર્યદા બાર,
જોજનગામિની વાણી મીઠી, વરસંતી જળધાર... માતા ॥૨॥
ઉર્વશી રૂડી અપરછરા ને, રામા છે મન રંગ,
પાયે નેઉર રણઝણે કાંઈ, કરતી નાટારંભ... માતા ॥૩॥
તું હી બ્રહ્મા, તું હી વિધાતા, તું જગતારણહાર,
તુજ સરીખો નહિ દેવ જગતમાં, અડવડિયા આધાર... માતા ॥૪॥
તું હી ભ્રાતા તું હી ત્રાતા, તું હી જગતનો દેવ,
સુરનર કિન્નર વાસુદેવા, કરતા તુજ પદ સેવ... માતા ॥૫॥
શ્રી સિદ્ધાચલ તીરથ કેરો, રાજા ઋષભ જિણુંદ,
કીર્તિ કરે માણેકમુનિ તાહરી, ટાળો ભવભય ફંદ... માતા ॥૬॥

સ્તવન : મહાવીરસ્વામીજી : સિદ્ધારથના રે નંદન વિનવું...

(રાગ : મેરા જીવન કોરા કાગજ...)

સિદ્ધારથ ના રે નંદન વિનવું, વિનતડી અવધાર;
ભવમંડપમાં રે નાટક નાચીયો, હવે મુજ દાન દેવરાવ... ॥૧॥
ત્રણ રતન મુજ આપો તાતજી, જેમ નાવે રે સંતાપ;
દાન દિયંતા રે પ્રભુ કોસર કીસી, આપો પદવી રે આપ... ॥૨॥
ચરણ અંગૂઠે મેરુ કંપાવિયો, મોડયાં સુરનાં રે માન;
અષ્ટ કર્મના રે ઝઘડા જીતવા, દીધાં વરસી રે દાન... ॥૩॥

શાસનનાયક શિવસુખ દાયક, ત્રિશલાકુખે સ્તન;
 સિદ્ધારથનો રે વંશ દીપાવીયો, પ્રભુજી તુમે ધન્ય ધન્ય... ॥૪॥
 વાયકશેખર કીર્તિવિજય ગુરુ, પામી તાસ પસાય;
 ધર્મતણા એહ જિન ચોવીશમા, વિનયવિજય ગુણ ગાય... ॥૫॥

સ્તવન : પાર્શ્વનાથજી : હે પાર્શ્વ ચિંતામણી મેરો
 (રાગ : જિન ! તેરે ચરણ કી શરણ ગ્રહું...)

પાર્શ્વ ચિંતામણી મેરો મેરો...
 પાર્શ્વ ચિંતામણી મેરો મેરો... !
 મિલ ગયો હીરો, મિટ ગયો ફેરો,
 નામ જપુ નિત્ય તેરો તેરો... ॥૧॥
 પ્રીત બની, પ્રભુજી સુંઝેસી,
 જૈસે ચંદ ચકોરો ચકોરો. ॥૨॥
 આનંદઘન પ્રભુ ! ચરણ શરણ હૈ,
 દીયો મોહે મુક્તિ કોડેરોડેરો... ॥૩॥

સ્તવન : પાર્શ્વનાથજી તમે બોલો બોલો ને પારસનાથ

તમે બોલો બોલો ને પારસનાથ, બાળક તમને બોલાવે
 તમે આંખડી ખોલો ને એક વાર, બાળક તમને બોલાવે... ॥૧॥
 મારા કરેલાં કર્મો આજે નડયા, મારા અવળા તે લેખ કોણે
 લખ્યા મારા પ્રગટ્યા છે પૂર્વના પાપ તમને... ॥૨॥
 કંઠ સૂકાયો મુખેથી બોલાતું નથી, શ્વાસ રુંધાયો આંખે થી
 દેખાતુ નથી હું તો રુડું છું હૈયા ધાર તમને... ॥૩॥
 મારી આશા નો દીપક બુઝાઇ ગયો, ચોર કોર અંધકાર છવાઇ
 ગયો મારા જીવન માં પડી હડતાળ તમને... ॥૪॥
 તમે શાંતિની ગોદ માં પોઢી ગયા, તરછોડી જતા કેમ ન આવી દયા
 હવે કયા સુધી કરશો વિશ્રામ ? બાળક તમને... ॥૫॥

મારા ભક્તિના ભાવ કોણ પૂછે ? મારી આંખોના આંસુ કોણ લૂછે ?
જ્ઞાનવિમલ સદા ગુણ ગાય બાળક તમને...॥૬॥

સજ્ઞાય વિભાગ : માનની સજ્ઞાય

(રાગ : વિમલાચરલ નિતુ વંદિયે...)

રે જીવ ! માન ન કીજીએ, માને વિનય ન આવે રે;
વિનય બિના વિદ્યા નહીં, તો કિમ સમકિત પાવે રે ? ॥૧॥
સમકિત વિણ ચારિત્ર નહીં, ચારિત્ર વિણ નહીં મુક્તિ રે;
મુક્તિના સુખ છે શાશ્વતાં, તે કેમ લહીએ જુક્તિ રે... ॥૨॥
વિનય વડો સંસારમાં, ગુણમાં અધિકારી રે;
માને ગુણ જાયે ગળી, પ્રાણી જોજો વિચારી રે... ॥૩॥
માન કર્યું જો રાવણે, તે તો રામે માર્યો રે;
દુર્યોધન ગરવે કરી, અંતે સવિ હાર્યો રે... ॥૪॥
સૂકાં લાકડાં સારિખો, દુઃખદાયી એ ખોટો રે;
ઉદયરતન કહે માનને, દેજો દેશવટો રે... ॥૫॥

સજ્ઞાય વિભાગ : વૈરાગ્યની સજ્ઞાય...

ક્યા તન માંજતારે, એક દિન મિટ્ટી મેં મિલ જાના,
મિટ્ટી મેં મિલ જાના બંદે, ખાક મેં ખપ જાના... ॥૧॥
મિટ્ટીયા યુન યુન મહેલ બંધાયે, બંદા કહે ઘર મેરા,
એક દિન બંદે ઉક ચલેંગે, યહ ઘર તેરા ન મેરા... ॥૨॥
મિટ્ટીયા ઓઢાવણ મિટ્ટીયા બિછાવણ, મિટ્ટી કા શીરાણા,
ઇસ મિટ્ટીયા કું એક બૂત બનાયે, અમર જાળ લોભાના... ॥૩॥
મિટ્ટીયા કહે કુંભારને રે, તું ક્યા જાને મોય,
એક દિન એસા આવેગા પ્યારે, મેં રુંદૂંગી તોય... ॥૪॥
લકડી કહે સુથારને રે, તું નવિ જાને મોય,
એક દિન એસા આવેગા પ્યારે, મેં ભુજુંગી તોય... ॥૫॥

દાન શીયલ તપ ભાવના રે, શિવપુર માર્ગ ચાર,
 આનંદઘન ભાઈ ચેત લો પ્યારે, આખિર જાના ગવાર... ॥૬॥
 શુદ્ધ ઉપયોગ ને સમતા ધારી, જ્ઞાન ધ્યાન મનોહારી,
 કર્મ કલંકકું દૂર નિવારી, જીવ વરે શિવનારી... આ. ॥૭॥

આત્માની સજ્ઞાય

(રાગ : ચલ ઉડજા રે પંખી...)

ક્યાં તન માંજતાં રે, એક દિન મિટ્ટીમે મિલ જાના;
 મિટ્ટીમેં મિલ જાના બંદે, ખાખ મેં ખપ જાના. ક્યાં... ॥૧॥

મિટ્ટિયા ચૂન ચૂન મહેલ બંધાયા, બંદા કહે ઘર મેરા;
 એક દિન બંદે ઉઠ ચલેંગે, ચહ ઘર તેરા ન મેરા. ક્યાં... ॥૨॥

મિટ્ટિયા ઓઢાવણ મિટ્ટિયા બીછાવણ, મિટ્ટિયા કા સીરાના;
 ઇસ મિટ્ટિકા એક ભૂત બનાયા, અમર જાળ લોભાના. ક્યાં... ॥૩॥

મિટ્ટિયા કહે કુંભારને રે, તું ક્યાં ગુંદે મોય;
 એક દિન એસા આવેગા પ્યારે, મેં ગુંદુંગી તોયે. ક્યાં... ॥૪॥

લકડી કહે સુથારને રે, તું ક્યાં છોલે મોયે;
 એક દિન એસા આવેગા પ્યારે, મેં ભુંજુંગી તોયે. ક્યાં... ॥૫॥

દાન-શીયળ-તપ-ભાવના રે, શિવપુર મારગ ચાર;
 “આનંદઘન” કહે ચેતલો પ્યારે, આખિર જાના ગવાંર. ક્યાં... ॥૬॥

ख्वासमण देते समय करने योग्य सत्रह संडासा (प्रमार्जना)

इच्छामि ख्वासमणो
बोलते समय की मुद्रा

वंदिउं बोलते
समय की मुद्रा

चरवला के छोर पर
स्थित गरम उन के कोर से
पीछे के भाग में बाई ओर
कमर से पैर की एडी तक
प्रमार्जना करनी चाहिए

पीछे के भाग में नेर
करते हुए मध्य स्थान
पर कमर से नीचे तक
प्रमार्जना करनी चाहिए ।

पीछे के भाग में दाहिनी
ओर कमर से एडी तक
प्रमार्जना करनी चाहिए ।

आगे के भाग में बाई ओर
पैर के मूल से पैर के पंजे तक
प्रमार्जना करनी चाहिए ।

आगे के भाग में मध्यस्थान में
नाभि के नीचे से दोनों पैरों
के बीच की अंतिम जगह तक
प्रमार्जना करनी चाहिए

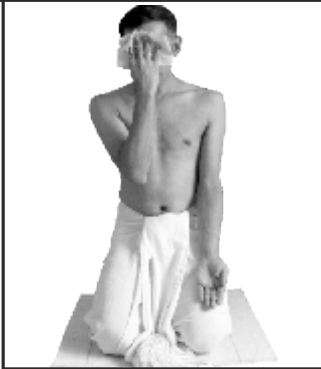

आगे के भाग में दाहिनी
ओर पैर के पंजे तक
प्रमार्जना करनी चाहिए

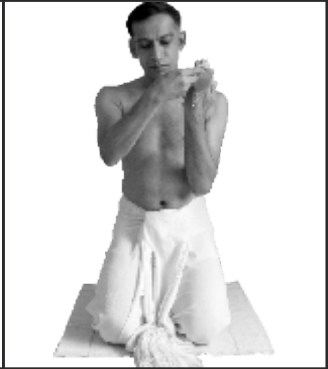
ख्रमासमण देते समय करने योग्य सत्रह संडासा (प्रमार्जना)

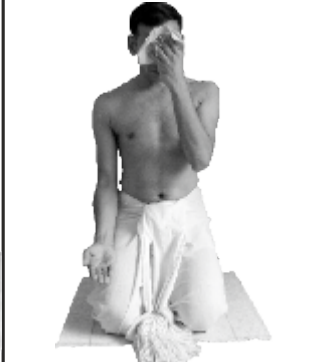
घुटने की स्थापना नीचे करने के लिए योग्य अंतर पर बाएँ से दाहिने, दाहिने से बाएँ और बाएँ से दाहिने क्रमशः तीन बार प्रमार्जना करनी चाहिए।

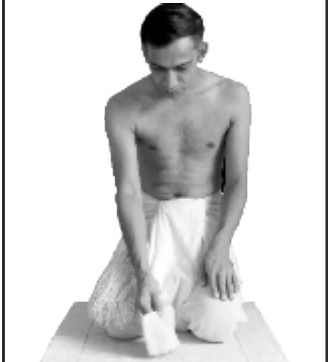
मुख के आधे भाग की बाईं ओर आँख नाक होठ तथा गले की प्रमार्जना करते समय कंधे सेपंजे तक प्रमार्जना करनी चाहिए।

बाएँ हाथ की हथेली की सीधी प्रमार्जना कर थोड़ा सा हाथ उंचा कर पीछे के भाग से कुहनी क प्रमार्जना करनी चाहिए।

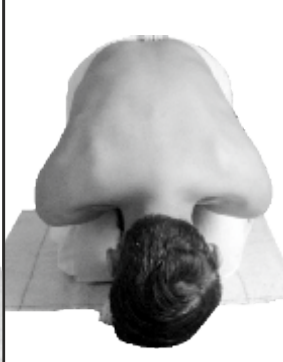
मुख के आधे भाग की दाईं ओर आँख नाक होठ तथा गले की प्रमार्जना करते समय कंधे सेपंजे तक प्रमार्जना करनी चाहिए।

चरबले को गोद में रखकर मुहपति से मस्तक की स्थापना करने की जगह पर बाएँ से दाहिने के अनुसार तीन बार क्रमशः प्रमार्जना करनी चाहिए।

दो हाथ दो पैर तथा शिर को नीचे झुकाते समय पीछे से ऊँचा नहीं होना चाहिए।

दो हाथ-दो पैर तथा माथा ये पाँच अंग जब नीचे जमीन को स्पर्श करें तभी मन्थण वंदामि बोलना चाहिए।

खड़े होते समय सबसे पहले पीछे की ओर थोड़ी सी नेर कर बाएँ से दाहिने, दूध प्रकार क्रमशः तीन बार पैर के पंजे की स्थापना करने की भूमि पर प्रमार्जना करन चाहिए।

मुहपत्ति और शरीर पडिलेहण के 50 बोल की विस्तृत समझ

उभड़क बैक के, हाथ दो पेर के अंदर रखे और मुहपत्ति के दाये हाथ में रखे मुहपत्ति को बांधी किनार से पकडकर खोले

मुहपत्ति की बांधी किनारवाला भाग बाये हाथ से दाये हाथ पर स्थापन कर । मुहपत्ति का मध्यभाग पकड के मुहपत्ति मोडे ।

दाय हाथ की अंगुलियों के अग्रभाग दाये हाथ की हथेली को स्पर्श किये बिना

कोणी से हाथ तक मुहपत्ति को स्पर्शाते झाटकते हुए दाये हाथ के तीन विभाग मन में धारके पहले सीधा पडिलेहण करे

दाये हाथ की तरह हाथ की पडिलेहणा करने के लिए दाये हाथ में मुहपत्ति आगे की तरह कर बाया हाथ सीधा पडिलेहण करना

आंख आदि अंगो की पडिलेहण के लिए बाये + दाये हाथ में मुहपत्ति चित्र अनुसार करे पडिलेहण के लिए तैयार की मुहपत्ति को छाती की ओर लाते चक दोनो हाथ के पजे छाती की तरफ खुले दिखेंगे ।

मुह के मध्यभाग की पडिलेहणा मुहपत्ति के स्पर्श करते

छाती के मध्यभाग की पडिलेहण मुहपत्ति के स्पर्श

दाये खभे की मुहपत्ति का स्पर्श करते

दाये पैर की दायी तरफ चरवले की अंतिमदर्शी से ढींचण से नीचे तक पडिलेहण करते

बाये पैर की दायी तरफ चरवले की अंतिमदर्शी से ढींचण से नीचे तक पडिलेहण करते

चांदणामां 25 आवर्तनी मुद्राओ

इच्छामि खमासमणो वंदिउं जावणिजाए
बोलते / सुनते समय की मुद्रा

निसीहिआए बोलते समय,
गुरु के अवग्रह में प्रवेश
करने हेतु भूमि के दाये से बाये और
क्रमशः तीन बार प्रमार्जना करे।

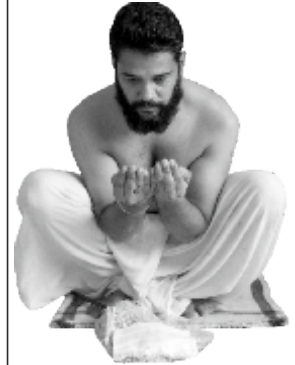

गुरु जे अवग्रह में प्रवेश करते समय
अगुजाणह में मिउग्गहं कहे ।

अवग्रह में प्रवेश कर खमासमण
की तरह आगे पीछे तीन-तीन
बार प्रमार्जना करते बैठते
समय निसीहि बोलते

खमासमण में जिस तरह मुख हाथों की प्रमार्जना
सुहपति से कर मुहपति को चरवला पर स्थापन करते
हेतु मुहपति से चरवले की तीन बार प्रमार्जना करे ।

वांदणामां 25 आवर्तनी मुद्राओ

'अ' 'का' 'का' और 'ज' 'ज' 'ज' बोलते नीचे से उपर हाथो को 'ता' 'व' 'य' बोलते समय मुहपत्ति समय दोनो गाथ की दसो अंगुली से मुहपत्ति लेते समय दानो हाथ की दसो अंगुलि से मुहपत्ति लेते समय दोनो हाथ के (गुरु चरण पादुका) को पूंठ) न होय का स्पर्श करे (नख) से स्पर्श न करना पंजे छूटा न करे उस तरह बीच से हाथ चत्ता करे

हो यं य और भे गिजु भे बोलते समय दोनो हाथ की दशे अंगुली कपाल से स्पर्श करे

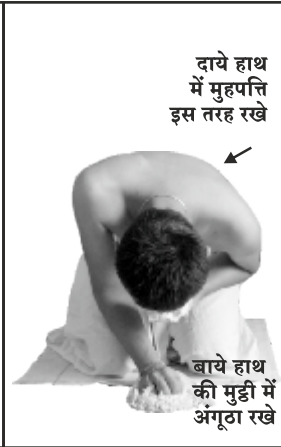
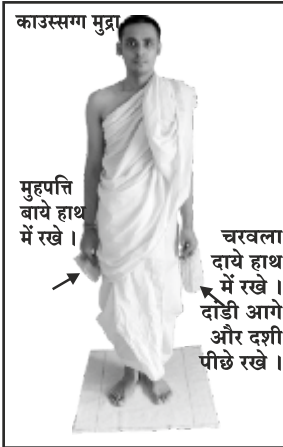
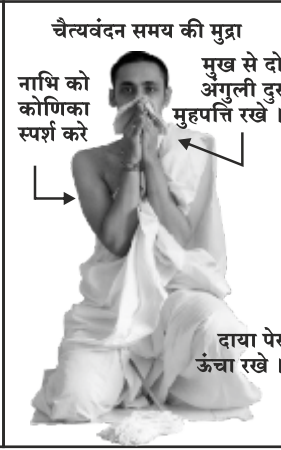
संफासं और खामेमि बोलते समय दोनो हाथ को खुद्वे-सीधे चरवते पर रख। पीछे से ऊंचे थये बिना मस्तक को हथेली में रखे ।

हथेली में मस्तक को रखते समय पीछे से ऊंचा न होवे

आवत्तिसियाए बोलते समय गुरु अवग्रह की बाहर आते पीछे दृष्टि पडिलेहणा कर चरवले से पीछे तीन बार प्रमार्जना करे ।

दुसरा वांदणा पूर्ण होने के अवग्रह के बहार आने के बाद अवग्रह की बहार बाद दोनो पैरो के बीच में निकलते समय की मुद्रा चार अंगुल की जगह रखे ।

अम्भुड्डिओ सूत्र बोलते समय हाथ खुला रखे ।

प्रतिक्रमण ठाते, पच्चक्खाण पारते और दुष्कृत की माफी मांगते समय की मुद्रा

